Uradni list Republike Slovenije

Internet: http://www.uradni-list.si e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 110 Ljubljana, sreda 12. 11. 2003 Cena 1540 SIT ISSN 1318-0576 Leto XIII

DRŽAVNI ZBOR

4828. Zakon o prekrških zoper javni red in mir (ZJRM-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o prekrških zoper javni red in mir, ki obsega:

– zakon o prekrških zoper javni red in mir – ZJRM (Uradni list SRS, št. 16/74 z dne 26. 4. 1974),

– zakon o varstvu pred hrupom v naravnem in bivalnem okolju – ZVPH (Uradni list SRS, št. 15/76 z dne 4. 6. 1976),

– zakon o spremembah zakona o prekrških zoper javni red in mir – ZJRM-A (Uradni list SRS, št. 42/86 z dne 7. 11. 1986),

– zakon o spremembi vrednosti dinarja (Uradni list SFRJ, št. 83/89 z dne 21. 12. 1989),

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list SRS, št. 5/90 z dne 16. 2. 1990),

– zakon o spremembah določb zakonov, ki določajo pooblastila in naloge družbenopolitičnih organizacij – ZSDZ (Uradni list RS, št. 8/90 z dne 16. 3. 1990),

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 10/91 z dne 14. 3. 1991),

– zakon o uporabi denarne enote Republike Slovenije – ZUDE (Uradni list RS-I, št. 17/91 z dne 8. 10. 1991),

– zakon o spremembi zakona o notranjih zadevah (Uradni list RS, št. 4/92 z dne 25. 1. 1992),

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 13/93 z dne 12. 3. 1993),

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 66/93 z dne 10. 12. 1993),

– zakon o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi – ZGZH (Uradni list RS, št. 67/94 z dne 27. 10. 1994),

– zakon o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31. 12. 1994 opravljali organi občin – ZPDF (Uradni list RS, št. 29/95 z dne 30. 5. 1995),

– zakon o zaščiti živali – ZZZiv (Uradni list RS, št. 98/99 z dne 3. 12. 1999),

– zakon o omejevanju porabe alkohola – ZOPA (Uradni list RS, št. 15/2003 z dne 14. 2. 2003) in

– zakon o spremembah zakona o prekrških zoper javni red in mir – ZJRM-B (Uradni list RS, št. 69/2003 z dne 16. 7. 2003).

Št. 212-03/91-3/18
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 963-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON
O PREKRŠKIH ZOPER JAVNI RED IN MIR
uradno prečiščeno besedilo
(ZJRM-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. **Pojem prekrška zoper javni red in mir**

1. člen

Po tem zakonu se kaznujejo kot prekrški zoper javni red in mir dejanja, s katerimi se v primerih, navedenih v zakonu, na nedovoljen način motita mir ali delo občanov, povzroča nemir, nerazpoloženje, vznemirjenost občanov ali javno zgražanje, ovira izvrševanje pravic in dolžnosti občanov, organizacij združenega dela in drugih organizacij, ovira izvršitev zakonitih ukrepov državnih organov in uradnih oseb, ali s katerimi se omalovažujejo taki ukrepi, ogroža splošno varnost ljudi in premoženja, žali javna morala, ovira vzgojo otrok in mladine, žalijo državni organi in organizacije, kvari zunanji izgled kraja ali kako drugače rušita družbena disciplina, javna morala in mir ljudi v organizirani družbeni skupnosti.

2. **Varstvo miru**

2. člen

Prepovedana so dejanja, ki ljudi občutno vznemirjajo ali motijo pri njihovem delu, razvedrilu ali počitku.

3. člen

Kdor uporablja naprave, s katerimi se dela hrup ali drugače moti okolica, mora take motnje kar najbolj omejiti.

Za notranje zadeve pristojni občinski upravni organ lahko omeji ali prepove uporabo naprav iz prejšnjega odstavka v bližini zdravstvenih, šolskih, vzgojnoizobraževalnih in podobnih organizacij, stanovanjskih sosesk ter poslovnih prostorov organov in organizacij, če uporaba teh naprav moti njihovo delo ali če to posebej narekuje varnost prometa ali koristi turizma. Zoper tako odločbo je dovoljena pritožba v osmih dneh.

(Opomba: razveljavitev, kolikor se določba nanaša na kršitve javnega reda in miru s hrupom – 30. člen ZVPH, glej tudi ZPDF)

3. **Red in mir v gostinskih prostorih**

4. člen

Poslovodja ali druga odgovorna oseba v družbenem gostinskem obratu ter samostojni gostinec ali oseba, ki ji je zaupano vodenje gostišča samostojnega gostinca, morajo ukreniti vse potrebno za vzdrževanje reda in miru v gostinskih prostorih in naznaniti policijski postaji ali drugemu organu službe javne varnosti vsako kršitev javnega reda in miru v teh prostorih.

5. člen

Organizacije in občani, ki se ukvarjajo z gostinsko dejavnostjo, počitniški domovi in druge posebne gostinske enote organizacij združenega dela in državnih organov, smejo točiti alkoholne pijače samo v poslovnem času, ki ga določi občinska skupščina. Pri ureditvi tega vprašanja mora občinska skupščina upoštevati stanje javnega reda in miru na svojem območju.

4. **Nabiranje prostovoljnih prispevkov**

6. člen

Organizacije združenega dela in druge organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter civilne-pravne osebe lahko nabirajo prostovoljne prispevke pri občanih in organizacijah na območju občine, če imajo za to dovoljenje. Dovoljenje se lahko izda tudi občanu, ki ima zaradi elementarne ali druge hude nesreče veliko škodo in to predlaga krajevna skupnost.

Dovoljenje iz prejšnjega odstavka izda za notranje zadeve pristojni občinski upravni organ, če je zadostno izkazano, da se bodo zbrani prispevki uporabili za splošno koristen namen, ki ga organizacija lahko uresniči v mejah svoje dejavnosti, ali za namen, ki ga je izkazal občan. **(Opomba: glej tudi ZPDF)**

Pristojni organ določi v dovoljenju način nabiranja prispevkov in rok veljavnosti dovoljenja.

Organizator javne prireditve, ki je bila po predpisih priglašena ali zanjo izdano dovoljenje, ni dolžan imeti dovoljenja predpisanega v prvem odstavku tega člena, če pobira namesto vstopnine prostovoljne prispevke.

Pogoji za nabiranje prispevkov v verske namene so urejeni s posebnim zakonom.

5. **Napisi na zgradbah**

7. člen

Prepovedano je pisati ali risati po fasadah zgradb, ograjah in na drugem javnosti dostopnem kraju nespodobne ali neprimerne napise, izreke, gesla, risbe in podobno, kar žali javno moralo ali narodno ali politično zavest občanov.

Lastnik, najemnik ali oseba, ki je v poslovni stavbi ali stanovanjski hiši v družbeni lastnini, odgovorna za red in čistočo, mora skrbeti, da se odstranijo z zidov in ograj prepovedani napisi iz prejšnjega odstavka.

Osebe iz prejšnjega odstavka morajo skrbeti, da so hišne table in drugi napisi na zgradbi čisti in da ne kvarijo podobe kraja oziroma okolice.

6. **Izobešanje zastav**

8. člen

Zastave družbenopolitičnih skupnosti, narodnosti, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij ter društev, ki se izobešajo, ne smejo biti raztrgane, zamazane ali sicer neprimerne.

Zastave je treba odstraniti, ko mine razlog, zaradi katerega so bile izobešene. Hkrati je treba odstraniti tudi morebitne transparente in druge priložnostne oznake.

Zastave tujih držav se smejo izobesiti samo z dovoljenjem za notranje zadeve pristojnega upravnega organa občine ali na splošen poziv. **(Opomba: glej tudi ZPDF)**

7. **Varstvo mladoletnikov**

9. člen

Mladoletniki ne smejo obiskovati nočnih lokalov.

Mladoletniki, ki še niso dopolnili 15 let, ne smejo obiskovati prireditev, ki so javno razglašene kot mladini neprimerne.

II. DOLOČBE O KAZNIH IN VARNOSTNIH UKREPIH

10. člen

Z zaporom do 60 dni se kaznuje za prekršek:

1. kdor se na javnem kraju ali na prostoru, kjer vzdržuje red in mir organizacija združenega dela oziroma druga organizacija ali državni organ, pretepa ali sodeluje v pretepu ali vede na posebno drzen, surov, nesramen ali žaljiv način;

2. kdor izreka ali razširja vznemirljive vesti ali trditve, ki žalijo narodno ali politično zavest občanov ali lahko izzovejo vznemirjenost občanov ali njihovo nerazpoloženje nasproti državnim organom in njihovim zakonitim ukrepom, ali s katerimi se lahko ogrozita javni red in mir ali ovira ali preprečiti izvršitev ukrepov državnih organov;

3. kdor na javnem kraju z govorom, pisanjem, z nošenjem raznih znakov, emblemov ali na drug način sramoti družbenopolitično ureditev Jugoslavije oziroma izziva ali žali moralna, narodnostna ali patriotična čustva občanov **(Opomba: uporaba v skladu s 1. členom ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije);**

4. kdor se klati, potepa ali berači;

5. kdor sodeluje, dovoljuje ali podpira vdajanje prostituciji;

6. (črtana).

Pravna oseba se kaznuje za prekršek iz 2. in 5. točke prejšnjega odstavka z denarno kaznijo do 600.000 tolarjev.

Poleg pravne osebe se kaznuje za prekršek tudi njena odgovorna oseba z denarno kaznijo do 60.000 tolarjev.

11. člen

Z denarno kaznijo do 120.000 tolarjev ali z zaporom do 30 dni se kaznuje za prekršek:

1. kdor se prepira, vpije ali kako drugače nespodobno vede na javnem kraju ali prostoru, kjer vzdržuje red organizacija združenega dela, druga organizacija ali državni organ;

2. kdor se nedostojno vede proti uradni osebi pri uradnem poslovanju, ali zaradi uradnega poslovanja ali ne upošteva na kraju samem odrejenega zakonitega ukrepa uradne osebe;

3. kdor je na javnem kraju pijan in vznemirja ljudi, ovira promet ali krši javno moralo;

4. kdor občutno moti okolico s hrupom, ropotom ali z razgrajanjem; kdor na nedovoljen način občutno moti mir ali ogroža varnost kakšne osebe v zasebnem prostoru ali kdor kakorkoli moti nočni mir in počitek; **(Opomba: glej tudi 30. člen ZVPH)**

5. kdor brez potrebe strelja ali strelja tako, da ogroža ljudi in premoženje;

6. (prenehal veljati);

7. (prenehal veljati);

8. kdor lovi ali pobija ptice pevke in druge za kmetijstvo in gozdarstvo koristne živali, pobira njihova jajca, odnaša ali razdira njihova gnezda ali legla;

9. kdor igra z namenom, da si pridobi materialno korist, hazardne ali druge podobne igre; kdor podpira ali dovoljuje taka dejanja;

10. kdor v nasprotju z omejitvijo oziroma prepovedjo po drugem odstavku 3. člena tega zakona uporablja zvočnike, radijske aparate, gramofone, glasbila ali druge podobne naprave;

11. (prenehal veljati);

12. kdor poškoduje napis ali oznako državnega organa, organizacije združenega dela ali druge organizacija ali kdor raztrga, zamaže ali na drug način poškoduje ali odstrani javno nabit oglas državnega organa, organizacije združenega dela ali druge organizacije v času, ko ima oglas svoj pomen;

13. (prenehal veljati);

14. kdor piše ali riše po zidovih, ograjah ali na drugem javnosti dostopnem mestu nespodobne ali neprimerne napise, izreke, gesla, risbe in podobno, kar žali javno moralo ali narodno ali politično zavest občanov;

15. kdor krši odredbo ali odločbo pristojnega državnega organa, s katero je prepovedan dostop ali zadrževanje na določenem kraju;

16. (prenehal veljati).

Pravna oseba se kaznuje za prekršek iz 4., 6., 7., 8., 10., 13. in 16. točke prvega odstavka tega člena z denarno kaznijo do 600.000 tolarjev. Enako se kaznuje pravna oseba, ki podpira in dovoljuje dejanja iz 9. točke prvega odstavka tega člena.

Poleg pravne osebe se kaznuje za prekršek tudi njena odgovorna oseba z denarno kaznijo do 60.000 tolarjev.

12. člen

Z denarno kaznijo do 60.000 tolarjev se kaznuje za prekršek:

1. kdor postavi pred zgradbo ali pred ograjo ali na zgradbo ali na ograjo kakšen predmet, ali vrže ali izlije na cesto karkoli, kar bi lahko poškodovalo ljudi ali jim prizadejalo kakšno drugo škodo;

2. kdor v nasprotju s prvim odstavkom 3. člena tega zakona uporablja naprave, s katerim se dela hrup;

3. lastnik, najemnik ali oseba, ki je v poslovni stavbi oziroma stanovanjski hiši v družbeni lastnini odgovorna za red in čistočo, če ne skrbi za čistočo hišnih tabel ali drugih napisov na zgradbi, ali če ne poskrbi za to, da se odstranijo z zidov ali ograj nespodobni ali neprimerni napisi, izreki, gesla, risbe in podobno, kar žali javno moralo ali narodno ali politično zavest občanov;

4. (prenehal veljati);

5. kdor nabira prostovoljne prispevke brez dovoljenja, ali se ne drži omejitev in pogojev, ki so določeni v odločbi, v kateri je dovoljeno nabiranje prispevkov;

6. odgovorna oseba v lokalu ali na prireditvi, ki pusti mladoletniku, da v nasprotju z 9. členom tega zakona obišče lokal ali prireditev.

Pravna oseba se kaznuje za prekršek iz 1. do 5. točke prvega odstavka tega člena z denarno kaznijo do 360.000 tolarjev.

Poleg pravne osebe se kaznuje za prekršek tudi njena odgovorna oseba z denarno kaznijo do 60.000 tolarjev.

13. člen

Če stori mladoletnik prekršek po tem zakonu, se kaznujejo njegovi starši oziroma skrbnik z denarno kaznijo do 60.000 tolarjev, če je storjen prekršek posledica njihove opuščene dolžne skrbi za mladoletnika.

14. člen

Za prekršek iz 1., 2., 3. in 5. točke 10. člena, 5., 9. in 10. točke 11. člena ter za prekršek iz 5. točke 12. člena se lahko izreče poleg kazni tudi varnostni ukrep odvzema predmetov, ki so bili uporabljeni za prekršek, pridobljeni s prekrškom ali so nastali s prekrškom.

Pooblaščene uradne osebe službe javne varnosti **(Opomba: policisti*)** smejo storilcu prekrška zaseči predmete iz prejšnjega odstavka. **(*glej zakon o spremembah zakona o notranjih zadevah, Uradni list RS, št. 4/92).**

15. člen

Kršitev dolžnosti iz 4. člena tega zakona je prekršek in se zanj kaznuje gostinska organizacija ali druga organizacija, ki opravlja gostinsko dejavnost, z denarno kaznijo do 300.000 tolarjev, samostojni gostinec z denarno kaznijo do 150.000 tolarjev, odgovorna oseba organizacije ali oseba, ki ji je zaupano vodstvo gostišča samostojnega gostinca pa z denarno kaznijo do 60.000 tolarjev.

16. člen

(črtan)

17. člen

(črtan)

18. člen

(črtan)

19. člen

(črtan)

20. člen

(črtan)

Zakon o prekrških zoper javni red in mir – ZJRM (Uradni list SRS, št. 16/74) vsebuje naslednjo končno določbo:

III. KONČNA DOLOČBA

21. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o prekrških zoper javni red in mir (Uradni list RS, št. 38-194/59 in Uradni list SRS, št. 40-239/71).

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Zakon o spremembah zakona o prekrških zoper javni red in mir – ZJRM-A (Uradni list SRS, št. 42/86) vsebuje naslednjo končno določbo:

8. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Zakon o spremembah zakona o prekrških zoper javni red in mir – ZJRM-B (Uradni list RS, št. 69/2003) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4829. Zakon o bančništvu (ZBan-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o bančništvu, ki obsega:

– zakon o bančništvu – ZBan (Uradni list RS, št. 7/99 z dne 5. 2. 1999),

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških – ZP-L (Uradni list RS, št. 31/2000 z dne 7. 4. 2000)

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o bančništvu – ZBan-A (Uradni list RS, št. 59/2001 z dne 19. 7. 2001) in

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o bančništvu – ZBan-B (Uradni list RS, št. 55/2003 z dne 9. 6. 2003).

Št. 450-03/95-16/14
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 898-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N
O BANČNIŠTVU
uradno prečiščeno besedilo
(ZBan-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Splošna določba

1. člen

Ta zakon ureja pogoje za ustanovitev, poslovanje, nadzor in prenehanje bank in hranilnic.

Banka

2. člen

(1) Banka je delniška družba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je pridobila dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev.

(2) V sodni register se ne sme vpisati ime banka ali hranilnica ter izpeljanka iz teh besed, če pravna oseba ne izpolnjuje pogojev za opravljanje bančnih storitev.

Bančne storitve

3. člen

(1) Bančne storitve so naslednje finančne storitve:

1. sprejemanje depozitov ter dajanje kreditov za svoj račun,

2. storitve, za katere drug zakon določa, da jih smejo opravljati samo banke.

(2) Depozit po prvi točki prvega odstavka tega člena je vplačilo denarja oziroma drugih vračljivih sredstev, na podlagi katerega pridobi vplačnik pravico do vrnitve vplačanih sredstev v določenih rokih.

Opravljanje bančnih storitev

4. člen

Bančne storitve lahko opravlja:

1. banka oziroma hranilnica, ki za opravljanje teh storitev pridobi dovoljenje Banke Slovenije;

2. podružnica tuje banke, ki pridobi dovoljenje Banke Slovenije za ustanovitev;

3. banka države članice, ki v skladu s tem zakonom ustanovi podružnico na območju Republike Slovenije oziroma je v skladu s tem zakonom pooblaščena neposredno opravljati bančne storitve na območju Republike Slovenije.

Prepoved sprejemanja depozitov

5. člen

(1) Nihče drug razen oseb iz 4. člena tega zakona ne sme sprejemati depozitov od javnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Sprejemanje depozitov od javnosti po prvem odstavku tega člena je sprejemanje depozitov od nepoučenih oseb.

(3) Nepoučena oseba po drugem odstavku tega člena je fizična ali pravna oseba, ki nima ustreznih strokovnih znanj in izkušenj, potrebnih za presojo tveganj, povezanih z vplačevanjem depozitov.

(4) Za nepoučeno osebo po drugem odstavku tega člena se šteje vsaka fizična ali pravna oseba, razen naslednjih oseb:

1. države, centralne banke in lokalnih skupnosti,

2. bank in drugih finančnih organizacij oziroma od njih odvisnih družb,

3. gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki ustrezajo merilom za velike oziroma srednje družbe po ZGD.

Druge finančne storitve

6. člen

(1) Druge finančne storitve po tem zakonu so naslednje finančne storitve:

1. factoring;

2. finančni zakup (leasing);

3. izdajanje garancij in drugih jamstev;

4. kreditiranje, vključno s potrošniškimi krediti, hipotekarnimi krediti in financiranjem komercialnih poslov;

5. trgovanje s tujimi plačilnimi sredstvi, vključno z menjalniškimi posli;

6. trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti;

7. zbiranje, analiza in posredovanje informacij o kreditni sposobnosti pravnih oseb;

8. posredovanje pri prodaji zavarovalnih polic, po zakonu, ki ureja zavarovalništvo;

8.a izdajanje elektronskega denarja;

9. izdajanje in upravljanje drugih plačilnih instrumentov (npr. plačilne in kreditne kartice, potovalni čeki, bančne menice);

10. oddajanje sefov;

11. posredovanje pri sklepanju posojilnih in kreditnih poslov;

12. storitve v zvezi z vrednostnimi papirji, po zakonu, ki ureja trg vrednostnih papirjev;

13. upravljanje pokojninskih oziroma investicijskih skladov po zakonu, ki ureja pokojninske oziroma investicijske sklade;

14. opravljanje storitev plačilnega prometa;

15. opravljanje skrbniških storitev.

(2) Banka lahko opravlja druge finančne storitve iz prvega odstavka tega člena, če za opravljanje teh storitev dobi dovoljenje Banke Slovenije, in če izpolnjuje pogoje, ki jih določa zakon, ki ureja posamezne od drugih finančnih storitev.

(3) Posamezni pojmi iz prvega odstavka tega člena imajo naslednji pomen:

1. factoring je odplačno prevzemanje terjatev z regresom ali brez;

2. finančni zakup (leasing) je dajanje sredstev v zakup, katerega trajanje je približno enako pričakovani življenjski dobi sredstva, ki je predmet zakupa, in pri katerem zakupnik pridobi večino koristi od uporabe sredstva ter prevzame celotno tveganje posla;

3. izvedeni finančni instrumenti so pravice oziroma obveznosti,

– katerih vsebina je glede vrednosti posredno ali neposredno odvisna od cene vrednostnega papirja, tuje valute ali blaga, višine obrestne mere ali indeksa oziroma ocene kreditne sposobnosti ali podobnih spremenljivk,

– ki ne zahteva začetne čiste finančne naložbe ali ki zahteva le majhno začetno čisto finančno naložbo in

– ki se poravnava v prihodnosti.

Druge finančne organizacije

7. člen

(1) Druge finančne organizacije po tem zakonu so pravne osebe, ki kot izključno ali pretežno dejavnost opravljajo druge finančne storitve iz prvega odstavka 6. člena tega zakona oziroma druge finančne storitve na podlagi zakona, ki ureja zavarovalništvo, trg vrednostnih papirjev, investicijske sklade in družbe za upravljanje ter na podlagi drugih zakonov, ki urejajo finančne storitve.

(2) Druge nadzorovane finančne organizacije po tem zakonu so druge finančne organizacije, nad katerimi opravlja nadzor pristojni nadzorni organ v skladu z zakoni oziroma drugimi predpisi, ki urejajo opravljanje drugih finančnih storitev.

(3) Nefinančne organizacije po tem zakonu so vse druge pravne osebe, razen bank in pravnih oseb iz prvega odstavka tega člena.

(4) Minister, pristojen za finance, predpiše merila pretežnega opravljanja dejavnosti iz prvega odstavka tega člena.

Prepoved opravljanja drugih dejavnosti

8. člen

Banka ne sme opravljati drugih dejavnosti razen bančnih storitev, drugih finančnih storitev iz prvega odstavka 6. člena tega zakona in pomožnih bančnih storitev iz 2. točke drugega odstavka 96. člena tega zakona.

Udeležba in kvalificirani delež

9. člen

(1) Po tem zakonu je posamezna oseba udeležena v drugi osebi, če je posredno ali neposredno imetnik poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležena pri upravljanju druge osebe oziroma v kapitalu druge osebe z najmanj 20% deležem.

(2) Kvalificirani delež po tem zakonu je posredno ali neposredno imetništvo poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic v določeni pravni osebi, na podlagi katerih imetnik pridobi:

1. bodisi najmanj 10% delež glasovalnih pravic oziroma najmanj 10% delež v kapitalu te pravne osebe;

2. bodisi delež glasovalnih pravic oziroma delež v kapitalu te pravne osebe, ki je manjši od 10%, vendar mu omogoča izvajanje pomembnega vpliva na upravljanje te pravne osebe.

Povezane osebe in posredne naložbe

10. člen

(1) Povezane osebe po tem zakonu so pravno samostojne osebe, ki so med seboj bodisi upravljalsko, kapitalsko ali kako drugače povezane tako, da zaradi navedenih povezav skupno oblikujejo poslovno politiko in delujejo usklajeno z namenom doseganja skupnih poslovnih ciljev, oziroma tako, da ima ena oseba možnost usmerjati drugo ali bistveno vplivati nanjo pri odločanju o financiranju in poslovanju, oziroma tako, da poslovanje ene osebe oziroma njeni rezultati poslovanja lahko pomembno vplivajo na poslovanje oziroma rezultate poslovanja druge osebe.

(2) Za povezane osebe po tem zakonu se štejejo zlasti osebe, ki so med seboj povezane:

1. kot ožji družinski člani;

2. tako, da je ena oseba oziroma osebe, ki se štejejo za povezane po drugih točkah tega člena, skupaj, posredno ali neposredno udeležena v drugi osebi;

3. tako, da je v obeh osebah udeležena ista oseba oziroma osebe, ki se štejejo za povezane po drugih točkah tega člena;

4. tako, da tvorijo koncern po zakonu o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/98, 6/99, 45/2001 in 93/2002 – v nadaljnjem besedilu: ZGD);

5. kot člani uprave ali nadzornega sveta oziroma zaposleni na podlagi pogodbe o zaposlitvi, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, z družbo, v kateri opravljajo to funkcijo oziroma v kateri so zaposleni, in ožji družinski člani te osebe.

(3) Za ožje družinske člane posamezne osebe po tem zakonu se štejejo:

1. zakonec te osebe oziroma oseba, s katero živi v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki ima po zakonu, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, enake pravne posledice kot zakonska zveza;

2. otroci oziroma posvojenci te osebe, ki nimajo polne poslovne sposobnosti;

3. druge osebe, ki nimajo polne poslovne sposobnosti in so osebi dodeljene v skrbništvo.

(4) Odvisna oziroma obvladujoča družba po tem zakonu je odvisna oziroma obvladujoča družba v smislu 462. člena ZGD.

(5) Obvladovanje po tem zakonu je razmerje med odvisno in obvladujočo družbo oziroma temu razmerju podobno razmerje med katerokoli fizično in pravno osebo.

(6) Kadar je v tem zakonu določeno, da banka ne sme imeti naložb v določeni pravni osebi, se prepoved nanaša tako na neposredne kot tudi posredne naložbe.

(7) Posredne naložbe so naložbe v osebe, ki jih obvladuje oseba iz šestega odstavka tega člena.

Posredna pridobitev

11. člen

(1) Posredni imetnik delnic, poslovnih deležev oziroma drugih pravic, ki zagotavljajo udeležbo pri upravljanju oziroma v kapitalu, je oseba, za račun katere je druga oseba kot neposredni imetnik pridobila te delnice, poslovne deleže oziroma druge pravice, ki zagotavljajo udeležbo pri upravljanju.

(2) Šteje se, da je posamezna oseba posredni imetnik delnic, poslovnih deležev oziroma drugih pravic, ki zagotavljajo udeležbo pri upravljanju, oziroma drugih vrednostnih papirjev, katerih neposredni imetnik je druga oseba, ki jo ta oseba obvladuje.

Uskladitev denarnih zneskov

12. člen

Banka Slovenije uskladi denarne zneske določene v drugem odstavku 15. člena, drugem odstavku 153. člena in 229. členu tega zakona, če se za več kot 10% spremeni razmerje tolarja proti evru po tečaju Banke Slovenije.

Oseba države članice in tuja oseba

13. člen

(1) Oseba države članice Evropskih skupnosti, ki delujejo v okviru Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica) je fizična oseba, ki ima bivališče na območju države članice, oziroma pravna oseba s sedežem na območju države članice.

(2) Tuja oseba po tem zakonu je oseba, ki ima sedež oziroma bivališče izven območja Republike Slovenije in izven območja države članice.

Območje opravljanja storitev

13.a člen

(1) Šteje se, da banka neposredno opravlja bančne storitve na območju določene države:

1. če na območju te države sklepa pravne posle, katerih predmet so bančne storitve, ali

2. če na območju te države osebam iz tretjega odstavka 5. člena tega zakona, ki imajo bivališče oziroma sedež na območju te države, ponuja storitve na enega od naslednjih načinov:

– prek oglasov, objavljenih v sredstvih javnega obveščanja na območju te države oziroma na drug javno dostopen način,

– prek reklamnih sporočil, poslanih tem osebam po pošti ali na drug način,

– prek svojih zastopnikov oziroma posrednikov.

(2) Prvi odstavek tega člena se smiselno uporablja tudi za druge finančne storitve.

II. STATUSNE DOLOČBE

1. **Uporaba določb zakona o gospodarskih družbah**

Uporaba določb zakona o gospodarskih družbah

14. člen

Za banke se uporabljajo določbe ZGD, ki veljajo za delniško družbo, če ni s tem zakonom drugače določeno.

2. **Osnovni kapital in delnice banke**

Osnovni kapital banke

15. člen

(1) Banka se lahko ustanovi samo kot delniška družba.

(2) Najnižji znesek osnovnega kapitala banke je 1.100,000.000 tolarjev.

Delnice banke

16. člen

(1) Delnice banke se lahko glasijo le na ime.

(2) Delnice banke morajo biti v celoti vplačane v denarju in pred vpisom ustanovitve oziroma povečanja osnovnega kapitala v sodni register.

(3) Delnice banke morajo biti izdane v nematerializirani obliki.

(4) Banka ne sme posredno ali neposredno kreditirati in dajati jamstev za nakup lastnih delnic ali delnic družb, v katerih kapitalu je banka udeležena z najmanj 20% deležem.

(5) Za kreditiranje iz četrtega odstavka tega člena se štejejo tudi drugi pravni posli, ki so po svojem ekonomskem namenu enaki kreditu.

(6) Prepoved iz četrtega odstavka tega člena velja tudi za podrejene dolžniške instrumente, katerih izdajatelj je banka oziroma družbe, v katerih je banka udeležena z najmanj 20% deležem, in ki se glede na svoje lastnosti lahko upoštevajo pri izračunu kapitala in kapitalske ustreznosti banke.

(7) Drugi odstavek tega člena ne velja v naslednjih primerih:

1. ustanovitve banke oziroma povečanja osnovnega kapitala banke zaradi izvedbe združitve oziroma delitve,

2. povečanja osnovnega kapitala banke s stvarnim vložkom, katerega predmet so delnice druge banke, če je banka za takšno povečanje pridobila dovoljenje Banke Slovenije.

(8) Za dovoljenje iz 2. točke sedmega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o dovoljenju za združitev.

Prednostne delnice banke

17. člen

Banka ne sme imeti v sestavi osnovnega kapitala več kot tretjino prednostnih delnic.

3. **Delničarji banke**

Prepoved pridobitve delnic banke

18. člen

Če je banka imetnik delnic oziroma poslovnih deležev druge banke oziroma druge finančne organizacije, na podlagi katerih je v kapitalu ali pri glasovanju udeležena z več kot 10%, ta druga banka oziroma druga finančna organiza-

cija ne more pridobiti delnic banke, na podlagi katerih bi bila v kapitalu banke ali pri glasovanju udeležena z več kot 10%.

Dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža

19. člen

(1) Za pridobitev delnic banke, na podlagi katerih oseba posredno ali neposredno doseže ali preseže kvalificirani delež (v nadaljnjem besedilu: kvalificirani imetnik) v banki je potrebno predhodno pridobiti dovoljenje Banke Slovenije (dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža).

(2) Oseba, ki je pridobila dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, mora za vsako nadaljnjo pridobitev delnic banke, na podlagi katere doseže ali preseže mejo 20%, 33% ali 50% deleža glasovalnih pravic ali deleža v kapitalu banke ali na podlagi katerih oseba postane obvladujoča družba banke, predhodno pridobiti dovoljenje Banke Slovenije.

(3) Če namerava oseba, ki je pridobila dovoljenje iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena odtujiti delnice tako, da bi se zaradi tega njen delež zmanjšal pod mejo, za katero je pridobila dovoljenje, mora o tem predhodno obvestiti Banko Slovenije.

(4) Banka Slovenije predpiše način obveščanja iz tretjega odstavka tega člena.

(5) Banka Slovenije mora pred odločitvijo o izdaji dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža oziroma deleža iz drugega odstavka tega člena obvestiti pristojni nadzorni organ posamezne države članice, če je bodoči kvalificirani imetnik ena od naslednjih oseb:

1. banka, ki je v tej državi članici upravičena opravljati bančne storitve,

2. obvladujoča oziroma odvisna družba banke iz 1. točke tega odstavka,

3. oseba, ki jo obvladuje ista oseba oziroma osebe, ki obvladujejo banko iz 1. točke tega odstavka.

(6) Če je bodoči kvalificirani imetnik banka države članice oziroma tuja banka ali druga nadzorovana finančna organizacija države članice oziroma tuje države, mora zahtevi za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža priložiti tudi soglasje oziroma mnenje pristojnega nadzornega organa ali obvestilo, da v skladu s predpisi, ki veljajo za bodočega kvalificiranega imetnika v državi njegovega sedeža, takšno soglasje oziroma mnenje ni potrebno.

(7) Dovoljenje iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena preneha veljati, če oseba v šestih mesecih od vročitve odločbe Banke Slovenije o izdaji dovoljenja ne pridobi delnic na katere se dovoljenje nanaša.

Odločanje o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža

20. člen

(1) Zahtevi za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža je treba priložiti listine iz 4. in 5. točke 37. člena tega zakona.

(2) Banka Slovenije zavrne zahtevo za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža, če iz podatkov, s katerimi razpolaga, izhaja:

1. da bi bilo zaradi pravnega oziroma finančnega položaja bodočega kvalificiranega imetnika oziroma zaradi dejavnosti ali poslov, ki jih opravlja bodoči kvalificirani imetnik oziroma z njim povezane osebe, oziroma zaradi ravnanj, ki jih je storil bodoči kvalificirani imetnik oziroma z njim povezane osebe, lahko ogroženo poslovanje banke v skladu s pravili o obvladovanju tveganj;

2. da bi bilo zaradi dejavnosti ali poslov, ki jih opravlja bodoči kvalificirani imetnik oziroma z njim povezane osebe, oziroma zaradi načina povezanosti med temi osebami, lahko onemogočeno ali bistveno oteženo opravljanje nadzora nad banko.

(3) Banka Slovenije zavrne zahtevo za pridobitev kvalificiranega deleža bodočemu tujemu kvalificiranemu imetniku, tudi če je ob upoštevanju predpisov države te osebe oziroma ob upoštevanju prakse države te osebe pri uporabi in izvrševanju teh predpisov verjetno, da bo ovirano oziroma bistveno oteženo izvajanje nadzora v skladu z določbami tega zakona.

(4) Pred odločitvijo na podlagi drugega oziroma tretjega odstavka tega člena mora dati Banka Slovenije bodočemu kvalificiranemu imetniku rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni, da se izjasni o razlogih za zavrnitev dovoljenja.

(5) Če je pravna oseba vložila zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje bančnih storitev, se postopek odločanja o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža združi s postopkom odločanja o dovoljenju za opravljanje bančnih storitev.

(6) Če Banka Slovenije o zahtevi za izdajo dovoljenja iz prvega oziroma drugega odstavka 19. člena tega zakona ne odloči v roku iz 224. člena tega zakona, se šteje, da je dovoljenje izdano.

(7) V primeru iz prejšnjega odstavka mora Banka Slovenije na zahtevo imetnika kvalificiranega deleža izdati ugotovitveno odločbo, s katero ugotovi, da je dovoljenje izdano, v osmih dneh od prejema zahteve za izdajo ugotovitvene odločbe.

Sankcija za kršitev

21. člen

(1) Če oseba pridobi delnice v nasprotju z 18. oziroma 19. členom tega zakona, iz tako pridobljenih delnic nima glasovalnih pravic.

(2) Banka Slovenije lahko odvzame dovoljenje iz prvega oziroma drugega odstavka 19. člena tega zakona, če imetnik kvalificiranega deleža krši obveznosti nadrejene banke v bančni skupini iz 97. člena tega zakona oziroma nadrejenega finančnega holdinga v bančni skupini iz tretjega odstavka 101. člena tega zakona oziroma če oseba iz prvega odstavka 100. člena tega zakona krši obveznosti iz drugega odstavka 100. člena tega zakona ali če nastopijo okoliščine iz drugega oziroma tretjega odstavka 20. člena tega zakona.

(3) Z dokončnostjo odločbe o odvzemu dovoljenja iz prvega oziroma drugega odstavka 19. člena tega zakona nastopijo pravne posledice iz prvega odstavka tega člena.

(4) Glasovalne pravice iz prvega odstavka tega člena se za čas, dokler imetnik iz teh delnic, ki jih je pridobil v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom 19. člena tega zakona, nima glasovalnih pravic, prištejejo glasovalnim pravicam drugih delničarjev v sorazmerju z njihovo udeležbo v osnovnem kapitalu banke, tako da je imetnik pri glasovanju udeležen zgolj z deležem delnic, za pridobitev katerega ne potrebuje dovoljenja iz prvega oziroma drugega odstavka 19. člena tega zakona. Določba prejšnjega stavka se smiselno uporablja tudi za glasovalne pravice iz delnic, v zvezi s katerimi je Banka Slovenije odvzela dovoljenje iz prvega oziroma drugega odstavka 19. člena tega zakona in za glasovalne pravice iz delnic, ki jih je imetnik pridobil v nasprotju z 18. členom tega zakona.

(5) Če imetnik pridobi delnice v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom 19. člena tega zakona in v enem mesecu od pridobitve delnic ne vloži zahteve za izdajo dovoljenja iz prvega oziroma drugega odstavka 19. člena tega

zakona, mu Banka Slovenije z odredbo o odpravi kršitev naloži, da delnice, ki jih je pridobil v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom 19. člena tega zakona odsvoji v roku, določenem z odredbo, ki ne sme biti krajši od treh in ne daljši od šestih mesecev.

(6) Imetnik iz petega odstavka tega člena mora do roka, določenega v odredbi, Banki Slovenije predložiti poročilo o odsvojitvi delnic, ki mora obsegati podatke o pridobitelju oziroma pridobiteljih delnic, in ji predložiti dokaze o odsvojitvi.

(7) Banka Slovenije lahko od pridobitelja delnic iz prejšnjega odstavka zahteva, da se izjasni, ali je delnice pridobil v svojem imenu in za svoj račun. Banka Slovenije lahko v postopku presoje, ali je imetnik ravnal v skladu z odredbo iz petega odstavka tega člena, izvede ustrezne dokaze o okoliščini, za čigav račun je pridobitelj pridobil delnice. V postopku iz prejšnjega stavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 223.a člena tega zakona.

(8) Če imetnik iz petega odstavka tega člena delnic ne odsvoji v roku, določenem z odredbo Banke Slovenije oziroma če Banka Slovenije v postopku po sedmem odstavku tega člena ugotovi, da ima pridobitelj delnic iz šestega odstavka tega člena delnice v svojem imenu in za račun imetnika iz petega odstavka tega člena, izda odločbo, s katero ugotovi, da imetnik ni ravnal v skladu z odredbo iz petega odstavka tega člena. Odločba iz prejšnjega stavka se vroči tudi banki.

(9) Od izdaje odločbe iz osmega odstavka tega člena imetnik iz petega odstavka tega člena oziroma pridobitelj teh delnic iz šestega odstavka tega člena, iz delnic, ki jih ima v nasprotju z odredbo Banke Slovenije iz petega odstavka tega člena, v razmerju do banke ne more uresničevati nobenih pravic. Banka Slovenije v izreku odločbe iz osmega odstavka tega člena navede podatke o imetniku oziroma pridobiteljih in številu delnic, v zvezi s katerimi navedene osebe v razmerju do banke iz delnic ne morejo uresničevati nobenih pravic in prepove banki, da bi navedenim osebam na kakršenkoli način omogočila uresničevanje pravic iz teh delnic.

(10) Če je banka v obdobju od izdaje odločbe Banke Slovenije iz osmega odstavka tega člena do dneva, ko je delnice, na katere se je nanašala odločba Banke Slovenije, pridobil nov imetnik v skladu s tem zakonom, izplačala dividendo, mora banka dividendo, ki pripade navedenim delnicam izplačati novemu imetniku v osmih dneh po tem, ko jo novi imetnik obvesti o pridobitvi delnic.

(11) Določbe petega do desetega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi v naslednjih primerih:

– če imetnik pridobi delnice v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom 19. člena tega zakona in v enem mesecu od pridobitve delnic vloži zahtevo za izdajo dovoljenja iz prvega oziroma drugega odstavka 19. člena tega zakona, pa je ta zahteva zavrnjena, zavržena oziroma umaknjena,

– če je imetniku odvzeto dovoljenje iz prvega oziroma drugega odstavka 19. člena tega zakona, in

– če je imetnik pridobil delnice v nasprotju z 18. členom tega zakona.

Obvestilo o delničarskem sporazumu

21.a člen

(1) Če posamezni delničarji banke sklenejo sporazum, s katerim se dogovorijo o usklajenem izvrševanju upravljavskih upravičenj iz delnic, katerih imetniki so, mora vsak izmed njih v treh delovnih dneh od sklenitve sporazuma obvestiti Banko Slovenije o sklenitvi sporazuma in obvestilu priložiti kopijo tega sporazuma. V primeru iz prejšnjega stavka lahko sklenitelji sporazuma pooblastijo posameznega sklenitelja, da v imenu ostalih skleniteljev obvesti Banko Slovenije o sklenitvi sporazuma.

(2) Če posamezni delničarji banke sklenejo sporazum o usklajenem izvrševanju upravljavskih upravičenj iz delnic, katerih imetniki so, in skupna višina teh delnic oziroma upravljavskih upravičenj presega meje kvalificiranega deleža, morajo predhodno za sklenitev sporazuma pridobiti dovoljenje Banke Slovenije.

4. **Organi banke**

Uprava banke

22. člen

(1) Uprava banke mora imeti najmanj dva člana, ki banko skupaj zastopata in predstavljata v pravnem prometu. Nobeden izmed članov uprave banke oziroma prokurist ne sme biti pooblaščen za samostojno zastopanje banke za celoten obseg poslov iz dejavnosti banke.

(2) Člani uprave banke morajo biti v banki v delovnem razmerju za nedoločen čas in polni delovni čas.

(3) Najmanj en član uprave mora obvladati slovenski jezik. Najmanj en član uprave mora imeti v Republiki Sloveniji središče uresničevanja svojih življenjskih interesov.

(4) Uprava mora voditi posle banke v Republiki Sloveniji.

Pogodba o zaposlitvi članov uprave

23. člen

(1) Z dnem imenovanja izredne uprave prenehajo vse posebne ugodnosti, ki jih imajo člani uprave banke in drugi delavci banke na podlagi pogodbe o zaposlitvi, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe.

(2) Določba pogodbe o zaposlitvi člana uprave banke oziroma drugega delavca banke, ki je v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, je nična.

Pogoji za člana uprave banke

24. člen

(1) Član uprave banke je lahko oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

1. da je ustrezno strokovno usposobljena in ima lastnosti in izkušnje, potrebne za vodenje poslov banke;

2. da ni bila pravnomočno obsojena zaradi kaznivega dejanja, storjenega z naklepom, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zaradi enega od naslednjih kaznivih dejanj, storjenih iz malomarnosti: povzročitve smrti iz malomarnosti (129. člena Kazenskega zakonika, Uradni list RS, št. 63/94 in 23/99; v nadaljnjem besedilu KZ), hude telesne poškodbe (134. člen KZ), posebno hude telesne poškodbe (135. člen KZ), ogrožanja varnosti pri delu (208. člen KZ), prikrivanja (221. člen KZ), izdaje in neupravičene pridobitve poslovne tajnosti (241. člen KZ), pranja denarja (252. člen KZ), izdaje uradne tajnosti (266. člen KZ), povzročitve splošne nevarnosti (317. člen KZ) ali izdaje državne tajnosti (359. člen KZ), in kazen še ni bila izbrisana.

(2) Pogoj iz 1. točke prvega odstavka tega člena je izpolnjen, če ima oseba zadostna teoretična in praktična znanja za vodenje bančnih poslov. Šteje se, da je pogoj iz prve točke prvega odstavka tega člena izpolnjen, če ima oseba najmanj petletne izkušnje pri vodenju poslov podjetja primerljive velikosti in dejavnosti kot banka oziroma drugih primerljivih poslov.

(3) Podatke iz 2. točke prvega odstavka tega člena pridobi Banka Slovenije od kandidata za člana uprave banke, lahko pa jih pridobi iz kazenske evidence.

Dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave banke

25. člen

(1) Za člana uprave banke je lahko imenovana le oseba, ki pridobi dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje funkcije člana uprave banke.

(2) Zahtevi za izdajo dovoljenja iz prvega odstavka tega člena mora kandidat za člana uprave priložiti dokaze o izpolnjevanju pogojev iz 24. člena tega zakona.

(3) Banka Slovenije lahko odloči, da mora kandidat za člana uprave v postopku odločanja o dovoljenju opraviti predstavitev vodenja poslov banke.

(4) Banka Slovenije predpiše podrobnejšo vsebino dokumentacije, s katero kandidat za člana uprave banke dokazuje izpolnjevanje pogojev iz 24. člena tega zakona.

(5) Banka Slovenije izda dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, če na podlagi listin iz drugega odstavka tega člena in predstavitve iz tretjega odstavka tega člena zaključi, da kandidat izpolnjuje pogoje za člana uprave banke.

(6) Banka Slovenije zavrne zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave banke tudi, če iz podatkov, s katerimi razpolaga, izhaja, da bi bilo zaradi dejavnosti in poslov, ki jih oseba opravlja, oziroma zaradi dejanj, ki jih je oseba storila, lahko ogroženo poslovanje banke v skladu s pravili o obvladovanju tveganj.

(7) Če je oseba pridobila dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave mora pred imenovanjem za opravljanje te funkcije v drugi banki pridobiti dovoljenje Banke Slovenije za imenovanje. Za dovoljenje se smiselno uporabljajo določbe tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena.

(8) Banka Slovenije lahko podatke, potrebne za presojo ali obstajajo okoliščine iz šestega odstavka tega člena, pridobi od pristojnih državnih organov.

(9) Dovoljenje iz prvega odstavka tega člena neha veljati:

1. če oseba v naslednjem roku od prejema odločbe ni imenovana za člana uprave banke, na katero se dovoljenje nanaša:

– če je dovoljenje pridobljeno v postopku izdaje dovoljenja za opravljanje bančnih storitev: v šestih mesecih,

– v drugih primerih: v treh mesecih,

2. če osebi preneha funkcija člana uprave banke, na katero se dovoljenje nanaša.

(10) Nadzorni svet banke mora Banko Slovenije obvestiti o tem, da je osebi prenehala funkcija člana uprave banke, v petih delovnih dneh od prenehanja funkcije.

(11) Če dovoljenje iz prvega odstavka tega člena preneha veljati zaradi razlogov iz osmega odstavka tega člena, izda Banka Slovenije odločbo, s katero ugotovi, da je dovoljenje nehalo veljati.

Dolžnosti članov uprave

26. člen

(1) Člani uprave banke morajo zagotoviti, da banka posluje v skladu s pravili o obvladovanju tveganj, kot so določena s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, oziroma drugimi zakoni, ki urejajo bančno poslovanje oziroma druge finančne storitve, ki jih opravlja banka, in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi.

(2) Člani uprave banke morajo zagotoviti spremljanje tveganj, katerim je banka izpostavljena pri poslovanju, ter sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi banka obvladuje tveganja.

(3) Člani uprave morajo zagotoviti organizacijo sistema notranjih kontrol na vseh področjih poslovanja banke in notranjo revizijo ter zagotoviti njihovo delovanje v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(4) Člani uprave banke morajo zagotoviti, da banka vodi poslovne in druge knjige ter poslovno dokumentacijo, sestavlja knjigovodske listine, vrednoti knjigovodske postavke, sestavlja računovodska in druga poročila ter poroča oziroma obvešča Banko Slovenije v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

Obveščanje nadzornega sveta

27. člen

(1) Uprava banke mora nemudoma pisno obvestiti nadzorni svet banke o naslednjih dogodkih:

1. če je ogrožena likvidnost ali solventnost banke,

2. če nastopijo razlogi za prenehanje ali odvzem dovoljenja za opravljanje bančnih storitev oziroma prepoved opravljanja posameznih bančnih poslov ali drugih finančnih storitev,

3. če se finančni položaj banke spremeni tako, da banka ne dosega minimalnega kapitala iz 68. člena tega zakona,

4. o nastanku velikih izpostavljenosti ter izpostavljenostih banke do oseb iz prvega odstavka 83. člena tega zakona, ki presega 1% kapitala banke,

5. o ugotovitvah Banke Slovenije, davčne inšpekcije in drugih nadzornih organov v postopkih nadzora nad banko.

(2) Član uprave banke mora nadzorni svet nemudoma pisno obvestiti o:

1. imenovanju in prenehanju njegove funkcije v nadzornih organih drugih pravnih oseb,

2. pravnih poslih, na podlagi katerih je posredno ali neposredno, član uprave sam oziroma njegov ožji družinski član pridobil delnice oziroma poslovne deleže pravne osebe, na podlagi katerih član uprave skupaj z njegovimi ožjimi družinskimi člani v tej pravni osebi doseže ali preseže kvalificirani delež, oziroma se njihov delež zmanjša pod mejo kvalificiranega deleža.

Odvzem dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave

28. člen

(1) Banka Slovenije odvzame dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave banke:

1. če je bilo dovoljenje pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov,

2. če član uprave krši dolžnost obveščanja nadzornega sveta o okoliščinah iz 1., 2. oziroma 3. točke prvega odstavka 27. člena tega zakona,

3. če član uprave huje krši dolžnosti iz 26. člena tega zakona oziroma dolžnost obveščanja nadzornega sveta iz 4. in 5. točke prvega odstavka oziroma iz drugega odstavka 27. člena tega zakona,

4. če je pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja iz 2. točke prvega odstavka 24. člena tega zakona,

5. če nastopijo okoliščine iz šestega odstavka 25. člena tega zakona.

(2) Za hujšo kršitev določb iz 3. točke prvega odstavka tega člena se šteje:

1. kršitev, zaradi katere je ogrožena likvidnost ali solventnost banke, ali

2. ponavljajoča kršitev navedenih določb.

(3) Če je bil nad članom uprave začet postopek za odvzem dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave zaradi kršitev, zaradi katerih je bil nad banko začet postopek za

odvzem dovoljenja za opravljanje bančnih storitev, lahko Banka Slovenije oba postopka združi.

Člani nadzornega sveta banke

29. člen

(1) Funkcije člana nadzornega sveta banke ne more opravljati oseba:

1. ki je povezana s pravnimi osebami, v katerih ima banka več kot 5% delež glasovalnih pravic ali delež v njihovem osnovnem kapitalu,

2. ki je član nadzornega sveta, član uprave ali imetnik večine glasovalnih pravic oziroma deležev v naslednjih pravnih osebah ne glede na njihov sedež:

– v drugi banki,

– v borzno posredniški družbi,

– v družbi, ki je neposredno ali posredno obvladujoča družba druge banke oziroma borzno posredniške družbe ali

– v finančnem holdingu,

3. katerih obveznosti do banke so večje od njenih terjatev in naložb v banki oziroma ki je povezana s pravnimi osebami, do katerih neto izpostavljenost banke presega 1% kapitala banke.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki urejajo udeležbo delavcev pri upravljanju, delavci banke ne morejo biti člani nadzornega sveta te banke.

(3) Banka Slovenije predpiše podrobnejši način izračuna obveznosti, terjatev in naložb zaradi ugotovitve izločitvenega razloga iz 3. točke prvega odstavka tega člena.

(4) Prepoved iz 2. točke prvega odstavka tega člena ne velja za osebe, ki so člani nadzornega sveta oziroma uprave nadrejene banke v bančni skupini.

(5) Število članov nadzornega sveta banke, ki so povezani s pravnimi osebami, do katerih neto izpostavljenost banke presega 1% kapitala banke, lahko doseže največ tretjino članov nadzornega sveta banke.

Pristojnosti nadzornega sveta banke

30. člen

Poleg pristojnosti, ki jih ima nadzorni svet po ZGD, ima nadzorni svet banke tudi naslednje pristojnosti:

1. daje soglasje upravi k določitvi poslovne politike banke,

2. daje soglasje upravi k določitvi finančnega načrta banke,

3. daje soglasje upravi k določitvi organizacije sistema notranjih kontrol,

4. daje soglasje upravi k določitvi okvirnega letnega programa dela notranje revizije,

5. odločanje o drugih zadevah, določenih s tem zakonom.

Dolžnosti članov nadzornega sveta banke

31. člen

(1) Člani nadzornega sveta banke morajo:

1. nadzirati primernost postopkov in učinkovitost delovanja notranje revizije,

2. obravnavati ugotovitve Banke Slovenije, davčne inšpekcije in drugih nadzornih organov v postopkih nadzora nad banko,

3. preveriti letna in druga finančna poročila in o tem izdelati pisno poročilo skupščini delničarjev banke,

4. obrazložiti skupščini delničarjev svoje mnenje k letnemu poročilu notranje revizije in mnenje k letnemu poročilu uprave.

(2) Člani nadzornega sveta banke solidarno odgovarjajo banki za škodo, ki je nastala kot posledica opustitve njihovih dolžnosti po prvem odstavku tega člena, razen če dokažejo, da so pošteno in vestno izpolnjevali svoje dolžnosti.

(3) Član nadzornega sveta banke mora Banko Slovenije nemudoma obvestiti o:

1. imenovanju in prenehanju njegove funkcije v upravnih in nadzornih organih drugih pravnih oseb,

2. pravnih poslih, na podlagi katerih so posredno ali neposredno, član nadzornega sveta sam oziroma njegovi ožji družinski člani, pridobili delnice oziroma poslovne deleže pravne osebe, na podlagi katerih član nadzornega sveta skupaj z njegovimi ožjimi družinskimi člani v tej pravni osebi doseže ali preseže kvalificirani delež oziroma se njihov delež zmanjša pod mejo kvalificiranega deleža.

5. **Redna likvidacija banke**

Sklep skupščine o začetku likvidacijskega postopka

32. člen

(1) Skupščina banke lahko sprejme sklep o prenehanju banke.

(2) Za likvidacijo banke na podlagi sklepa iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo določbe ZGD o likvidaciji delniške družbe na podlagi sklepa skupščine, če ni v tem razdelku drugače določeno.

(3) Določbe tega razdelka se smiselno uporabljajo tudi, kadar skupščina banke sprejme sklep, s katerim se dejavnost banke spremeni tako, da banka ne opravlja več bančnih storitev.

Likvidacijski upravitelj banke

33. člen

(1) Za likvidacijskega upravitelja banke je lahko imenovana le oseba, ki ima dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje funkcije člana uprave v tej banki.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena je lahko za likvidacijskega upravitelja banke imenovana oseba, ki nima dovoljenja Banke Slovenije za opravljanje funkcije člana uprave v tej banki, če pred imenovanjem pridobi dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje funkcije likvidacijskega upravitelja banke.

(3) Za dovoljenje za opravljanje funkcije likvidacijskega upravitelja banke iz drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o dovoljenju za opravljanje funkcije člana uprave banke. Dovoljenje za opravljanje funkcije likvidacijskega upravitelja banke velja samo za likvidacijo tiste banke, v zvezi s katero je bilo pridobljeno.

Omejitev dovoljenja za opravljanje bančnih storitev

34. člen

(1) Uprava banke mora obvestiti Banko Slovenije o sklepu iz prvega odstavka 32. člena tega zakona naslednji delovni dan po sprejemu sklepa.

(2) Banka Slovenije na podlagi obvestila iz prvega odstavka tega člena izda odločbo, s katero:

1. omeji veljavnost dovoljenja za opravljanje bančnih oziroma drugih finančnih storitev na posle, ki so potrebni za izvedbo likvidacije banke,

2. določi, v katerem obsegu se za banko v likvidaciji uporabljajo pravila o obvladovanju tveganj.

(3) Po začetku likvidacije lahko banka opravlja samo še tiste bančne posle, ki so določeni z odločbo iz drugega odstavka tega člena.

Ponovna pridobitev dovoljenja za opravljanje bančnih storitev

35. člen

(1) Če skupščina banke odloči, da banka deluje dalje, lahko banka ponovno prične opravljati bančne storitve samo, če ponovno pridobi dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev.

(2) Predlogu za vpis sklepa iz prvega odstavka tega člena v sodni register je treba priložiti novo dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev.

III. OPRAVLJANJE BANČNIH STORITEV

1. **Dovoljenja v zvezi z opravljanjem bančnih storitev**

Vrste dovoljenj

36. člen

(1) Banka mora pred vpisom ustanovitve v sodni register pridobiti dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za opravljanje bančnih storitev).

(2) Če banka poleg bančnih storitev opravlja druge finančne storitve, mora pred vpisom ustrezne dejavnosti v sodni register pridobiti dovoljenje Banke Slovenije.

(3) Če se banka združi z drugo banko oziroma drugo pravno osebo oziroma če se banka deli, mora banka pred vpisom združitve oziroma delitve v sodni register pridobiti dovoljenje Banke Slovenije (v nadaljnjem besedilu: dovoljenje za združitev oziroma delitev).

(4) Banka mora pred ustanovitvijo podružnice v tujini pridobiti dovoljenje Banke Slovenije (v nadaljevanju: dovoljenje za ustanovitev podružnice v tujini).

(5) O dovoljenju iz drugega odstavka tega člena odloči Banka Slovenije hkrati z odločitvijo o dovoljenju za opravljanje bančnih storitev, razen kadar je bila zahteva za izdajo dovoljenja iz drugega odstavka tega člena vložena po tem, ko je banka pridobila dovoljenje za opravljanje bančnih storitev.

Zahteva za izdajo dovoljenja za opravljanje bančnih storitev

37. člen

(1) Zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje bančnih storitev je potrebno priložiti:

1. statut v obliki overjenega prepisa notarskega zapisa;

2. poslovni načrt za prva tri leta poslovanja, iz katerega je razvidna vrsta načrtovanih poslov, temu ustrezna organizacijska zgradba banke, kadrovska struktura banke, računovodske politike in postopki ter organizacija in postopki notranje revizije;

3. seznam delničarjev z navedbo imena in priimka ter naslova oziroma firme in sedeža, skupnega nominalnega zneska delnic in odstotkov udeležbe v osnovnem kapitalu banke;

4. za delničarje, ki so imetniki kvalificiranih deležev:

– izpisek iz sodnega registra oziroma drugega ustreznega javnega registra;

– če je delničar delniška družba pa tudi izpisek delničarjev iz knjige delničarjev oziroma, če so bile izdane prinosniške delnice, overjen prepis notarskega zapisa prisotnih na zadnji skupščini;

– letni poročili za zadnji dve poslovni leti;

– če je imetnik zavezan k revidiranju: revizorjevo poročilo z mnenjem k letnemu poročilu za zadnje poslovno leto;

5. seznam oseb, ki so povezane z imetniki kvalificiranih deležev z opisom načina povezave;

6. dokumentacijo, ki jo določi Banka Slovenije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali bo družba kadrovsko, tehnično in organizacijsko sposobna opravljati dejavnosti, na katere se nanaša zahteva za izdajo dovoljenja.

(2) Če namerava banka poleg bančnih storitev opravljati tudi druge finančne storitve, mora zahteva za izdajo dovoljenja obsegati določno navedbo teh drugih finančnih storitev.

Pogoji za opravljanje bančnih storitev

38. člen

(1) Banka Slovenije lahko določi kadrovske, organizacijske in tehnične pogoje, ki jih mora izpolnjevati banka za opravljanje bančnih oziroma drugih finančnih storitev ter pogoje, ki jih mora izpolnjevati kreditni posrednik.

(2) Banka lahko za posredovanje pri sklepanju kreditnih in drugih poslov v okviru dejavnosti banke s pogodbo pooblasti kreditnega posrednika.

Odločanje o dovoljenju za opravljanje bančnih storitev

39. člen

(1) Banka Slovenije izda dovoljenje za opravljanje bančnih storitev, če ugotovi, da banka izpolnjuje pogoje za opravljanje teh storitev.

(2) Če banka zahteva tudi izdajo dovoljenja za opravljanje drugih finančnih storitev, Banka Slovenije v izreku odločbe izrecno navede, na katere druge finančne storitve se dovoljenje nanaša.

Zavrnitev zahteve za izdajo dovoljenja za opravljanje bančnih storitev

40. člen

Banka Slovenije zavrne zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje bančnih storitev:

1. če delničarji, ki so imetniki kvalificiranih deležev, nimajo dovoljenja iz prvega odstavka 19. člena tega zakona,

2. če člani uprave nimajo dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave,

3. če iz statuta banke in druge dokumentacije izhaja, da banka ni organizirana v skladu s tem zakonom,

4. če iz statuta banke in druge dokumentacije izhaja, da niso zagotovljeni pogoji za poslovanje banke, določeni s tem zakonom oziroma predpisi, izdanimi na njegovi podlagi,

5. če iz dokumentacije in drugih znanih okoliščin izhaja, da banka kadrovsko, organizacijsko oziroma tehnično ne bo sposobna opravljati v poslovnem načrtu predvidenega obsega bančnih oziroma drugih finančnih storitev,

6. če so določbe statuta banke v nasprotju z določbami tega zakona oziroma določbami predpisov, izdanih na njegovi podlagi,

7. če drug zakon, ki ureja opravljanje posameznih drugih finančnih storitev, predvidenih v poslovnem načrtu banke, za opravljanje teh storitev določa posebne pogoje, in banka teh pogojev ne izpolnjuje,

8. če banka ne izpolnjuje drugih pogojev za opravljanje bančnih storitev oziroma drugih finančnih storitev, na katere se zahteva za izdajo dovoljenja nanaša.

Prenehanje dovoljenja za opravljanje bančnih storitev

41. člen

(1) Dovoljenje za opravljanje bančnih storitev preneha:

1. če banka ne začne poslovati v šestih mesecih od izdaje dovoljenja,

2. če banka preneha z opravljanje bančnih storitev za več kot eno leto,

3. z začetkom stečajnega postopka oziroma postopka prisilne likvidacije,

4. z zaključkom redne likvidacije banke.

(2) Če nastopi razlog iz prvega odstavka tega člena izda Banka Slovenije sklep, s katerim ugotovi, da je dovoljenje prenehalo.

(3) Banka ne sme več sklepati novih poslov v zvezi z opravljanjem bančnih storitev:

1. v primeru iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena od dneva vročitve odločbe iz drugega odstavka tega člena,

2. v primeru iz 3. točke prvega odstavka tega člena od dneva, ko je oklic o začetku stečajnega postopka nabit na oglasno desko, oziroma od dneva, ko ji je vročena odločba, s katero Banka Slovenije odloči o začetku postopka prisilne likvidacije,

3. v primeru iz 4. točke prvega odstavka tega člena od dneva sprejema sklepa iz prvega odstavka 32. člena tega zakona.

(4) Določbe prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi za prenehanje dovoljenja za opravljanje drugih finančnih storitev.

Dovoljenje za združitev oziroma delitev

42. člen

(1) Za odločanje o dovoljenju za združitev oziroma delitev se smiselno uporabljajo določbe 37. do 40. člena tega zakona.

(2) Banka Slovenije zavrne zahtevo za izdajo dovoljenja za združitev tudi, če organ, pristojen za varstvo konkurence, zavrne zahtevo za soglasje za združitev oziroma prepove združitev na podlagi zakona, ki ureja varstvo konkurence.

(3) Če zaradi združitve oziroma delitve nastane nova pravna oseba, ki bo opravljala bančne storitve, mora nova pravna oseba pred vpisom združitve oziroma delitve v sodni register pridobiti dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev.

(4) Če se banka pripoji prevzemni družbi, ki ni banka, oziroma če del sredstev in obveznosti banke na podlagi delitve s prevzemom prevzame prevzemna družba, ki ni banka, in če bo prevzemna družba v navedenih primerih opravljala bančne storitve, mora prevzemna družba pred vpisom združitve oziroma delitve v sodni register pridobiti dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev.

(5) V primerih iz tretjega oziroma četrtega odstavka tega člena Banka Slovenije združi postopek odločanja o dovoljenju za združitev oziroma delitev in postopek odločanja o dovoljenju za opravljanje bančnih storitev.

2. **Opravljanje bančnih storitev izven območja Republike Slovenije**

Opravljanje dejavnosti v državi članici

43. člen

Banka lahko opravlja bančne in druge finančne storitve, za katere je pridobila dovoljenje Banke Slovenije, na območju države članice bodisi preko podružnice bodisi neposredno, če izpolnjuje pogoje, določene s predpisi te države članice.

Opravljanje dejavnosti v državi članici preko podružnice

44. člen

(1) Banka, ki namerava odpreti podružnico v državi članici, mora o tem obvestiti Banko Slovenije, in navesti državo članico, v kateri namerava odpreti podružnico. Obvestilu mora priložiti:

1. opis dejavnosti, ki jih bo opravljala podružnica in njen načrt poslovanja;

2. imena oseb, pooblaščenih za vodenje poslov podružnice;

3. naslov podružnice v državi članici, na katerem bo mogoče pridobiti dokumentacijo o podružnici.

(2) Banka Slovenije mora najkasneje v roku treh mesecev obvestilo iz prvega odstavka tega člena s prilogami posredovati pristojnemu nadzornemu organu države članice in o tem obvestiti banko.

(3) Hkrati z obvestilom iz drugega odstavka tega člena mora Banka Slovenije pristojnemu nadzornemu organu države članice posredovati tudi:

1. podatke o višini kapitala banke in kapitalski ustreznosti,

2. podrobnejši opis sistema jamstva za vloge v Republiki Sloveniji.

(4) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena Banka Slovenije zavrne zahtevo za posredovanje obvestila nadzornemu organu države članice, če na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga in dokumentacije iz prvega odstavka tega člena, in ob upoštevanju načrtovanega obsega poslovanja, zaključi, da obstoji utemeljen dvom o ustreznosti organizacije in upravljanja podružnice oziroma finančnega položaja banke.

(5) Banka mora Banko Slovenije obvestiti o vsaki spremembi podatkov iz prvega odstavka tega člena najmanj en mesec pred nameravano spremembo. Banka Slovenije mora obvestilo posredovati pristojnemu nadzornemu organu države članice v roku treh mesecev od prejema.

Neposredno opravljanje bančnih storitev v državi članici

45. člen

(1) Banka, ki namerava pričeti z neposrednim opravljanjem bančnih oziroma drugih finančnih storitev, na območju države članice, mora o tem obvestiti Banko Slovenije in navesti državo članico, v kateri namerava pričeti z neposrednim opravljanjem dejavnosti. Obvestilu mora priložiti opis dejavnosti, ki jih bo opravljala v državi članici in načrt poslovanja v zvezi s temi dejavnostmi.

(2) Banka Slovenije mora najkasneje v roku enega meseca po prejemu obvestila iz prvega odstavka tega člena obvestilo s prilogo posredovati pristojnemu nadzornemu organu države članice in o tem obvestiti banko.

Nadzor nad opravljanjem bančnih storitev v državi članici

46. člen

(1) Banka Slovenije opravlja nadzor nad podružnico banke v državi članici.

(2) Banka Slovenije lahko zaprosi pristojni nadzorni organ države članice, v kateri banka opravlja bančne storitve, da opravi pregled poslovanja podružnice banke v tej državi članici, če se s tem postopek nadzora pospeši oziroma poenostavi oziroma, če je to v skladu z interesi učinkovitosti, enostavnosti, hitrosti oziroma manjših stroškov postopka. Pod enakimi pogoji se lahko pooblaščene osebe Banke Slovenije udeležijo nadzora, ki ga izvaja pristojni nadzorni organ države članice.

(3) Če banka, ki opravlja bančne storitve v državi članici kljub opozorilu pristojnega nadzornega organa države članice krši predpise te države članice, sprejme Banka Slovenije ukrepe nadzora v skladu s tem zakonom. Banka Slovenije mora nemudoma obvestiti pristojni nadzorni organ države članice o ukrepih, ki jih je sprejela.

(4) Če Banka Slovenije banki odvzame dovoljenje za opravljanje bančnih storitev oziroma ji prepove opravljati posamezne bančne posle oziroma druge finančne storitve, mora o tem nemudoma pisno obvestiti pristojne nadzorne organe držav članic, v katerih banka opravlja bančne storitve.

Opravljanje bančnih storitev v tujini

47. člen

(1) Banka sme opravljati bančne in druge finančne storitve v tujini samo preko podružnice.

(2) Za ustanovitev podružnice v tujini mora banka pridobiti dovoljenje Banke Slovenije.

(3) Za odločanje o dovoljenju za ustanovitev podružnice v tujini se smiselno uporabljajo določbe prvega, četrtega in petega odstavka 44. člena tega zakona.

(4) Banka Slovenije lahko zavrne zahtevo za izdajo dovoljenja za ustanovitev podružnice v tujini tudi, če je ob upoštevanju predpisov države, v kateri namerava banka ustanoviti podružnico, oziroma ob upoštevanju prakse pri izvrševanju teh predpisov verjetno, da bo ovirano izvajanje nadzora v skladu z določbami tega zakona.

3. **Podružnica in prosto opravljanje bančnih storitev bank držav članic**

Banke držav članic

48. člen

(1) Banka, ki je v državi članici upravičena opravljati vse oziroma posamezne bančne oziroma druge finančne storitve, lahko te storitve opravlja tudi na območju Republike Slovenije, bodisi preko podružnice, bodisi neposredno.

(2) Za banko iz prvega odstavka tega člena, ki opravlja bančne oziroma druge finančne storitve prek podružnice veljajo naslednje določbe zakonov in predpisov, izdanih v zvezi z izvrševanjem teh določb zakonov:

1. 90., 91. in 128. člen tega zakona v delu, ki se nanaša na poročila in informacije, potrebne za izvrševanje pristojnosti in nalog Banke Slovenije na področju denarne politike, spremljanja likvidnostnih tveganj, statistike in uresničevanja jamstva za vloge,

2. četrti odstavek 118. člena in 122. člen tega zakona,

3. 103. in 104. člen tega zakona,

4. določbe drugih zakonov, ki zaradi zaščite javne koristi urejajo varstvo potrošnikov, preprečevanje pranja denarja oziroma druga področja, in ki veljajo za banke s sedežem v Republiki Sloveniji.

(3) Za banko iz prvega odstavka tega člena, ki neposredno opravlja bančne oziroma druge finančne storitve veljajo določbe zakonov iz 3. in 4. točke drugega odstavka tega člena in predpisov, izdanih v zvezi z izvrševanjem teh določb zakonov.

(4) Določbe prvega do tretjega odstavka tega člena in določbe 49., 50. in 51. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za tiste druge finančne organizacije držav članic, ki so v državi članici upravičene opravljati druge finančne storitve in ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. delničar oziroma družbenik druge finančne organizacije je ena ali več bank iz prvega odstavka tega člena (v nadaljnjem besedilu: banke delničarke), ki ima sedež v isti državi članici kot druga finančna organizacija;

2. druga finančna organizacija v državi članici njenega sedeža dejansko opravlja druge finančne storitve, ki jih namerava opravljati na območju Republike Slovenije;

3. banka delničarka oziroma banke delničarke iz 1. točke tega odstavka imajo v drugi finančni organizaciji skupno najmanj 90 odstotkov glasovalnih pravic;

4. banka delničarka oziroma banke delničarke solidarno jamčijo za vse obveznosti druge finančne organizacije in s takšno zavezo soglaša pristojni nadzorni organ države članice, v kateri ima banka oziroma banke sedež in

5. druga finančna organizacija je vključena v konsolidiran nadzor vseh oziroma posameznih bank delničark in so izpolnjene vse zahteve na konsolidirani podlagi glede kapitalske ustreznosti, omejitev velikih izpostavljenosti in naložb v kapitalu nefinančnih organizacij.

(5) Obvestilo pristojnega nadzornega organa Banki Slovenije iz prvega oziroma drugega odstavka 49. člena tega zakona mora poleg podatkov o drugi finančni organizaciji iz četrtega odstavka tega člena z vsebino, določeno v tretjem odstavku 44. člena tega zakona, obsegati tudi podatke o banki oziroma bankah delničarkah.

(6) Če pristojni nadzorni organ države članice obvesti Banko Slovenije, da je druga finančna organizacija države članice nehala izpolnjevati katerega od pogojev iz četrtega odstavka tega člena, se zanjo nehajo uporabljati določbe tega zakona, navedene v četrtem odstavku tega člena.

(7) Vloge pri podružnici banke države članice so vključene v sistem zajamčenih vlog v državi članici sedeža banke.

(8) Podružnica banke države članice se lahko za dopolnitev ravni oziroma obsega jamstva, ki presega raven oziroma višino zajamčene vloge v sistemu zajamčenih vlog v državi članici njenega sedeža, vključi v sistem zajamčenih vlog v Republiki Sloveniji.

Pričetek poslovanja

49. člen

(1) Banka države članice iz prvega odstavka 48. člena tega zakona lahko prične poslovati preko podružnice z iztekom dvomesečnega roka, šteto od dne, ko Banka Slovenije od pristojnega nadzornega organa države članice prejme obvestilo z vsebino, določeno v prvem in tretjem odstavku 44. člena tega zakona.

(2) Banka države članice iz prvega odstavka 48. člena tega zakona lahko prične neposredno opravljati bančne oziroma druge finančne storitve na območju Republike Slovenije takoj, ko Banka Slovenije od pristojnega nadzornega organa države članice prejme obvestilo z vsebino, določeno v prvem in tretjem odstavku 44. člena tega zakona.

(3) Banka države članice iz prvega odstavka tega člena mora Banko Slovenije obvestiti o vsaki nameravani spremembi podatkov iz 1. do 3. točke prvega odstavka 44. člena tega zakona najmanj mesec dni pred nameravano spremembo.

(4) Določba tretjega odstavka tega člena se smiselno uporablja tudi v primeru, ko namerava banka države članice na območju Republike Slovenije odpreti predstavništvo.

Nadzor nad podružnico banke države članice

50. člen

(1) Pristojni nadzorni organ države članice oziroma osebe, ki jih pooblasti, lahko na območju Republike Slovenije opravijo pregled poslovanja podružnice banke te države članice. O nameravanem pregledu poslovanja iz prejšnjega stavka mora pristojni nadzorni organ države članice predhodno obvestiti Banko Slovenije.

(2) V primeru iz prvega odstavka tega člena ima pristojni nadzorni organ oziroma osebe, ki jih pooblasti, enake

pristojnosti kot Banka Slovenije na podlagi določb 194. do 201. člena tega zakona.

(3) Na zaprosilo pristojnega nadzornega organa države članice mora Banka Slovenije opraviti pregled poslovanja podružnice banke te države članice na območju Republike Slovenije.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov tega člena je Banka Slovenije pristojna opraviti pregled poslovanja podružnice banke te države članice na območju Republike Slovenije v skladu z določbami 194. do 201. člena tega zakona zaradi preverjanja, če podružnica ravna v skladu z določbami tega zakona iz drugega odstavka 48. člena tega zakona.

Ukrepi nadzora nad banko in podružnico banke države članice

51. člen

(1) Če banka države članice na območju Republike Slovenije krši določbe iz tretjega odstavka 48. člena tega zakona oziroma če podružnica banke države članice na območju Republike Slovenije krši določbe iz drugega odstavka 48. člena tega zakona, ji Banka Slovenije z odredbo naloži odpravo kršitev.

(2) Če banka države članice oziroma njena podružnica v roku, določenem z odredbo, ne ravna v skladu z odredbo iz prvega odstavka tega člena, obvesti Banka Slovenije pristojni nadzorni organ te države članice.

(3) V primeru iz drugega odstavka tega člena lahko Banka Slovenije banki države članice oziroma njeni podružnici za kršitve, storjene na območju Republike Slovenije, izreče tudi prepoved opravljanja bančnih storitev na območju Republike Slovenije.

(4) Pred izrekom ukrepa iz tretjega odstavka tega člena mora Banka Slovenije obvestiti pristojni nadzorni organ države članice.

(5) Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena lahko Banka Slovenije banki države članice oziroma njeni podružnici izreče prepoved opravljanja bančnih storitev na območju Republike Slovenije, ne da bi predhodno obvestila pristojni nadzorni organ države članice, če zaradi zaščite interesov strank banke oziroma njene podružnice oziroma zaradi zaščite drugih javnih koristi ni mogoče odlašati.

(6) V primeru iz petega odstavka tega člena mora Banka Slovenije o prepovedi opravljanja bančnih storitev obvestiti pristojni nadzorni organ države članice in Evropsko komisijo takoj, ko je to mogoče.

4. **Opravljanje dejavnosti tujih bank**

4. 1. *Podružnica tuje banke*

Opravljanje bančnih storitev tuje banke

52. člen

Tuja banka lahko na ozemlju Republike Slovenije opravlja bančne storitve in druge finančne storitve samo preko podružnice.

Dovoljenje za ustanovitev podružnice

53. člen

(1) Tuja banka lahko na ozemlju Republike Slovenije ustanovi podružnico, če pridobi dovoljenje Banke Slovenije.

(2) Zahtevi za izdajo dovoljenja za ustanovitev podružnice je potrebno priložiti:

1. izpisek iz sodnega oziroma drugega ustreznega registra države sedeža za matično banko;
2. statut oziroma druga ustrezna pravila matične banke;
3. podatke o članih poslovodnih in nadzornih organov matične banke;
4. revidirana poslovna poročila matične banke za zadnja tri leta poslovanja;
5. če iz izpiska iz 2. točke niso razvidni podatki o lastnikih matične banke: ustrezno listino, ki verodostojno izkazuje lastnike in njihove deleže pri upravljanju matične banke;
6. izpisek iz sodnega oziroma drugega ustreznega registra države sedeža za pravne osebe, ki so pri upravljanju matične banke udeležene z več kot 10%;
7. opis bančnih storitev in drugih finančnih storitev, ki jih bo opravljala podružnica ter poslovni načrt za prva tri leta poslovanja;
8. dovoljenje nadzornega organa tuje banke za ustanovitev podružnice, oziroma izjavo tega organa, da dovoljenje po predpisih države tuje banke ni potrebno;
9. izjavo tuje banke, da bo podružnica vodila vso dokumentacijo, ki se nanaša na njeno poslovanje v slovenskem jeziku in jo hranila na sedežu podružnice, in vodila ločene računovodske izkaze v skladu s tem zakonom oziroma na njegovi podlagi izdanimi predpisi;
10. podrobnejši opis sistema jamstva za vloge, ki velja v državi sedeža matične banke;
11. drugo dokumentacijo, ki jo določi Banka Slovenije, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, ali je podružnica kadrovsko, tehnično in organizacijsko sposobna opravljati storitve, na katere se nanaša zahteva za izdajo dovoljenja.

(3) Banka Slovenije lahko kot pogoj za izdajo dovoljenja za ustanovitev podružnice tuje banke zahteva, da tuja banka na ozemlju Republike Slovenije deponira določen denarni znesek oziroma drugo ustrezno finančno premoženje oziroma predloži drugo ustrezno zavarovanje, kot jamstvo za poravnavo obveznosti iz poslov, sklenjenih na območju Republike Slovenije.

(4) Banka Slovenije izda dovoljenje za ustanovitev podružnice tuje banke, če na podlagi podatkov, s katerimi razpolaga in dokumentacije, priložene zahtevi za izdajo dovoljenja, zaključi, da je podružnica finančno, upravljalsko, organizacijsko, kadrovsko in tehnično usposobljena za poslovanje v skladu z določbami tega zakona.

(5) Banka Slovenije zavrne zahtevo za izdajo dovoljenja za ustanovitev podružnice tuje banke, če je ob upoštevanju predpisov države sedeža te banke oziroma ob upoštevanju prakse te države pri uporabi in izvrševanju teh predpisov, verjetno, da bo ovirano izvajanje nadzora v skladu z določbami tega zakona.

(6) Tuja banka, ki je pridobila dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, lahko na območju Republike Slovenije preko podružnice opravlja bančne storitve in tiste druge finančne storitve, katerih opis je priložila zahtevi iz drugega odstavka tega člena.

(7) Če namerava tuja banka iz prvega odstavka tega člena na območju Republike Slovenije preko podružnice opravljati tudi druge finančne storitve, katerih opisa ni priložila zahtevi iz drugega odstavka tega člena, mora pridobiti dodatno dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje teh storitev.

(8) Za dodatno dovoljenje iz sedmega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 7. in 11. točke drugega odstavka tega člena ter določbe četrtega in petega odstavka tega člena.

Uporaba določb

54. člen

(1) Za tujo banko, ki je na območju Republike Slovenije ustanovila podružnico, veljajo določbe četrtega odstavka 118. in 122. člena tega zakona.

(2) Za tujo banko iz prvega odstavka tega člena oziroma njeno podružnico in za poslovodje te podružnice veljajo naslednje določbe zakonov in predpisov, izdanih v zvezi z izvrševanjem teh določb zakonov:

1. določbe 5., 7., 8., 9., 10. in 18. poglavja tega zakona,

2. določbe drugih zakonov, ki veljajo za banke s sedežem na območju Republike Slovenije,

3. v primeru iz tretjega odstavka 55. člena tega zakona: določbe 12. poglavja tega zakona.

(3) Za nadzor nad podružnico, ki jo je tuja banka ustanovila na območju Republike Slovenije, se smiselno uporabljajo določbe 11. poglavja tega zakona.

(4) Za poslovodje podružnice se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o upravi banke.

(5) Banka Slovenije odvzame podružnici dovoljenje za ustanovitev tudi:

1. če je nadzorni organ tuje banke tej banki odvzel dovoljenje za opravljanje bančnih storitev;

2. če podružnica v primeru iz tretjega odstavka 55. člena tega zakona ne izpolnjuje obveznosti iz naslova jamstva za vloge.

Sistem zajamčenih vlog pri tuji podružnici

55. člen

(1) Podružnica tuje banke je vključena v sistem jamstva za vloge v državi, kjer ima sedež tuja banka.

(2) Raven in obseg jamstva za vloge pri podružnici tuje banke ne sme presegati ravni in obsega, določenega s tem zakonom.

(3) Če sistem jamstva za vloge v državi, v kateri ima sedež tuja banka, ne obstaja oziroma je obseg jamstva za zajamčene vloge manjši kot v Republiki Sloveniji, se mora podružnica tuje banke vključiti v sistem jamstva za vloge v Republiki Sloveniji. Način in obseg vključitve tuje podružnice v sistem jamstva za vloge v Republiki Sloveniji določi Banka Slovenije z dovoljenjem za ustanovitev podružnice.

4. 2. *Predstavništvo tuje banke*

Predstavništvo tuje banke

56. člen

(1) Tuja banka lahko predstavlja in posreduje informacije o dejavnosti tuje banke preko predstavništva kot organizacijskega dela tuje banke.

(2) Predstavništvo ni pravna oseba.

(3) Predstavništvo tuje banke ne sme opravljati nobenih poslov.

(4) Če predstavništvo tuje banke ravna v nasprotju z določbo prejšnjega odstavka tega člena, Banka Slovenije odvzame dovoljenje za ustanovitev predstavništva.

Dovoljenje za ustanovitev predstavništva

57. člen

(1) Za ustanovitev predstavništva mora tuja banka pridobiti dovoljenje Banke Slovenije.

(2) Zahtevi za izdajo dovoljenja iz prvega odstavka tega člena je treba priložiti:

1. izpisek iz sodnega oziroma drugega ustreznega registra države sedeža za matično banko;

2. statut oziroma druga ustrezna pravila matične banke;

3. revidirana poslovna poročila matične banke za zadnja tri leta poslovanja;

4. seznam oseb, ki bodo vodile predstavništvo.

(3) Banka Slovenije vodi register predstavništev.

IV. SODELOVANJE Z NADZORNIMI ORGANI IN ORGANI EVROPSKIH SKUPNOSTI

Medsebojno sodelovanje domačih nadzornih organov

58. člen

(1) Banka Slovenije in organi, ki so pristojni za nadzor drugih finančnih organizacij, morajo na zahtevo posameznega nadzornega organa posredovati temu organu vse podatke glede banke oziroma druge finančne organizacije, ki jih potrebuje v postopku opravljanja nalog nadzora nad finančno organizacijo, v postopku v zvezi z izdajo dovoljenj oziroma pri odločanju o drugih posamičnih zadevah.

(2) Nadzorni organi morajo drug drugega obveščati o nepravilnostih, ki jih pri opravljanju nadzora ugotovijo, če so te ugotovitve pomembne tudi za delo drugih nadzornih organov.

(3) Podrobnejšo vsebino in način medsebojnega sodelovanja nadzornih organov določi minister, pristojen za finance, na podlagi predhodnega mnenja nadzornih organov.

(4) Nadzorni organi morajo vse podatke, ki jih pridobijo na podlagi prejšnjih odstavkov tega člena oziroma na podlagi izmenjave podatkov z nadzornimi organi držav članic oziroma tujih držav, varovati kot zaupne in jih smejo uporabiti samo za namene, za katere so bili ti podatki pridobljeni.

Obdelava podatkov in posredovanje informacij

59. člen

(1) Banka Slovenije je pristojna zbirati in obdelovati podatke, o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za izvrševanje njenih nalog in pristojnosti, določenih s tem zakonom.

(2) Za podatke iz prvega odstavka tega člena, ki so pomembni za izvrševanje nalog in pristojnosti Banke Slovenije, določenih s tem zakonom se štejejo zlasti podatki o:

1. dovoljenjih za opravljanje bančnih storitev in drugih dovoljenjih, ki jih izda Banka Slovenije na podlagi tega zakona;

2. članih uprave in nadzornih svetov bank, njihovi organizaciji, delovanju notranjih revizij;

3. podružnicah oziroma neposrednem opravljanju bančnih storitev bank v državah članicah, in podružnicah oziroma neposrednem opravljanju dejavnosti bank držav članic v Republiki Sloveniji;

4. podružnicah bank v tujini in podružnicah tujih bank v Republiki Sloveniji;

5. spoštovanju določb o obvladovanju tveganj iz 5. poglavja in 6. poglavja tega zakona in na njihovi podlagi izdanih predpisov;

6. poročilih iz 91. člena tega zakona;

7. imetnikih kvalificiranih deležev iz 19. člena tega zakona;

8. revidiranih letnih poročilih in konsolidiranih letnih poročilih iz 118. člena tega zakona;

9. izvršenih ukrepih nadzora iz 130. člena tega zakona;

10. informacijah, ki jih je Banka Slovenije pridobila v okviru izmenjave informacij od pristojnih nadzornih organov držav članic oziroma tujih držav.

(3) Podatke iz drugega odstavka sme Banka Slovenije posredovati:

1. domačim nadzornim organom v okviru sodelovanja domačih nadzornih organov na podlagi 58. člena tega zakona;

2. pristojnim organom držav članic, če jih potrebujejo za izpolnjevanje njihovih nalog nadzora nad opravljanjem bančnih in drugih finančnih storitev in če za te organe velja obveznost varovanja zaupnih podatkov v obsegu, določenem v četrtem odstavku 58. člena tega zakona;

3. pristojnim nadzornim organom tujih držav, če jih potrebujejo za izpolnjevanje njihovih nalog nadzora nad opravljanjem bančnih in drugih finančnih storitev, ob pogoju vzajemnosti in če za te organe velja obveznost varovanja zaupnih podatkov v obsegu, določenem v četrtem odstavku 58. člena tega zakona;

4. sodišču, če jih potrebuje v postopku stečaja nad banko oziroma drugem postopku, ki ga vodi v okviru svojih pristojnosti;

5. Slovenskemu inštitutu za revizijo, če jih potrebuje v postopku nadzora nad revizijsko družbo, ki je revidirala računovodske izkaze banke;

6. ministrstvu, pristojnem za finance, v obsegu, kot jih potrebuje za spremljanje finančnega sistema;

7. pristojnim organom sistema jamstva za vloge v drugih državah;

8. revizijski družbi, ki opravlja naloge revidiranja letnega poročila banke oziroma naloge revidiranja po 205. členu tega zakona, če jih potrebuje za izvedbo teh nalog;

9. pravnim osebam, ki v državah članicah upravljajo plačilne sisteme, če jih potrebujejo za opravljanje nalog upravljanja plačilnih sistemov in če zanje velja obveznost varovanja zaupnih podatkov v obsegu določenem v četrtem odstavku 58. člena tega zakona;

10. pravnim osebam, ki v tujih državah upravljajo plačilne sisteme, če jih potrebujejo za opravljanje nalog upravljanja plačilnih sistemov, ob pogoju vzajemnosti in če zanje velja obveznost varovanja zaupnih podatkov v obsegu določenem v četrtem odstavku 58. člena tega zakona;

11. centralnim bankam držav članic, če jih potrebujejo za opravljanje njihovih pristojnosti in če zanje velja obveznost varovanja zaupnih podatkov v obsegu določenem v četrtem odstavku 58. člena tega zakona;

12. centralnim bankam tujih držav, če jih potrebujejo za opravljanje njihovih pristojnosti, ob pogoju vzajemnosti in če zanje velja obveznost varovanja zaupnih podatkov v obsegu določenem v četrtem odstavku 58. člena tega zakona.

(4) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena sme Banka Slovenije podatke iz 10. točke drugega odstavka tega člena posredovati samo, če je to izrecno dovolil organ, ki je te podatke posredoval Banki Slovenije.

(5) Upravljanje plačilnih sistemov po 9. oziroma 10. točki tretjega odstavka tega člena ima enak pomen kot upravljanje plačilnih sistemov po zakonu, ki ureja plačilni promet.

Obveščanje Evropske komisije

60. člen

(1) Banka Slovenije mora obveščati Evropsko komisijo o zavrnitvah zahtev za posredovanje obvestila iz četrtega odstavka 44. člena tega zakona.

(2) Banka Slovenije mora obveščati Evropsko komisijo tudi o drugih zadevah, ki jih je treba sporočati Evropski komisiji po določbah pravnega reda Evropske unije.

Razmerja s tujimi državami

61. člen

(1) Banka Slovenije mora obvestiti Evropsko komisijo o:

1. izdaji vsakega dovoljenja banki, katere posredno ali neposredno nadrejena družba je pravna oseba s sedežem v tuji državi;

2. izdaji vsakega dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža, na podlagi katerega tuja oseba postane nadrejena družba banke.

(2) Banka Slovenije obvešča Evropsko komisijo o vseh pomembnejših ovirah, na katere so naletele banke pri opravljanju bančnih storitev v tujih državah.

(3) Če Evropska komisija odloči, da morajo nadzorni organi držav članic zadržati oziroma prekiniti odločanje o zahtevah oseb posamezne tuje države, mora Banka Slovenije s sklepom prekiniti postopek za največ tri mesece v zadevah odločanja o:

1. zahtevah za izdajo dovoljenja banki, katere posredno ali neposredno obvladujoča družba je pravna oseba s sedežem v tuji državi, na katero se nanaša odločitev Evropske komisije;

2. zahtevah za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža, na podlagi katerega tuja oseba s sedežem v tuji državi, na katero se nanaša odločitev Evropske komisije, postane obvladujoča družba banke.

(4) V obdobju, ko traja prekinitev postopka na podlagi tretjega odstavka tega člena, rok za odločitev iz prvega odstavka 224. člena tega zakona ne teče.

(5) Če Evropski svet odloči, da se zadržanje oziroma prekinitev postopkov iz tretjega odstavka tega člena podaljša, mora Banka Slovenije s sklepom podaljšati prekinitev postopka iz tretjega odstavka tega člena za obdobje, določeno z odločitvijo Evropskega sveta.

(6) Ukrepi iz tretjega in petega odstavka tega člena ne veljajo za:

1. ustanovitev banke kot odvisne družbe banke, ki je v trenutku sprejema odločitve iz tretjega oziroma petega odstavka tega člena upravičena opravljati bančne storitve v državi članici, oziroma od te banke odvisne družbe;

2. pridobitev kvalificiranega deleža, katerega bodoči imetnik bo banka, ki je v trenutku sprejema odločitve iz tretjega oziroma petega odstavka tega člena upravičena opravljati bančne storitve v državi članici, oziroma od te banke odvisna družba.

(7) Banka Slovenije mora Evropsko komisijo na njeno zahtevo obvestiti o vsaki zahtevi za izdajo dovoljenja iz prvega odstavka tega člena oziroma o vsaki zahtevi za pridobitev kvalificiranega deleža, na podlagi katerega bi tuji imetnik postal obvladujoča družba banke, če Evropska komisija te podatke potrebuje za ugotovitev dejstev, pomembnih za sprejem odločitve na podlagi tretjega oziroma petega odstavka tega člena.

V. OBVLADOVANJE TVEGANJ

1. **Splošne določbe**

Obvladovanje tveganj

62. člen

(1) Banka mora zagotoviti, da vedno razpolaga z ustreznim kapitalom, glede na obseg in vrste storitev, ki jih opravlja, ter tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh storitev (kapitalska ustreznost).

(2) Banka mora poslovati tako, da tveganja, ki jim je banka izpostavljena pri posameznih oziroma vseh vrstah poslov, ki jih opravlja, nikoli ne presežejo omejitev določenih s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(3) Banka mora poslovati tako, da je v vsakem trenutku sposobna pravočasno izpolnjevati zapadle obveznosti (likvidnost) ter da je trajno sposobna izpolniti vse svoje obveznosti (solventnost).

2. **Kapital banke**

Kapital banke

63. člen

Kapital banke se zaradi ugotavljanja izpolnjevanja določb o obvladovanju tveganj (v nadaljnjem besedilu: kapital) izračuna na način, določen v naslednjih členih tega razdelka.

Temeljni kapital

64. člen

(1) Pri izračunu temeljnega kapitala banke se upoštevajo naslednje postavke:

1. vplačani osnovni kapital in vplačani presežek kapitala, razen vplačanega osnovnega kapitala in presežka kapitala na podlagi prednostnih kumulativnih delnic;
2. rezerve banke;
3. preneseni dobiček preteklih let;
4. dobiček tekočega poslovnega leta, vendar največ do višine 50% tega dobička po odbitku davkov in drugih dajatev, ki bremenijo dobiček, če je višino dobička potrdil pooblaščeni revizor;
5. rezervacije za splošna bančna tveganja iz prvega odstavka 75. člena tega zakona;
6. druge postavke, ki so po svojih lastnostih enake postavkam iz 1. do 3. in 5. točke tega odstavka.

(2) Pri izračunu temeljnega kapitala se kot odbitne upoštevajo naslednje postavke:

1. lastne delnice;
2. neopredmetena dolgoročna sredstva;
3. prenesena izguba in izguba tekočega leta;
4. druge postavke, ki so po svojih lastnostih enake postavkam iz prejšnjih točk tega odstavka.

Dodatni kapital

65. člen

(1) Pri izračunu dodatnega kapitala banke se upoštevajo naslednje postavke:

1. osnovni kapital in presežek kapitala, vplačan na podlagi prednostnih kumulativnih delnic;
2. podrejeni dolžniški instrumenti,
3. druge postavke, ki so po svojih lastnostih enake postavkam iz prejšnjih točk tega odstavka.

(2) Postavke iz prvega odstavka tega člena se pri izračunu dodatnega kapitala upoštevajo največ v obsegu, določenem s predpisom iz 67. člena tega zakona glede na višino temeljnega kapitala.

(3) Podrejeni dolžniški instrumenti so vrednostni papirji in drugi finančni instrumenti, iz katerih ima imetnik v primeru stečaja oziroma likvidacije izdajatelja pravico do poplačila šele po poplačilu drugih upnikov izdajatelja, oziroma ki so glede dospelosti in drugih lastnosti primerni za pokrivanje morebitnih izgub zaradi tveganj, ki jim je pri poslovanju izpostavljena banka.

Izračun kapitala

66. člen

(1) Pri izračunu kapitala banke se seštevek temeljnega in dodatnega kapitala zmanjša za naslednje postavke:

1. naložbe banke v delnice oziroma podrejene dolžniške instrumente drugih bank oziroma drugih finančnih organizacij, v katerih kapitalu je banka udeležena z več kot 10% in druge naložbe v te osebe, ki se pri ugotavljanju kapitalske ustreznosti teh oseb upoštevajo pri izračunu njihovega kapitala,
2. naložbe banke v delnice oziroma podrejene dolžniške instrumente drugih bank oziroma drugih finančnih organizacij, ki niso osebe iz 1. točke tega člena, v obsegu, ki presega 10% kapitala banke izračunanega pred odštetjem postavk iz 1. in te točke tega člena,
3. nelikvidna sredstva.

(2) Nelikvidna sredstva so naložbe banke v delnice borze, klirinško depotne družbe, terjatve iz naslova vplačil v jamstveni sklad pri klirinško depotni družbi, terjatve iz naslova vplačil v druge sklade, ki so namenjeni vzajemnemu jamstvu za izpolnitev obveznosti več oseb, in druga sredstva, ki jih ni mogoče unovčiti v času, ki je potreben zaradi pravočasne izpolnitve zapadlih denarnih obveznosti.

Predpis o kapitalu in kapitalskih zahtevah

67. člen

Banka Slovenije predpiše podrobnejši način izračuna kapitala in kapitalskih zahtev, s katerim določi:

1. način in obseg upoštevanja posameznih postavk pri izračunu kapitala banke in kapitalske ustreznosti,
2. podrobnejše lastnosti in vrste postavk, ki se upoštevajo pri izračunu kapitala in kapitalske ustreznosti,
3. podrobnejše lastnosti podrejenih dolžniških instrumentov iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona in nelikvidnih sredstev iz drugega odstavka 66. člena tega zakona,
4. podrobnejši način izračuna tveganjem prilagojene aktive s tem, da določi uteži za tehtanje kreditnih tveganj in faktorje za upoštevanje zunajbilančnih postavk,
5. podrobnejši način izračuna drugih kapitalskih zahtev,
6. pogoje za oprostitev izračunavanja in izpolnjevanja kapitalskih zahtev za valutna oziroma tržna tveganja,
7. pogoje, ki jih mora izpolnjevati interni model, da ga banka lahko uporabi za namen izračunavanja kapitalskih zahtev za valutna oziroma tržna tveganja.

3. **Kapitalska ustreznost**

Minimalni kapital banke

68. člen

(1) Kapital banke mora biti vedno najmanj enak vsoti:

1. kapitalskih zahtev, izračunanih z uporabo količnika minimalne kapitalske ustreznosti iz 69. člena tega zakona,
2. kapitalskih zahtev za prekoračenja stanja udeležbe v kapitalu nefinančnih organizacij.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena kapital banke nikoli ne sme biti manjši od minimalnega zneska osnovnega kapitala.

Količnik kapitalske ustreznosti

69. člen

(1) Količnik kapitalske ustreznosti je razmerje med kapitalom banke in tveganju prilagojene aktive povečane za drugim tveganjem prilagojene postavke.

(2) Količnik kapitalske ustreznosti mora vedno znašati najmanj 8% (količnik minimalne kapitalske ustreznosti).

(3) Banka Slovenije lahko posamezni banki z odločbo določi količnik minimalne kapitalske ustreznosti, ki je višji od količnika iz drugega odstavka tega člena (višji količnik minimalne kapitalske ustreznosti), vendar ne višji od 12%, če je to potrebno zaradi narave, vrste in obsega poslov, ki jih banka opravlja in tveganj, ki jim je v zvezi s tem izpostavljena. Z odločbo iz prejšnjega stavka Banka Slovenije določi ukrepe obvladovanja tveganj in druge ukrepe, ki jih mora banka opraviti, da bi zanjo ponovno začel veljati količnik iz drugega odstavka tega člena.

Tveganju prilagojena aktiva

70. člen

(1) Tveganju prilagojena aktiva je seštevek knjigovodskih stanj vseh aktivnih bilančnih in zunajbilančnih postavk, zmanjšanih za oblikovane posebne rezervacije za te postavke, in tehtanih po stopnji kreditnih tveganj.

(2) Stopnje za tehtanje kreditnih tveganj določi Banka Slovenije v razponu od 0% za gotovino, terjatve do Banke Slovenije in terjatve do Republike Slovenije ter terjatve, zavarovane z denarnimi vlogami v banki, do 100% za terjatve brez kvalitetnega zavarovanja ter naložbe v osnovna sredstva in kapital, ki se ne odštevajo od kapitala banke.

(3) Zunajbilančne postavke se pri izračunu tveganju prilagojene aktive upoštevajo z uporabo konverzijskih faktorjev, ki jih določi Banka Slovenije.

Drugim tveganjem prilagojene postavke

71. člen

(1) Tržnim tveganjem prilagojene postavke se izračunajo tako, da se vrednosti vrednostnih papirjev oziroma drugih finančnih instrumentov, katerih imetnik je banka, ter terjatev in obveznosti banke iz poslov trgovanja z vrednostnimi papirji oziroma drugimi finančnimi instrumenti, ki jih je sklenila za svoj račun, pomnožijo z ustreznimi utežmi za tehtanje:

1. posebnih in splošnih tveganj spremembe cen finančnih instrumentov,
2. tveganj neizpolnitve nasprotne stranke,
3. tveganj preseganja velike izpostavljenosti na podlagi trgovanja.

(2) Valutnim tveganjem prilagojene postavke se ugotovijo tako, da se primerjajo vrednosti bilančnih in zunajbilančnih postavk v tujem denarju.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko banka izračunava kapitalske zahteve za valutna oziroma tržna tveganja neposredno z uporabo internega modela, če za to predhodno pridobi soglasje Banke Slovenije.

Kapitalske zahteve za prekoračena stanja v kapitalu nefinančnih organizacij

72. člen

Kapitalske zahteve za prekoračena stanja v kapitalu nefinančnih organizacij se izračunajo kot vsota vrednosti naložb banke, ki presegajo omejitve določene v drugem odstavku 87. člena tega zakona oziroma prvem odstavku 88. členu tega zakona. Če naložbe banke presegajo tako omejitve določene v prvem odstavku 88. člena tega zakona kakor tudi omejitve, določene v drugem odstavku 87. člena zakona, se pri izračunu kapitalskih zahtev upošteva samo tista od obeh vrednosti, ki je višja.

4. **Drugi ukrepi obvladovanja tveganj**

4. 1. *Skupne določbe*

Načrtovanje in izvajanje ukrepov obvladovanja tveganj

73. člen

(1) Banka mora za ugotavljanje, merjenje in upravljanje s tveganji, ki so povezana s poslovanjem banke, določiti načrt ukrepov obvladovanja tveganj, ki obsega:

1. notranje postopke za ugotavljanje in merjenje tveganj,
2. ukrepe za obvladovanje tveganj in notranje postopke za izvajanje teh ukrepov,
3. notranje postopke za spremljanje izvajanja ukrepov za obvladovanje tveganj.

(2) Ukrepi za obvladovanje tveganj in postopki za izvajanje in spremljanje izvajanja teh ukrepov morajo biti v načrtu iz prvega odstavka tega člena določeni za vsako od vrst tveganj, ki jim je banka izpostavljena pri posameznih vrstah poslov, ki jih opravlja, in za tveganja, ki jim je izpostavljena pri vseh poslih, ki jih opravlja.

(3) Tveganja iz drugega odstavka tega člena, ki jim je banka izpostavljena pri svojem poslovanju so zlasti:

1. likvidnostna tveganja,
2. kreditna tveganja,
3. obrestna, valutna in druga tržna tveganja,
4. tveganja zaradi izpostavljenosti do posamezne osebe,
5. tveganja, povezana z naložbami v kapitalske deleže in nepremičnine,
6. tveganja neizpolnitve nasprotne stranke povezana z državo izvora nasprotne stranke.

(4) Banka mora določiti in izvajati ukrepe za obvladovanje tveganj, določene s tem zakonom oziroma na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in druge ukrepe, ki so glede na naravo in vrsto tveganj potrebni za obvladovanje teh tveganj.

Predpis o ugotavljanju, merjenju in obvladovanju tveganj

74. člen

Banka Slovenije predpiše podrobnejši način ugotavljanja, merjenja in obvladovanja tveganj, ki jim je banka izpostavljena pri poslovanju, s tem da zlasti določi:

1. podrobnejša merila za razvrščanje postavk po stopnji tveganj zaradi ocene kreditnih tveganj in izračuna posebnih rezervacij, ki jih je banka dolžna oblikovati,
2. podrobnejši način vrednotenja in vključitve posameznih aktivnih bilančnih in zunajbilančnih postavk pri izračunu izpostavljenosti banke in podrobnejša merila za upoštevanje skupine oseb iz drugega odstavka 79. člena tega zakona pri izračunu izpostavljenosti,
3. podrobnejši način izračuna količnikov likvidnosti in najmanjši obseg likvidnosti, ki jo mora banka zagotavljati,
4. podrobnejši način izračunavanja stanja posameznih neizravnanih postavk, in največji dovoljeni obseg posameznih neizravnanih postavk in vseh neizravnanih postavk,
5. podrobnejši način razvrščanja in merjenja tveganj neizpolnitve nasprotne stranke, povezana z državo izvora nasprotne stranke,
6. podrobnejši način vrednotenja in vključitve posameznih naložb zaradi izračuna omejitev iz 87. in 88. člena tega zakona.

Rezervacije

75. člen

(1) Banka lahko oblikuje rezervacije za splošna bančna tveganja, namenjene kritju morebitnih izgub zaradi tveganj, ki izhajajo iz njenega celotnega poslovanja.

(2) Če banka oblikuje rezervacije za splošna bančna tveganja, mora v izkazu uspeha ločeno prikazovati prihodke in odhodke, povezane s povečevanjem oziroma zmanjševanjem teh rezervacij.

(3) Banka mora oblikovati posebne rezervacije glede na posebna tveganja, ki izhajajo iz posameznih poslov oziroma skupin posameznih poslov.

(4) Za posebne rezervacije iz tretjega odstavka tega člena se štejejo tudi rezervacije, ki jih oblikuje banka glede na posebno tveganje neizterljivosti terjatev iz naslova zajamčenih vlog v primeru stečaja druge banke.

4. 2. *Kreditna tveganja*

Kreditno tveganje

76. člen

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do banke.

Ocena kreditnih tveganj

77. člen

(1) Banka mora v okviru predpisanih in internih meril razvrščati aktivne bilančne in zunajbilančne postavke po tveganosti in ocenjevati višino potencialnih izgub iz naslova kreditnih tveganj.

(2) Postavke iz prvega odstavka tega člena mora banka razvrščati v skupine na podlagi ocene sposobnosti dolžnika izpolnjevati obveznosti do banke ob dospelosti.

(3) Dolžnikovo sposobnost izpolnjevati obveznosti do banke ob dospelosti mora temeljiti na:

1. oceni finančnega položaja posameznega dolžnika,
2. oceni njegove zmožnosti zagotavljati denarni pritok, v obsegu, potrebnem za redno izpolnjevanje obveznosti do banke,
3. vrsti in obsegu zavarovanja terjatev banke do posameznega dolžnika,
4. izpolnjevanju dolžnikovih obveznosti do banke v preteklih obdobjih.

Spremljanje kreditnih tveganj

78. člen

(1) Pred odobritvijo vsakega kredita oziroma pred sklenitvijo druge pogodbe, ki je temelj nastanka izpostavljenosti banke, mora banka oceniti dolžnikovo sposobnost izpolnjevati obveznosti do banke in kvaliteto zavarovanja terjatev banke po vrsti in obsegu tega zavarovanja.

(2) Banka mora ves čas trajanja pravnega razmerja, ki je temelj nastanka izpostavljenosti, spremljati poslovanje osebe in kvaliteto zavarovanja terjatev banke.

4. 3. *Izpostavljenost*

Pojem izpostavljenosti

79. člen

(1) Izpostavljenost banke do posamezne osebe je vsota vseh terjatev in pogojnih terjatev do te osebe, vrednosti naložb v vrednostne papirje te osebe in vrednosti kapitalskih deležev banke v tej osebi.

(2) Pri izračunu izpostavljenosti se za posamezno osebo štejeta tudi dve ali več oseb, ki so med seboj povezane tako, da za banko predstavljajo eno samo tveganje.

Največja dopustna izpostavljenost

80. člen

(1) Izpostavljenost banke do posamezne osebe ne sme presegati višine 25% kapitala banke.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena izpostavljenost banke do posamezne osebe iz prvega odstavka 83. člena tega zakona, ne sme presegati 20% višine kapitala banke.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena izpostavljenost banke do posamezne osebe, ki jo banka posredno ali neposredno obvladuje, oziroma do osebe, ki jo posredno ali neposredno obvladuje ista oseba kot banko, ne sme presegati 20% kapitala banke.

(4) Vsota vseh izpostavljenosti banke do oseb iz drugega odstavka tega člena ne sme presegati 200% višine kapitala banke.

(5) Če banka preseže največjo dopustno izpostavljenost iz prvega do četrtega odstavka tega člena zaradi združitve dveh pravnih oseb oziroma zaradi drugih vzrokov, na katere ne more vplivati, mora o tem nemudoma obvestiti Banko Slovenije. Obvestilu mora priložiti opis ukrepov, ki jih bo opravila zaradi uskladitve s prvim do četrtim odstavkom tega člena in roke, v katerih bo te ukrepe opravila.

Velika izpostavljenost

81. člen

(1) Velika izpostavljenost banke je izpostavljenost banke do posamezne osebe, ki dosega ali presega višino 10% kapitala banke.

(2) Za sklenitev posameznega pravnega posla, na podlagi katerega bi ob upoštevanju celotne izpostavljenosti banke nastala velika izpostavljenost banke do posamezne osebe, je potrebno soglasje nadzornega sveta banke. Soglasje nadzornega sveta je potrebno tudi za sklenitev pravnega posla, zaradi katerega se velika izpostavljenost banke do posamezne osebe poveča tako, da doseže oziroma preseže 15% oziroma 20% kapitala banke.

Omejitev vsote velikih izpostavljenosti

82. člen

Vsota vseh velikih izpostavljenosti banke ne sme presegati 800% višine kapitala banke.

Izpostavljenost do oseb v posebnem razmerju z banko

83. člen

(1) Osebe v posebnem razmerju do banke so:

1. član uprave banke,
2. član nadzornega sveta banke,
3. prokurist banke,
4. pravna oseba, ki ni banka in katere član uprave oziroma prokurist je oseba iz 1., 2. oziroma 3. točke tega odstavka,
5. fizična oseba, ki je posredno ali neposredno imetnik delnic banke, na podlagi katerih ima najmanj 5% glasovalnih pravic oziroma najmanj 5% delež v kapitalu banke,
6. pravna oseba, ki ni banka, in ki je posredno ali neposredno imetnik delnic banke, na podlagi katerih ima najmanj 10% glasovalnih pravic oziroma najmanj 10% delež v kapitalu banke,
7. ožji družinski člani oseb iz 1. do 3. točke in iz 5. točke tega odstavka,
8. član uprave oziroma član nadzornega sveta pravne osebe iz 6. točke tega odstavka.

(2) Za sklenitev pravnega posla, ki je temelj nastanka izpostavljenosti banke do osebe v posebnem razmerju z banko, je potrebno soglasje nadzornega sveta banke.

4. 4. *Likvidnostna tveganja*

Upravljanje z likvidnostjo

84. člen

(1) Banka mora gospodariti z viri in naložbami tako, da je v vsakem trenutku sposobna izpolniti vse dospele obveznosti.

(2) Banka mora za zavarovanje pred likvidnostnim tveganjem oblikovati in izvajati politiko rednega upravljanja z likvidnostjo, ki obsega:

1. načrtovanje pričakovanih znanih in morebitnih denarnih odtokov in zadostnih denarnih pritokov zanje;
2. redno spremljanje likvidnosti;
3. sprejemanje ustreznih ukrepov za preprečitev oziroma odpravo vzrokov nelikvidnosti.

4. 5. *Obrestna, valutna in druga tržna tveganja*

Uskladitev naložb

85. člen

Banka mora naložbe zaradi katerih je izpostavljena tveganjem morebitnih izgub zaradi spremembe obrestnih mer, tečajev tujih valut, spremembe cen vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov oziroma drugih tržnih tveganj, ustrezno uskladiti z obveznostmi banke, katerih višina je odvisna od enakih sprememb.

Stanje neizravnanih postavk

86. člen

(1) Stanje neizravnanih postavk je razlika med aktivnimi in pasivnimi bilančnimi oziroma zunajbilančnimi postavkami, katerih višina je odvisna od spremembe obrestnih mer, tečajev tujih valut, spremembe cen vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov oziroma drugih tržnih tveganj.

(2) Banka mora ločeno izračunavati stanje posameznih neizravnanih postavk, katerih višina je odvisna od posamezne spremembe iz prvega odstavka tega člena.

(3) Stanje posameznih neizravnanih postavk in skupno stanje vseh neizravnanih postavk ne sme preseči obsega, določenega s predpisom iz 4. točke 74. člena tega zakona.

4. 6. *Naložbe v kapitalske deleže in nepremičnine*

Omejitev skupnega obsega naložb

87. člen

(1) Vrednost naložb bank v zemljišča, zgradbe, poslovno opremo in naložb iz naslova udeležbe v kapitalu nefinančnih organizacij skupno ne sme presegati višine kapitala banke.

(2) Vrednost naložb banke iz naslova udeležbe v kapitalu nefinančnih organizacij skupno ne sme presegati 60% višine kapitala banke.

(3) Za naložbe iz prvega in drugega odstavka tega člena se prva tri leta po pridobitvi ne štejejo naložbe, ki jih je banka pridobila namesto izpolnitve denarne obveznosti pravne osebe v postopku finančnega prestrukturiranja te osebe.

Omejitev posameznih naložb

88. člen

(1) Vrednost naložb banke iz naslova udeležbe v kapitalu posamezne nefinančne organizacije ne sme presegati 15% višine kapitala banke.

(2) Določba tretjega odstavka 87. člena tega zakona se uporablja tudi za naložbe iz prvega odstavka tega člena.

Predhodno pisno obvestilo o nameri pridobitve kvalificiranega deleža v tuji finančni organizaciji

88.a člen

(1) Banka mora pred pridobitvijo kvalificiranega deleža v drugi banki oziroma drugi finančni organizaciji s sedežem izven območja Republike Slovenije in izven območja države članice (v nadaljnjem besedilu: tuja finančna organizacija) o nameri pridobitve pisno obvestiti Banko Slovenije, in sicer najmanj tri mesece pred pridobitvijo.

(2) Banka iz prvega odstavka tega člena mora pred vsako nadaljnjo pridobitvijo, na podlagi katere bo dosegla ali presegla mejo 20%, 33% ali 50% deleža glasovalnih pravic ali deleža v kapitalu tuje finančne organizacije ali na podlagi katere bo banka postala obvladujoča družba tuje finančne organizacije, o nameri pridobitve pisno obvestiti Banko Slovenije, in sicer najmanj tri mesece pred pridobitvijo.

(3) Če namerava banka odtujiti delnice oziroma poslovne deleže tako, da bi se njen delež v tuji finančni organizaciji zmanjšal pod mejo iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena, mora o tem predhodno obvestiti Banko Slovenije.

(4) V primeru, če vrednost naložbe ne dosega 10% kapitala banke ali če gre za naložbo iz tretjega odstavka 87. člena tega zakona, mora banka o nameravani pridobitvi obvestiti Banko Slovenije v skladu s 127. členom tega zakona.

(5) Predhodnemu pisnemu obvestilu iz prvega odstavka tega člena je treba priložiti:
1. seznam imetnikov kvalificiranih deležev v tuji finančni organizaciji s podatki o njihovih deležih ter prevod overjenega izpiska iz sodnega registra oziroma drugega javnega registra za vsakega izmed njih,
2. prevod overjenega izpiska iz sodnega registra oziroma drugega javnega registra za tujo finančno organizacijo,
3. letni poročili tuje finančne organizacije za zadnji dve poslovni leti,
4. če je tuja finančna organizacija po predpisih države sedeža zavezana k revidiranju: revizorjevo poročilo z mnenjem k letnemu poročilu za zadnji dve poslovni leti,
5. seznam oseb, ki so povezane s tujo finančno organizacijo z opisom načina povezav,
6. strategijo upravljanja tuje finančne organizacije z oceno ekonomske učinkovitosti naložbe.

5. **Ukrepi spremljanja tveganj in zagotavljanja kapitalske ustreznosti**

5. 1. *Izračunavanje in poročanje*

Količniki likvidnosti sredstev

89. člen

Banka mora dnevno izračunavati količnike likvidnosti sredstev.

Izračunavanje

90. člen

Banka mora tekoče izračunavati in ugotavljati:
1. višino kapitala;
2. kapitalske zahteve;
3. kapitalsko ustreznost;
4. izpostavljenost;
5. kreditna tveganja;
6. stanje neizravnanih postavk in skupno stanje postavk;
7. vrednost naložb v kapital nefinančnih organizacij in nepremičnine.

Poročila o merjenju tveganj

91. člen

Banka mora Banki Slovenije poročati o:
1. kapitalu,
2. kapitalskih zahtevah,

3. kapitalski ustreznosti,
4. izpostavljenosti,
5. oceni kreditnih tveganj iz 77. člena tega zakona,
6. likvidnosti,
7. stanju neizravnanih postavk,
8. vrednosti naložb v kapital nefinančnih organizacij in nepremičnine.

Vsebina in način poročanja

92. člen

Banka Slovenije predpiše podrobnejšo vsebino poročil iz 91. člena tega zakona ter roke in način poročanja.

5. 2. *Ukrepi za zagotavljanje kapitalske ustreznosti in likvidnosti*

Prepoved izplačila dobička

93. člen

Banka ne sme izplačati dobička niti v obliki vmesne dividende oziroma dividende, niti v obliki izplačila iz naslova udeležbe v dobičku uprave družbe, nadzornega sveta oziroma zaposlenih, v naslednjih primerih:

1. če je kapital banke manjši od minimalnega kapitala, določenega v 68. členu tega zakona;
2. če bi se kapital banke zaradi izplačila dobička zmanjšal tako, da ne bi več dosegal minimalnega kapitala, določenega v 68. členu tega zakona;
3. če banka ne zagotavlja najmanjšega obsega likvidnosti, določenega s predpisom iz 3. točke 74. člena tega zakona;
4. če banka zaradi izplačila dobička ne bi več zagotavljala najmanjšega obsega likvidnosti, določenega s predpisom iz 3. točke 74. člena tega zakona;
5. če je Banka Slovenije banki odredila odpravo kršitev v zvezi z napačnim izkazovanjem aktivnih oziroma pasivnih bilančnih postavk, katerih pravilno izkazovanje bi vplivalo na izkaz uspeha banke, in banka ni ravnala v skladu s to odredbo o odpravi kršitev.

Ukrepi uprave za zagotovitev minimalnega kapitala

94. člen

(1) Če kapital banke zaradi povečanih kapitalskih zahtev ali drugih vzrokov ne dosega minimalnega kapitala, določenega v 68. členu tega zakona, mora uprava banke nemudoma sprejeti tiste ukrepe za zagotovitev minimalnega kapitala, za odločanje o katerih je pristojna sama, oziroma izdelati predlog tistih ukrepov, za odločanje o katerih so pristojni drugi organi banke.

(2) O ukrepih oziroma predlogih ukrepov iz prvega odstavka tega člena mora uprava poročati Banki Slovenije s poročilom iz 91. člena tega zakona.

VI. KONSOLIDIRANI NADZOR BANK

Bančna skupina

95. člen

(1) Banka Slovenije opravlja nadzor nad banko v bančni skupini, tudi na podlagi konsolidacije finančnega položaja bančne skupine.

(2) Bančna skupina po tem zakonu obstoji, kadar je banka ali finančni holding s sedežem v Republiki Sloveniji nadrejena družba eni ali več bankam oziroma drugim finančnim organizacijam ali družbi za pomožne bančne storitve, s sedežem v Republiki Sloveniji ali izven nje (v nadaljnjem besedilu: podrejene družbe).

(3) Banka oziroma finančni holding je nadrejena družba drugi družbi (podrejeni družbi) po drugem odstavku tega člena:

1. če ima večino glasovalnih pravic v drugi družbi, ali
2. če ima pravico imenovati oziroma odpoklicati večino članov uprave ali nadzornega sveta druge družbe, ali
3. če ima pravico izvrševati prevladujoč vpliv nad drugo družbo na podlagi podjetniške pogodbe oziroma na podlagi drugega pravnega temelja, ali
4. če ima v drugi družbi najmanj 20% glasovalnih pravic in je bila večina članov uprave ali nadzornega sveta te družbe, ki so opravljali to funkcijo v preteklem poslovnem letu in jo še opravljajo takrat, ko je treba izdelati konsolidirana poročila, imenovana izključno zaradi izvrševanja glasovalnih pravic nadrejene družbe, ali
5. če je delničar oziroma družbenik v drugi družbi in če na podlagi dogovora z drugim delničarjem oziroma družbenikom te družbe nadzoruje večino glasovalnih pravic v tej družbi, ali
6. če je udeležena v kapitalu druge družbe z najmanj 20%, ali
7. če po oceni Banke Slovenije nadrejena družba na katerikoli drugi podlagi izvršuje pomemben vpliv na drugo družbo.

(4) Bančna skupina obstoji tudi, če ima finančni holding sedež v državi članici in

1. je finančnemu holdingu na enega od načinov iz tretjega odstavka tega člena podrejena najmanj ena banka s sedežem v Republiki Sloveniji, in
2. finančnemu holdingu ni podrejena nobena banka, ki ima v državi članici pravico opravljati bančne storitve, in ki ima sedež v državi sedeža finančnega holdinga, in
3. ima banka s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je podrejena finančnemu holdingu višjo bilančno vsoto kot katerakoli druga banka, ki je podrejena temu holdingu in ima v državi članici pravico opravljati bančne storitve; kadar ima finančnemu holdingu podrejena banka s sedežem v Republiki Sloveniji enako bilančno vsoto kot druga temu holdingu podrejena banka, gre za bančno skupino po tem zakonu, če je banka s sedežem v Republiki Sloveniji prej pridobila pravico opravljati bančne storitve.

(5) Pri uporabi 1., 2., 4. in 5. točke tretjega odstavka tega člena se glasovalnim pravicam oziroma pravicam imenovanja in odpoklica, katerih imetnik je nadrejena družba, prištejejo glasovalne pravice oziroma pravice imenovanja in odpoklica, katerih imetnik je druga družba, ki je podrejena nadrejeni družbi, in navedene pravice oseb, ki delujejo za račun nadrejene družbe.

(6) Za nadrejeno družbo v bančni skupini se ne glede na tretji odstavek tega člena ne šteje:

1. banka s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je hkrati podrejena drugi banki s sedežem v Republiki Sloveniji,
2. finančni holding s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je hkrati podrejen banki oziroma drugemu finančnem holdingu s sedežem v Republiki Sloveniji,
3. finančni holding s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je hkrati podrejen banki, ki ima v drugi državi članici pravico opravljati bančne storitve.

(7) Banka Slovenije se lahko dogovori z nadzornimi organi držav članic in tujih držav, pristojnimi za nadzor posameznih oseb v bančni skupini, za porazdelitev nalog v zvezi z nadzorom finančnega položaja bančne skupine.

Pojmi povezani z bančno skupino

96. člen

(1) Finančni holding je pravna oseba,

1. ki ni banka;

2. katere glavna dejavnost je pridobivanje oziroma imetništvo kvalificiranih deležev oziroma opravljanje drugih finančnih storitev;

3. ki so mu podrejene izključno oziroma pretežno banke oziroma druge finančne organizacije, pri čemer za presojo pretežno podrejenih družb ni odločilno njihovo število, temveč bilančna vsota, višina kapitala, knjigovodska vrednost deležev in druga gospodarska merila, in

4. kateri je podrejena vsaj ena banka ali borzno posredniška družba.

(2) Družba za pomožne bančne storitve je pravna oseba,

1. katere dejavnost je neposredno povezana z opravljanjem bančnih storitev, oziroma

2. katere dejavnost obsega upravljanje z nepremičninami, upravljanje ali vodenje sistema za obdelavo podatkov oziroma opravljanje podobnih poslov, in ima naravo pomožne dejavnosti v razmerju do glavne dejavnosti ene ali več bank.

Obveznosti nadrejene banke v bančni skupini

97. člen

(1) Nadrejena banka v bančni skupini je banka s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ni hkrati podrejena nobeni drugi banki s sedežem v Republiki Sloveniji. Če v bančni skupini več bank izpolnjuje ta pogoj je med njimi nadrejena tista, ki ima najvišjo bilančno vsoto.

(2) Nadrejena banka v bančni skupini je odgovorna za izpolnjevanje obveznosti bančne skupine, določene s tem zakonom.

Obvladovanje tveganj v bančni skupini

98. člen

(1) Bančna skupina kot celota mora ravnati v skladu s pravili o obvladovanju tveganj, določenimi s tem zakonom.

(2) Bančna skupina mora biti organizirana tako, da je nadrejeni banki v bančni skupini omogočeno spremljanje tveganj, ki jim je izpostavljena bančna skupina, in izvrševanje ukrepov za obvladovanje teh tveganj.

(3) Bančna skupina mora kot celota izračunavati konsolidirano stanje:

1. kapitala,
2. kapitalske ustreznosti,
3. izpostavljenosti,
4. neizravnanih postavk,
5. naložb v kapital nefinančnih organizacij.

Konsolidacija finančnega stanja in rezultatov poslovanja bančne skupine

99. člen

(1) Nadrejena banka v bančni skupini mora sestavljati in predlagati konsolidirane računovodske izkaze.

(2) Banka Slovenije predpiše podrobnejši način ter obseg konsolidacije in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov.

(3) Banka Slovenije lahko banki v bančni skupini naloži, da opravi konsolidacijo posameznih postavk oziroma posameznih poslov ali skupine poslov znotraj bančne skupine, če je to potrebno zaradi popolnega ali pravilnega prikaza finančnega stanja oziroma rezultatov poslovanja bančne skupine kot celote oziroma posamezne banke v bančni skupini.

Konsolidacija v drugih primerih

100. člen

(1) Tudi kadar ne gre za bančno skupino po tem zakonu, lahko Banka Slovenije naloži banki, ki je na način iz drugega odstavka 95. člena tega zakona podrejena pravni osebi, ki ni banka oziroma finančni holding, da opravi konsolidacijo posameznih poslov oziroma skupin poslov, če je to potrebno zaradi popolnega ali pravilnega prikaza finančnega stanja oziroma rezultatov poslovanja banke.

(2) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora banki posredovati vse podatke, potrebne za konsolidacijo poslov oziroma skupin poslov iz prvega odstavka tega člena.

Posredovanje podatkov

101. člen

(1) Podrejene družbe v bančni skupini morajo posredovati nadrejeni družbi vse podatke in informacije, ki jih ta potrebuje za konsolidacijo in zagotoviti ustrezne postopke notranjega nadzora nad pravilnostjo teh podatkov in informacij.

(2) Pravne osebe iz petega odstavka 95. člena tega zakona morajo banki, ki jim je nadrejena, sporočati podatke o njihovih udeležbah v drugih pravnih osebah, ki so pomembni za presojo, ali obstoji obveznost konsolidacije nadrejene banke v zvezi s posredno udeležbo.

(3) Nadrejena banka v bančni skupini mora zagotoviti, da ji podrejene družbe v bančni skupini in nadrejeni finančni holding posredujejo podatke, ki so potrebni za konsolidacijo. Če nadrejeni finančni holding v bančni skupini nadrejeni banki ne posreduje podatkov, potrebnih za konsolidacijo, mora banka o tem takoj obvestiti Banko Slovenije.

(4) Podatki in informacije, potrebni za konsolidacijo v smislu prvega do tretjega odstavka tega člena, so tisti, ki se nanašajo na:

1. aktivne in pasivne bilančne in zunajbilančne postavke,
2. kapital,
3. veliko izpostavljenost,
4. letno poročilo s prilogami,
5. stanja neizravnanih postavk,
6. naložbe v kapital nefinančnih organizacij,
7. druge postavke, ki vplivajo na konsolidacijo v zvezi z likvidnostnimi ter tečajnimi, obrestnimi in drugimi tržnimi tveganji.

(5) Obveznost posredovanja podatkov za podrejene družbe iz prvega do četrtega odstavka tega člena velja tudi, kadar nadrejena družba nima sedeža v Republiki Sloveniji.

Obveščanje Banke Slovenije in razkrivanje podatkov

102. člen

(1) Banka mora Banko Slovenije tekoče obveščati o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za presojo, ali gre za bančno skupino po tem zakonu.

(2) Banka v bančni skupini mora v posebnem dodatku k letnemu poročilu razkriti podatke o podrejenih oziroma nadrejenih družbah v bančni skupini.

(3) Banka Slovenije predpiše podrobnejša pravila o vsebini in rokih za poročanje na podlagi prvega odstavka tega člena in podrobnejšo vsebino dodatka k letnemu poročilu iz drugega odstavka tega člena.

VII. VAROVANJE ZAUPNIH PODATKOV

Zaupni podatki

103. člen

(1) Banka mora kot zaupne varovati vse podatke, dejstva in okoliščine, za katere je izvedela v zvezi z opravljanjem storitev za stranko in pri poslovanju s posamezno stranko.

(2) Zaupni so tudi podatki o stanju hranilnih vlog in bančnih denarnih depozitov ter stanju in prometu na tekočih in žiro računih.

Dolžnost varovanja zaupnih podatkov

104. člen

(1) Člani organov banke, delničarji banke, delavci banke oziroma druge osebe, ki so jim v zvezi z njihovim delom v banki oziroma pri opravljanju storitev za banko na kakršen koli način dostopni zaupni podatki iz 103. člena tega zakona, teh podatkov ne smejo sporočiti tretjim osebam niti jih sami izkoriščati ali omogočiti, da bi jih izkoriščale tretje osebe.

(2) Dolžnost varovanja zaupnih podatkov ne velja v naslednjih primerih:

1. če stranka izrecno pisno pristane, da se sporočijo posamezni zaupni podatki,
2. če so podatki potrebni za ugotavljanje dejstev v kazenskih postopkih in predložitev teh podatkov pisno zahteva oziroma naloži pristojno sodišče,
3. določenih z zakonom o preprečevanju pranja denarja,
4. če so ti podatki potrebni za odločitev o pravnih razmerjih med banko in stranko v sodnem sporu,
5. če so ti podatki potrebni v zapuščinskem postopku po umrli stranki in predložitev teh pisno podatkov zahteva oziroma naloži pristojno sodišče,
6. če so ti podatki potrebni zaradi izvršbe na premoženje komitenta in predložitev teh podatkov pisno zahteva oziroma naloži pristojno sodišče,
7. če te podatke potrebuje Banka Slovenije oziroma drug nadzorni organ za potrebe nadzora, ki ga vodi v okviru svojih pristojnosti,
8. če te podatke potrebuje davčni organ v postopku, ki ga vodi v okviru svojih pristojnosti,
9. v primerih iz 101. člena tega zakona.

Uporaba zaupnih podatkov

105. člen

Banka Slovenije oziroma drugi organi in sodišča smejo podatke, ki so jih pridobili na podlagi drugega odstavka 104. člena tega zakona, uporabiti izključno za namen, zaradi katerega so bili podatki pridobljeni.

VIII. POSLOVNE KNJIGE IN POSLOVNA POROČILA

Splošna določba

106. člen

Banka mora voditi poslovne knjige, sestavljati knjigovodske listine, vrednotiti knjigovodske postavke in sestavljati računovodska poročila v skladu z zakonom o gospodarskih družbah in drugimi predpisi, ter ob upoštevanju računovodskih in finančnih standardov in načel ter splošnih računovodskih predpostavk, če ni v tem poglavju drugače določeno.

Vodenje poslovnih knjig, evidenc in dokumentacije

107. člen

Banka mora organizirati poslovanje in tekoče voditi poslovne knjige, poslovno dokumentacijo in druge administrativne oziroma poslovne evidence tako, da je mogoče kadarkoli preveriti ali posluje v skladu s pravili o obvladovanju tveganj.

Kontni okvir in sheme izkazov

108. člen

(1) Banka razvršča podatke v računovodske evidence po kontnem okviru za banke.

(2) Banka pri sestavljanju računovodskih izkazov uporablja sheme računovodskih izkazov za banke.

Letno poročilo

109. člen

(1) Banka sestavlja računovodske in konsolidirane računovodske izkaze in poslovna poročila za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu.

(2) Banka mora predložiti Banki Slovenije nerevidirane računovodske izkaze v dveh mesecih po preteku koledarskega leta.

Mesečno poročilo

110. člen

Banka mora Banki Slovenije predložiti mesečno poročilo o stanju in prometu na knjigovodskih računih.

Predpis o poslovnih knjigah in poslovnih poročilih

111. člen

Banka Slovenije izda sklep o poslovnih knjigah in poslovnih poročilih bank, s katerim predpiše:

1. kontni okvir za banke;
2. vrste in sheme računovodskih izkazov bank;
3. podrobnejšo vsebino letnega poslovnega poročila bank in dodatkov k temu poročilu;
4. podrobnejši način vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanja računovodskih izkazov;
5. podrobnejšo vsebino ter način in roke za posredovanje mesečnih poročil iz 110. člena tega zakona.

IX. NOTRANJA REVIZIJA

Notranja revizija

112. člen

(1) Banka mora organizirati notranjo revizijo kot samostojni organizacijski del, ki je neposredno podrejen upravi banke ter funkcionalno in organizacijsko ločen od drugih organizacijskih delov banke.

(2) Uprava banke v soglasju z nadzornim svetom določi pravila delovanja revizije.

Naloge notranje revizije

113. člen

(1) Notranje revidiranje obsega:

1. pregled in ocenjevanje primernosti in učinkovitosti sistemov notranjih kontrol,
2. presojo izvajanja in učinkovitosti postopkov z obvladovanjem tveganj ter metodologij ocenjevanja tveganj,

3. presojo sistema ocenjevanja kapitala banke glede na njeno oceno tveganj,

4. presojo zanesljivosti informacijskega sistema, vključno z elektronskim informacijskim sistemom in elektronskimi bančnimi storitvami,

5. presojo točnosti in zanesljivosti računovodskih evidenc in finančnih poročil,

6. preverjanje popolnosti, zanesljivosti in pravočasnosti poročanja v skladu s predpisi,

7. preverjanje skladnosti ravnanja banke s predpisi, internimi akti in ukrepi, sprejetimi na njihovi podlagi,

8. izvajanje posebnih preiskav.

(2) Notranja revizija opravlja notranje revidiranje poslovanja v skladu s strokovnimi načeli in standardi notranjega revidiranja, kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev ter pravili delovanja notranje revizije, ki jih v soglasju z nadzornim svetom sprejme uprava banke.

(3) Notranja revizija mora uskladiti metode svojega dela z delom zunanjih revizorjev banke, ki pregledujejo letne računovodske izkaze oziroma opravljajo posebno revizijo na zahtevo Banke Slovenije oziroma posebno ali izredno revizijo na podlagi določb zakona o prevzemih (Uradni list RS, št. 47/97).

Delavci notranje revizije

114. člen

(1) Za opravljanje nalog notranjega revidiranja mora banka zaposliti najmanj eno osebo, ki je pridobila naziv revizor oziroma preizkušeni notranji revizor v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje.

(2) Osebe, ki opravljajo naloge notranjega revidiranja, v banki ne smejo opravljati nobenih drugih nalog.

(3) Nalog notranje revizije ne smejo opravljati člani uprave banke.

Letni program dela notranje revizije

115. člen

(1) Uprava banke v soglasju z nadzornim svetom sprejme letni program dela notranje revizije.

(2) Letni program mora obsegati:

1. področja poslovanja na katerih bo notranja revizija opravila pregled poslovanja,

2. opis vsebine načrtovanih pregledov poslovanja po posameznih področjih.

(3) Podrobnejši načrt dela notranje revizije sprejme uprava banke.

Poročilo o notranjem revidiranju

116. člen

(1) Notranja revizija mora najmanj za vsako polletje izdelati poročilo o notranjem revidiranju, ki obsega:

1. opis vsebine opravljenih pregledov poslovanja,

2. primernost in učinkovitost delovanja sistemov notranjih kontrol,

3. kršitve in nepravilnosti, ki jih je notranja revizija ugotovila pri posameznem pregledu poslovanja, in predlog ukrepov za odpravo teh kršitev in nepravilnosti,

4. ugotovitve v zvezi z odpravo kršitev in nepravilnosti, ki jih je ugotovila notranja revizija.

(2) Notranja revizija mora izdelati letno poročilo o notranjem revidiranju, ki obsega:

1. poročilo o uresničitvi letnega programa dela,

2. povzetek pomembnejših ugotovitev opravljenih pregledov poslovanja.

(3) Polletno in letno poročilo mora notranja revizija predložiti upravi in nadzornemu svetu.

(4) Uprava mora skupščini banke predložiti letno poročilo o notranjem revidiranju z mnenjem nadzornega sveta hkrati s predložitvijo letnega poročila banke in poročila nadzornega sveta iz 274.a člena ZGD.

Obveščanje uprave banke in nadzornega sveta

117. člen

(1) Če notranja revizija pri pregledu poslovanja ugotovi, da banka krši pravila o obvladovanju tveganj ter ji zaradi tega grozi nelikvidnost ali nesolventnost, ali da je ogrožena varnost poslovanja in lahko nastopi možnost aktiviranja jamstva za zajamčene vloge, mora o tem nemudoma obvestiti upravo banke.

(2) Če notranja revizija pri pregledu poslovanja ugotovi, da uprava banke krši pravila o obvladovanju tveganj, mora o tem nemudoma obvestiti tudi nadzorni svet.

X. REVIDIRANJE

Revidiranje letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila

118. člen

(1) Letno poročilo banke in konsolidirano letno poročilo bančne skupine mora pregledati pooblaščeni revizor.

(2) Naloge revidiranja letnih poročil iz prvega odstavka tega člena lahko pri revizijski družbi opravlja pooblaščeni revizor, ki ima pooblastilo Slovenskega inštituta za revizijo za opravljanje nalog revidiranja.

(3) Naloge revidiranja letnega in konsolidiranega letnega poročila nadrejene banke v bančni skupini in letnih poročil podrejenih družb v tej bančni skupini mora opraviti ista revizijska družba razen če to ni mogoče zaradi predpisov drugih držav oziroma če temu nasprotuje pristojni nadzorni organ druge države.

(4) Banka mora Banki Slovenije predložiti revidirano letno poročilo in revidirano konsolidirano letno poročilo v roku osmih dni po prejemu revizorjevega poročila oziroma najkasneje v petih mesecih po izteku koledarskega leta.

Poročanje Banki Slovenije

119. člen

(1) Če revizor pri pregledu ugotovi, da banka oziroma z banko povezana oseba krši pravila o obvladovanju tveganj ter banki zaradi tega grozi nelikvidnost ali nesolventnost, ali da je ogrožena varnost poslovanja in lahko nastopi možnost aktiviranja jamstva za zajamčene vloge, mora o tem nemudoma obvestiti Banko Slovenije.

(2) Revizor mora Banki Slovenije na njeno zahtevo posredovati tudi druge podatke, ki jih Banka Slovenije potrebuje pri opravljanju nadzora nad banko v skladu s tem zakonom. Glede posredovanja po prejšnjem stavku za revizorja ne velja dolžnost varovanja zaupnih podatkov. Podatke iz prvega stavka sme Banka Slovenije uporabiti samo za namene, zaradi katerih so bili pridobljeni.

Dolžnost banke do posredovanja informacij

120. člen

(1) Uprava banke mora revizorju posredovati vso potrebno dokumentacijo in mu omogočiti vpogled v poslovne knjige, spise in računalniške zapise. Revizorjem mora banka v okviru običajnega poslovnega časa omogočiti dostop do poslovnih in delovnih prostorov.

(2) Za izvajanje revizije mora banka dati revizorski družbi na razpolago ustrezne prostore in pripomočke. Če so bili opravljeni vnosi ali shranjevanje podatkov z uporabo računalniške obdelave, mora banka na lastne stroške v primernem roku revizorju dati na razpolago pripomočke, ki so potrebni za branje dokumentacije in, če je potrebno, zagotoviti berljive trajne izpise v potrebnem številu kopij.

Vsebina revizijskega pregleda

121. člen

(1) Revizor pregleduje in poroča predvsem o:

1. bilanci stanja;
2. izkazu uspeha;
3. spremembah kapitala;
4. izkazu finančnih tokov;
5. stanju in spremembah rezervacij in izvršenih odpisih terjatev;
6. stanju prevzetih in morebitnih obveznosti;
7. prikazu učinkov konsolidacije;
8. izpolnjevanju pravil o obvladovanju tveganj;
9. delovanju notranje revizije;
10. načinu vodenja poslovnih knjig;
11. kvaliteti informacijskega sistema v banki;
12. pravilnost in popolnost obvestil in poročil Banki Slovenije;
13. vrednotenju bilančnih in zunajbilančnih postavk in računovodskih politikah.

(2) Banka Slovenije predpiše podrobnejšo obliko in najmanjši obseg ter vsebino revizijskega pregleda in revizorjevega poročila.

(3) Banka Slovenije lahko od revizorja zahteva dodatna pojasnila v zvezi z revizijskim pregledom.

(4) Če revizijski pregled oziroma poročilo ni opravljeno oziroma izdelano v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, Banka Slovenije zavrne poročilo in zahteva, da revizijski pregled opravi drug pooblaščeni revizor na stroške banke.

Objava povzetka revidiranega letnega poročila

122. člen

(1) Banka v dnevnem tisku oziroma strokovnem finančnem tisku, ki izhaja najmanj enkrat tedensko, objavi povzetek revidiranega letnega poročila in revidiranega konsolidiranega letnega poročila z mnenjem revizorja v 15 dneh po sprejemu letnega poročila, vendar najkasneje v šestih mesecih po preteku koledarskega leta.

(2) Banka Slovenije predpiše podrobnejšo vsebino povzetka iz prvega odstavka tega člena ter obseg podatkov, ki jih morajo objaviti podružnice bank, bank držav članic in tujih bank.

XI. NADZOR NAD BANKAMI

1. **Splošne določbe**

Nadzor nad bankami

123. člen

(1) Banka Slovenije opravlja nadzor nad bankami z namenom preverjanja, če banke spoštujejo pravila o obvladovanju tveganj in druga pravila, določena s tem zakonom in predpisi izdanimi na njegovi podlagi oziroma drugimi zakoni, ki urejajo poslovanje bank, in predpisi izdanimi na njihovi podlagi.

(2) Banka Slovenije opravlja nadzor tudi nad pravnimi osebami, povezanimi z banko, če je to potrebno zaradi nadzora nad poslovanjem banke.

(3) Če je za nadzor nad posamezno družbo iz drugega odstavka tega člena pristojen drug nadzorni organ, opravi Banka Slovenije pregled poslovanja te družbe v sodelovanju s pristojnim nadzornim organom.

(4) Banka Slovenije opravlja tudi nadzor nad hranilno kreditnimi službami z namenom preverjanja, če hranilno kreditne službe spoštujejo določbe tega zakona, ki se na podlagi prvega odstavka 241. člena tega zakona uporabljajo za hranilno kreditne službe, in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi, ter določbe drugih zakonov, ki urejajo poslovanje bank, in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi.

Način opravljanja nadzora

124. člen

Banka Slovenije opravlja nadzor nad bankami s:

1. s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil bank in drugih oseb, ki so po določbah tega zakona oziroma drugih zakonov dolžne poročati Banki Slovenije oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;
2. opravljanjem pregledov poslovanja bank;
3. izrekanjem ukrepov nadzora po tem zakonu.

Letno nadomestilo za opravljanje nadzora

125. člen

(1) Za opravljanje nadzora in 1. in 2. točke 124. člena tega zakona plačujejo banke Banki Slovenije nadomestilo za nadzor, ki ga glede na višino tveganju prilagojene aktive iz prvega odstavka 70. člena tega zakona določa tarifa Banke Slovenije.

(2) Banka Slovenije lahko določi nadomestilo iz prvega odstavka tega člena največ v taki višini, da vsota nadomestil, ki so jih dolžne plačati vse banke za posamezno leto, ne preseže dejanskih stroškov nadzora iz 1. in 2. točke 124. člena tega zakona v tem letu.

(3) Če banka ne plača nadomestila, v rokih, ki jih določa tarifa Banke Slovenije, Banka Slovenije banki z odločbo naloži plačilo.

(4) Dokončna odločba iz tretjega odstavka tega člena je izvršilni naslov.

Stroški nadzora

126. člen

(1) Kadar je banki izrečen ukrep nadzora po tem zakonu mora Banki Slovenije plačati pavšalno nadomestilo stroškov postopka, ki ga glede na vrsto in obseg kršitev določa tarifa Banke Slovenije.

(2) O povrnitvi stroškov iz prvega odstavka tega člena odloči Banka Slovenije z odredbo oziroma odločbo o izreku ukrepa nadzora.

(3) Proti odločbi o povrnitvi stroškov iz drugega odstavka tega člena je dopusten upravni spor tudi če proti odredbi oziroma odločbi o izreku ukrepa nadzora upravni spor ni dopusten.

(4) Dokončna odločba iz tretjega odstavka tega člena je izvršilni naslov.

2. **Poročanje**

Redno poročanje

127. člen

(1) Banka mora poročati Banki Slovenije o naslednjih dejstvih in okoliščinah:

1. spremembah podatkov, ki se vpisujejo v sodni register,
2. sklicu skupščine in vseh sklepih, sprejetih na skupščini,
3. imetnikih delnic banke ter o pridobitvi oziroma spremembi kvalificiranih deležev iz 18. člena tega zakona,
4. razrešitvi in imenovanju članov uprave,
5. nameravanem odprtju, preselitvi, zaprtju ali začasnem prenehanju podružnice ali predstavništva, oziroma spremembah vrste poslov, ki jih opravlja podružnica,
6. vsaki načrtovani spremembi kapitala banke za 25% oziroma več,
7. pridobitvi oziroma odtujitvi delnic, poslovnih deležev oziroma članskih pravic v pravnih osebah oziroma o drugih spremembah glede teh naložb,
8. nastanku velike izpostavljenosti,
9. pomembnejših spremembah v strukturi kapitala,
10. prenehanju opravljanja določenih bančnih oziroma drugih finančnih storitev.

(2) Uprava banke mora Banko Slovenije nemudoma obvestiti o naslednjih dogodkih:
1. če je ogrožena likvidnost ali solventnost banke,
2. če nastopijo razlogi za prenehanje ali odvzem dovoljenja za opravljanje bančnih storitev oziroma prepoved opravljanja posameznih bančnih poslov ali drugih finančnih storitev,
3. če se finančni položaj banke spremeni tako, da banka ne dosega minimalnega kapitala iz 68. člena tega zakona,
4. če je banka začela z obširnejšo prenovo informacijskih sistemov ali če je banka začela z razvojem nove ponudbe storitev, ki so pretežno podprte z informacijsko tehnologijo,
5. o drugih dogodkih, ki lahko vplivajo na varno in skrbno poslovanje banke.

Poročanje na zahtevo Banke Slovenije

128. člen

Banka mora na zahtevo Banke Slovenije posredovati poročila in informacije o vseh zadevah, pomembnih za opravljanje nadzora oziroma izvrševanje drugih pristojnosti in nalog Banke Slovenije.

Predpis o poročanju

129. člen

Banka Slovenije izda sklep o poročanju, s katerim predpiše podrobnejšo vsebino poročil iz 127. člena tega zakona, ter način in roke poročanja o dejstvih in okoliščinah iz 127. člena tega zakona.

3. **Ukrepi nadzora**

3. 1. *Splošna določba*

Ukrepi nadzora

130. člen

Ukrepi nadzora nad banko po tem zakonu so:
1. odreditev odprave kršitev;
2. odreditev dodatnih ukrepov;
3. prepoved opravljanja določenih bančnih poslov oziroma drugih finančnih storitev;
4. odvzem dovoljenja;
5. izredna uprava;
6. prisilna likvidacija banke;
7. odločanje o razlogih za stečaj banke.

3. 2. *Odprava kršitev*

Odredba o odpravi kršitev

131. člen

(1) Banka Slovenije izda odredbo o odpravi kršitev, če pri opravljanju nadzora nad banko ugotovi:
1. da član uprave banke nima dovoljenja iz 25. člena tega zakona;
2. da banka ne izpolnjuje pogojev za opravljanje bančnih storitev oziroma drugih finančnih storitev iz 38. člena tega zakona oziroma drugega odstavka 6. člena tega zakona;
3. da banka opravlja druge finančne storitve, za katere ni pridobila dovoljenja Banke Slovenije, oziroma opravlja dejavnosti, ki jih po tem zakonu ne sme opravljati;
4. da banka krši pravila o obvladovanju tveganj;
5. da banka krši pravila o vodenju poslovnih knjig in poslovnih poročil, notranji reviziji oziroma o revidiranju letnih poročil;
6. da banka krši obveznosti poročanja in obveščanja;
7. da banka krši druge določbe tega zakona oziroma na njegovi podlagi izdanih predpisov oziroma drugih zakonov, ki urejajo poslovanje bank.

(2) V odredbi iz prvega odstavka tega člena določi Banka Slovenije rok za odpravo kršitev.

Poročilo o odpravi kršitev

132. člen

(1) Banka mora v roku iz drugega odstavka 131. člena tega zakona odpraviti ugotovljene kršitve in Banki Slovenije dostaviti poročilo, v katerem opiše ukrepe za odpravo kršitev. Poročilu je potrebno priložiti listine in druge dokaze, iz katerih izhaja, da so bile ugotovljene kršitve odpravljene.

(2) Če iz poročila iz prvega odstavka tega člena in priloženih dokazov izhaja, da so bile kršitve odpravljene, izda Banka Slovenije odločbo, s katero ugotovi, da so bile kršitve odpravljene. Banka Slovenije lahko pred izdajo odločbe opravi ponoven pregled poslovanja v obsegu, potrebnem za ugotovitev ali so kršitve odpravljene.

(3) Če je poročilo nepopolno oziroma iz poročila in priloženih dokazov ne izhaja, da so ugotovljene kršitve odpravljene, Banka Slovenije banki z odredbo naloži dopolnitev poročila in ji določi rok za dopolnitev.

(4) Banka Slovenije mora odločbo oziroma odredbo iz drugega oziroma tretjega odstavka tega člena izdati v tridesetih dneh po prejemu poročila o odpravi kršitev, sicer se šteje, da so bile kršitve odpravljene.

Dodatni ukrepi za uresničevanje pravil o obvladovanju tveganj

133. člen

(1) Če Banka Slovenije pri izvajanju nadzora ugotovi, da banka huje krši pravila o obvladovanju tveganj, lahko z odredbo o odpravi kršitev odredi tudi naslednje dodatne ukrepe:
1. naloži upravi banke, da sprejme načrt ukrepov za zagotovitev minimalnega kapitala banke;
2. naloži upravi banke in nadzornemu svetu, da skličeta skupščino delničarjev banke ter predlagata sprejem ustreznih sklepov, kot na primer:
– sklep o povečanju osnovnega kapitala banke z novimi vložki,
– sklep o povečanju osnovnega kapitala banke iz sredstev dobička,

3. naloži nadzornemu svetu banke, da razreši člana oziroma člane uprave in imenuje novega člana oziroma člane uprave;

4. prepove banki dajanje posojil oziroma opravljanje bančnih oziroma drugih finančnih poslov za določene osebe z neprimerno kreditno boniteto;

5. prepove banki sklepanje poslov s posameznimi delničarji, člani uprave, nadzornega sveta, povezanimi družbami ali investicijskimi skladi, ki jih upravlja družba za upravljanje, ki je z banko povezana oseba;

6. naloži upravi banke, da sprejme in opravi ukrepe za:

– izboljšanje postopkov upravljanja s tveganji;

– spremembo področij poslovanja banke;

– omejitev dajanja posojil;

– izboljšanje postopkov izterjatve zapadlih terjatev banke;

– pravilno vrednotenje bilančnih in zunajbilančnih postavk;

– izboljšanje računovodsko informacijskega sistema;

– izboljšanje postopkov notranjih kontrol in notranjega revidiranja;

– druge ukrepe, potrebne za uresničitev pravil o obvladovanju tveganj:

7. naloži banki izvedbo ukrepov, določenih z zakonom o Banki Slovenije (Uradni list RS/I, št. 1/91).

(2) Šteje se, da banka huje krši pravila o obvladovanju tveganj, če:

1. ne dosega minimalnega kapitala iz 68. člena tega zakona;

2. ni organizirala poslovanja oziroma ne vodi tekoče poslovnih knjig, poslovne dokumentacije ter drugih administrativnih in poslovnih evidenc tako, da je mogoče kadarkoli preveriti ali posluje v skladu s pravili o obvladovanju tveganj;

3. ne sprejme ukrepov in določi pravil za ustrezno vrednotenje bilančnih in zunajbilančnih postavk oziroma če te postavke vrednoti v nasprotju s tem zakonom oziroma na njegovi podlagi izdanimi predpisi;

4. opravlja druge finančne storitve, za katere ni pridobila dovoljenja Banke Slovenije, oziroma če opravlja dejavnosti, ki jih po tem zakonu ne sme opravljati;

5. sklepa pravne posle oziroma opravlja pravna dejanja, na podlagi katerih nastane izpostavljenost banke do posamezne osebe v nasprotju z določbami tega zakona;

6. izplača dividende v nasprotju s 93. členom tega zakona;

7. pogosto krši obveznosti pravočasnega in pravilnega poročanja, določene s tem zakonom oziroma na njegovi podlagi izdanimi predpisi;

8. sklepa navidezne posle z namenom napačnega prikazovanja finančnega položaja ali izpostavljenosti banke;

9. opravlja druge posle, ki lahko ogrozijo njeno likvidnost oziroma solventnost;

10. ne izpolnjuje obveznosti zagotavljanja sredstev za izplačilo zajamčenih vlog.

3. 3. *Odvzem dovoljenja*

Razlogi za odvzem dovoljenja za opravljanje dejavnosti

134. člen

(1) Banka Slovenije odvzame banki dovoljenje za opravljanje bančnih storitev v naslednjih primerih:

1. če je bilo dovoljenje pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov,

2. če banka ne izpolnjuje pogojev glede kapitalske ustreznosti in drugih pogojev za poslovanje v skladu s pravili o obvladovanju tveganj,

3. če banka ponavljajoče krši dolžnost pravočasnega in pravilnega poročanja oziroma obveščanja Banke Slovenije ali če kako drugače ovira opravljanje nadzora nad njenim poslovanjem,

4. če banka ravna v nasprotju z odredbo o odpravi kršitev,

5. če je banka odredila dodatni ukrep iz 3. točke prvega odstavka 133. člena tega zakona in nadzorni svet v roku, določenem za izvršitev dodatnega ukrepa ni razrešil člana oziroma članov uprave in imenoval novih,

6. če so podani razlogi za odvzem dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža iz drugega odstavka 21. člena tega zakona osebi, ki je neposredno oziroma posredno obvladujoča družba banke,

7. če banka ne izpolnjuje obveznosti v zvezi z zagotavljanjem sredstev za izplačilo zajamčenih vlog,

8. če banka ne izpolnjuje tehničnih, organizacijskih, kadrovskih oziroma drugih pogojev za opravljanje bančnih storitev.

(2) Če so hkrati podani razlogi za odvzem dovoljenja iz prvega odstavka tega člena in razlogi za prisilno likvidacijo iz 147. člena tega zakona, Banka Slovenije oba postopka združi.

(3) Če banka ne izpolnjuje tehničnih, kadrovskih, organizacijskih oziroma drugih pogojev za opravljanje posameznih vrst bančnih poslov oziroma za opravljanje posameznih finančnih storitev, Banka Slovenije lahko namesto odvzema dovoljenja z odločbo banki prepove opravljati te bančne posle oziroma druge finančne storitve.

(4) Za postopek v zvezi z izrekom prepovedi opravljanja posameznih vrst bančnih poslov oziroma drugih finančnih storitev se smiselno uporabljajo določbe o postopku za odvzem dovoljenja.

Pogojni odvzem dovoljenja

135. člen

(1) Z odločbo o odvzemu dovoljenja lahko Banka Slovenije hkrati izreče, da se odvzem dovoljenja ne bo izvršil, če banka v času, ki ga določi Banka Slovenije, ki pa ne sme biti krajši od šestih mesecev in ne daljši od enega leta (preizkusna doba), ne bo storila nove kršitve, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje.

(2) Kadar Banka Slovenije izreče pogojni odvzem dovoljenja, lahko določi, da bo odvzem dovoljenja izvršen tudi, če banka v določenem roku ne odpravi kršitev, zaradi katerih ji je bil izrečen pogojni odvzem dovoljenja. Rok za izpolnitev teh obveznosti določi Banka Slovenije v mejah preizkusne dobe.

Preklic pogojnega odvzema dovoljenja

136. člen

Banka Slovenije prekliče pogojni odvzem dovoljenja in dovoljenje odvzame, če banka v preizkusni dobi stori novo kršitev, zaradi katere je mogoče odvzeti dovoljenje, oziroma če ne izpolni dodatnih pogojev iz drugega odstavka 135. člena tega zakona.

3. 4. *Izredna uprava*

Odločba o izredni upravi

137. člen

(1) Banka Slovenije izda odločbo o izredni upravi v naslednjih primerih:

1. če je banki odredila dodatne ukrepe iz prvega odstavka 133. člena tega zakona in banka v rokih določenih za

izvajanje dodatnih ukrepov ni pričela z izvajanjem teh ukrepov oziroma jih ni izvedla,

2. če banka kljub izvedenim dodatnim ukrepom ne dosega minimalnega kapitala iz 68. člena tega zakona,

3. če bi nadaljnje poslovanje banke lahko ogrozilo njeno likvidnost oziroma solventnost.

(2) Z odločbo o izredni upravi določi Banka Slovenije rok trajanja izredne uprave, ki ne sme biti daljši od enega leta.

Člani izredne uprave

138. člen

Z odločbo o izredni upravi Banka Slovenije imenuje dva ali več izrednih upraviteljev, ki so člani izredne uprave banke, in določi vrsto in obseg poslov, ki jih opravlja posamezni izredni upravitelj.

Vpis v sodni register

139. člen

(1) V sodni register se vpiše izdaja odločbe o izredni upravi. Hkrati se vpiše tudi ustrezna sprememba oseb, pooblaščenih za zastopanje banke.

(2) Predlog za vpis podatkov iz prvega odstavka tega člena mora izredna uprava vložiti v roku treh dni od prejema odločbe. Predlogu mora priložiti odločbo Banke Slovenije o izredni upravi.

Pravne posledice izredne uprave

140. člen

(1) V času trajanja izredne uprave izvršuje pristojnosti nadzornega sveta Banka Slovenije.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena ima Banka Slovenije pravico dajati izrednemu upravitelju navodila za vodenje poslov banke, ki so zanj obvezna.

(3) Določbe tega zakona, ki se nanašajo na člana uprave, se uporabljajo tudi za izrednega upravitelja, če Banka Slovenije z navodili iz drugega odstavka tega člena ne določi drugače.

(4) Z dnem izdaje odločbe o izredni upravi prenehajo vse pristojnosti in pooblastila članom uprave in nadzornega sveta banke, ter pristojnosti skupščine, razen pristojnosti iz 143. člena tega zakona.

Pooblastila v času trajanja izredne uprave

141. člen

(1) Člani uprave morajo izredni upravi nemudoma omogočiti dostop do vse poslovne in druge dokumentacije banke in pripraviti poročilo o predaji poslov.

(2) Izredni upravi ali posameznemu izrednemu upravitelju morajo člani uprave banke na zahtevo dati vsa pojasnila oziroma dodatna poročila o poslovanju banke.

(3) Izredni upravitelj ima pravico odstraniti osebo, ki ovira njegovo delo, glede na okoliščine primera pa tudi zahtevati pomoč pristojnega organa za notranje zadeve.

Poročila izredne uprave

142. člen

(1) Izredna uprava mora najmanj vsake tri mesece izdelati in izročiti Banki Slovenije poročilo o finančnem stanju in pogojih poslovanja banke v izredni upravi.

(2) Izredna uprava mora v devetih mesecih po imenovanju izredne uprave izročiti Banki Slovenije poročilo o finančnem stanju in pogojih poslovanja banke v izredni upravi, skupaj z oceno ekonomske stabilnosti banke in možnosti za nadaljnje poslovanje banke, ki vključuje:

1. oceno in posledice prevzemanja izgub banke s strani delničarjev banke,

2. možnosti za alokacijo in razpršitev ostalih izgub banke,

3. nepredvidene odhodke, ki lahko vplivajo na obveznosti banke,

4. oceno možnih ukrepov za odpravo finančnih težav banke z oceno stroškov izvedbe teh ukrepov,

5. oceno pogojev za začetek prisilne likvidacije oziroma stečaja banke.

Povečanje osnovnega kapitala zaradi zagotovitve ekonomske stabilnosti banke

143. člen

(1) Če Banka Slovenije na podlagi poročila izredne uprave iz prvega oziroma drugega odstavka 142. člena tega zakona oceni, da je zaradi zagotovitve minimalnega kapitala banke oziroma zaradi odprave vzrokov nelikvidnosti ali nesolventnosti banke, potrebno ustrezno povečati osnovni kapital banke z novimi denarnimi vložki, naloži izredni upravi, da skliče skupščino delničarjev banke in ji predlaga sprejem sklepa o takšnem povečanju osnovnega kapitala. Banka Slovenije lahko izredni upravi naloži, za kateri dan mora sklicati skupščino delničarjev banke, vendar mora med objavo sklica in zasedanjem skupščine delničarjev banke miniti najmanj teden dni.

(2) Izredna uprava mora objaviti sklic skupščine delničarjev banke zaradi odločanja o povečanju osnovnega kapitala iz prvega odstavka tega člena najkasneje v roku 3 dni po prejemu naloga Banke Slovenije iz prvega odstavka tega člena.

(3) V sklicu skupščine morajo biti delničarji opozorjeni na pravne posledice iz 144. člena tega zakona.

Pravica odkupa delnic banke

144. člen

(1) Če skupščina delničarjev zavrne predlog sklepa iz prvega odstavka 143. člena tega zakona ali če prva prodaja delnic na podlagi sklepa, ki ga skupščina sprejme na predlog iz prvega odstavka 143. člena tega zakona ni uspešna, pridobi Banka Slovenije pravico v svojem imenu in za račun investitorja, ki izrazi resno namero vložiti sredstva za povečanje osnovnega kapitala banke, odkupiti delnice banke za ceno, doseženo na javni dražbi.

(2) Če namerava Banka Slovenije uresničiti odkupno pravico iz prvega odstavka tega člena, mora v roku 30 dni šteto od dne, ko je odkupno pravico pridobila, objaviti javno dražbo za prodajo delnic investitorju.

(3) V objavi javne dražbe določi Banka Slovenije izhodiščno ceno, na podlagi knjigovodske vrednosti delnic, ugotovljeni na podlagi revidirane bilance stanja banke na zadnji dan v mesecu pred pridobitvijo pravice odkupa, izdelani ob predpostavki nedelujočega podjetja.

(4) Na javni dražbi proda Banka Slovenije delnice tistemu zdražitelju, ki ponudi najvišjo ceno nad izhodiščno. Če na javni dražbi nihče ne ponudi najmanj izhodiščne cene, ponudi Banka Slovenije odkup po ceni, ki je za 5% nižja od izhodiščne, in nadaljuje z zniževanjem ponudbene cene za enak znesek dokler posamezni zdražitelj ne izjavi, da je pripravljen kupiti delnice.

(5) Hkrati z objavo dražbe izda Banka Slovenije klirinško depotni družbi nalog, da v centralnem registru v zvezi z

delnicami banke vpiše prepoved razpolaganja v korist Banke Slovenije.

(6) Za vpis prepovedi razpolaganja in prenos delnic na investitorja, v čigar imenu je Banka Slovenije uresničila odkupno pravico se smiselno uporabljajo določbe zakona o prevzemih.

(7) Ne glede na šesti odstavek tega člena, prenese klirinško depotna družba delnice banke na račun investitorja iz šestega odstavka tega člena šele, ko jo Banka Slovenije obvesti, da je investitor izvedel ustrezen postopek povečanja osnovnega kapitala banke.

Ocena rezultatov izredne uprave

145. člen

(1) Banka Slovenije mora najmanj enkrat na tri mesece oceniti rezultate izredne uprave.

(2) Banka Slovenije mora sprejeti končno oceno rezultatov izredne uprave najkasneje v treh mesecih po prejemu poročila iz drugega odstavka 142. člena tega zakona.

(3) Če Banka Slovenije oceni, da se je v času trajanja izredne uprave izboljšalo finančno stanje banke tako, da je banka dosegla minimalni kapital iz 68. člena tega zakona, in redno izpolnjuje svoje dospele obveznosti, mora Banka Slovenije izdati odločbo o prenehanju izredne uprave in odpoklicu izrednih upraviteljev.

(4) Če Banka Slovenije oceni, da se v času trajanja izredne uprave finančno stanje banke ni izboljšalo tako, da bi banka dosegla minimalni kapital iz 68. člena tega zakona oziroma da bi bila sposobno tekoče izpolnjevati dospele obveznosti, izda odločbo o začetku likvidacije oziroma o ugotovitvi pogojev za začetek stečaja banke.

(5) V primeru iz četrtega odstavka tega člena lahko Banka Slovenije izda tudi odločbo o podaljšanju izredne uprave za največ šest mesecev, če ni pogojev za začetek stečaja banke in če Banka Slovenije oceni, da bo banka v nadaljnjih šestih mesecih lahko dosegla minimalni kapital iz 68. člena tega zakona.

Predčasno aktiviranje jamstva

146. člen

(1) Kadar med trajanjem izredne uprave zaradi povečanih dvigov vlog postane ogrožena likvidnost banke, lahko Banka Slovenije odloči, da se predčasno aktivira jamstvo za zajamčene vloge.

(2) Z odločbo iz prvega odstavka tega člena Banka Slovenije tudi prepove banki opravljati katerakoli izplačila razen izplačil iz naslova dospelih zajamčenih vlog in izplačila plač delavcem banke do višine zajamčenih plač.

(3) V primeru iz prvega odstavka tega člena nakaže Banka Slovenije banki likvidna sredstva kot kredit za izplačilo dospelih zajamčenih vlog na poseben račun banke.

(4) Banka sme sredstva iz tretjega odstavka tega člena uporabiti samo za izplačilo dospelih zajamčenih vlog.

(5) Banka Slovenije lahko prepove opravljanje izplačil iz drugega odstavka tega člena za največ tri mesece.

(6) Če se do izteka roka iz petega odstavka tega člena finančno stanje banke ne izboljša tako, da je banka sposobna tekoče izpolnjevati vse dospele obveznosti, mora Banka Slovenije takoj izdati odločbo o ugotovitvi pogojev za začetek stečajnega postopka.

(7) Če je po predčasnem aktiviranju jamstva nad banko začet stečajni postopek, se izplačila iz naslova zajamčenih vlog, ki jih je banka opravila po predčasnem aktiviranju jamstva, štejejo za izplačila zajamčenih vlog v primeru stečaja.

(8) Sredstva na računu iz tretjega odstavka tega člena ne morejo biti predmet izvršbe, v primeru stečaja pa se izločijo iz stečajne mase in nakažejo na poseben račun banke prevzemnice.

(9) Za jamstvo iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 153., 155., 158. in 159. člena tega zakona.

3. 5. *Prisilna likvidacija*

Razlogi za začetek prisilne likvidacije

147. člen

(1) Banka Slovenije izda odločbo o začetku prisilne likvidacije v naslednjih primerih:

1. če na podlagi poročila iz drugega odstavka 142. člena tega zakona oceni, da se v času trajanja izredne uprave finančno stanje ni izboljšalo tako, da bi banka dosegla minimalni kapital iz 68. člena tega zakona in ni pogojev za začetek stečajnega postopka,

2. če skupščina delničarjev zavrne predlog sklepa iz prvega odstavka 143. člena tega zakona ali če prva prodaja delnic na podlagi sklepa, ki ga skupščina sprejme na predlog iz prvega odstavka 143. člena tega zakona ni uspešna, in ni pogojev za uresničitev odkupne pravice iz 144. člena tega zakona, in ni pogojev za začetek stečajnega postopka,

3. če je banki odvzeto dovoljenje za opravljanje bančnih storitev,

4. če je članu uprave banke pravnomočno odvzeto dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave oziroma če je član uprave razrešen ali odpoklican oziroma če član uprave ne opravlja funkcije člana uprave več kot šest mesecev, in nadzorni svet v roku treh mesecev ne imenuje novega člana uprave v skladu s tem zakonom ter banka zaradi tega nima najmanj dveh članov uprave,

5. če je dovoljenje za opravljanje bančnih storitev prenehalo zaradi razlogov iz 1. oziroma 2. točke prvega odstavka 41. člena tega zakona in skupščina banke v dveh mesecih od izdaje sklepa, s katerim Banka Slovenije ugotovi, da je dovoljenje prenehalo, ni sprejela sklepa o spremembi dejavnosti banke iz tretjega odstavka 32. člena tega zakona.

(2) Banka Slovenije mora izdati odločbo o začetku prisilne likvidacije v roku 8 dni, ki teče

1. v primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena od izteka roka za sprejem končnega poročila o oceni rezultatov izredne uprave iz drugega odstavka 145. člena tega zakona,

2. v primeru iz 2. točke prvega odstavka tega člena od dneva, ko je skupščina zavrnila predlog iz prvega odstavka 143. člena tega zakona oziroma od dneva, ko je iztekel rok za vpis in vplačilo delnic na podlagi neuspešne prve prodaje,

3. v primeru iz 3. točke prvega odstavka tega člena od dneva izdaje odločbe o odvzemu dovoljenja,

4. v primeru iz 4. točke prvega odstavka tega člena od izteka trimesečnega roka za imenovanje novega člana uprave,

5. v primeru iz 5. točke prvega odstavka tega člena od izteka dvomesečnega roka za sprejem sklepa o spremembi dejavnosti.

Likvidacijski upravitelji

148. člen

Z odločbo o začetku prisilne likvidacije Banka Slovenije imenuje dva ali več likvidacijskih upraviteljev, in določi

vrsto in obseg poslov, ki jih opravlja posamezni likvidacijski upravitelj.

Pravne posledice prisilne likvidacije

149. člen

(1) Z dnem izdaje odločbe o prisilni likvidaciji prenehajo vse pristojnosti in pooblastila članom uprave in članom nadzornega sveta banke, ter pooblastila skupščine, razen pristojnosti na podlagi določb iz 1. točke 150. člena tega zakona.

(2) V postopku prisilne likvidacije izvršuje pristojnosti nadzornega sveta banke in pristojnosti skupščine, razen pristojnosti na podlagi določb iz 1. točke 150. člena tega zakona, Banka Slovenije.

Postopek prisilne likvidacije

150. člen

Če v tem podrazdelku ni drugače določeno, se za postopek prisilne likvidacije banke smiselno uporabljajo določbe:

1. 374. člena, 376. člena, 380. člena, 381. člena, 384. člena, prvega odstavka 385. člena, 386. člena, 387. člena, 388. člena, 389. člena, 390. člena, 392. člena in 393. člena ZGD, ter

2. 139. člena, tretjega odstavka 140. člena in 141. člena tega zakona.

Prepoved sklepanja novih poslov

151. člen

V postopku prisilne likvidacije banka ne sme sklepati nobenih novih poslov, razen tistih, ki so potrebni za unovčenje likvidacijske mase.

Nastop stečajnega razloga

152. člen

Če likvidacijski upravitelji ugotovijo, da premoženje banke ne zadošča za poplačilo vseh terjatev upnikov banke, ali da banka nima zadosti likvidnih sredstev, da bi lahko ob dospelosti izplačala terjatve upnikov na podlagi pogodb o depozitu oziroma drugih terjatev upnikov, morajo o tem nemudoma obvestiti Banko Slovenije.

XII. ZAJAMČENE VLOGE

Zajamčena vloga

153. člen

(1) Vloga po tem zakonu je skupno stanje vseh terjatev fizične ali pravne osebe do banke na podlagi:

1. pogodbe o vodenju tekočega ali žiro računa,
2. hranilne vloge,
3. denarnega depozita,
4. potrdila o depozitu oziroma blagajniškega zapisa, če sta izdana kot imenski vrednostni papir.

(2) Zajamčena vloga po tem zakonu je stanje vloge do višine 5,100.000 tolarjev na dan začetka stečaja nad banko.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena niso zajamčene vloge, ki se glasijo na prinosnika.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena niso zajamčene vloge naslednjih oseb:

1. drugih bank in drugih finančnih organizacij, ki so jih vložile v svojem imenu in za svoj račun,
2. vloge v zvezi s posli, zaradi katerih je bil imetnik vloge pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje pranja denarja,
3. vloge držav, centralnih bank in lokalnih skupnosti,
4. vloge članov uprave in nadzornega sveta banke ter njihovih ožjih družinskih članov,
5. vloge delničarjev banke, ki so v kapitalu banke oziroma pri glasovanju posredno ali neposredno udeleženi z najmanj 5%,
6. vloge pravnih oseb, ki so od banke odvisne družbe,
7. vloge članov uprave in nadzornega sveta pravnih oseb iz 5. in 6. točke tega odstavka in njihovih ožjih družinskih članov,
8. vloge, ki se glede na svoje lastnosti upoštevajo pri izračunu kapitala banke,
9. vloge pravnih oseb, ki so velike oziroma srednje družbe po ZGD.

(5) Banka mora v vseh prostorih, v katerih posluje s strankami, na vidnem mestu objaviti informacijo o sistemu jamstva za vloge.

(6) Pri oglaševanju bančnih storitev sme banka v zvezi z jamstvom za vloge navesti le, kateremu sistemu zajamčenih vlog pripada brez navedbe drugih podrobnosti (na primer ravni in obsega jamstva). Za oglaševanje po prejšnjem stavku se ne šteje oglaševanje v poslovnih prostorih banke in na domačih straneh banke na svetovnem spletu.

Predpis o zajamčenih vlogah

154. člen

Banka Slovenije predpiše:

1. način izračuna višine likvidnih naložb iz 156. člena tega zakona in podrobnejše lastnosti vrednostnih papirjev, ki so predmet teh naložb;
2. podrobnejše pogoje in postopke za zagotavljanje sredstev za izplačilo zajamčenih vlog in za uresničitev jamstva.

Jamstvo za izplačilo zajamčenih vlog

155. člen

(1) Banke s sedežem v Republiki Sloveniji jamčijo za izplačilo zajamčenih vlog pri banki, nad katero je bil začet stečajni postopek, v obsegu in na način, določen s tem zakonom.

(2) Posamezna banka jamči za izplačilo zajamčenih vlog pri drugi banki v obsegu, ki je enak deležu, ki ga glede na vsoto zajamčenih vlog pri vseh bankah, zmanjšano za vsoto zajamčenih vlog, ki so predmet jamstva, predstavlja vsota zajamčenih vlog pri posamezni banki.

Likvidne naložbe za izplačilo zajamčenih vlog

156. člen

Zaradi zagotavljanja likvidnih sredstev potrebnih za izplačilo zajamčenih vlog mora banka sredstva v višini, določeni s predpisom Banke Slovenije iz 154. člena tega zakona naložiti v vrednostne papirje, ki imajo lastnosti, določene s predpisom Banke Slovenije iz 154. člena tega zakona.

Prevzem obveznosti izplačila zajamčenih vlog

157. člen

(1) Z dnem začetka stečaja nad banko prevzame Banka Slovenije v svojem imenu in za račun banke v stečaju obveznost izplačila zajamčenih vlog banke v stečaju.

(2) Izplačilo zajamčenih vlog opravi banka prevzemnica.

(3) Banka Slovenije zagotovi banki prevzemnici likvidna sredstva za izplačila zajamčenih vlog iz prvega odstavka tega člena.

(4) Banka prevzemnica sme sredstva iz tretjega odstavka tega člena uporabiti samo za izplačilo zajamčenih vlog.

Poziv za vplačilo sredstev

158. člen

Banka Slovenije naloži bankam iz prvega odstavka 155. člena tega zakona, da vplačajo ustrezen del sredstev, potrebnih za izplačilo zajamčenih vlog.

Vrnitev vplačanih sredstev

159. člen

Banka Slovenije po izplačilu terjatev iz naslova zajamčenih vlog iz stečajne mase prenakaže sredstva, ki jih je prejela, bankam v sorazmerju z višino sredstev, ki so jih vplačale v skladu s 158. členom tega zakona.

XIII. STEČAJ BANKE

Prepoved prisilne poravnave

160. člen

Nad banko ni mogoče začeti postopka prisilne poravnave.

Uporaba določb za stečajni postopek

161. člen

(1) Če s tem zakonom ni drugače določeno, se za stečaj banke uporabljajo zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Uradni list RS, št. 67/93 in 39/97 – v nadaljnjem besedilu: ZPPSL).

(2) Če banka opravlja storitve v zvezi z vrednostnimi papirji po zakonu, ki ureja trg vrednostnih papirjev, se za pravna razmerja v zvezi s temi storitvami uporabljajo tudi posebne določbe navedenega zakona o stečaju borzno posredniških družb.

Stečajni razlogi

162. člen

Banka Slovenije izda odločbo o ugotovitvi pogojev za začetek stečajnega postopka v naslednjih primerih:

1. če na podlagi poročila iz drugega odstavka 142. člena tega zakona oceni, da se v času trajanja izredne uprave finančno stanje ni izboljšalo, in banka kljub izredni upravi ni sposobna tekoče izpolnjevati dospelih obveznosti,

2. če pri opravljanju nadzora nad banko ugotovi, da premoženje banke ne zadošča za poplačilo vseh terjatev upnikov banke.

Banka prevzemnica

163. člen

(1) Z odločbo o ugotovitvi pogojev za začetek stečajnega postopka imenuje Banka Slovenije banko, ki bo prevzela posle banke v stečaju v zvezi z izplačilom zajamčenih vlog (v nadaljnjem besedilu: banka prevzemnica).

(2) Banka prevzemnica ima pravico do povrnitve dejanskih stroškov, povezanih z izplačilom zajamčenih vlog.

Začetek stečajnega postopka

164. člen

(1) Banka Slovenije mora pri pristojnem sodišču vložiti predlog za začetek stečajnega postopka naslednji delovni dan po izdaji pisnega odpravka odločbe o ugotovitvi pogojev za začetek stečajnega postopka. Predlogu mora priložiti odločbo o ugotovitvi pogojev za začetek stečajnega postopka.

(2) Sodišče izda sklep o začetku stečajnega postopka brez ponovnega preizkusa pogojev za začetek stečajnega postopka v roku treh delovnih dni od vložitve predloga iz prvega odstavka tega člena.

(3) Proti sklepu o začetku stečajnega postopka iz drugega odstavka tega člena ni pritožbe.

Stečajni upravitelj

165. člen

(1) Stečajnega upravitelja imenuje sodišče na predlog Banke Slovenije. Banka Slovenije lahko za stečajnega upravitelja predlaga samo osebo, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje funkcije stečajnega upravitelja.

(2) Če nastopijo razlogi za razrešitev stečajnega upravitelja, mora sodišče pred odločitvijo o njegovi razrešitvi o razlogih obvestiti Banko Slovenije in jo pozvati, da se o razlogih izjavi v roku, ki ne sme biti krajši od treh in ne daljši od osmih dni.

Izplačilo zajamčenih vlog

166. člen

(1) Banka v stečaju in banka prevzemnica morata v 10 dneh po začetku stečajnega postopka ugotoviti stanje vseh zajamčenih vlog na dan izdaje sklepa o začetku stečajnega postopka nad banko in zapisnik poslati Banki Slovenije.

(2) Banka Slovenije potrdi zapisnik iz prejšnjega odstavka tega člena najkasneje v 10 dneh po njegovem prejemu in ga pošlje sodišču, ki vodi stečajni postopek.

(3) Banka Slovenije mora banki prevzemnici zagotoviti likvidna sredstva za izplačilo zajamčenih vlog najkasneje v roku treh mesecev šteto od začetka stečaja nad banko.

(4) Zajamčene vloge v tujih valutah se izplačajo v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan začetka stečajnega postopka.

Mnenje Banke Slovenije

167. člen

(1) Kadar sodišče v zvezi z unovčevanjem stečajne mase po ZPPSL, odloča na podlagi predhodnega mnenja upniškega odbora, mora v primeru stečaja banke pridobiti tudi mnenje Banke Slovenije.

(2) Za mnenje Banke Slovenije iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe ZPPSL o mnenju upniškega odbora.

Obveščanje Banke Slovenije

168. člen

Izvod poročil stečajnega upravitelja o poteku stečajnega postopka vroči sodišče tudi Banki Slovenije.

Terjatve iz naslova zajamčenih vlog

169. člen

(1) Terjatev Banke Slovenije iz naslova sredstev iz tretjega odstavka 146. člena in tretjega odstavka 157. člena tega zakona, ki jih je zagotovila za izplačalo zajamčenih vlog, se iz stečajne mase izplača kot strošek stečajnega postopka pred poplačilom terjatev iz drugega in tretjega odstavka 160. člena ZPPSL.

(2) Določba prvega odstavka tega člena velja tudi za terjatve banke prevzemnice iz drugega odstavka 163. člena tega zakona.

XIV. NADZOR NAD DRUGIMI OSEBAMI

Uporaba določb o postopku

170. člen

(1) V postopku nadzora nad drugimi osebami se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nadzoru nad bankami, če ni v tem poglavju drugače določeno.

(2) Postopek nadzora nad drugo osebo začne Banka Slovenije na podlagi prijave tržnega inšpektorja oziroma drugega državnega organa.

Nadzor nad drugimi osebami

171. člen

(1) Banka Slovenije izvaja nadzor nad osebami, ki poleg drugih dejavnosti ali kot edino dejavnost opravljajo bančne storitve, ne da bi za opravljanje teh storitev pridobile dovoljenje Banke Slovenije.

(2) Če iz podatkov, s katerimi Banka Slovenije razpolaga, izhaja, da oseba opravlja bančne storitve, ne da bi za opravljanje teh storitev pridobila dovoljenje za opravljanje bančnih storitev, izda tej osebi odredbo, s katero ji naloži, da preneha z opravljanjem teh storitev.

(3) V primeru iz drugega odstavka tega člena lahko Banka Slovenije še pred izdajo odredbe opravi pregled poslovnih knjig in druge dokumentacije osebe in zbere druge dokaze, zaradi ugotovitve, ali oseba opravlja bančne storitve.

(4) V odredbi iz drugega odstavka tega člena Banka Slovenije osebi naloži, da v roku, ki ne sme biti krajši od 8 dni in ne daljši od 15 dni, predloži poročilo, v katerem opiše ukrepe, ki jih je opravila v zvezi s prenehanjem opravljanja bančnih storitev ter v katerem se oseba lahko izjavi o utemeljenosti razlogov za izdajo odredbe. Oseba mora poročilu priložiti dokaze, iz katerih izhaja, da je opravila ukrepe v zvezi s prenehanjem opravljanja bančnih storitev.

(5) Če pravna oseba, pri kateri se opravlja nadzor, ne ravna po odredbi iz drugega odstavka tega člena, izda Banka Slovenije odločbo, s katero ugotovi, da obstoji razlog za likvidacijo te osebe.

(6) Odločba iz petega odstavka tega člena mora biti obrazložena.

(7) Na podlagi dokončne odločbe iz petega odstavka tega člena začne pristojno sodišče na predlog Banke Slovenije postopek likvidacije.

(8) Banka Slovenije izvaja tudi nadzor nad osebami, ki v nasprotju s prepovedjo, določeno v 5. členu tega zakona, sprejemajo depozite od javnosti. Za nadzor iz prejšnjega stavka se smiselno uporabljajo določbe prvega do sedmega odstavka tega člena.

XV. POSTOPEK ODLOČANJA BANKE SLOVENIJE V POSAMIČNIH ZADEVAH

1. **Splošne določbe**

Uporaba določb o postopku

172. člen

(1) Banka Slovenije odloča o posamičnih zadevah, za katere je pristojna po tem zakonu, po postopku, določenem v tem poglavju, če ni v drugih poglavjih tega zakona ali drugem zakonu drugače določeno.

(2) Če ni v tem zakonu drugače določeno, se za postopek odločanja Banke Slovenije uporabljajo določbe zakona o splošnem upravnem postopku.

(3) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena v postopku odločanja Banke Slovenije ni mogoče zahtevati vrnitve v prejšnje stanje niti vložiti izrednih pravnih sredstev.

Izjave strank

173. člen

Stranke dajejo svoje izjave pisno.

Možnost izjave

174. člen

(1) Pred izdajo odločbe, ki jo izda po uradni dolžnosti in proti kateri ni ugovora, mora Banka Slovenije stranko pozvati, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembna za odločitev, kolikor zakon v posameznem primeru ne določa drugačnega načina zagotovitve možnosti stranki, da se izjavi.

(2) Poziv iz prvega odstavka tega člena mora obsegati:

1. določno navedbo dejstev in okoliščin, o katerih naj se stranka izjavi, in dokazov, iz katerih ta dejstva izhajajo;
2. rok za izjavo, ki ne sme biti krajši od 8 dni;
3. pouk stranki, da mora izjavi priložiti listinske dokaze, če se nanje sklicuje in da po preteku roka za izjavo ne bo imela pravice navajati novih dejstev in predlagati novih dokazov.

(3) V izjavi lahko stranka navaja dejstva, iz katerih izhaja, da dejstva in okoliščine, navedene v pozivu iz prvega odstavka tega člena, niso podane in predlaga dokaze, s katerimi dokazuje obstoj zatrjevanih dejstev. Če se stranka v izjavi sklicuje na listinske dokaze, mora te dokaze izjavi priložiti.

(4) Če stranka izjavi ne priloži listinskih dokazov, se ne uporabljajo določbe zakona o nepopolnih vlogah, temveč Banka Slovenije pri odločanju upošteva zgolj tiste dokaze, ki so izjavi priloženi.

(5) Po izteku roka za izjavo stranka nima pravice navajati novih dejstev in predlagati novih dokazov.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena, Banka Slovenije pred izdajo odločbe o izredni upravi banki ni dolžna zagotoviti možnosti, da se izjavi, če je razlog za izredno upravo okoliščina, da je banka postala nelikvidna.

Izključitev pritožbe

175. člen

Proti odločbam Banke Slovenije ni pritožbe.

2. **Postopek sodnega varstva**

2. 1. *Skupne določbe*

Postopek sodnega varstva

176. člen

(1) Sodno varstvo proti odločbam Banke Slovenije se zagotavlja v postopku, določenem s tem zakonom (v nadaljnjem besedilu: postopek sodnega varstva).

(2) Za postopek sodnega varstva iz prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe ZUS (Uradni list RS, št. 50/97), če ni s tem zakonom drugače določeno.

Pravica do sodnega varstva

177. člen

(1) Proti odločbam Banke Slovenije je dovoljeno začeti postopek sodnega varstva.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena proti naslednjim odločbam ni posebnega postopka sodnega varstva:

1. proti odločbi, s katero Banka Slovenije odloči o ugovoru proti odredbi in ga zavrže, zavrne ali spremeni odredbo;

2. proti odločbi, s katero Banka Slovenije začne postopek za odvzem dovoljenja.

(3) Odločba iz 1. točke drugega odstavka tega člena se lahko izpodbija s tožbo v postopku sodnega varstva proti odločbi, ki jo je Banka Slovenije izdala, ker subjekt nadzora ni ravnal v skladu z odredbo Banke Slovenije.

(4) Odločba iz 2. točke drugega odstavka tega člena se lahko izpodbija s tožbo v postopku sodnega varstva proti odločbi o odvzemu dovoljenja.

(5) Ne glede na 1. točko drugega odstavka tega člena je proti odločbi, s katero Banka Slovenije odloči o ugovoru iz 3. točke prvega odstavka 133. člena tega zakona, dovoljeno začeti postopek sodnega varstva.

Pristojnost in sestava sodišča

178. člen

V postopku sodnega varstva odloča Vrhovno sodišče v senatu petih sodnikov.

Tožba in odgovor na tožbo

179. člen

(1) Tožbo je potrebno vložiti v roku osmih dni.

(2) Rok za odgovor na tožbo je osem dni.

Nova dejstva in dokazi

180. člen

Tožnik v postopku sodnega varstva ne more navajati novih dejstev in predlagati novih dokazov.

Meje preizkusa

181. člen

Sodišče preizkusi odločbo Banke Slovenije v mejah tožbenega zahtevka in v mejah razlogov, ki so navedeni v tožbi, pri tem pa pazi po uradni dolžnosti na bistvene kršitve določb postopka iz tretjega odstavka 25. člena ZUS.

Seja

182. člen

Sodišče odloča praviloma brez obravnave.

Pravna sredstva

183. člen

Proti sodbi oziroma sklepu, izdanem v postopku sodnega varstva ni pritožbe.

2.2. *Postopek sodnega varstva proti odločbi o prenehanju banke*

Uporaba določb

184. člen

Določbe tega podrazdelka se uporabljajo v postopku sodnega varstva proti odločbi o začetku prisilne likvidacije ali proti odločbi o ugotovitvi pogojev za začetek stečaja (v nadaljnjem besedilu: odločba o prenehanju banke).

Tožnik

185. člen

(1) Tožbo proti odločbi o prenehanju banke lahko vloži:

1. banka,

2. delničarji, katerih skupni deleži dosegajo najmanj desetino osnovnega kapitala ali nominalni znesek 100,000.000 tolarjev.

(2) Če je tožnik banka, jo v postopku sodnega varstva zastopa uprava, ki so ji zaradi odločbe o prenehanju banke prenehala druga pooblastila in pristojnosti.

Nova dejstva in dokazi

186. člen

(1) Ne glede na določbo 180. člena tega zakona lahko tožnik v tožbi proti odločbi o prenehanju banke navaja nova dejstva in nove dokaze. Če se v tožbi sklicuje na listinske dokaze, mora te dokaze tožbi priložiti.

(2) Banka Slovenije lahko v odgovoru na tožbo navaja nova dejstva in nove dokaze. Če se v odgovoru na tožbo sklicuje na listinske dokaze, mora te dokaze odgovoru na tožbo priložiti.

(3) Če tožnik oziroma Banka Slovenije tožbi oziroma odgovoru na tožbo ne priloži listinskih dokazov, na katere se sklicuje, se ne uporabljajo določbe o nepopolnih vlogah, temveč sodišče pri odločanju upošteva zgolj tiste dokaze, ki so tožbi oziroma odgovoru na tožbo priloženi.

(4) Po izteku roka za vložitev tožbe oziroma odgovora na tožbo stranke nimajo pravice navajati novih dejstev in predlagati novih dokazov.

Glavna obravnava in seja

187. člen

(1) Sodišče odloči po opravljeni glavni obravnavi.

(2) Sodišče lahko odloči brez glavne obravnave, če v pripravljalnem postopku ugotovi, da je bilo dejansko stanje v postopku izdaje odločbe o prenehanju banke popolno in pravilno ugotovljeno ali pa to ni sporno.

Odločanje

188. člen

(1) Če sodišče ugotovi, da so podani razlogi, zaradi katerih bi lahko po 61. členu ZUS upravni akt odpravilo in s sodbo odločilo o stvari, sodišče odločbe o prenehanju banke ne odpravi temveč s sodbo samo ugotovi, da je odločba o prenehanju banke nezakonita in da ni bilo pogojev za začetek prisilne likvidacije oziroma stečaja.

(2) Sodba iz prvega odstavka tega člena ne vpliva na tek postopka prisilne likvidacije oziroma stečaja.

(3) V primeru iz prvega odstavka tega člena lahko delničarji uveljavijo morebitne odškodninske zahtevke proti Banki Slovenije v pravdi.

(4) Proti sodbi, s katero sodišče odloči v postopku sodnega varstva proti odločbi o prenehanju banke, je, ne glede na določbo 183. člena tega zakona, dovoljena pritožba, o kateri odloča Vrhovno sodišče v senatu sedmih sodnikov.

3. **Postopek nadzora**

3. 1. *Splošne določbe*

Uporaba določb

189. člen

(1) Določbe tega razdelka o postopku nadzora veljajo v vseh postopkih nadzora, ki ga opravlja Banka Slovenije na

podlagi določb tega zakona, kolikor zakon za posamezen postopek nadzora ne določa drugače.

(2) Če ni v tem razdelku posebnih določb, veljajo v postopku nadzora splošne določbe poglavja o postopku odločanja Banke Slovenije.

Stranka postopka nadzora

190. člen

(1) Stranka postopka nadzora je oseba, nad katero Banka Slovenije opravlja nadzor (v nadaljevanju: subjekt nadzora).

(2) Stranke postopka nadzora nad banko so tudi člani uprave banke.

Vročanje

191. člen

(1) Spis se subjektu nadzora, ki je pravna oseba oziroma podjetnik posameznik, vroči tako, da se spis izroči osebi, ki je pooblaščena za sprejem, ali delavcu, ki se najde v pisarni oziroma poslovnem prostoru.

(2) Vročitve članom uprave banke se opravljajo z vročanjem banki. Šteje se, da je z vročitvijo banki opravljena tudi vročitev članom uprave.

(3) Kadar stranko v postopku nadzora zastopa odvetnik, se šteje, da je vročitev stranki opravljena, če je spis vročen odvetniku oziroma zaposlenemu v odvetniški pisarni.

(4) Subjektu nadzora, ki ni oseba iz prvega, drugega oziroma tretjega odstavka tega člena, se spisi vročijo tako, da se mu izročijo v stanovanju ali poslovnem prostoru osebe, pri kateri je zaposlen.

Nadomestna osebna vročitev

192. člen

(1) Če se vročitev spisa, ki ga je potrebno vročiti osebno, ne da opraviti tako, kot je predpisano v 191. členu tega zakona, pa ni ugotovljeno, da je tisti, ki mu je treba spis vročiti odsoten, ga izroči vročevalec Banki Slovenije. Na vratih oziroma v poštnem nabiralniku stanovanja ali poslovnega prostora naslovnika oziroma osebe, pri kateri je ta zaposlen, vročevalec pusti pismeno sporočilo, v katerem je navedeno, kje se spis nahaja in rok 8 dni, v katerem mora naslovnik spis dvigniti. Na sporočilu in na samem spisu navede vročevalec vzrok za takšno ravnanje in dan, ko je sporočilo pustil na vratih oziroma poštnem nabiralniku naslovnika, oziroma osebe, pri kateri je ta zaposlen, ter se podpiše.

(2) Če naslovnik spisa ne dvigne v roku 8 dni, se šteje, da je bila vročitev opravljena na dan, ko je bilo sporočilo puščeno na vratih oziroma v poštnem nabiralniku prostorov iz prejšnjega odstavka, na kar je potrebno naslovnika opozoriti v samem sporočilu.

Posredna vročitev

193. člen

Če se vročitev spisa, ki ga ni potrebno vročiti osebno, ne da opraviti tako, kot je predpisano v 191. členu tega zakona, vročevalec spis pusti na vratih oziroma v poštnem nabiralniku stanovanja ali poslovnih prostorov naslovnika oziroma osebe, pri kateri je zaposlen. Vročevalec na spisu navede vzrok takšne vročitve in datum ter se podpiše. Šteje se, da je s tem vročitev opravljena.

3. 2. *Opravljanje nadzora*

Opravljanje nadzora

194. člen

Banka Slovenije opravlja nadzor:

1. s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil bank in drugih oseb, ki so po določbah tega zakona oziroma drugih zakonov dolžne poročati Banki Slovenije oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah;

2. z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora.

Pooblaščene osebe

195. člen

(1) Pregled poslovanja banke opravi strokovni delavec Banke Slovenije, ki ga za opravljanje pregleda pooblasti guverner Banke Slovenije (v nadaljnjem besedilu: inšpektor Banke Slovenije).

(2) Za izvajanje posameznih nalog v zvezi s pregledi poslovanja lahko guverner Banke Slovenije pooblasti pooblaščenega revizorja ali drugo strokovno usposobljeno osebo.

(3) Pooblaščene osebe iz drugega odstavka tega člena imajo pri opravljanju nalog pregleda poslovanja, za katere jih je pooblastil guverner Banke Slovenije, enake pristojnosti kot Banka Slovenije.

Obseg pregleda

196. člen

(1) Banka mora pooblaščeni osebi omogočiti pregled vseh poslovnih knjig, spisov in druge dokumentacije.

(2) Banka mora na zahtevo Banke Slovenije izročiti računalniške izpiske oziroma kopije evidenc oziroma drugih poslovnih knjig in dokumentacije.

(3) Člani uprave in zaposleni pri banki morajo pooblaščeni osebi na njeno zahtevo posredovati poročila in informacije o vseh zadevah, pomembnih za opravljanje nadzora.

(4) Pooblaščena oseba lahko opravi tudi pregled poslovanja pravnih oseb, povezanih z banko, če je to potrebno zaradi popolnega pregleda poslovanja banke.

Poročila in informacije

197. člen

(1) Pri opravljanju nadzora lahko Banka Slovenije od subjekta nadzora zahteva poročila in informacije o vseh zadevah, ki so glede na namen posameznega nadzora, pomembne za presojo ali subjekt nadzora spoštuje določbe zakona, oziroma na njegovi podlagi izdanih predpisov.

(2) Poročila in informacije iz prvega odstavka tega člena lahko Banka Slovenije zahteva tudi od članov uprave subjekta nadzora in oseb, zaposlenih pri subjektu nadzora.

(3) Banka Slovenije lahko osebe iz drugega odstavka tega člena pozove, da o zadevah iz prvega odstavka tega člena v roku, ki ne sme biti krajši od treh dni, izdelajo pisno poročilo, ali jih povabi, da o teh zadevah podajo ustno izjavo.

Pregled poslovanja

198. člen

(1) Subjekt nadzora mora inšpektorju Banke Slovenije na njegovo zahtevo omogočiti, da opravi pregled poslovanja na sedežu subjekta nadzora in v drugih prostorih, v katerih subjekt nadzora oziroma druga oseba po njegovem poobla-

stilu opravlja dejavnosti in posle, v zvezi s katerimi Banka Slovenije opravlja nadzor.

(2) Subjekt nadzora mora inšpektorju Banke Slovenije na njegovo zahtevo omogočiti pregled poslovnih knjig, poslovne dokumentacije ter administrativnih oziroma poslovnih evidenc, v obsegu potrebnem za izvajanje posameznega nadzora oziroma v obsegu, določenem z zakonom, ki ureja posamezen nadzor.

(3) Subjekt nadzora mora Banki Slovenije na njeno zahtevo izročiti računalniške izpiske oziroma kopije poslovnih knjig, poslovne dokumentacije ter administrativnih oziroma poslovnih evidenc.

(4) Pregled poslovanja iz prvega in drugega odstavka tega člena opravlja Banka Slovenije ob delavnikih med 8. in 18. uro. Kadar je zaradi obsega oziroma narave pregleda to potrebno, lahko Banka Slovenije opravi pregled poslovanja tudi po 18. uri oziroma med nedelavnimi dnevi.

(5) Banka Slovenije mora pregled poslovanja opravljati tako, da s tem ovira normalno poslovanje subjekta nadzora samo v takšni meri kot je nujno za opravljanje nadzora v skladu z namenom posameznega nadzora.

Zahteva za pregled poslovanja

199. člen

(1) Zahteva za pregled poslovanja mora biti subjektu nadzora vročena najmanj osem dni pred začetkom pregleda poslovanja.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, lahko pooblaščena oseba zahtevo za pregled poslovanja vroči šele ob začetku opravljanja pregleda poslovanja, če drugače ne bi bilo mogoče doseči namena posameznega nadzora.

(3) Zahteva za pregled poslovanja mora obsegati določno navedbo poslovnih knjig, poslovne dokumentacije ter administrativnih oziroma poslovnih evidenc, ki so predmet pregleda.

(4) V primeru iz tretjega odstavka 198. člena tega zakona, mora zahteva za pregled obsegati določno navedbo poslovnih knjig, poslovne dokumentacije ter administrativnih oziroma poslovnih evidenc, ki jih je v obliki računalniških izpiskov oziroma kopij potrebno izročiti, in rok za predložitev.

(5) Zahteva za pregled poslovanja mora obsegati tudi pravni pouk o pravnih posledicah, ki lahko nastopijo, če subjekt nadzora ne bo ravnal v skladu z zahtevo za pregled poslovanja oziroma Banki Slovenije ne bo omogočil opravljanja pregleda poslovanja na način, določen v 198. členu tega zakona.

(6) Banka Slovenije lahko med opravljanjem pregleda poslovanja dopolni zahtevo za pregled poslovanja. Za dopolnitev zahteve se smiselno uporabljata tretji in četrti odstavek tega člena.

Pogoji za opravljanje pregleda

200. člen

(1) Subjekt nadzora mora pooblaščenim osebam Banke Slovenije zagotoviti ustrezne prostore, v katerih lahko nemoteno in brez prisotnosti drugih oseb opravijo pregled poslovanja.

(2) Subjekt nadzora mora zagotoviti, da so v času, v katerem pooblaščene osebe Banke Slovenije opravljajo pregled poslovanja v prostorih iz prvega odstavka 198. člena tega zakona, v teh prostorih prisotne pooblaščene osebe subjekta nadzora, ki lahko na zahtevo pooblaščenih oseb Banke Slovenije podajo pojasnila v zvezi s poslovnimi knjigami, poslovno dokumentacijo ter administrativnimi oziroma poslovnimi evidencami, ki so predmet pregleda.

Pogoji za pregled računalniško vodenih poslovnih knjig in evidenc

201. člen

(1) Subjekt nadzora, ki računalniško obdeluje podatke oziroma računalniško vodi poslovne knjige in druge evidence, mora na zahtevo pooblaščene osebe Banke Slovenije zagotoviti ustrezne pripomočke za pregled poslovnih knjig in evidenc ter preizkušanje ustreznosti računalniško obravnavanih podatkov.

(2) Banki Slovenije mora subjekt nadzora izročiti dokumentacijo, iz katere je razviden popolni opis dela računovodskega sistema. Iz dokumentacije morajo biti razvidni podsistemi in datoteke računovodskega sistema. Dokumentacija mora zagotavljati vpogled v:

1. računalniško rešitev;
2. postopke v okviru računalniške rešitve;
3. kontrole, ki zagotavljajo pravilno in zanesljivo obdelavo podatkov;
4. kontrole, ki preprečujejo nepooblaščeno dodajanje, spreminjanje ali brisanje hranjenih računalniških zapisov.

(3) Vsaka sprememba računalniške rešitve (računalniških programov) iz prvega odstavka tega člena, mora biti dokumentirana v časovnem zaporedju nastanka spremembe, skupaj z datumom spremembe. Iz dokumentacije mora biti razvidna tudi vsaka sprememba oblike datotek.

Izrekanje ukrepov nadzora

202. člen

(1) Ukrepe nadzora po tem zakonu izreka Banka Slovenije po uradni dolžnosti.

(2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko Banka Slovenije izreče ukrep banki tudi na predlog člana uprave ali nadzornega sveta banke ali delničarjev, katerih skupni deleži dosegajo najmanj desetino osnovnega kapitala banke ali nominalni znesek 100,000.000 tolarjev.

3. 3. *Odprava kršitev*

Odredba

203. člen

Kadar Banka Slovenije pri opravljanju nadzora ugotovi kršitve tega zakona oziroma na njegovi podlagi izdanih predpisov oziroma drugih predpisov, ki urejajo poslovanje bank, z odredbo subjektu nadzora naloži, da odpravi kršitve oziroma nepravilnosti, oziroma da opravi ali opusti določena dejanja (v nadaljevanju: odprava kršitev).

Vsebina odredbe

204. člen

(1) Izrek odredbe mora obsegati:

1. določen opis kršitev, katerih odprava je z odredbo naložena;
2. rok, v katerem mora subjekt nadzora odpraviti kršitve in predložiti poročilo o odpravi kršitev;
3. način odprave kršitve, kadar Banka Slovenije subjektu nadzora naloži, da kršitve odpravi na določen način;
4. listine oziroma dokaze o odpravi kršitev, kadar Banka Slovenije subjektu nadzora naloži, da o odpravi kršitev predloži določene listine oziroma druge dokaze.

(2) Odredba mora biti obrazložena.

Predložitev poročila pooblaščenega revizorja o odpravi kršitev

205. člen

Kadar Banka Slovenije ugotovi kršitve pri vodenju poslovnih knjig, oziroma administrativnih in drugih evidenc, ki

jih je dolžna voditi banka, oziroma obsežnejše kršitve pri poslovanju banke, lahko banki z odredbo naloži tudi, da o odpravi kršitev predloži poročilo, s pozitivnim mnenjem pooblaščenega revizorja, da so ugotovljene kršitve odpravljene.

Ugovor proti odredbi

206. člen

(1) Proti odredbi ima subjekt nadzora, pravico vložiti ugovor v roku 8 dni od vročitve.

(2) Če je upravičena oseba pravočasno vložila ugovor, se rok za odpravo kršitev, določen z odredbo, podaljša za čas od vložitve ugovora do vročitve odločbe o ugovoru.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena lahko Banka Slovenije z odredbo odloči, da ugovor ne zadrži izvršitve, kadar zaradi narave kršitve z izvršitvijo odredbe ni mogoče odlašati.

(4) Pravico vložiti ugovor proti odredbi iz 3. točke prvega odstavka 133. člena tega zakona ima tudi član uprave banke, na katerega se nanaša.

Razlogi za ugovor

207. člen

Ugovor proti odredbi je dopusten iz naslednjih razlogov:

1. če je odredbo izdala oseba, ki ni bila pristojna za izdajo odredbe;

2. če kršitev, katere odprava je z odredbo naložena, ni podana;

3. če dejanje oziroma opustitev, ki je bilo razlog za izdajo odredbe, nima znakov kršitve;

4. če odredbe ni mogoče izvršiti ali je ni mogoče izvršiti na način, določen z odredbo;

5. če bi izvršitev odredbe povzročila kakšno dejanje, ki je v nasprotju s prisilnimi predpisi;

6. če je bila z odredbo naložena odprava kršitev osebi, nad katero Banka Slovenije ni pristojna opravljati nadzora;

7. če je z odredbo v nasprotju z zakonom naložena predložitev poročila pooblaščenega revizorja o odpravi kršitev;

8. če je v odredbi zmotno ali nepopolno ugotovljeno dejansko stanje.

Vsebina ugovora

208. člen

(1) Ugovor mora obsegati:

1. navedbo odredbe, proti kateri se vlaga;

2. izjavo, da se odredba izpodbija v celoti ali v določenem delu;

3. razloge za ugovor;

4. druge podatke, ki jih mora obsegati vsaka vloga.

(2) V ugovoru lahko subjekt nadzora navaja dejstva, iz katerih izhaja, da kršitve, katerih odprava mu je bila z odredbo naložena, niso podane in predlaga dokaze, s katerimi dokazuje obstoj zatrjevanjih dejstev. Če se subjekt nadzora v izjavi sklicuje na listinske dokaze, mora te dokaze priložiti ugovoru.

(3) Če subjekt nadzora ugovoru ne priloži listinskih dokazov, se ne uporabljajo določbe o nepopolnih vlogah, temveč Banka Slovenije pri odločanju upošteva zgolj tiste dokaze, ki so izjavi priloženi.

(4) Po izteku roka za ugovor subjekt nadzora nima pravice navajati novih dejstev in predlagati novih dokazov.

Meje preizkusa odredbe

209. člen

Banka Slovenije preizkusi odredbo v tistem delu, v katerem se izpodbija z ugovorom in v mejah razlogov, navedenih in obrazloženih v ugovoru.

Odločanje o ugovoru

210. člen

(1) O ugovoru odloča Banka Slovenije z odločbo.

(2) Pri odločanju o ugovoru lahko Banka Slovenije ugovor zavrže ali zavrne ali pa spremeni odredbo ali jo razveljavi.

(3) Banka Slovenije ugovor zavrže, če ugovor ni dovoljen, če je prepozen ali če ga je vložila neupravičena oseba.

(4) Če Banka Slovenije ugotovi, da je podan razlog iz 1., 2., 3. ali 6. točke 207. člena tega zakona, odpravi odredbo.

(5) Če Banka Slovenije ugotovi, da je podan razlog iz 4., 5., 7. ali 8. točke 207. člena tega zakona, glede na naravo kršitve odpravi odredbo oziroma jo spremeni. Banka Slovenije pri odločanju o ugovoru odredbe ne sme spremeniti v škodo subjekta nadzora.

Poročilo o odpravi kršitev

211. člen

(1) Subjekt nadzora, mora v roku, določenem z odredbo odpraviti ugotovljene kršitve in Banki Slovenije predložiti poročilo, v katerem opiše ukrepe za odpravo kršitev. Poročilu mora priložiti listine in druge dokaze, iz katerih izhaja, da so bile ugotovljene kršitve odpravljene.

(2) V primeru iz 205. člena tega zakona, mora subjekt nadzora poročilu o odpravi kršitev priložiti tudi poročilo pooblaščenega revizorja.

(3) Če iz poročila iz prvega odstavka tega člena in priloženih dokazov oziroma poročila iz drugega odstavka tega člena izhaja, da so kršitve odpravljene, izda Banka Slovenije odločbo, s katero ugotovi, da so kršitve, ugotovljene z odredbo, odpravljene.

3. 4. *Odvzem dovoljenja*

Začetek postopka za odvzem dovoljenja

212. člen

(1) Banka Slovenije začne postopek za odvzem dovoljenja, ki ga je izdala, če iz podatkov, s katerimi razpolaga, izhaja utemeljen sum, da je podan kateri od razlogov za odvzem dovoljenja, določen z zakonom.

(2) O začetku postopka za odvzem dovoljenja, odloči Banka Slovenije z odločbo (v nadaljevanju: odločba o začetku postopka za odvzem dovoljenja).

(3) Odločba o začetku postopka za odvzem dovoljenja mora vsebovati:

1. določen opis dejanja, ravnanj ali okoliščin, ki naj bi bile razlog za začetek postopka,

2. navedbo listin in drugih dokazov, na podlagi katerih je Banka Slovenije zaključila, da obstaja utemeljen sum iz prvega odstavka tega člena,

3. obrazložitev odločitve o začetku postopka.

(4) V odločbi o začetku postopka za odvzem dovoljenja Banka Slovenije določi tudi rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od 30 dni šteto od dneva vročitve odločbe subjektu nadzora, v katerem se subjekt nadzora lahko izjavi o razlogih za začetek postopka (v nadaljevanju: izjava o razlogih za odvzem dovoljenja).

Izjava o razlogih za odvzem dovoljenja

213. člen

(1) V izjavi o razlogih za odvzem dovoljenja lahko subjekt nadzora navaja dejstva, iz katerih izhaja, da odvzem dovoljenja ni utemeljen in predlaga dokaze, s katerimi do-

kazuje obstoj zatrjevanih dejstev. Če se subjekt nadzora v izjavi sklicuje na listinske dokaze, mora te dokaze priložiti izjavi.

(2) Če subjekt nadzora izjavi o razlogih za odvzem dovoljenja ne priloži listinskih dokazov, se ne uporabljajo določbe tega zakona o nepopolnih vlogah, temveč Banka Slovenije pri odločanju upošteva zgolj tiste dokaze, ki so izjavi priloženi.

(3) Po izteku roka za izjavo o razlogih za odvzem dovoljenja subjekt nadzora nima pravice navajati novih dejstev in predlagati novih dokazov.

Odločanje o odvzemu dovoljenja

214. člen

(1) Banka Slovenije mora odločiti o odvzemu dovoljenja v roku 30 dni od prejema izjave o razlogih za odvzem dovoljenja oziroma od izteka roka za takšno izjavo.

(2) Banka Slovenije sme odločati o odvzemu dovoljenja samo zaradi tistih dejanj, ravnanj ali okoliščin, zaradi katerih je izdala odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja, in samo na podlagi tistih listin in drugih dokazov, ki so bili navedeni v odločbi o začetku postopka, in ki jih je izjavi o razlogih za odvzem dovoljenja priložil subjekt nadzora.

Ustavitev postopka

215. člen

Banka Slovenije ustavi postopek za odvzem dovoljenja:

1. če na podlagi dokazov iz drugega odstavka 214. člena tega zakona zaključi, da dejanje, ravnanje oziroma okoliščine, zaradi katerih je izdala odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja, nimajo znakov razloga za odvzem dovoljenja, ali

2. če na podlagi dokazov iz drugega odstavka 214. člena tega zakona zaključi, da ni dokazano, da je subjekt nadzora storil dejanje, oziroma da so podane okoliščine, zaradi katerih je izdala odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja.

Odločba o odvzemu dovoljenja

216. člen

(1) Izrek odločbe o odvzemu dovoljenja mora obsegati:

1. odločitev o odvzemu dovoljenja, z označbo številke in datuma izdaje dovoljenja,

2. firmo in sedež oziroma ime in priimek in datum rojstva subjekta nadzora, ki mu je dovoljenje odvzeto,

3. določen opis dejanja, ravnanj ali okoliščin, ki so razlog za odvzem dovoljenja.

(2) Odločba o odvzemu dovoljenja mora biti obrazložena.

Preklic pogojnega odvzema dovoljenja

217. člen

Za postopek preklica pogojnega odvzema dovoljenja se smiselno uporabljajo določbe tega podrazdelka o postopku odvzema dovoljenja.

4. **Postopek odločanja o izdaji dovoljenj oziroma soglasij**

Uporaba določb

218. člen

(1) Določbe tega razdelka se uporabljajo v postopku odločanja o izdaji dovoljenj oziroma soglasij, o katerih odloča Banka Slovenije, kolikor zakon za posamezen postopek izdaje dovoljenja oziroma soglasja ne določa drugače.

(2) Če ni v tem razdelku posebnih določb, veljajo v postopku odločanja o izdaji dovoljenj oziroma soglasij splošne določbe poglavja o postopku odločanja Banke Slovenije.

Taksa za odločanje

219. člen

Za odločanje o zahtevah za izdajo dovoljenj oziroma soglasij morajo vložniki plačati takso, določeno s tarifo Banke Slovenije.

Stranka v postopku

220. člen

(1) Stranka v postopku je vložnik zahteve za izdajo dovoljenja oziroma soglasja (v nadaljevanju: vložnik zahteve).

(2) Stranka v postopku je tudi oseba, katere pravni interes utegne biti z odločbo Banke Slovenije prizadet, če svojo udeležbo v postopku priglasi s pisno vlogo.

(3) Vsaka stranka nosi svoje stroške postopka.

Začetek postopka

221. člen

(1) Postopek se začne z vložitvijo zahteve za izdajo dovoljenja oziroma soglasja (v nadaljevanju: zahteva).

(2) Po uradni dolžnosti ali na zahtevo drugega pristojnega organa, začne Banka Slovenije postopek samo, kadar tako določa zakon.

Vsebina zahteve

222. člen

(1) Zahteva mora obsegati:

1. firmo, sedež in matično številko vložnika zahteve,

2. določen zahtevek za izdajo dovoljenja oziroma soglasja,

3. druge podatke, določene z zakonom.

(2) Zahtevi je potrebno priložiti listine, določene z zakonom, in druge listine, iz katerih izhaja utemeljenost zahtevka za izdajo dovoljenja, ter dokaz o plačilu takse za odločitev o zahtevi.

Procesne predpostavke za odločanje

223. člen

(1) V postopku predhodnega preizkusa zahteve Banka Slovenije preizkusi ali so izpolnjene procesne predpostavke za odločanje o zahtevi:

1. ali je zahtevo vložila upravičena oseba,

2. ali zahteva obsega podatke, ki jih mora obsegati,

3. ali so zahtevi priložene predpisane listine,

4. ali je zahtevi priložen dokaz o plačilu takse oziroma nadomestila za delo Banke Slovenije,

5. ali so izpolnjene druge procesne predpostavke, ki morajo biti izpolnjene za odločanje o vsaki vlogi.

(2) Če Banka Slovenije ugotovi, da procesne predpostavke za odločanje o zahtevi niso izpolnjene, gre pa za pomanjkljivosti, ki jih ni mogoče odpraviti, z odločbo zavrže zahtevo.

(3) Če Banka Slovenije ugotovi, da procesne predpostavke za odločanje o zahtevi niso izpolnjene in je pomanjkljivosti mogoče odpraviti, naloži vložniku s sklepom, da pomanjkljivosti odpravi. V sklepu določi rok za odpravo pomanjkljivosti, ki ne sme biti krajši od osem dni in ne daljši kot petnajst dni.

(4) Če vložnik v primeru iz tretjega odstavka tega člena pomanjkljivosti v določenem roku ne odpravi, Banka Slovenije z odločbo zavrže zahtevo.

(5) Zoper sklep iz tretjega odstavka tega člena ni posebnega upravnega spora.

(6) Če se zahteva nanaša na izdajo dovoljenja za opravljanje bančnih storitev oziroma za združitev mora Banka Slovenije izdati sklep iz tretjega odstavka tega člena v dveh mesecih od prejema vloge, v vseh ostalih primerih pa v tridesetih dneh od prejema vloge.

Izvajanje dokazov in odločanje

223.a člen

(1) V postopku odločanja o zahtevi lahko Banka Slovenije izvede tudi dokaze, ki jih vložnik ni predlagal, če so ti potrebni za ugotovitev dejstev, ki so pomembna za odločitev o zahtevi. Pri tem lahko Banka Slovenije od vložnika zahteva:

1. da ji v roku, ki ne sme biti krajši od osmih dni, predloži dodatne podatke oziroma listine,

2. da ji omogoči, da opravi pregled njegovega poslovanja oziroma poslovanja z njim povezanih oseb.

(2) Za pregled poslovanja iz 2. točke prvega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe 195. do 201. člena tega zakona.

(3) Banka Slovenije zavrne zahtevo:

1. če vložnik v roku, določenem v zahtevi iz 1. točke prvega odstavka tega člena Banki Slovenije ne predloži zahtevanih podatkov oziroma listin, ali

2. če vložnik odkloni zahtevo Banke Slovenije iz 2. točke prvega odstavka tega člena oziroma kako drugače ovira izvedbo pregleda poslovanja.

(4) Pred izdajo odločbe o zavrnitvi zahteve na podlagi dejstev, ugotovljenih po prvem odstavku tega člena, oziroma na podlagi tretjega odstavka tega člena, mora Banka Slovenije vložniku dati možnost, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembna za odločitev. V primeru iz prejšnjega stavka se smiselno uporabljajo prvi do peti odstavek 174. člena tega zakona.

Rok za odločitev

224. člen

(1) O zahtevi za izdajo dovoljenja za opravljanje bančnih storitev ali za združitev mora Banka Slovenije odločiti v roku šest mesecev od prejema zahteve za izdajo dovoljenja, o ostalih zahtevah pa v roku treh mesecev od prejema zahteve za izdajo dovoljenja oziroma soglasja.

(2) Če je Banka Slovenije izdala sklep iz šestega odstavka 223. člena tega zakona, rok iz prvega odstavka tega člena ne teče od vročitve sklepa do izteka roka za odpravo pomanjkljivosti oziroma do prejema dopolnitve oziroma poprave vloge, če je ta dopolnjena v roku, določenem s sklepom.

(3) Če je Banka Slovenije vložnika zahteve po četrtem odstavku 20. člena tega zakona oziroma po četrtem odstavku 223.a člena tega zakona pozvala, da se izjasni o razlogih za zavrnitev dovoljenja, rok iz prvega odstavka tega člena za odločitev o dovoljenju oziroma soglasju ne teče od vročitve poziva do izteka roka za izjavo oziroma do prejema izjave, če je bila ta posredovana v roku, določenem s pozivom.

5. **Izvršitev odločb Banke Slovenije**

Odločbe, ki se glasijo na izpolnitev denarne obveznosti

225. člen

Pravnomočne odločbe Banke Slovenije, ki se glasijo na izpolnitev denarne obveznosti, izvrši sodišče na predlog Banke Slovenije.

Odredba o odpravi kršitev

226. člen

Odredbe o odpravi kršitev ni mogoče prisilno izvršiti.

XVI. HRANILNICE

Uporaba določb

227. člen

(1) Za hranilnice se uporabljajo določbe drugih poglavij tega zakona, ki se nanašajo na banke, če ni v tem poglavju drugače določeno.

(2) Hranilnica lahko opravljanje nalog notranjega revidiranja s pogodbo prenese na osebo, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje teh nalog.

Storitve hranilnice

228. člen

(1) Hranilnica lahko opravlja bančne in druge finančne storitve razen drugih finančnih storitev iz 13. točke prvega odstavka 6. člena tega zakona.

(2) Storitve iz prvega odstavka tega člena lahko hranilnica opravlja samo v tolarjih razen menjalniških poslov.

Osnovni kapital

229. člen

Najnižji znesek osnovnega kapitala hranilnice je 220,000.000 tolarjev.

XVII. BANČNO INTERESNO ZDRUŽENJE

Bančno interesno združenje

230. člen

(1) Banke, hranilnice in hranilno kreditne službe, ki so pridobile dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bančnih storitev, se lahko združujejo v bančno interesno združenje, ki je ustanovljeno kot gospodarsko interesno združenje po ZGD.

(2) Bančno interesno združenje lahko poleg nalog iz pogodbe o ustanovitvi:

– organizira sistem jamstva vlog nad zneskom, določenim v 153. členu tega zakona,

– organizira izmenjavo informacij o kreditni zadolženosti z namenom zaščite pred kreditnimi tveganji, in

– izvaja izobraževanje bančnih kadrov in izdaja certifikate.

Reševanje sporov med ponudniki storitev in potrošniki

230.a člen

(1) Banke, hranilnice in hranilno kreditne službe morajo vzpostaviti shemo izvensodnega reševanja sporov med ponudniki storitev in strankami (potrošniki).

(2) Obliko in sestavo telesa, ki odloča v sporu, način ter postopek odločanja predpiše banka, hranilnica in hranilno kreditna služba s svojim notranjim aktom ter ga javno objavi v dnevnem tisku oziroma strokovnem tisku, ki je namenjen potrošnikom.

(3) Banka, hranilnica in hranilno kreditna služba mora v vseh prostorih, v katerih posluje s strankami, na vidnem mestu objaviti informacijo o shemi izvensodnega reševanja sporov.

XVIII. KAZENSKE DOLOČBE

Hujše kršitve banke

231. člen

(1) Z globo od 20,000.000 do 90,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje banka:

1. če opravlja druge finančne storitve, ne da bi za opravljanje teh storitev pridobila dovoljenje Banke Slovenije (drugi odstavek 6. člena);

2. če opravlja druge dejavnosti, razen bančnih dejavnosti, drugih finančnih storitev in pomožnih bančnih storitev;

3. če kreditira oziroma daje jamstva za nakup delnic v nasprotju s 16. členom tega zakona;

4. če pridobi delnice oziroma poslovne deleže druge banke oziroma druge finančne organizacije v nasprotju z 18. členom tega zakona;

5. če prične opravljati bančne storitve v državi članici v nasprotju s 43. oziroma 44. členom tega zakona;

6. če ustanovi podružnico v tujini, ne da bi za ustanovitev podružnice pridobila dovoljenja Banke Slovenije;

7. če Banki Slovenije ne poroča o kapitalu, kapitalskih zahtevah, kapitalski ustreznosti, izpostavljenosti in likvidnosti z vsebino v rokih in na način, določen s predpisom, izdanim na podlagi 92. člena tega zakona;

8. če pridobi kvalificirani oziroma višji delež v tuji finančni organizaciji ne da bi predhodno obvestila Banko Slovenije v skladu s prvim oziroma drugim odstavkom 88.a člena tega zakona;

9. če izplača dobiček v nasprotju s 93. členom tega zakona;

10. če kot nadrejena banka v bančni skupini ne sestavlja in predlaga konsolidiranih računovodskih izkazov na način, v obsegu in z vsebino, določeno v predpisu, izdanem na podlagi drugega odstavka 99. člena tega zakona, oziroma če na zahtevo Banke Slovenije iz tretjega odstavka 99. člena oziroma 100. člena tega zakona ne opravi konsolidacije posameznih postavk oziroma posameznih poslov ali skupine poslov;

11. če nadrejeni banki v bančni skupini ne sporoča podatkov, potrebnih za konsolidacijo;

12. če vodi poslovne knjige, sestavlja knjigovodske listine, vrednoti knjigovodske postavke ali sestavlja računovodska poročila v nasprotju s 106., 107., 108. ali 109. členom tega zakona oziroma predpisom, izdanim na podlagi 111. člena tega zakona;

13. če Banki Slovenije ne predloži nerevidiranih računovodskih izkazov v roku dveh mesecev po preteku koledarskega leta (drugi odstavek 109. člena);

14. če ne organizira notranje revizije v skladu s 112., 113. ali 114. členom tega zakona;

15. če Banki Slovenije ne predloži revidiranega letnega poročila oziroma revidiranega konsolidiranega letnega poročila v roku, določenem v četrtem odstavku 118. člena tega zakona.

(2) Z globo od 250.000 do 1,500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba banke, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Lažje kršitve banke

232. člen

(1) Z globo od 2,000.000 do 20,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje banka:

1. če ne poroča Banki Slovenije v skladu s prvim odstavkom 127. člena oziroma 128. členom tega zakona oziroma predpisom, izdanim na podlagi 129. člena tega zakona;

2. če objavlja informacije o sistemu jamstva za vloge v nasprotju s petim odstavkom 153. člena tega zakona oziroma oglašuje v nasprotju s šestim odstavkom 153. člena tega zakona;

3. če pooblaščeni osebi ne omogoči pregleda na način, določen v 196. do 201. členu tega zakona.

(2) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba banke, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Kršitve hranilnice

233. člen

(1) Z globo od 2,000.000 do 20,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje hranilnica, ki stori prekršek iz prvega odstavka 231. člena tega zakona.

(2) Z globo od 500.000 do 3,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje hranilnica, ki stori prekršek iz prvega odstavka 232. člena tega zakona.

(3) Z globo od 250.000 do 1,500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba hranilnice, ki stori prekršek iz prvega odstavka 231. člena tega zakona.

(4) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba hranilnice, ki stori prekršek iz prvega odstavka 232. člena tega zakona.

Kršitve člana uprave oziroma nadzornega sveta

234. člen

(1) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje član uprave banke oziroma hranilnice:

1. ki ne obvesti nemudoma nadzornega sveta banke o okoliščinah iz drugega odstavka 27. člena tega zakona;

2. ki ne obvesti nemudoma Banke Slovenije o okoliščinah iz 1. do 3. točke drugega odstavka 127. člena tega zakona.

(2) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje član nadzornega sveta banke, ki ne obvesti nemudoma Banke Slovenije o okoliščinah iz tretjega odstavka 31. člena tega zakona.

Kršitve drugih oseb

235. člen

(1) Z globo od 2,000.000 do 20,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki opravlja bančne storitve ali sprejema depozite od javnosti v nasprotju s prepovedjo iz 5. člena tega zakona.

(2) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(3) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki opravlja bančne storitve v nasprotju s prepovedjo iz 5. člena tega zakona.

(4) Z globo od 2,000.000 do 20,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba – delničar banke,

1. ki pridobi delnice banke v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom 19. člena tega zakona,

2. ki Banke Slovenije ne obvesti o sklenitvi delničarskega sporazuma po 21.a členu tega zakona.

(5) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba – delničar banke,

1. ki pridobi delnice banke v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom 19. člena tega zakona,

2. ki Banke Slovenije ne obvesti o sklenitvi delničarskega sporazuma po 21.a členu tega zakona.

Kršitve oseb v bančni skupini

236. člen

(1) Z globo od 2,000.000 do 20,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje:

1. podrejena družba oziroma nadrejeni finančni holding v bančni skupini, ki nadrejeni banki v bančni skupini ne sporoči podatkov, potrebnih za konsolidacijo v skladu s 101. členom tega zakona,

2. pravna oseba iz prvega odstavka 100. člena tega zakona, ki banki ne posreduje podatkov, potrebnih za konsolidacijo poslov oziroma skupin poslov v skladu z drugim odstavkom 100. člena tega zakona.

(2) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Kršitve revizorja

237. člen

Z globo od 250.000 do 1,500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje revizor, ki ne obvesti nemudoma Banke Slovenije o okoliščinah iz 119. člena tega zakona.

Kršitve izrednega upravitelja

238. člen

Z globo od 250.000 do 1,500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje izredni upravitelj:

1. če v treh mesecih po imenovanju Banki Slovenije ne izroči poročila o finančnem stanju in pogojih poslovanja banke v izredni upravi (prvi odstavek 142. člena);

2. če v devetih mesecih po imenovanju Banki Slovenije ne izroči poročila iz drugega odstavka 142. člena tega zakona;

3. če v primeru iz prvega odstavka 143. člena tega zakona ne objavi sklica skupščine z dnevnim redom in v roku iz drugega odstavka 143. člena tega zakona.

Kršitve v zvezi z varovanjem zaupnih podatkov

239. člen

(1) Z globo od 2,000.000 do 20,000.000 tolarjev se kaznuje banka oziroma hranilnica, ki krši dolžnost varovanja zaupnih podatkov.

(2) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba banke oziroma hranilnice, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(3) Z globo od 100.000 do 750.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba iz prvega odstavka 104. člena tega zakona, ki krši dolžnost varovanja zaupnih podatkov.

Zakon o bančništvu – ZBan (Uradni list RS, št. 7/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XIX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Uskladitev bank in hranilnic

240. člen

(1) Banke oziroma hranilnice, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona dovoljenje za poslovanje, nadaljuje s poslovanjem kot banke oziroma hranilnice po tem zakonu v mejah poslov na podlagi obstoječega dovoljenja.

(2) Banke oziroma hranilnice iz prvega odstavka tega člena morajo v roku osemnajstih mesecev od uveljavitve tega zakona:

1. uskladiti delnice s prvim in tretjim odstavkom 16. člena in 17. členom tega zakona;

2. zagotoviti, da člani uprave pridobijo dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje funkcije člana uprave oziroma za člana uprave imenovati osebo, ki je pridobila takšno dovoljenje;

3. uskladiti svoje poslovanje z drugimi določbami tega zakona, če ni za uskladitev s posameznimi določbami v naslednjem odstavku tega člena določen daljši rok.

(3) Banke oziroma hranilnice se morajo uskladiti z naslednjimi določbami tega zakona v naslednjih rokih:

1. z 18. členom tega zakona do 31. 12. 2000,

2. s prvim odstavkom 80. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na izpostavljenost banke do oseb, ki so med seboj povezane tako, da za banko predstavljajo eno samo tveganje, do 31. 12. 2001,

3. z drugim odstavkom 80. člena tega zakona do 31. 12. 2001,

4. z 82. členom tega zakona do 31. 12. 2001,

5. s prvim odstavkom 88. člena tega zakona do 31. 12. 2000.

(4) Od uveljavitve tega zakona dalje banka ne sme sklepati novih poslov, zaradi katerih bi se povečevala izpostavljenost banke do oseb, ki so med seboj povezane tako, da za banko predstavljajo eno samo tveganje, če bi zaradi tega izpostavljenost banke do teh oseb presegla 25% kapitala banke.

(5) Hranilnice morajo uskladiti svoje poslovanje z določbo prvega odstavka 22. člena tega zakona do 31. 12. 2000.

(6) Banka oziroma hranilnica iz prvega odstavka tega člena mora Banki Slovenije v roku osemnajst mesecev od uveljavitve tega zakona predložiti poročilo o uskladitvah iz drugega odstavka tega člena. Poročilu mora priložiti:

1. statut v obliki overjenega notarskega zapisa;

2. izpisek delničarjev iz centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev za imetnike kvalificiranih deležev,

3. opis organizacije notranje revizije in pravila poslovanja notranje revizije,

4. druge dokaze o uskladitvah, ki jih zahteva Banka Slovenije.

(7) Če banka oziroma hranilnica ravna v nasprotju z drugim oziroma petim odstavkom tega člena lahko Banka Slovenije začne postopek prisilne likvidacije po določbah tega zakona.

(8) Če iz poročila iz petega odstavka tega člena in poročilu priloženim dokazom izhaja, da se je banka oziroma hranilnica uskladila z določbami iz drugega odstavka tega člena, izda Banka Slovenije banki dovoljenje za opravljanje bančnih storitev z vsebino, določeno v 39. členu tega zakona.

Uskladitev hranilno kreditnih služb

241. člen – **upoštevana sprememba iz ZBan-A**

(1) Za hranilno kreditne službe se uporabljajo določbe 1., 3. do 13., 17. in 18. poglavja tega zakona, ter drugi odstavek 227. člena, 228. člen in 229. člen tega zakona. Za hranilno kreditne službe se smiselno uporabljajo tudi določbe 18. do 35. člena tega zakona.

(2) Hranilno kreditne službe, ki so bile do uveljavitve tega zakona ustanovljene na podlagi zakona o hranilno kreditnih službah (Uradni list RS, št. 14/90 in 30/90), nadaljujejo s poslovanjem po določbah navedenega zakona.

(3) Hranilno kreditne službe iz drugega odstavka tega člena morajo z uveljavitvijo tega zakona pričeti z usklajevanjem svojega poslovanja z določbami tega zakona iz prvega

odstavka tega člena in se dokončno uskladiti v roku petih let od uveljavitve tega zakona.

(4) Banka Slovenije predpiše podrobnejši način usklajevanja hranilno kreditnih služb z določbami tega zakona iz prvega odstavka tega člena.

(5) Banka Slovenije opravlja nadzor nad usklajevanjem hranilno kreditnih služb s tem zakonom. Za nadzor se smiselno uporabljajo določbe 11. poglavja tega zakona in šestega do osmega odstavka 240. člena tega zakona.

(6) Za hranilno kreditne službe iz drugega odstavka tega člena se prične 12. poglavje tega zakona uporabljati z dnem, ko se uskladijo z določbami tega zakona iz prvega odstavka tega člena.

(7) Po uveljavitvi tega zakona se lahko ustanovi nova hranilno kreditna služba samo, če izpolnjuje pogoje, določene v določbah iz prvega odstavka tega člena.

Postopki

242. člen

(1) Vsi postopki za pridobitev dovoljenj in soglasij, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po določbah tega zakona.

(2) Predsanacijski, sanacijski, stečajni in likvidacijski postopki v bankah in hranilnicah, ki so bili začeti po določbah zakona o predsanaciji, sanaciji, stečaju in likvidaciji bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 1/91-I in 46/93) se dokončajo po določbah navedenega zakona.

Izdaja predpisov

243. člen

(1) Banka Slovenije mora v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona izdati predpise na podlagi tega zakona.

(2) Do izdaje predpisov na podlagi tega zakona se smiselno uporabljajo predpisi izdani na podlagi zakona o bankah in hranilnicah.

Razveljavitev predpisov

244. člen

(1) Z dnem ko začne veljati ta zakon preneha veljati:

1. zakon o bankah in hranilnicah (Uradni list RS, št. 1/91-I, 28/92 in 46/93), razen določbe 79. člena navedenega zakona;

2. zakon o predsanaciji, sanaciji, stečaju in likvidaciji bank in hranilnic (Uradni list RS, št. 1/91-I in 46/93),

3. zakon o Agenciji Republike Slovenije za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah (Uradni list RS, št. 1/91-I in 46/93) razen določbe 12. člena navedenega zakona.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati vsi predpisi, izdani na podlagi določb zakonov iz prvega odstavka tega člena.

(3) Z dnem ko začne veljati ta zakon prenehajo veljati določbe 13., 14. in 17. do 20. člena zakona o hranilno kreditnih službah (Uradni list RS, št. 14/90 in 30/90). Po uveljavitvi tega zakona se navedene določbe zakona o hranilno kreditnih službah uporabljajo za hranilno kreditne službe iz drugega odstavka 241. člena tega zakona skladno z 241. členom tega zakona in predpisom, izdanim na njegovi podlagi.

Pričetek uporabe posameznih določb

245. člen – **upoštevana sprememba iz ZBan-B**

(1) Določbe petega odstavka 19. člena, 43. do 46. člena, 48. do 51. člena, 2., 9. in 11. točke tretjega odstavka 59. člena, 60. člena in 61. člena tega zakona začnejo veljati z dnem polnopravnega članstva Republike Slovenije v Evropskih skupnostih.

(2) Do uveljavitve določb iz prvega odstavka tega člena, se

1. za odločanje o dovoljenju za pridobitev kvalificiranega deleža osebe države članice uporablja tretji odstavek 20. člena tega zakona,

2. za opravljanje bančnih storitev bank v državah članicah uporablja določba 47. člena tega zakona,

3. za opravljanje storitev bank držav članic v Republiki Sloveniji uporabljajo določbe 52. do 55. člena tega zakona,

4. za posredovanje podatkov nadzornim organom držav članic uporabljajo določba 3. točke tretjega odstavka 59. člena tega zakona.

(3) Določbe 12. poglavja tega zakona začnejo veljati:

1. za vloge, ki so na dan uveljavitve tega zakona iz 246. člena, vezane za obdobje, ki izteče po 1. 1. 2001, z dnem izteka vezave, določenim v pogodbi o vezavi,

2. za ostale vloge s 1. 1. 2001.

(4) Z dnem uveljavitve določb 12. poglavja tega zakona preneha veljati jamstvo Republike Slovenije in Banke Slovenije za vloge fizičnih oseb pri bankah oziroma hranilnicah in določba 12. člena zakona o Agenciji Republike Slovenije za zavarovanje vlog v bankah in hranilnicah.

Uveljavitev zakona

246. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po njegovi objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, če ni v 245. členu tega zakona drugače določeno.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o bančništvu – ZBan-A (Uradni list RS, št. 59/2001) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

39. člen

Banke, hranilnice oziroma hranilno kreditne službe morajo uskladiti svoje poslovanje z določbami drugega in četrtega odstavka 80. člena zakona, kot se spreminjajo z 21. členom tega zakona v treh letih po uveljavitvi tega zakona.

Od uveljavitve tega zakona dalje banka, hranilnica oziroma hranilno kreditna služba ne sme sklepati novih poslov, zaradi katerih se bi povečala izpostavljenost banke do posamezne osebe iz prvega odstavka 83. člena zakona kot se spreminja z 22. členom tega zakona, tako da bi ta presegla 10% višine kapitala banke, ali tako, da bi vsota vseh izpostavljenosti banke presegla 100% višine kapitala banke.

40. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o bančništvu – ZBan-B (Uradni list RS, št. 55/2003) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

49. člen

(1) Banke, hranilnice in hranilno kreditne službe, morajo uskladiti svoje poslovanje z določbami drugega in četrtega odstavka 80. člena zakona, kot se spreminja s 25. členom tega zakona, do 1. avgusta 2004.

(2) Od uveljavitve tega zakona dalje banka, hranilnica oziroma hranilno kreditna služba ne sme sklepati novih poslov, zaradi katerih se bi povečala izpostavljenost banke do posamezne osebe iz prvega odstavka 83. člena zakona kot

se spreminja s 26. členom tega zakona, tako da bi ta presegla 20% višine kapitala banke, ali tako, da bi vsota vseh izpostavljenosti banke presegla 200% višine kapitala banke.

50. člen

Banke, hranilnice in hranilno kreditne službe morajo shemo iz novega 230.a člena zakona, kot se določa s 43. členom tega zakona, vzpostaviti do 31. decembra 2003.

51. člen

Globe, določene s tem zakonom, se do dne začetka uporabe zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/2003) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v mejah, ki so določene z zakonom o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 36/83-popr., 42/85, 2/86-popr., 47/87 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 66/93, 35/97, 73/97 – odločba US, 87/97, 73/98, 31/2000 in 24/2001).

52. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4830. Zakon o predhodnih sestavinah za prepovedane droge (ZPSPD-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o predhodnih sestavinah za prepovedane droge, ki obsega:

– zakon o predhodnih sestavinah za prepovedane droge – ZPSPD (Uradni list RS, št. 22/2000 z dne 10. 3. 2000) in

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o predhodnih sestavinah za prepovedane droge – ZPSPD-A (Uradni list RS, št. 65/2003 z dne 4. 7. 2003).

Št. 543-03/99-5/5
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 965-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON
O PREDHODNIH SESTAVINAH ZA PREPOVEDANE DROGE uradno prečiščeno besedilo (ZPSPD-UPB1)

Splošne določbe

1. člen
(namen zakona)

Ta zakon ureja proizvodnjo, promet in uporabo ter nadzor nad snovmi, ki so lahko predhodne sestavine za izdelavo prepovedanih drog (v nadaljnjem besedilu: predhodne sestavine), z namenom preprečevati njihovo zlorabo ali uporabo v nedovoljene namene.

2. člen
(pomen izrazov)

Posamezni izrazi v tem zakonu imajo naslednji pomen:

Predhodna sestavina pomeni vsako kemijsko snov s seznama predhodnih sestavin in vsako zmes, ki te snovi vsebuje. Izključena so zdravila in drugi pripravki, ki vsebujejo snovi s seznama, in jih ni mogoče na enostaven način predelati in uporabiti za proizvodnjo prepovedanih drog.

Prepovedane droge so rastline in substance naravnega ali sintetičnega izvora, ki imajo psihotropne učinke ter lahko vplivajo na telesno ali duševno zdravje ali ogrožajo socialno blagostanje ljudi in so opredeljene v posebnem zakonu.

Proizvodnja pomeni pridobivanje, izdelavo in dodelavo, obdelovanje, predelovanje, mešanje v vmesne in končne izdelke s kemijskimi, fizikalnimi ali biološkimi procesi in postopki pa tudi prevoz znotraj proizvodne enote.

Promet s predhodno sestavino pomeni njen uvoz, izvoz, tranzit, skladiščenje, dobavo, nakup, prodajo, posredovanje pri nakupu ali prodaji, prepustitev tretjemu in oglaševanje.

Uporaba pomeni rabo, pripravo za rabo, nakup za lastno uporabo in shranjevanje.

Uvoz pomeni vsak vnos blaga na carinsko območje Republike Slovenije, ne glede na to, kakšna uporaba je bila v skladu s carinskimi predpisi dovoljena za to blago, razen vnosa zaradi tranzita.

Izvoz pomeni vsak iznos blaga s carinskega območja Republike Slovenije in zajema tudi ponoven izvoz ter začasen izvoz.

Tranzit predhodne sestavine pomeni vsak njen prenos pod carinskim nadzorom preko carinskega območja ali od enega do drugega kraja na carinskem območju Republike Slovenije.

CAS številka je karakteristična številka že odkritih snovi po mednarodnem sistemu Chemical Abstract Service.

Fizična oseba pomeni samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki opravlja dejavnost na podlagi koncesije.

V zakonu uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

3. člen
(Komisija za predhodne sestavine)

Za obravnavo strokovnih vprašanj v zvezi s tem zakonom in za pripravo strokovnih mnenj imenuje minister, pristojen za kemikalije (v nadaljnjem besedilu: minister), komisijo za predhodne sestavine (v nadaljnjem besedilu: komisija), ki jo sestavljajo predstavniki organa, pristojnega za kemikalije, ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, ministrstva, pristojnega za finance, Gospodarske zbornice Slovenije ter strokovnjaki s področja kemije, farmacije in medicine, po potrebi pa tudi strokovnjaki z drugih področij.

Podrobnejšo sestavo in naloge komisije določi minister.

Komisija sprejme poslovnik o svojem delu.

Proizvodnja in promet

4. člen
(razvrstitev predhodnih sestavin)

Predhodne sestavine iz seznama so razvrščene v 1., 2. in 3. skupino tako, da so v 1. skupino razvrščene predhodne sestavine, ki se uporabljajo kot osnovne surovine pri izdelavi prepovedanih drog in ki so bistvene pri proizvodnem procesu, v 2. skupino se razvrščajo predhodne se-

stavine, ki se uporabljajo kot pomožne surovine pri proizvodnji prepovedanih drog, v 3. skupino pa se razvrščajo predhodne sestavine, ki se uporabljajo kot pomožne surovine pri izdelavi prepovedanih drog in se lahko nadomestijo z drugimi snovmi.

Seznam predhodnih sestavin in razvrstitev predhodnih sestavin v skupine določi minister na predlog komisije.

5. člen

(proizvodnja in promet s predhodnimi sestavinami)

Proizvodnjo in promet s predhodnimi sestavinami iz 1. skupine lahko na podlagi dovoljenja organa, pristojnega za kemikalije, opravlja pravna ali fizična oseba, če izpolnjuje naslednje pogoje:

– da ima dovoljenje za dejavnost proizvodnje ali prometa z zdravili, oziroma proizvodnje ali prometa z nevarnimi kemikalijami;

– da imenuje osebo, ki je odgovorna za izvajanje določb tega zakona.

Proizvodnjo in promet s predhodnimi sestavinami iz 2. in 3. skupine lahko opravlja pravna ali fizična oseba, če izpolnjuje naslednje pogoje:

– prijavi svoje poslovanje pri organu, pristojnem za kemikalije, s podatki o naslovu podjetja, kjer se poslovanje opravlja, o osebi, ki je odgovorna za izvajanje določb tega zakona, in o seznamu predhodnih sestavin, s katerimi posluje;

– da imenuje osebo, ki je odgovorna za izvajanje določb tega zakona.

Obveznost prijavljanja iz prejšnjega odstavka ni potrebna, če se uvoz ali izvoz predhodnih sestavin iz 3. skupine opravlja v količinah, ki letno ne presegajo količin, ki jih predpiše minister.

6. člen

(promet predhodnih sestavin iz 1. in 2. skupine)

Vsaka pravna ali fizična oseba, ki dobavi kupcu predhodno sestavino iz 1. ali 2. skupine, mora od kupca pridobiti izjavo o namenu uporabe predhodne sestavine.

Izjava o namenu uporabe snovi iz 2. skupine lahko velja za obdobje 12 mesecev, če je v preteklih 12 mesecih kupcu dobavljena snov najmanj trikrat, če so količine v skladu z rednimi letnimi potrebami kupca (porabnika).

Ves promet s snovmi iz 1. in 2. skupine mora biti dokumentiran tako, da je omogočeno prepoznavanje podatkov o imenu predhodne sestavine, količini in vsebnosti, v primeru zmesi o imenih in količinah predhodnih sestavin v zmesi, imenih in naslovih dobaviteljev, distributerjev in prejemnikov ter o namenu uporabe predhodne sestavine.

Obveznost iz prvega odstavka tega člena ni potrebna za predhodne sestavine v količinah, ki jih določi minister.

7. člen

(dovoljenje za uvoz in izvoz)

Uvoz in izvoz predhodnih sestavin se lahko opravlja na podlagi dovoljenja, ki ga izda organ, pristojen za kemikalije.

Za pridobitev dovoljenja iz prejšnjega odstavka vloži pravna ali fizična oseba pri organu, pristojnem za kemikalije, vlogo, ki vsebuje podatke o imenu predhodne sestavine s tarifno oznako iz kombinirane nomenklature carinske tarife in CAS številko, količini in vsebnosti predhodne sestavine, tujem uvozniku oziroma izvozniku, namenu uporabe, prevoznem sredstvu, relaciji prevoza in o pristojnem carinskem uradu, kjer se bo pošiljka carinila.

Dovoljenje iz prvega odstavka tega člena mora organ, pristojen za kemikalije, izdati najkasneje v petnajstih dneh od vložitve popolne vloge.

Dovoljenje za izvoz ali uvoz se izda v treh izvodih. En izvod zadrži organ, pristojen za kemikalije, en izvod se priloži carinski deklaraciji, en izvod pa zadrži pravna ali fizična oseba, ki ji je bilo dovoljenje izdano.

8. člen

(dovoljenje za uvoz in izvoz predhodnih sestavin iz 1. skupine)

Za pridobitev dovoljenja za izvoz predhodnih sestavin iz 1. skupine je vlogi iz drugega odstavka prejšnjega člena potrebno priložiti tudi ustrezno dovoljenje za uvoz, ki ga izda pristojni organ države, v katero se predhodno sestavino izvaža.

Predhodna sestavina iz 1. skupine se lahko izvaža ali uvaža le na podlagi dovoljenja za vsako posamezno pošiljko.

9. člen

(uvoz in izvoz predhodnih sestavin iz 2. in 3. skupine)

Predhodno sestavino iz 2. in 3. skupine se lahko uvozi ali izvozi na podlagi dovoljenja, ki velja za več pošiljk in se izda za obdobje do 12 mesecev.

10. člen

(posebne okoliščine)

Pravne ali fizične osebe, ki opravljajo proizvodnjo in promet s predhodnimi sestavinami ali jih uporabljajo, takoj obvestijo organ, pristojen za kemikalije, in policijo o nenavadnih naročilih ali sklenjenih poslih s predhodnimi sestavinami ali z drugimi snovmi, ki še niso na seznamu predhodnih sestavin.

11. člen

(posebne določbe o izvozu)

Za pridobitev dovoljenja za izvoz predhodnih sestavin iz 2. in 3. skupine v države, za katere obstajajo podatki, da se na njihovem carinskem območju te snovi uporabljajo za nezakonito proizvodnjo prepovedanih drog, je potrebno predložiti tudi dovoljenje za uvoz, ki ga izda pristojni organ države, v katero se predhodna sestavina namerava izvoziti.

V primeru, da dovoljenja za uvoz iz 8. člena ali iz prvega odstavka tega člena ni v priloženi dokumentaciji oziroma ga ni mogoče pridobiti, organ, pristojen za kemikalije, posreduje predhodno obvestilo pristojnemu organu države uvoznice o nameravanem izvozu predhodne sestavine. Izvoz se odobri po prejemu soglasja iz države uvoznice.

Seznam predhodnih sestavin in držav iz prvega odstavka tega člena, določi minister v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve.

Dovoljenje za izvoz predhodnih sestavin v države iz prvega odstavka tega člena se izda za posamezno pošiljko.

12. člen

(označevanje embalaže)

Na embalaži, v kateri se predhodna sestavina daje v promet, morajo biti navedeni podatki o proizvajalcu, ime s seznama predhodnih sestavin in količina predhodne sestavine, v primeru zmesi pa ime in vsebnost posamezne predhodne sestavine v zmesi. Embalaža mora biti označena tudi v skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje in označevanje nevarnih kemikalij.

13. člen

(evidenca)

Pravna ali fizična oseba, ki opravlja proizvodnjo ali promet s predhodnimi sestavinami, vodi evidenco, ki mora vsebovati naslednje podatke:

– ime s seznama s CAS številko, v primeru zmesi ime in količino predhodne sestavine v zmesi s CAS številkami;
– pridobljene količine s podatki o dobavitelju;
– izdane količine s podatki o prejemniku (kupcu);
– količine, ki so na zalogi.

Dokumentacija o proizvodnji in prometu s predhodnimi sestavinami se mora hraniti najmanj tri leta od konca koledarskega leta, v katerem se je opravljala dejavnost, ki je povezana z dokumentacijo.

14. člen
(prenehanje veljavnosti dovoljenja)

Dovoljenje iz 5. člena tega zakona se razveljavi ali odpravi:
– na zahtevo pravne ali fizične osebe, ki je imetnik dovoljenja;
– po uradni dolžnosti, če se ugotovi, da pravna ali fizična oseba ne izpolnjuje več predpisanih pogojev.

Inšpekcija

15. člen
(inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, opravljajo inšpektorji, pristojni za kemikalije.

Nadzor nad izvozom, uvozom in tranzitom predhodnih sestavin na carinsko območje Republike Slovenije ter v postopkih za odobritev carinsko dovoljene uporabe predhodnih sestavin, opravlja carinski organ.

16. člen
(pravice in dolžnosti inšpektorja)

Poleg pooblastil po predpisih o inšpekcijskem nadzoru ima inšpektor pravico še:
– pregledati dokumentacijo o pooblastilih odgovornih oseb in
– pregledati stanje zalog predhodnih sestavin.

17. člen
(poročanje organa, pristojnega za kemikalije)

O stanju, ki je ugotovljeno pri inšpekcijskem pregledu, organ, pristojen za kemikalije, poroča ministru.

Kadar obstaja sum, da je prišlo do zlorabe predhodnih sestavin, organ, pristojen za kemikalije, o tem nemudoma obvesti tudi policijo.

18. člen
(analiza inšpekcijskih vzorcev)

Analize inšpekcijskih vzorcev opravljajo laboratoriji, ki izpolnjujejo pogoje, določene s predpisi, ki urejajo področje kemikalij.

Podatki in poročanje

19. člen
(zbirke podatkov)

Organ, pristojen za kemikalije, vodi zbirko podatkov o predhodnih sestavinah, ki je na razpolago le pooblaščenim organom, ustanovam in osebam.

20. člen
(poročila)

Na zahtevo organa, pristojnega za kemikalije, pravna ali fizična oseba, ki opravlja proizvodnjo ali promet s predhodnimi sestavinami, posreduje poročilo o izdanih, izdelanih, prejetih in porabljenih količinah ter o količinah posameznih predhodnih sestavin na zalogi.

21. člen
(poročanje mednarodnim organizacijam)

Organ, pristojen za kemikalije, je odgovoren za pripravo poročil, ki jih minister, pristojen za zdravje, posreduje mednarodnim organizacijam na podlagi obveznosti, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb ali sporazumov na področju predhodnih sestavin.

Kazenske določbe

22. člen

Z globo od 300.000 tolarjev do 9,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

1. proizvaja ali opravlja promet s predhodnimi sestavinami iz 1. skupine brez dovoljenja organa, pristojnega za kemikalije (prvi odstavek 5. člena);
2. proizvaja ali opravlja promet s predhodnimi sestavinami iz 1. skupine v nasprotju s 6. členom tega zakona;
3. ne vodi evidence o predhodnih sestavinah oziroma ne hrani dokumentacije na predpisan način (tretji odstavek 5. člena in 13. člen);
4. ne prijavi poslovanja s predhodnimi sestavinami organu, pristojnemu za kemikalije (drugi odstavek 5. člena);
5. izvaža ali uvaža predhodne sestavine brez dovoljenja organa, pristojnega za kemikalije (prvi odstavek 7. člena);
6. daje v promet predhodno sestavino v embalaži, ki nima navedenih zahtevanih podatkov, in ki ni označena v skladu s predpisi, ki urejajo razvrščanje, pakiranje in označevanje nevarnih kemikalij (12. člen);
7. ne posreduje organu, pristojnemu za kemikalije zahtevanega poročila (20. člen);
8. ne uskladi svoje organiziranosti in delovanja z določbami tega zakona v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi (26. člen).

Z globo od 100.000 tolarjev do 500.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

23. člen
(mandatne kazni)

Inšpektor izreče globo, ki jo izterja na kraju prekrška, v višini 300.000 tolarjev za prekršek pravni osebi ali fizični osebi, če ni imenovala osebe, ki je odgovorna za izvajanje določb tega zakona (prvi in drugi odstavek 5. člena).

Zakon o predhodnih sestavinah za prepovedane droge – ZPSPD (Uradni list RS, št. 22/2000) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

Prehodne in končne določbe

24. člen

Minister imenuje komisijo za predhodne sestavine iz 3. člena tega zakona v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

Minister določi akreditirane laboratorije iz prvega odstavka 18. člena tega zakona v enem letu po njegovi uveljavitvi.

25. člen

Minister izda izvršilne predpise iz tega zakona v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

26. člen

Pravne in fizične osebe, ki opravljajo proizvodnjo in promet s predhodnimi sestavinami, morajo uskladiti svojo organiziranost in delovanje s 5., 12. in 13. členom tega zakona v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

27. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o predhodnih sestavinah za prepovedane droge – ZPSPD-A (Uradni list RS, št. 65/2003) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

21. člen

Kriteriji iz prvega odstavka 4. člena zakona ter pooblastilo ministru in pooblastilo komisiji iz drugega odstavka 4. člena zakona prenehajo veljati z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji.

22. člen

Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 19. členu tega zakona (spremenjeni 22. člen zakona), z denarno kaznijo od 500.000 do 10,000.000 tolarjev kaznuje pravna oseba, z denarno kaznijo od 50.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, z denarno kaznijo od 100.000 do 5,000.000 tolarjev pa posameznik, ki stori prekršek iz 19. člena tega zakona (spremenjeni 22. člen zakona) v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

Do 1. januarja 2005 se za prekršek iz 20. člena tega zakona (spremenjeni 23. člen zakona) izreče mandatna kazen v višini 300.000 tolarjev.

23. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4831. Zakon o kemikalijah (ZKem-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o kemikalijah, ki obsega:

– zakon o kemikalijah – ZKem (Uradni list RS, št. 36/1999 z dne 14. 5. 1999),

– zakon o fitofarmacevtskih sredstvih – ZFfS (Uradni list RS, št. 11/2001 z dne 16. 2. 2001),

– zakon o državni upravi – ZDU-1 (Uradni list RS, št. 52/2002 z dne 14. 6. 2002) in

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kemikalijah – ZKem-A (Uradni list RS, št. 65/2003 z dne 4. 7. 2003).

Št. 321-09/97-2/6
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 966-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N
O KEMIKALIJAH
uradno prečiščeno besedilo
(ZKem-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon ureja promet s kemikalijami, določa ukrepe za varovanje zdravja ljudi in okolja pred škodljivimi učinki kemikalij in predpisuje obveznosti in postopke, ki jih morajo izpolnjevati pravne in fizične osebe, ki v Republiki Sloveniji proizvajajo kemikalije, z njimi opravljajo promet ali jih uporabljajo.

Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za biocidne pripravke, ne glede na to, ali jih je mogoče opredeliti kot kemikalije v skladu z 2. členom tega zakona.

2. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu imajo naslednji pomen:

1. Kemikalije so snovi in pripravki.

2. Snovi so kemični elementi ali njihove spojine v naravnem stanju ali pridobljeni v proizvodnem procesu, vključno z dodatki, ki so nujni za vzdrževanje njihove stabilnosti, ter z nečistočami, ki so neizogibno prisotne zaradi uporabljenega postopka pridobivanja. Pojem vključuje tudi polimerne snovi in tiste raztopine snovi, pri katerih bi odstranitev topila povzročila kemično spremembo snovi ali vplivala na njeno obstojnost.

3. Polimerne snovi so snovi, ki so sestavljene iz molekul, za katere je značilno zaporedje ene ali več vrst monomernih enot in kjer pretežna večina molekul vsebuje najmanj tri monomerne enote, ki so kovalentno vezane med seboj ali pa na eno ali več drugačnih monomernih enot ali drugih reaktantov in kjer ima večina molekul enako molsko maso. Molske mase polimerne snovi smejo biti porazdeljene znotraj takega območja, da se njihove razlike pripišejo predvsem razlikam v številu prisotnih monomernih enot. V smislu tega pojma pomeni izraz "monomerna enota" izreagirano obliko monomere v polimeru.

4. Pripravki so zmesi ali raztopine, sestavljene iz dveh ali več snovi.

5. Obstoječe snovi so snovi, ki so zajete v seznamu EINECS.

6. Nove snovi so snovi, ki jih ni v seznamu EINECS.

7. Nevarne snovi so snovi, ki imajo najmanj eno od nevarnih lastnosti iz 10. točke tega člena.

8. Nevarni pripravki so pripravki, ki imajo vsaj eno od nevarnih lastnosti iz 10. točke tega člena.

9. Nevarne kemikalije so snovi in pripravki iz 7. in 8. točke tega člena.

10. Nevarne lastnosti so lastnosti, na podlagi katerih se kemikalije razvrščajo kot nevarne, v naslednje skupine:

a) eksplozivne kemikalije so trdne, tekoče, pastozne ali želatinozne kemikalije, ki lahko eksotermno reagirajo tudi ob odsotnosti zračnega kisika, pri čemer se zelo hitro sproščajo plini, ki pod določenimi pogoji detonirajo, se hitro vžgejo ali zaradi segrevanja in povečanja pritiska eksplodirajo, če so prostorsko omejeni;

b) oksidativne kemikalije so kemikalije, ki povzročijo močno eksotermno reakcijo, kadar so v stiku z drugimi snovmi (predvsem z vnetljivimi);

c) zelo lahko vnetljive kemikalije so tekoče kemikalije, ki imajo izredno nizko plamenišče in nizko vrelišče ter plinaste kemikalije, ki so vnetljive v stiku z zrakom pri navadni temperaturi in tlaku;

d) lahko vnetljive kemikalije so:

– kemikalije, ki se v stiku z zrakom lahko segrejejo in same po sebi vnamejo že pri navadni temperaturi in tlaku brez dovajanja zunanje energije,

– trdne kemikalije, ki se lahko hitro vnamejo že po kratkotrajnem stiku z virom vžiga in odtlej dalje gorijo ter se porabljajo tudi po odstranitvi tega vira,

– tekoče kemikalije, ki imajo zelo nizko plamenišče,

– kemikalije, ki v stiku z vodo ali njeno paro v nevarnih količinah sproščajo lahko vnetljive pline;

e) vnetljive kemikalije so kemikalije, ki imajo nizko plamenišče;

f) zelo strupene kemikalije so kemikalije, ki pri zaužitju, vdihavanju ali pri prehajanju skozi kožo že v zelo majhnih količinah povzročijo smrt ali akutne oziroma kronične okvare zdravja;

g) strupene kemikalije so kemikalije, ki pri zaužitju, vdihavanju ali pri prehajanju skozi kožo že v majhnih količinah povzročijo smrt ali akutne oziroma kronične okvare zdravja;

h) zdravju škodljive kemikalije so kemikalije, ki pri zaužitju, vdihavanju ali pri prehajanju skozi kožo lahko povzročijo smrt ali akutne, oziroma kronične okvare zdravja;

i) jedke kemikalije so kemikalije, ki lahko poškodujejo ali uničijo živo tkivo, če pridejo v stik z njim;

j) dražilne kemikalije so kemikalije, ki niso jedke, vendar lahko že pri kratkotrajnem, dolgotrajnejšem ali ponavljajočem se stiku s kožo ali sluznico povzročijo njeno vnetje;

k) kemikalije, ki povzročajo preobčutljivost so kemikalije, ki lahko pri vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo reakcijo preobčutljivosti, tako da ob nadaljnji izpostavljenosti tej kemikaliji pride do nastanka značilnih negativnih učinkov;

l) rakotvorne kemikalije so kemikalije, ki lahko pri zaužitju, vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo raka ali povečajo pogostnost njegovega nastanka;

m) mutagene kemikalije so kemikalije, ki lahko pri zaužitju, vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo dedne genetske okvare ali povečajo pogostnost njihovega nastanka;

n) kemikalije, ki so strupene za razmnoževanje so kemikalije, ki lahko pri zaužitju, vdihavanju ali prehajanju skozi kožo povzročijo oziroma povečajo pogostnost nastajanja nedednih škodljivih učinkov na potomstvo in/ali škodljivih učinkov na moške ali ženske razmnoževalne funkcije ali sposobnosti;

o) okolju nevarne kemikalije so kemikalije, ki lahko ob prehajanju v okolje povzročijo ali pa utegnejo povzročiti takojšnjo ali dolgoročno nevarnost za eno ali več sestavin okolja.

11. Nevarni proizvodi so proizvodi, ki niso snovi ali pripravki v smislu tega zakona, ki vsebujejo katero od nevarnih kemikalij, ki je razvrščena v katero izmed skupin (f) do (n) iz 10. točke tega člena.

12. Biocidni pripravki so aktivne snovi in pripravki, ki vsebujejo eno ali več aktivnih snovi, pripravljenih v obliki, v kakršni se dobavljajo uporabniku, in so namenjeni za uničevanje, odvračanje, preprečevanje delovanja, ali za kakršenkoli drugačen vpliv na škodljive organizme na kemijski ali biološki način. Fitofarmacevtska sredstva se ne štejejo med biocidne pripravke v smislu tega zakona.

13. EINECS je evropski seznam obstoječih snovi, ki je bil objavljen v Uradnem listu EU C 146/4 z dne 15. 6. 1990.

14. CAS številka je karakteristična številka že odkritih snovi po mednarodnem seznamu Chemical Abstract Service.

15. ELINCS je evropski seznam novih snovi.

16. EU Index je značilna številka nevarne snovi iz seznama EU o že razvrščenih snoveh (priloga I k EU smernici 67/548/EEC).

17. Življenjski krog kemikalije je ves proces, ki zajema predhodne raziskave, proizvodnjo, promet, uporabo, ravnanje z ostanki in embalažo in njihovo varno odstranjevanje.

18. Proizvodnja je pridobivanje, izdelava in dodelovanje, obdelovanje, predelovanje, polnjenje, pretakanje, mešanje kemikalij, v vmesne in končne izdelke s kemijskimi, fizikalnimi ali biološkimi procesi in postopki, pa tudi prevažanje znotraj proizvodne enote.

19. Proizvajalec je pravna oseba ali podjetnik posameznik (v nadaljnjem besedilu: fizična oseba), ki proizvaja ali pridobiva v skladu z 18. točko tega člena kemikalijo, pa tudi vsakdo, kdor jo dodeluje, pakira, prepakira ali spremeni njeno ime za nadaljnjo uporabo.

20. Promet je uvoz, prodaja oziroma vsakršna prepustitev tretjemu.

Pri tem je uvoz vsak vnos kemikalije na carinsko območje Republike Slovenije, ne glede na to, kakšna raba ali uporaba je bila v skladu s carinskimi predpisi dovoljena za to kemikalijo, razen tranzita preko carinskega območja.

Tranzit je vsak prenos ali prevoz kemikalije preko carinskega območja Republike Slovenije pod carinskim nadzorom.

Nakup oziroma uvoz nevarnih kemikalij za neposredno uporabo v lastni proizvodnji ne pomeni prometa v smislu tega zakona, pod pogojem, da se celotna količina tako uvožene nevarne kemikalije porabi v proizvodnem procesu, za katerega je bila uvožena.

21. Uvoznik je pravna ali fizična oseba, za račun katere se v Republiko Slovenijo uvaža kemikalijo ali izdelek iz 4. člena tega zakona.

22. Uporaba je priprava za rabo, raba, shranjevanje.

23. Ravnanje je vsaka aktivnost, pri kateri se lahko pride v stik s kemikalijo.

24. PIC je "postopek soglasja po predhodnem obveščanju". To je postopek, pri katerem se kemikalije, ki so prepovedane ali omejene v državi izvoznici smejo izvažati le tako, da se o tem predhodno obvesti državo uvoznico. Kemikalije, ki so na PIC seznamu, se sme izvažati le s privoljenjem države uvoznice. Če država uvoznica ne privoli v uvoz, mora tudi v lastni državi ravnati v skladu s to odločitvijo.

25. Prijava je predložitev dokumentacije organu, pristojnemu za kemikalije, z zahtevanimi podatki s strani prijavitelja pred začetkom dajanja nove snovi v promet.

26. Prijavitelj je proizvajalec ali njegov pooblaščeni zastopnik, s sedežem v Republiki Sloveniji, ki z namenom, da bi prijavil novo snov, predloži ustrezne dokumente organu, pristojnemu za kemikalije.

27. Zavezanec je pravna ali fizična oseba, ki proizvaja ali vnaša v Republiko Slovenijo kemikalijo ali izdelek, ki je predmet obravnave tega zakona in ima določene obveze po tem zakonu v zvezi s sporočanjem.

28. Predlagatelj je proizvajalec ali uvoznik kemikalije, ki organu, pristojnemu za kemikalije, predloži predpisane podatke v postopek ocenjevanja ali registracije.

29. Okolje je tisti del narave, kamor seže ali bi lahko segel vpliv človekovega delovanja.

30. Aktivne snovi so snovi ali mikroorganizmi, vključno z virusi in glivami, ki na splošen ali poseben način delujejo proti škodljivim organizmom.

31. Predmeti splošne rabe so kemikalije, ki se dajejo v promet tako, da njihov končni kupec, prejemnik ali upora-

bnik ni vnaprej znan, možnost njihovega nakupa, prejema in uporabe pa ni omejena niti količinsko, niti z zahtevami glede lastnosti končnega kupca, prejemnika oziroma uporabnika.

32. Poklicna uporaba kemikalije pomeni vsako uporabo kemikalije pri opravljanju poslovne dejavnosti, vključno z dejavnostjo prometa s kemikalijami.

V zakonu uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

3. člen
(uporaba zakona)

Določbe tega zakona se ne uporabljajo za:

1. promet in uporabo snovi in pripravkov v končni obliki:
- zdravila za humano in veterinarsko rabo,
- živila ter izdelke in snovi, ki prihajajo v stik z živili,
- kozmetične izdelke,
- prepovedane droge,
- krmila,
- streliva in eksplozive,
- fitofarmacevtska sredstva,
- mineralna gnojila,

2. prevoz nevarnih kemikalij po železnici, cesti, notranjih vodotokih, po morju in po zraku,

3. kemikalije v tranzitu.

Določbe tega zakona se uporabljajo za:

- proizvodnjo in promet s kemičnim orožjem in predhodnimi sestavinami za kemično orožje, kolikor nista urejena s posebnim zakonom,
- proizvodnjo in promet predhodnih sestavin za prepovedane droge, kolikor nista urejena s posebnim zakonom,
- radioaktivne snovi, ki vsebujejo nevarne snovi po tem zakonu.

Ne glede na prvi odstavek tega člena se:

- določbe tega zakona, ki urejajo dobro laboratorijsko prakso (v nadaljnjem besedilu: DLP), uporabo podatkov, pridobljenih s preskusi na vretenčarjih, zbiranje, urejanje in posredovanje podatkov o zastrupitvah in učinkih kemikalij, postopek soglasja po predhodnem obveščanju in začasne ukrepe, uporabljajo za vse kemikalije,
- določbe tega zakona, ki urejajo razvrščanje, označevanje in pakiranje, uporabljajo tudi za fitofarmacevtska sredstva,
- določbe tega zakona glede razvrščanja in označevanja uporabljajo tudi za odpadke, če imajo katero od lastnosti iz 10. točke 2. člena tega zakona.

4. člen
(nevarni proizvodi)

Določbe tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za nevarne proizvode, za katere minister, pristojen za zdravje (v nadaljnjem besedilu: minister) na podlagi ocene izvedenca iz 57. člena tega zakona ugotovi, da lahko ob normalni rabi škodujejo človeku ali okolju.

II. KEMIJSKA VARNOST

5. člen
(kemijska varnost)

Pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje po tem zakonu za proizvodnjo ali opravljanje prometa s kemikalijami in vsi, ki jih uporabljajo ali z njimi ravnajo, morajo zagotavljati kemijsko varnost.

6. člen
(odgovornost pravnih in fizičnih oseb)

Pravna in fizična oseba, ki proizvaja ali daje nevarne kemikalije v promet, mora poskrbeti za navodila za varno uporabo nevarne kemikalije, ter za oskrbo odpadkov, skladno s predpisi o odpadkih, in mora v skladu s posebnimi predpisi odgovarjati za vsako škodo, ki bi utegnila nastati pri njihovi proizvodnji ali prometu.

Vsi uporabniki nevarnih kemikalij morajo biti ob nabavi kemikalije opozorjeni na nevarne lastnosti kemikalije, na njihovo zahtevo pa jim morajo biti na voljo ustrezna pojasnila o pravilni uporabi kemikalije, ukrepih za varovanje zdravja in okolja, ter o ravnanju z njihovimi ostanki. Obseg, vsebino in način obveščanja predpiše minister.

7. člen
(odgovornost uporabnikov)

Ne glede na določbe prejšnjega člena morajo vsi uporabniki zagotoviti, da pri uporabi in ravnanju z nevarnimi kemikalijami ne ogrožajo svojega in življenja drugih ter ne povzročajo škodljivih učinkov na človeka in okolje.

8. člen
(organ, pristojen za kemikalije)

Za zagotavljanje kemijske varnosti ter izvajanje strokovnih in razvojnih upravnih nalog ter nalog inšpekcijskega in drugega nadzora Vlada Republike Slovenije ustanovi organ v sestavi ministrstva, pristojnega za zdravje (v nadaljnjem besedilu: organ, pristojen za kemikalije).

III. PRIJAVLJANJE NOVIH SNOVI

9. člen
(pogoji za dajanje v promet novih snovi)

Nove snovi kot take ali v obliki pripravkov se lahko dajejo v promet le, če so bile prijavljene pri organu, pristojnem za kemikalije ali pri pristojnem organu v drugi državi članici Evropske unije na način, ki ga določa ta zakon in so vpisane v seznam ELINCS, oziroma so v postopku za vpis v ta seznam potem, ko je organ, pristojen za kemikalije ali pristojni organ v drugi državi članici Evropske unije ugotovil, da je prijavna dokumentacija popolna, razen če ni z zakonom drugače določeno.

Snov se lahko daje v promet samo v tisti fizikalno-kemični obliki in sestavi ter za namene, za katere je bila prijavljena. V primeru kakršne koli spremembe in v primeru novih znanstvenih spoznanj v zvezi z nevarnostjo prijavljene snovi, mora prijavitelj obvestiti organ, pristojen za kemikalije, in predložiti dodatno dokumentacijo.

10. člen
(izjeme, za katere ni obvezna prijava)

Minister določi izjeme, ko se lahko nove snovi dajejo v promet brez prijave iz prvega odstavka prejšnjega člena, oziroma se lahko prijavljajo po posebnih postopkih, ki se nanašajo na vrsto in obseg prijavne dokumentacije in jih predpiše minister.

11. člen
(prijava nove snovi)

Prijavo nove snovi vloži prijavitelj pri organu, pristojnem za kemikalije.

Prijava nove snovi mora poleg splošnih informacij o prijavitelju vsebovati oceno pričakovane količine nove snovi, ki jo prijavitelj namerava dati v promet v enem letu in dokumentacijo o preskusih, na podlagi katere je mogoče izdelati oceno učinkov in tveganja nove snovi za zdravje ljudi in okolje.

Če količina prijavljene nove snovi v enem letu na proizvajalca ne presega količine, ki jo določi minister, se izvede skrajšana prijava.

Vsebino prijave, roke, način izdaje potrdila o prijavi in podrobnejši postopek ob prijavi nove snovi predpiše minister.

12. člen

(naslednja prijava)

Če je bila snov že prijavljena, lahko organ, pristojen za kemikalije, upošteva dokazila o preskusih, ki jih je predložil predhodni prijavitelj, če ta s tem pisno soglaša in če lahko naslednji prijavitelj dokaže, da gre za snov, ki je identična z že prijavljeno snovjo, vključno s stopnjo njene čistosti in nečistočami.

V izogib nepotrebnim preskusom na vretenčarjih mora vsak prijavitelj pri organu, pristojnem za kemikalije, zahtevati podatke o tem, ali je snov, ki jo namerava prijaviti, že bila prijavljena in kdo je njen prijavitelj in organu, pristojnemu za kemikalije, predložiti podatke, s katerimi dokaže, da res namerava snov dajati v promet in navesti predvidene količine.

Organ, pristojen za kemikalije, izvede postopek v skladu s podrobnejšim predpisom ministra iz 11. člena tega zakona. Prvi in naslednji prijavitelji iste snovi so dolžni storiti vse, da pride do sporazuma za souporabo podatkov. Enako velja tudi za dva ali več prijaviteljev, ki želijo istočasno prijaviti isto snov. V primeru, da do sporazuma ne pride, organ, pristojen za kemikalije, z namenom preprečevanja nepotrebnih preskusov na vretenčarjih, kljub temu uporabi že predložene podatke v korist naslednjih prijaviteljev, predhodni in naslednji prijavitelji pa svoje medsebojne obveznosti uredijo sporazumno ali v skladu s predpisi, ki urejajo obligacijska razmerja.

13. člen

(postopek organa, pristojnega za kemikalije)

Organ, pristojen za kemikalije, začne postopek prijave z dnem prejema prijave nove snovi. V primeru, da prijavna dokumentacija ni popolna, organ, pristojen za kemikalije, najkasneje v 60, oziroma 30 dneh za skrajšano prijavo, po prejemu zahteva njeno dopolnitev, pri čemer roki za postopek začnejo teči ponovno, ko prijavitelj dopolni prijavno dokumentacijo v skladu z zahtevami organa, pristojnega za kemikalije.

Če organ, pristojen za kemikalije, v rokih, določenih v prejšnjem odstavku, od prijavitelja ne zahteva dodatnih podatkov, se šteje, da je prijavna dokumentacija sprejeta in prijavitelj lahko da novo snov v promet. Če prijavitelj snovi za skrajšano prijavo prejme obvestilo, da je prijavna dokumentacija popolna prej kot v 30 dneh, sme dati snov v promet, vendar ne prej kot 15 dni od vložitve prijave.

V primeru suma, ki ga utemeljujejo najnovejša znanstvena spoznanja o tem, da je snov bolj nevarna, kot izhaja iz prijavne dokumentacije, organ, pristojen za kemikalije, še pred potekom roka iz prvega odstavka tega člena zahteva dodatne podatke, ki se nanašajo na specifična vprašanja za razjasnitev suma ali z odločbo določi, da lahko prijavitelj daje kemikalije na osnovi te snovi v promet šele po razjasnitvi predhodnih vprašanj.

Organ, pristojen za kemikalije, lahko v primeru suma, da je že prijavljena snov bolj nevarna, kot izhaja iz prijavne dokumentacije, zahteva predložitev dokumentacije o dodatnih preskusih že prijavljene snovi, še preden so dosežene mejne količine iz 34. člena tega zakona.

V primeru iz prejšnjega odstavka lahko organ, pristojen za kemikalije, z odločbo začasno prepove dajanje kemikalije v promet, dokler ni predložena zahtevana dokumentacija.

Zoper odločbo organa, pristojnega za kemikalije, je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za zdravje, ki pa ne zadrži njene izvršitve.

IV. DAJANJE BIOCIDNIH PRIPRAVKOV V PROMET

14. člen

(dovoljenje za aktivne snovi)

Snovi, ki se uporabljajo kot aktivne snovi v biocidnih pripravkih, se lahko v ta namen dajejo v promet in uporabljajo le, če izpolnjujejo zahteve tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi in so uvrščene na enega od seznamov aktivnih snovi, ki jih na podlagi seznamov aktivnih snovi Evropske unije izda minister.

Za aktivne snovi, ki se na podlagi izjave predlagatelja uporabljajo izključno za biocidne pripravke, ne veljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na prijavo nove snovi.

14.a člen

(promet biocidnih pripravkov)

Biocidni pripravki se lahko dajejo v promet za uporabo končnim uporabnikom le, če organ, pristojen za kemikalije, oceni, da so učinkoviti za namene, za katere se dajejo v promet, da ne povzročajo nekontrolirane ali navzkrižne odpornosti ciljnih organizmov in da niti sami, niti njihovi razgradni produkti ne povzročajo čezmernega tveganja za zdravje ljudi ali okolje.

15. člen

(postopki za izdajo dovoljenja za biocidne pripravke)

Biocidni pripravki se lahko dajejo v promet le na podlagi dovoljenja organa, pristojnega za kemikalije in vpisa v register, ki ga vodi organ, pristojen za kemikalije.

Dovoljenje se izda na podlagi popolnega, skrajšanega ali posebnega postopka.

Po popolnem postopku ali avtorizaciji se lahko dajejo v promet biocidni pripravki, kadar je aktivna snov razvrščena v seznam I ali IA, ki sta priloga predpisa iz 19. člena tega zakona in so izpolnjeni tudi vsi drugi pogoji iz tega predpisa.

Po skrajšanem postopku ali registraciji se lahko dajejo v promet biocidni pripravki, ki vsebujejo le snovi, razvrščene v prilogo IA predpisa iz 19. člena tega zakona, če ne vsebujejo nobene nevarne snovi (biocidni pripravki z manjšim tveganjem) ali kadar je aktivna snov razvrščena v prilogo IB predpisa iz 19. člena tega zakona.

Po posebnem postopku se lahko dajejo v promet biocidni pripravki, ki imajo isto sestavo v dovoljenih odstopanjih in imajo enake lastnosti kot že dovoljeni biocidni pripravek (analogni biocidni pripravki), če predlagatelj predloži izjavo, v kateri lastnik dokumentacije dovoljuje organu, pristojnemu za kemikalije, uporabo podatkov za potrebe izdaje dovoljenja.

O vrsti postopka odloča organ, pristojen za kemikalije.

Aktivne snovi, ki so uvrščene v prilogo IB predpisa iz 19. člena tega zakona, in biocidni pripravki, ki so sestavljeni iz teh snovi in nenevarnih sestavin, se lahko prosto dajejo v promet.

Minister predpiše vsebino posebnega postopka.

Dovoljenje se lahko izda za največ deset let.

Stroške postopkov v zvezi z izdajo dovoljenja za promet biocidnih pripravkov krije predlagatelj.

15.a člen

(register biocidnih pripravkov)

Na podlagi izdanih dovoljenj za promet biocidnih pripravkov organ, pristojen za kemikalije, vodi register bioci-

dnih pripravkov. Register se najmanj enkrat letno objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Register biocidnih pripravkov vsebuje naslednje podatke:
- trgovsko ime biocidnega pripravka,
- imena in vsebnost aktivnih snovi,
- ime proizvajalca in predlagatelja,
- številko in datum dovoljenja,
- čas veljavnosti dovoljenja.

16. člen
(izjemno dovoljenje)

Ne glede na določbe prejšnjega člena v zvezi z izdajanjem dovoljenj za promet biocidnih pripravkov, lahko organ, pristojen za kemikalije, kadar ni na voljo nobenega primernega sredstva oziroma ni mogoče drugače ukrepati, da bi preprečili razvoj določenega nepredvidenega organizma za čas, ki ni daljši od 120 dni, dovoli dajanje posameznega biocidnega pripravka v promet pod določenimi pogoji in v določeni količini.

17. člen
(vloga za izdajo dovoljenja)

Predlagatelj predloži vlogo za izdajo dovoljenja za promet biocidnega pripravka organu, pristojnemu za kemikalije.

18. člen
(vsebina vloge)

Vloga za izdajo dovoljenja za promet z biocidnim pripravkom mora vsebovati podatke o predlagatelju in o proizvajalcu biocidnega pripravka, podatke o fizikalno-kemijskih lastnostih biocidnega pripravka in o laboratorijskih ter drugih preskušanjih, na podlagi katerih je mogoče ugotoviti nevarnost, ki jo predstavlja biocidni pripravek za človeka in okolje, predlog deklaracije in navodila za uporabo, status v državi proizvajalki, podatke o ravnanju z ostanki in embalažo po izteku roka uporabnosti oziroma po njegovi uporabi, predlog razvrstitve v skupino nevarnosti ter druge podatke, ki jih predpiše minister.

19. člen
(izdaja dovoljenja)

Organ, pristojen za kemikalije, izda odločbo najkasneje 60 dni po prejemu vloge za izdajo dovoljenja, v nasprotnem primeru zahteva njeno dopolnitev tako, da navede, katere manjkajoče podatke je potrebno še predložiti.

Pri izdaji dovoljenja organ, pristojen za kemikalije, upošteva primernost in učinkovitost biocidnega pripravka, ter oceno biocidnega pripravka in aktivnih snovi, izdelano na podlagi 23. člena tega zakona.

Dovoljenje se izda, če je ob upoštevanju varnostnih ukrepov mogoča taka uporaba biocidnega pripravka, ki ne ogroža človeka ali okolja. Dovoljenje lahko določi posebne pogoje za dajanje biocidnega pripravka v promet ali uporabo.

Predpis o dajanju biocidnega pripravka v promet, o natančnejšem postopku izdajanja in o vsebini dovoljenja za promet ter o njegovem podaljšanju, izda minister v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje.

Zoper odločbo je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za zdravje.

20. člen
(podaljšanje dovoljenja)

Dovoljenje za promet in uporabo biocidnega pripravka je mogoče na zahtevo predlagatelja podaljšati v primeru, da niso spremenjeni pogoji, pod katerimi je bilo izdano. Zahtevo za podaljšanje je treba vložiti 90 dni pred potekom njegove veljavnosti. V primeru suma, da niso izpolnjeni pogoji, na podlagi katerih je bilo dovoljenje izdano, lahko organ, pristojen za kemikalije, zahteva dodatno dokumentacijo.

21. člen
(odvzem ali sprememba dovoljenja)

Organ, pristojen za kemikalije, odvzame ali spremeni dovoljenje:
- če je prišlo do kakršne koli spremembe dejstev, na podlagi katerih je bilo dovoljenje izdano,
- če je aktivna snov umaknjena iz seznamov aktivnih snovi iz 14. člena tega zakona, oziroma ko se postopek za njeno uvrstitev na te sezname konča z negativno odločitvijo,
- če so spremenjeni ali niso več izpolnjeni pogoji iz dovoljenja za dajanje v promet,
- če to zahteva imetnik dovoljenja in zahtevo obrazloži,
- če je bilo dovoljenje pridobljeno na podlagi napačnih ali zavajujočih podatkov.

22. člen
(omejitve prometa biocidnih pripravkov)

Biocidni pripravki, ki so glede na nevarne lastnosti razvrščeni kot zelo strupeni, strupeni, rakotvorni, mutageni ali strupeni za razmnoževanje, se ne smejo dajati v promet ali uporabljati v splošni uporabi.

V. OCENJEVANJE KEMIKALIJ

23. člen
(ocenjevanje)

V postopku ocenjevanja se na podlagi podatkov, ki jih v skladu s tem zakonom predloži predlagatelj, ter na podlagi najnovejših potrjenih znanstvenih spoznanj ugotovijo nevarne lastnosti ter obnašanje snovi v okolju, oceni izpostavljenost ljudi in okolja, ter po potrebi izdela ocena tveganja, ki ga kemikalija predstavlja za zdravje ljudi in okolje.

V primerih, ko ocena kemikalije pokaže, da kemikalija v svojem življenjskem krogu povzroča povečano tveganje za zdravje ljudi ali okolje, se izvedejo ukrepi v skladu s tem zakonom, s katerimi se škodljivi učinki in tveganje zmanjšajo ali omejijo na sprejemljivo raven.

Pri ocenjevanju kemikalije in sprejemanju ukrepov iz prvega in drugega odstavka tega člena pristojni organ iz 24. člena tega zakona, ki pripravlja oceno kemikalije, sodeluje s predlagateljem.

Podrobnejše predpise o načinu ocenjevanja posameznih skupin snovi oziroma pripravkov, kadar se ti ocenjujejo, izda minister.

24. člen
(izvajalci ocenjevanja)

Ocenjevanje kemikalij izvaja organ, pristojen za kemikalije. Pri tem lahko na posameznih specifičnih strokovnih področjih sodeluje z zdravstvenimi in drugimi javnimi zavodi ter s strokovnjaki, ki jih na predlog organa, pristojnega za kemikalije, pooblasti minister.

Za potrebe ocenjevanja snovi na mednarodni ravni minister predlaga izvedence v pristojna mednarodna telesa.

VI. RAZVRŠČANJE, PAKIRANJE IN OZNAČEVANJE KEMIKALIJ

25. člen
(obveznosti pravne in fizične osebe)

Če ni s tem ali s posebnim zakonom oziroma s predpisi na njegovi podlagi drugače določeno, mora pravna ali fizič-

na oseba, ki kot proizvajalec ali uvoznik daje kemikalijo v promet, to kemikalijo razvrstiti, pakirati in označiti v skladu s tem zakonom in s predpisi, izdanimi na njegovi podlagi.

Če je pravna ali fizična oseba, ki daje kemikalijo iz prejšnjega odstavka v promet, seznanjena s tem, da kemikalija ni razvrščena, pakirana ali označena v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, je dolžna poskrbeti za predpisom ustrezno razvrstitev, pakiranje in označevanje.

26. člen
(razvrščanje)

Če ima kemikalija nevarne lastnosti iz 10. točke 2. člena tega zakona, se razvrsti kot nevarna.

Razvrstitev nevarne snovi se izvede:

a) na podlagi veljavnega EU seznama že uvrščenih nevarnih snovi, če je snov že razvrščena v ta seznam.

V primerih, ko snov še ni razvrščena v seznam iz prejšnje točke:

b) na podlagi rezultatov preskušanj lastnosti snovi v skladu z določbami tega zakona ali

c) na podlagi poizvedb o že obstoječih podatkih.

Razvrstitev nevarnega pripravka se izvede:

a) na podlagi predpisane računske metode ali

b) na podlagi neposrednih eksperimentalnih določanj toksikoloških lastnosti pripravka po predpisanih postopkih in merilih ali

c) na podlagi poizvedb o že obstoječih informacijah o lastnostih snovi, ki jih pripravek vsebuje.

Kadar je bila katera od toksikoloških lastnosti pripravka ovrednotena po obeh izmed metod navedenih pod točkami a) in b) prejšnjega odstavka, se za razvrščanje uporabijo rezultati, dobljeni po metodi iz točke b) prejšnjega odstavka, razen v primeru rakotvornosti, mutagenosti ali strupenosti za razmnoževanje, ko se obvezno uporabijo rezultati, dobljeni po metodi iz točke a) prejšnjega odstavka.

Kadar za snov ali pripravek še ni podatkov ali če so bili pridobljeni z drugimi metodami, oziroma niso bili pridobljeni v skladu s predpisanimi postopki, se v izogib nepotrebnim preskusom na vretenčarjih, za vsak primer posebej oceni potreba po preskušanju.

Zavezanec, ki proizvaja ali daje v promet nevarne snovi iz seznama EINECS, ki še niso razvrščene v EU seznam razvrščenih nevarnih snovi in zavezanec, ki proizvaja ali daje v promet nevarne pripravke, morata v izogib nepotrebnim preskusom na vretenčarjih izvesti ustrezne poizvedbe, s katerimi pridobita že obstoječe podatke, potrebne za razvrstitev.

27. člen
(pakiranje in označevanje kemikalij)

Embalaža, v kateri se nevarna kemikalija daje v promet, mora ustrezati nevarnim lastnostim kemikalije in predvidenemu namenu in načinu njene uporabe. Določene kemikalije morajo biti označene tako, da omogočajo razpoznavanje nevarnosti tudi osebam s posebnimi potrebami in opremljene s posebnimi zapirali, ki onemogočajo odpiranje otrokom. Ustreznost embalaže preverjajo laboratoriji, ki izpolnjujejo pogoje glede opreme, uposobljenosti in zagotavljanja kakovosti. Podrobnejše pogoje predpiše minister.

Pakiranje in označevanje ne smeta biti zavajujoča.

Nevarne kemikalije morajo biti opremljene z napisi v slovenskem jeziku.

V navodilu za uporabo nevarnih kemikalij, ki so razvrščene v katero od skupin (f) do (n) iz 10. točke 2. člena tega zakona, namenjenih za splošno uporabo, je treba napotiti uporabnika, da pri prodajalcu zahteva informacije v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu ter o ukrepih za prvo pomoč ob nesreči.

28. člen
(predpis ministra)

Kriterije in način razvrščanja, pakiranja in označevanja za posamezne skupine kemikalij predpiše minister.

29. člen
(verodostojnost označevanja)

Prepovedano je označevanje ali navajanje, da je kemikalija, ki je razvrščena kot nevarna, manj nevarna, ali da ni nevarna zdravju in okolju.

30. člen
(varnostni list)

Za izvajanje potrebnih ukrepov za varovanje zdravja ljudi in okolja mora pravna ali fizična oseba, ki kot proizvajalec ali uvoznik daje v promet kemikalijo, zagotoviti varnostni list v skladu s tem zakonom in predpisom, izdanim na njegovi podlagi in ga posredovati organu, pristojnemu za kemikalije.

Pravne in fizične osebe, ki opravljajo promet s kemikalijami, morajo varnostni list dati na razpolago:

1. najkasneje ob prvi dobavi nevarne kemikalije poklicnemu uporabniku,

2. na zahtevo poklicnega uporabnika:

– ob prvi dobavi kemikalije, ki ni razvrščena kot nevarna, vsebuje pa snovi, ki so nevarne za zdravje ljudi ali okolje, ali za katere so s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, določene zgornje meje izpostavljenosti na delovnem mestu,

– če se kemikalija daje v promet kot predmet splošne rabe in je v skladu s tem zakonom označena z opozorili in napotki za varovanje zdravja in okolja,

3. vsakemu uporabniku na njegovo zahtevo ob dobavi biocidnih pripravkov.

Pravne in fizične osebe iz prvega odstavka tega člena morajo spremljati nova spoznanja o kemikalijah, ki jih dajejo v promet in sproti dopolnjevati varnostni list. Ob vsaki spremembi varnostnega lista morajo nov varnostni list posredovati organu, pristojnemu za kemikalije in vsem poklicnim uporabnikom, ki so jim dobavili kemikalijo v zadnjih 12 mesecih pred spremembo varnostnega lista.

Vsebino varnostnega lista predpiše minister.

31. člen
(oglaševanje)

Prepovedano je oglaševanje snovi, ki imajo katero izmed nevarnih lastnosti iz 10. točke 2. člena tega zakona, če pri tem ni opozorjeno na njihove nevarne lastnosti.

Način oglaševanja pripravkov predpiše minister.

VII. OBVEZNOST SPOROČANJA

32. člen
(obveznost prijavitelja glede rednega sporočanja pri prijavljenih novih snoveh)

Prijavitelj mora redno, najmanj enkrat letno, organu, pristojnemu za kemikalije, pisno sporočiti podatke o količinah prijavljenih novih snovi, ki jih je dal v preteklem koledarskem letu v promet, o spremembah metod za ugotavljanje izpostavljenosti ljudi in okolja in druge predpisane podatke in vsako spremembo podatkov, na podlagi katerih je bila

snov razvrščena, zlasti pa o novih izsledkih, o učinkih in delovanju snovi na človeka ter na okolje.

33. člen
(obveznost sporočanja pri novih snoveh, za katere ne velja obvezna prijava)

Pravna in fizična oseba, ki proizvaja ali daje v promet snovi, za katere po 10. členu tega zakona ni obvezna prijava, mora organu, pristojnemu za kemikalije, predložiti podatke, ki jih predpiše minister.

34. člen
(sporočanje rezultatov dodatnih preskusov)

Če količina prijavljene snovi, ki jo prijavitelj daje v promet, letno ali skupno od začetka dajanja v promet doseže ali preseže mejne količine, mora prijavitelj predložiti organu, pristojnemu za kemikalije, rezultate dodatnih preskusov, določenih v predpisu ministra, na zahtevo pa tudi prej.

Organ, pristojen za kemikalije, lahko upošteva dokazila o preskusih na vretenčarjih, ki jih je predložil drug prijavitelj, če ta s tem pisno soglaša.

Če prijavitelj ne predloži rezultatov dodatnih preskusov iz prvega odstavka tega člena, lahko organ, pristojen za kemikalije, z odločbo začasno prepove dajanje snovi v promet.

Predpise o mejnih količinah snovi, pri katerih se zahtevajo dodatni preskusi, o vrsti, obsegu preskusov in o testnih metodah ter pogoje, pod katerimi se lahko uporabijo podatki, izvedeni za isti namen drugega prijavitelja, določi minister.

35. člen
(sporočanje podatkov o kemikalijah in nevarnih proizvodih)

Pravne in fizične osebe, ki proizvajajo nevarno kemikalijo v Republiki Sloveniji ali vnašajo nevarno kemikalijo v Republiko Slovenijo, morajo za vsako nevarno kemikalijo in za vsak nevarni proizvod iz 4. člena tega zakona predložiti organu, pristojnemu za kemikalije, podatke iz varnostnega lista, kemijsko sestavo nevarne kemikalije ali nevarnega proizvoda, in podatke o področjih uporabe. Podatke iz varnostnega lista morajo predložiti organu, pristojnemu za kemikalije, najkasneje ob prvi prepustitvi nevarne kemikalije tretjemu ali ob prvem vnosu nevarne kemikalije v Republiko Slovenijo, kemijsko sestavo nevarne kemikalije in podatke o področjih uporabe pa najkasneje do 31. marca v naslednjem letu po prvi prepustitvi tretjemu ali prvem vnosu nevarne kemikalije v Republiko Slovenijo. Način predložitve in obnavljanja podatkov ter izjeme iz sporočanja predpiše minister.

Pravne in fizične osebe iz prejšnjega odstavka morajo enkrat letno najkasneje do 31. marca organu, pristojnemu za kemikalije, pisno sporočiti imena in količine nevarnih kemikalij ter nevarnih proizvodov iz 4. člena tega zakona, ki so jih v preteklem koledarskem letu proizvedle ali vnesle v Republiko Slovenijo.

Organ, pristojen za kemikalije, vodi podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena v posebni bazi podatkov, ki je na razpolago le pooblaščenim osebam, organom in ustanovam. Podatki se lahko uporabljajo le za potrebe varovanja zdravja ljudi in okolja.

Poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena morajo zavezanci organu, pristojnemu za kemikalije, sporočati podatke o obstoječih snoveh, ki so jih v določenem obdobju proizvedli ali uvozili, v količinah, ki jih predpiše minister v skladu z odločitvami, sprejetimi na ravni Evropske unije. Organ, pristojen za kemikalije, lahko od zavezancev zahteva izvedbo dodatnih raziskav in preskusov, če so potrebni za pridobitev podatkov, pomembnih za ocenjevanje posameznih obstoječih snovi.

36. člen
(mednarodna obveznost sporočanja)

Na mednarodni ravni organ, pristojen za kemikalije, izmenjuje podatke o prijavljenih novih snoveh za namene seznama ELINCS, podatke o obstoječih snoveh z namenom izdelave ocene nevarnosti in za enotno razvrščanje obstoječih snovi iz seznama EINECS ter podatke o biocidih za namene oblikovanja skupnih list in druge zahtevane podatke s področja tega zakona v skladu s programi sodelovanja in mednarodnimi pogodbami.

Seznam EINECS izda minister.

37. člen
(postopki in vsebina sporočanja)

Podrobnejši predpis o postopkih sporočanja in o vsebini podatkov iz 32., 35. in 36. člena tega zakona oziroma o načinu zbiranja podatkov za posamezne skupine kemikalij, izda minister.

38. člen
(tajnost podatkov)

Če zavezanec ustrezno utemelji, da mu razkritje določenih podatkov, ki predstavljajo proizvodne ali poslovne skrivnosti, lahko povzroči poslovno škodo, jih lahko označi s stopnjo tajnosti, ki jo mora organ, pristojen za kemikalije, upoštevati, razen v primerih, če je ogroženo zdravje ljudi ali okolje.

Med tajne podatke oziroma poslovne skrivnosti se ne štejejo podatki, ki so pomembni za varovanje ljudi in okolja in sicer najmanj naslednji:

– trgovsko ime snovi ali pripravka,
– ime proizvajalca in prijavitelja,
– fizikalno-kemične lastnosti,
– vsi možni načini in ukrepi za preprečevanje škodljivih učinkov snovi oziroma za pretvorbo snovi v neškodljivo,
– povzetek rezultatov toksikoloških in ekotoksikoloških preskusov,
– stopnja čistosti in identiteta nevarnih dodatnih snovi in primesi, če so ti nevarni in je to potrebno za razvrščanje in označevanje snovi,
– priporočila o preventivnih ukrepih pri uporabi in o takojšnjih ukrepih ob nesrečah,
– podatki iz varnostnega lista,
– analitične metode za ugotavljanje izpostavljenosti ljudi in okolja.

39. člen
(uporaba podatkov za druge zavezance)

Podatki o kemikalijah, razen podatkov iz drugega odstavka 38. člena tega zakona, ki jih je predložil prvi prijavitelj, se lahko uporabijo za druge prijavitelje samo na podlagi pisne izjave prvega prijavitelja.

Ne glede na prejšnji odstavek se podatki za biocide lahko uporabijo po preteku določenega obdobja, ki glede na naravo podatkov ni krajše od 5 let in ne daljše od 15 let od dneva, ko so bili podatki prvič uporabljeni.

Roke za uporabo podatkov iz prejšnjega odstavka določi minister.

40. člen
(pooblaščeni zavodi, njihove naloge in sporočanja podatkov)

Minister pooblasti zdravstvene, za določene naloge pa tudi druge javne zavode, za zbiranje, urejanje in stalno po-

sredovanje podatkov o akutnih zastrupitvah in drugih učinkih kemikalij (v nadaljnjem besedilu: pooblaščeni zavodi) v skladu s programom, ki ga na predlog organa, pristojnega za kemikalije, izda minister.

Pravne in fizične osebe, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, so pooblaščenim zavodom dolžne sporočati predpisane podatke.

Minister podrobneje predpiše vsebino in način sporočanja podatkov o kemikalijah za register zastrupitev na področju Republike Slovenije.

41. člen

(hramba dokumentov o prijavi in sporočanju)

Oseba, ki je dolžna predložiti prijavno dokumentacijo, dokazila o preskusih ali sporočilno dokumentacijo, mora vso predloženo dokumentacijo ali dokazila hraniti do izteka desetih let po prenehanju proizvodnje ali dajanja v promet nevarne kemikalije.

VIII. PROIZVODNJA, UPORABA IN PROMET Z NEVARNIMI KEMIKALIJAMI

42. člen

(manj nevarne alternative)

Pravne in fizične osebe, ki proizvajajo ali dajejo v promet nevarne kemikalije morajo zagotoviti pogoje, ki preprečujejo ali zmanjšujejo nevarnost za človeka in okolje ter zagotavljajo zamenjavo nevarnih kemikalij z manj nevarnimi nadomestili.

43. člen

(postopek soglasja po predhodnem obveščanju)

Za izvajanje postopka soglasja po predhodnem obveščanju (v nadaljnjem besedilu: PIC postopek) skrbi organ, pristojen za kemikalije.

Predpis o vsebini in izvajanju PIC postopka in o prometu določenih nevarnih kemikalij izda minister v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in ministrom, pristojnim za okolje.

44. člen

(dovoljenje za opravljanje dejavnosti)

Pravne in fizične osebe, ki v Republiki Sloveniji proizvajajo nevarne kemikalije, morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje ta zakon in imeti dovoljenje za opravljanje dejavnosti proizvodnje nevarnih kemikalij.

Pravne in fizične osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo promet z nevarnimi kemikalijami, morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje ta zakon in imeti dovoljenje za opravljanje dejavnosti prometa z nevarnimi kemikalijami.

Pravne in fizične osebe, ki v Republiki Sloveniji uporabljajo nevarne kemikalije iz skupin (f) in (g), morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje ta zakon in imeti dovoljenje za njihovo uporabo.

Dovoljenja iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena izda organ, pristojen za kemikalije in so lahko stalna ali enkratna. Postopek za pridobitev dovoljenja predpiše minister.

Določbe drugega odstavka tega člena ne veljajo za pravne in fizične osebe, ki opravljajo promet na drobno z nevarnimi kemikalijami skupine (d, e, j in o), kot predmeti splošne rabe, razen če prometa teh kemikalij ne ureja na poseben način kak drug zakon.

Določbe tretjega odstavka tega člena ne veljajo za znanstveno-raziskovalne in izobraževalne ustanove, javne zavode in državne organe, ki kemikalije uporabljajo izključno za svojo osnovno dejavnost.

Organ, pristojen za kemikalije, vodi seznam pravnih in fizičnih oseb, ki imajo dovoljenje iz tega člena.

44.a člen

(prenehanje dovoljenja za opravljanje dejavnosti)

Dovoljenje iz prejšnjega člena preneha veljati na podlagi odločbe organa, pristojnega za kemikalije:

– na zahtevo imetnika dovoljenja,

– če imetnik dovoljenja ne izpolnjuje več predpisanih pogojev iz prejšnjega člena,

– v primeru pravnomočne sodbe sodišča, iz katere je razvidno, da je imetnik dovoljenja, ki je fizična oseba, namenoma, zaradi koristi zlorabil dovoljenje za proizvodnjo ali promet posebnih skupin kemikalij, ki jih urejata zakon o kemičnem orožju in zakon o predhodnih sestavinah za prepovedane droge.

45. člen

(pogoji za opravljanje dejavnosti proizvodnje, prometa in uporabe nevarnih kemikalij)

Dejavnost proizvodnje in prometa nevarnih kemikalij ter uporabo kemikalij iz skupin (f) in (g) lahko opravljajo pravne in fizične osebe, ki organu, pristojnemu za kemikalije, izkažejo:

– da imajo sedež v Republiki Sloveniji ali v kateri od držav Evropske unije,

– da imajo glede na vrsto in obseg dejavnosti zaposlene strokovno usposobljene osebe z znanjem, ki omogoča izvajanje obveznosti in izpolnjevanje zahtev v skladu s tem zakonom,

– da izvajajo dodatne posebne tehnične ali organizacijske ukrepe za promet ali uporabo posebnih skupin nevarnih kemikalij, ki so potrebni za varovanje zdravja ljudi in okolja,

– da jim ni bilo odvzeto dovoljenje na podlagi tretje alinee prejšnjega člena.

Podrobnejše zahteve in izjeme v zvezi z izpolnjevanjem pogojev iz prejšnjega odstavka, ter dodatne posebne tehnične ali organizacijske ukrepe za promet ali uporabo posebnih skupin nevarnih kemikalij predpiše minister.

45.a člen

(svetovalec za kemikalije)

Pravne ali fizične osebe, ki proizvajajo ali opravljajo promet z nevarnimi kemikalijami, morajo za izvajanje tega zakona določiti enega ali več svetovalcev za kemikalije z najmanj visoko strokovno izobrazbo kemijske ali farmacevtske smeri, ter z opravljenim tečajem in preizkusom znanja iz predpisov, ki urejajo proizvodnjo in promet kemikalij.

Svetovalec za kemikalije mora:

– poznati proizvodni ali prodajni program pravne ali fizične osebe, za katero opravlja naloge svetovalca za kemikalije,

– poznati zakonodajo in delodajalca opozarjati na zahteve in njegove obveznosti po tem zakonu, zlasti glede razvrščanja, pakiranja in označevanja nevarnih kemikalij, priprave varnostnih listov, usposabljanja zaposlenih, oglaševanja nevarnih kemikalij, prijave novih snovi, sporočanja podatkov o snoveh in pripravkih, prepovedi in omejitev prometa in uporabe določenih kemikalij,

– svetovati delodajalcu v drugih zadevah, povezanih s pogoji za opravljanje dejavnosti na podlagi tega zakona in drugih zakonov, ki urejajo proizvodnjo in promet kemikalij,

– zastopati delodajalca v upravnih zadevah v postopkih pri organu, pristojnem za kemikalije,

– sodelovati s svetovalci za kemikalije drugih pravnih in fizičnih oseb, ki proizvajajo nevarne kemikalije ali jih dajejo v promet.

Delodajalec mora svetovalcu za kemikalije omogočiti redno izpopolnjevanje, neodvisno opravljanje nalog po tem zakonu, jim omogočiti dostop do vseh potrebnih podatkov in mu zagotoviti pogoje za delo ter potrebna materialna in finančna sredstva.

Predpis o vsebini tečaja ter o vsebini in načinu opravljanja preizkusa znanja iz predpisov, ki urejajo proizvodnjo in promet kemikalij, izda minister.

46. člen

(usposobljenost za ravnanje z nevarnimi kemikalijami)

Delavci, ki ravnajo z nevarnimi kemikalijami, morajo biti za varno delo z njimi ustrezno usposobljeni.

Pravne in fizične osebe iz prvega, drugega in tretjega odstavka 44. člena tega zakona so v skladu s predpisi dolžne skrbeti za stalno usposobljenost delavcev, ki ravnajo z nevarnimi kemikalijami.

Vsebino programov usposabljanja za posamezna področja kemikalij, o načinu usposabljanja, in opravljanju preizkusa znanja delavcev glede na vrsto del, ki jih opravljajo ter o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pravne in fizične osebe, ki izvajajo usposabljanje, predpiše minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje in ministrom, pristojnim za zaščito in reševanje ter ministrom, pristojnim za okolje.

47. člen

(evidence o izdaji in prepoved izdajanja nevarnih kemikalij)

Kadar se kemikalije, ki so razvrščene v skupino (f) ali (g), dajejo v promet kot predmeti splošne rabe uporabniku, ki ni pravna ali fizična oseba v smislu 19. točke 2. člena tega zakona, mora uporabnik ob prevzemu kemikalije predložiti veljavni osebni dokument, pravne in fizične osebe, ki opravljajo promet z njimi, pa morajo vsako tako izdajo evidentirati. Evidenca izdaje mora vsebovati naslednje podatke:

– podatek o kemikaliji (ime ali trgovsko ime, izdana količina, rok uporabnosti, če je naveden),

– namen uporabe, kadar ta ni razviden sam po sebi,

– podatki o prejemniku (ime, priimek ter leto rojstva, oziroma njegova enotna matična številka, naslov),

– lastnoročni podpis prejemnika in osebe, ki je kemikalijo izdala.

Podatki iz evidence se hranijo pri pravnih in fizičnih osebah iz prejšnjega odstavka najmanj 5 let in jih morajo na zahtevo posredovati organu, pristojnemu za kemikalije.

Kemikalije iz prvega odstavka tega člena je prepovedano izdajati osebam, mlajšim od 18 let.

48. člen

(odstranjevanje ostankov in embalaže)

Proizvajalci in pravne in fizične osebe, ki dajejo v promet nevarne kemikalije, morajo v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki poskrbeti za zbiranje, pravilno skladiščenje in varno odstranjevanje njihovih ostankov in embalaže.

Uporabniki nevarnih kemikalij morajo ravnati z njihovimi ostanki in embalažo v skladu s predpisi o ravnanju z odpadki.

IX. VARSTVO ZDRAVJA LJUDI IN OKOLJA

49. člen

(varstvo ljudi ali okolja, prepovedi in omejitve)

Minister prepove ali omeji promet ali uporabo nevarnih kemikalij v Republiki Sloveniji, katerih promet in uporabo urejajo predpisi Evropske unije ali drugi mednarodni sporazumi.

Če kemikalije, njihove sestavine ali razgradni produkti neugodno vplivajo na zdravje ljudi ali okolje, ne glede na to, ali so zaradi teh učinkov v skladu z 10. točko 2. člena tega zakona razvrščene kot nevarne ali ne, lahko minister določi pogoje, pod katerimi je take kemikalije in proizvode, ki jih vsebujejo, dovoljeno dajati v promet ali jih uporabljati.

49.a člen

(promet fitofarmacevtskih sredstev)

Fitofarmacevtska sredstva, ki se dajejo v promet za uporabo v Republiki Sloveniji, morajo biti registrirana v skladu s predpisi, ki urejajo registracijo teh sredstev. Odločbo o registraciji izda organ, pristojen za registracijo fitofarmacevtskih sredstev v soglasju z organom, pristojnim za kemikalije.

Soglasje organa, pristojnega za kemikalije, temelji na oceni fitofarmacevtskega sredstva za zdravje ljudi in okolje. Ocena mora poleg splošnih načel upoštevati geografske, okoljske in zdravstvene značilnosti slovenskega prostora, ter namene in načine njegove uporabe.

Če se v zvezi s fitofarmacevtskim sredstvom, za katerega je bilo že izdano soglasje, pojavijo nove okoliščine, ki vplivajo na rezultate ocene iz drugega odstavka tega člena, lahko organ, pristojen za kemikalije, že izdano soglasje umakne.

50. člen

(začasni ukrepi)

Če obstaja utemeljen sum, da določena kemikalija povzroča hujše ali nepopravljive posledice za zdravje ljudi ali okolje, lahko Vlada Republike Slovenije začasno omeji ali prepove njeno proizvodnjo, promet ali uporabo, uvede ukrepe za usmerjanje njene proizvodnje, prometa ali uporabe, ter uvede druge ukrepe, s katerimi omeji ali prepreči te posledice na sprejemljivo raven, še preden so na razpolago trdni in nedvoumni znanstveni dokazi o učinkih in delovanju take kemikalije.

Pri odločanju o ukrepih iz prejšnjega odstavka Vlada Republike Slovenije upošteva zlasti resnost in razsežnost možnih posledic za zdravje ljudi in okolja, ukrepe, ki že veljajo v podobnih primerih, celotne pozitivne in negativne posledice možnih ukrepov in napredek znanstvenih spoznanj, povezanih z učinki in delovanjem kemikalije.

51. člen

(spremljanje začasnih ukrepov)

Vlada Republike Slovenije prouči uvedene ukrepe iz prejšnjega člena vsakokrat, ko so na razpolago nova spoznanja o kemikaliji, najkasneje pa eno leto po njihovi uvedbi. Pri tem analizira utemeljenost in učinek uvedenih ukrepov in sprejme odločitev o nadaljnjih ukrepih.

Odločitev lahko vsebuje delno ali popolno ukinitev uvedenih ukrepov, podaljšanje njihove veljavnosti ali uvedbo dodatnih ukrepov.

51.a člen

(monitoring kemikalij)

Za spremljanje ukrepov, sprejetih na podlagi 49., 50. in 51. člena tega zakona, se izvaja redno spremljanje prometa in uporabe kemikalij ter spremljanje njihovih razgradnih produktov in sledi v okolju in živih organizmih (v nadaljnjem besedilu: monitoring). Monitoring koordinira organ, pristojen za kemikalije, izvajajo pa ga zdravstveni in drugi javni zavodi na podlagi letnega programa in načrta, ki ga pripravijo v soglasju z ministrom.

Pogoje glede strokovno-tehnične usposobljenosti javnih zavodov za izvajanje monitoringa iz prejšnjega odstavka predpiše minister.

X. DOBRA LABORATORIJSKA PRAKSA

52. člen
(dobra laboratorijska praksa)

Neklinični preskusi snovi ali pripravkov, katerih rezultati omogočajo ocenjevanje njihovih morebitnih nevarnosti za ljudi in okolje in se uporabljajo v postopkih za dajanje v promet in uporabo, v registracijskih, prijavnih ali sporočilnih postopkih, se opravljajo v skladu z načeli DLP.

Predpis o načelih dobre laboratorijske prakse in o hrambi dokumentov izda minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje in ministrom, pristojnim za kmetijstvo.

53. člen
(DLP dokazilo in hramba dokumentov)

Prijavitelj ali zavezanec, ki predloži rezultate preskusov organu, pristojnemu za kemikalije, ali drugemu pristojnemu organu, mora dokazati, da preskusi, na katerih temeljijo predloženi rezultati, ustrezajo zahtevam načel DLP. Dokazilo mora vsebovati:

1. DLP-potrdilo o skladnosti laboratorija z načeli DLP, ki ga izda organ, pristojen za kemikalije in
2. pisno izjavo laboratorija, ki je opravil preskus, da je preskus potekal v skladu z načeli DLP.

DLP potrdilu iz 1. točke prejšnjega odstavka so enakovredna DLP-potrdila drugih držav, s katerimi ima Republika Slovenija zagotovljeno medsebojno priznavanje podatkov.

Dokumentacijo v zvezi z DLP je treba hraniti najmanj dve leti po prenehanju dajanja snovi ali pripravka v promet. Obveznost hranjenja v skladu z načeli DLP se lahko prenese s predajo dokumentacije in pisnim sporazumom na naročnika študije ali tretjo osebo, o čemer se obvesti organ, pristojen za kemikalije.

54. člen
(ocenjevanje DLP)

Ocenjevanje laboratorijev in študij glede izvajanja dobre laboratorijske prakse opravljajo strokovnjaki, ki jih pooblasti minister (v nadaljnjem besedilu: ocenjevalci).

Predpis o ocenjevanju in o postopkih nadzora za izdajanje ali odvzem DLP-potrdila, izda minister v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje in z ministrom, pristojnim za kmetijstvo.

Stroške ocenjevanja in pridobitve DLP-potrdila določi Vlada Republike Slovenije.

55. člen
(poročanje o izvajanju dobre laboratorijske prakse)

Organ, pristojen za kemikalije, pripravi za ministra letno poročilo o izvajanju načel DLP v Republiki Sloveniji za preteklo leto do konca marca tekočega leta. Poročilo vsebuje seznam laboratorijev, ki so opravljali preskuse in v katerih se izvaja nadzor izvajanja načel DLP, ter povzetek rezultatov opravljenega nadzora.

Organ, pristojen za kemikalije, enkrat letno v Uradnem listu Republike Slovenije objavi seznam laboratorijev, ki so opravljali preskuse v skladu z načeli DLP.

Organ, pristojen za kemikalije, skrbi za izpolnjevanje obvez v zvezi z izvajanjem DLP, ki izhajajo iz meddržavnih oziroma mednarodnih sporazumov.

XI. IZMENJAVA INFORMACIJ IN STROKOVNO SVETOVANJE

56. člen
(medresorska komisija za kemijsko varnost)

Za usklajevanje dela pristojnih ministrstev pri izvajanju nacionalne politike, programov in ukrepov na podlagi tega zakona in drugih predpisov s področja kemikalij ter za zagotavljanje skladnega in celovitega razvoja kemijske varnosti na državni ravni, Vlada Republike Slovenije ustanovi medresorsko komisijo za kemijsko varnost.

Medresorska komisija za kemijsko varnost skrbi za izmenjavo informacij, povezanih s kemijsko varnostjo med resorji in v mednarodnem merilu, obravnava problematiko s področja kemijske varnosti, predlaga in usklajuje skupne medresorske rešitve, ter sodeluje pri pripravi nacionalnega programa kemijske varnosti in akcijskih načrtov. Sestavljajo jo predstavniki vladnih resorjev, gospodarstva, družbenih dejavnosti, nevladnih organizacij in drugih interesnih skupin, ki delujejo ali imajo pristojnosti na kateremkoli področju življenjskega kroga kemikalij. Sestavo in način dela komisije določi Vlada Republike Slovenije.

56.a člen
(nacionalni program za kemijsko varnost)

Za učinkovito in usklajeno izvajanje nacionalne politike na področju kemijske varnosti Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije sprejme nacionalni program kemijske varnosti.

Nacionalni program kemijske varnosti izhaja iz ocene stanja in opredelitve ključnih problemov, ter srednjeročno in dolgoročno opredeljuje nacionalne in globalne strateške cilje in težiščne naloge na vseh področjih kemijske varnosti. S programom se določijo roki in nosilci za izvajanje sprejetih ciljev, načini zagotavljanja finančnih sredstev ter načini za spremljanje njihovega izvajanja. Nacionalni program kemijske varnosti določa tudi prednostna področja pri vključevanju Republike Slovenije v mednarodne aktivnosti in programe na področju kemijske varnosti.

57. člen
(izvedenci za svetovanje ministru)

Strokovno svetovanje ministru pri izvajanju nalog iz tega zakona opravljajo zdravstveni zavodi in drugi izvedenci, ki jih pooblasti minister.

58. člen
(informacijska podpora)

Za strokovno analitično obdelavo podatkov, za informacijsko podporo pri obveščanju Vlade Republike Slovenije in mednarodnih organov in pri izmenjavi informacij o kemikalijah na nacionalni in mednarodni ravni, se pri organu, pristojnem za kemikalije, organizira informacijska podpora.

V informacijsko podporo na področju nevarnih kemikalij se vključujejo vsa pristojna ministrstva oziroma državni organi z zbirkami (bazami) podatkov, s katerimi razpolagajo, v skladu s programom informacijske podpore, ki vključuje tudi načrt izmenjave informacij med pristojnimi organi.

XII. STROŠKI

59. člen
(stroški)

Za storitve, ki jih po tem zakonu opravlja organ, pristojen za kemikalije, se zaračunavajo stroški. Vlada Republike Slovenije izda predpis, ki določi višino stroškov.

Stroške potrebnih preiskav, pridobivanja dokumentacije in postopka v zvezi s prijavo nove snovi in o izjemi (10. in 11. člen), v zvezi s postopkom dajanja biocidnih pripravkov v promet (15. do 22. člen), za izdelavo ocene kemikalij (23. člen), pridobivanja informacij v zvezi s kemikalijami (32., 33., 34. in 35. člen), v zvezi z ocenjevanjem laboratorijev za DLP in izdajo DLP-potrdila (53. in 54. člen) plača prijavitelj oziroma predlagatelj ali zavezanec.

Stroški pooblaščenih zavodov v zvezi z izvajanjem nalog iz 40. in 51.a člena tega zakona se krijejo iz državnega proračuna na podlagi letnega programa dela.

Stroški, ki izhajajo iz dela medresorske komisije (56. člen) ter zdravstvenih in drugih javnih zavodov ter strokovnjakov (24. člen), zdravstvenih zavodov in izvedencev (57. člen) se plačajo iz državnega proračuna.

XIII. ORGAN, PRISTOJEN ZA KEMIKALIJE

60. člen
(pooblastila in naloge organa, pristojnega za kemikalije)

Organ, pristojen za kemikalije, ima po tem zakonu zlasti naslednje naloge in pristojnosti:

1. Sprejema oziroma zahteva dokazila o lastnostih snovi oziroma pripravkov v skladu s predpisi (10., 11., 18., 23., 32., 33., 34. in 35. člen) ter v skladu s predpisi izdaja o tem potrdila (13. člen).
2. Vodi postopke za ocenjevanje kemikalij in predlaga ministru v imenovanje zdravstvene in druge zavode ter strokovnjake za ocenjevanje kemikalij (24. in 57. člen).
3. Vodi seznam prijavljenih snovi, seznam biocidov in seznam snovi, pripravkov in nevarnih izdelkov, za katere je obveznost sporočanja (9., 10., 15. in 35. člen).
4. Izdaja dovoljenja za promet in uporabo biocidov (15. člen).
5. Pripravlja poročila za organe in mednarodne organizacije, ki jim je Republika Slovenija dolžna poročati v skladu s tem zakonom in na podlagi mednarodnih sporazumov (36. in 55. člen).
6. Skrbi za izvajanje PIC postopka (43. člen).
7. Sprejema dokazila o izpolnjevanju pogojev za proizvodnjo, promet in uporabo nevarnih snovi, izdaja dovoljenja za opravljanje dejavnosti in vodi seznam pravnih in fizičnih oseb z dovoljenji za proizvodnjo, promet in uporabo nevarnih kemikalij (44. in 44.a člen).
8. Koordinira izobraževanje svetovalcev za kemikalije in druge vrste izobraževanj, ki potekajo na podlagi tega zakona (45.a člen).
9. Sprejema in vodi informacije v zvezi s hrambo DLP dokumentacije in izdaja DLP – potrdila ter skrbi za DLP ocenjevanje (53. in 54. člen).
10. Vodi seznam in enkrat letno v Uradnem listu Republike Slovenije objavi seznam ustanov (laboratorijev), ki opravljajo preskuse v skladu z dobro laboratorijsko prakso (55. člen).
11. Koordinira delo medresorske komisije (56. člen) in informacijsko podporo na področju kemikalij, v katero se vključujejo vsi organi, pristojni za nevarne snovi z zbirkami (bazami) podatkov, s katerimi razpolagajo, organizacije, ki imajo svoje predstavnike v medresorski komisiji in raziskovalne organizacije, ki razpolagajo s podatki o nevarnih kemikalijah (58. člen).
12. Daje določene informacije vsem pristojnim organom in službam, ki imajo pristojnosti na področju nevarnih kemikalij oziroma te podatke potrebujejo za svoje delo kot so organ državne statistike, carinski organi, organi in službe za varstvo pri delu, enote zdravstvenega varstva, organi in službe za varstvo okolja in organi za zaščito in reševanje idr.
13. Na zahtevo proizvajalca ali uvoznika, ki lahko izkaže utemeljen interes za takšno informacijo, daje informacije, ali je določena snov prijavljena ali sporočena po tem zakonu ali drugem ustreznem postopku v kakšni državi, s katerimi ima Republika Slovenija sklenjene mednarodne pogodbe.
14. Na zahtevo držav uvoznic, v katere namerava proizvajalec s svojim sedežem v Republiki Sloveniji izvažati nevarno snov, mora organ, pristojen za kemikalije, sporočiti podatke, ki se ne štejejo za tajne oziroma poslovne in proizvodne skrivnosti.
15. Sodeluje pri pripravi mednarodnih sporazumov, ki jih sklepa Vlada Republike Slovenije na področju nevarnih kemikalij, predvsem sporazumov na področju medsebojnega priznavanja podatkov in sodelovanja na področju kemijske varnosti in skrbi za njihovo izvajanje.
16. Pripravlja strokovna gradiva za predpise s področja nevarnih kemikalij, ki jih izda Vlada Republike Slovenije oziroma minister, in skrbi za njihovo izvajanje.
17. Izdaja soglasje za promet fitofarmacevtskih sredstev, namenjenih za uporabo v Republiki Sloveniji (49.a člen).
18. Koordinira redni monitoring prometa in uporabe kemikalij (51.a člen).
19. Opravlja druge z zakonom določene naloge.

XIV. SODELOVANJE CARINSKIH ORGANOV
(črtano)

61. člen
(črtan)

XV. INŠPEKCIJSKI NADZOR

62. člen
(inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, opravljajo inšpektorji, pristojni za kemikalije.

63. člen
(pogoji za imenovanje inšpektorja)

Za inšpektorja, pristojnega za kemikalije, ki opravlja nadzor nad izvajanjem tega zakona, je lahko imenovana oseba, ki ima končano univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo naravoslovne smeri in opravljen strokovni izpit s področja zakonodaje o kemikalijah ter izpolnjuje druge splošne pogoje za delo v državni upravi.

Predpis o vsebini in načinu opravljanja strokovnega izpita izda minister.

64. člen
(opravljanje analiz inšpekcijskih vzorcev)

Vzorec kemikalije se jemlje brez nadomestila njegove vrednosti v skladu s predpisi.

Analize vzorcev, ki jih jemljejo inšpektorji iz 62. člena, opravljajo laboratoriji, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.

Predpis o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati laboratoriji iz prejšnjega odstavka, izda minister.

65. člen
(pooblastila inšpektorja)

Poleg pooblastil po splošnih predpisih o inšpekcijskem nadzoru ima inšpektor, pristojen za kemikalije, po tem zako-

nu pravico in dolžnost, da prepove ali ustavi promet s kemikalijo, če:

– pravna ali fizična oseba daje v promet snov, ki ni bila prijavljena v skladu s tem zakonom,

– za nevarno kemikalijo ni bil izdelan varnostni list,

– pravna ali fizična oseba daje v promet nevarno kemikalijo, ne da bi bila pravilno razvrščena v skladu s tem zakonom,

– pravna ali fizična oseba daje nevarno kemikalijo v promet, ne da bi bila označena v skladu s tem zakonom, in zaradi opustitve teh ukrepov grozi huda neposredna nevarnost za ljudi ali okolje.

XVI. KAZENSKE DOLOČBE

66. člen

Z globo od 500.000 do 20,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

1. daje v promet novo snov, ne da bi jo predhodno prijavil pri organu, pristojnem za kemikalije (prvi odstavek 9. člena),

2. daje v promet biocidne pripravke, ne da bi pridobil dovoljenje organa, pristojnega za kemikalije (15. člen),

3. daje v promet ali uporablja biocidne pripravke, ki so razvrščeni kot zelo strupeni, strupeni, rakotvorni, mutageni ali strupeni za razmnoževanje (22. člen),

4. daje v promet nevarno kemikalijo, ki:

– je pakirana v embalaži, ki ne ustreza nevarnim lastnostim kemikalije in predvidenemu namenu in načinu njene uporabe (27. člen),

– ni pakirana v predpisani embalaži na način, ki onemogoča odpiranje otrokom (27. člen) ali ni označena v skladu s predpisanimi kriteriji (28. člen),

– je pakirana ali označena tako, da deluje zavajajoče (27. člen),

– ni opremljena z napisi v slovenskem jeziku (27. člen),

5. ne razvrsti kemikalije v skladu s predpisanimi kriteriji (28. člen),

6. nepravilno označuje kemikalijo, jo označuje kot manj nevarno ali navaja, da ni nevarna (29. člen),

7. ne izdela varnostnega lista ali navede napačne podatke ali ga ne da na razpolago (30. člen),

8. oglašuje nevarno kemikalijo v nasprotju s predpisi (31. člen),

9. ne sporoča redno, podaja nepopolne podatke ali ne sporoča novih izsledkov o učinkih prijavljene snovi na človeka ali okolje ter drugih predpisanih podatkov o novih snoveh (32. člen),

10. ne sporoči organu, pristojnemu za kemikalije, dodatnih podatkov v primeru spremembe oziroma ob novih spoznanjih v zvezi s prijavljeno novo snovjo (drugi odstavek 9. člena) ali o snoveh, za katere ni obvezna prijava (33. člen), ali predpisanih podatkov o dodatnih preskusih (prvi odstavek 34. člena), o nevarnih snoveh, pripravkih in proizvodih (drugi odstavek 35. člena), ali o obstoječih snoveh (četrti odstavek 35. člena),

11. daje v promet nevarne kemikalije ali nevarne proizvode iz 4. člena tega zakona, ne da bi predložil organu, pristojnemu za kemikalije, predpisane podatke (prvi odstavek 35. člena),

12. ne hrani dokumentacije do izteka desetih let po prenehanju proizvodnje ali dajanja kemikalije v promet (41. člen),

13. proizvaja, uporablja ali daje v promet kemikalije brez dovoljenja (44. in 44.a člen),

14. izda osebi, mlajši od 18 let, kemikalijo, ki je po 10. točki 2. člena razvrščena kot nevarna v skupino (f) ali (g) ali če ne vodi predpisane evidence oziroma ne da organu, pristojnemu za kemikalije na razpolago podatkov (47. člen),

15. ne upošteva prepovedi ali omejitev prometa ali uporabe kemikalij, ki lahko škodijo človeku ali okolju, so na seznamu prepovedanih kemikalij ali so lahko toksični njihovi razgradni produkti (49. člen),

16. proizvaja, daje v promet ali uporablja kemikalijo, katere proizvodnja, promet ali uporaba so omejeni ali prepovedani, oziroma ne upošteva drugih uvedenih ukrepov in omejitev (50. člen),

17. predloži lažno DLP dokazilo ali DLP dokazilo pridobljeno z zvijačo (53. člen),

18. ne hrani dokumentacije o dobri laboratorijski praksi najmanj dve leti po prenehanju dajanja snovi ali pripravka v promet oziroma je ne hrani na predpisan način (tretji odstavek 53. člena).

Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

67. člen

(črtan)

Zakon o kemikalijah – ZKem (Uradni list RS, št. 36/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XVII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

68. člen

(pričetek dela organa, pristojnega za kemikalije)

Organ, pristojen za kemikalije, začne delovati v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

69. člen

(rok za pripravo predpisov na podlagi tega zakona)

Minister izda predpis iz 63. člena tega zakona najkasneje 6 mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Drugi predpisi na podlagi tega zakona se izdajo v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

70. člen

(rok za uskladitev z zakonom za nevarne kemikalije, ki so na dan uveljavitve že bile na trgu)

Pravna in fizična oseba, ki daje v promet nevarno snov, nevaren pripravek, ali nevarni izdelek, ki je bil na dan uveljavitve zakona že v prometu na ozemlju Republike Slovenije, mora razvrstitev, pakiranje, opremljanje in označevanje uskladiti s tem zakonom najkasneje v roku enega leta od uveljavitve tega zakona.

71. člen

(prijava oziroma sporočanje o kemikalijah, ki so bile v proizvodnji ali v prometu na dan uveljavitve zakona)

Snovi, ki so bile v proizvodnji ali prometu v Republiki Sloveniji na dan uveljavitve zakona, ne glede na to ali so v smislu tega zakona nove ali obstoječe, je treba v skladu s tem zakonom prijaviti oziroma sporočiti organu, pristojnemu za kemikalije, zahtevane podatke, najkasneje v enem letu po uveljavitvi zakona.

Za vse pripravke na osnovi snovi iz prejšnjega odstavka, ki imajo katero od nevarnih lastnosti iz 10. točke 2. člena tega zakona, je treba organu, pristojnemu za kemikalije,

v roku iz prejšnjega odstavka sporočiti podatke iz prvega odstavka 35. člena tega zakona.

Navodilo o načinu te prijave oziroma o potrebnih podatkih o snoveh in pripravkih izda organ, pristojen za kemikalije, v enem mesecu po pričetku delovanja.

72. člen

(rok za uskladitev poslovanja z zakonom o kemikalijah)

Pravne in fizične osebe morajo uskladiti pogoje in zahteve iz 44., 45. in 46. člena tega zakona s tem zakonom najkasneje v enem letu po njegovi uveljavitvi.

73. člen

(rok za imenovanje inšpektorjev)

Ustrezno število zdravstvenih inšpektorjev, ki opravljajo nadzor nad izvajanjem tega zakona, se imenuje najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Do imenovanja inšpektorjev po prejšnjem odstavku opravljajo inšpekcijski nadzor zdravstveni inšpektorji, ki izpolnjujejo pogoje po posebnem zakonu.

74. člen

(imenovanje komisij, zavodov)

Minister pooblasti zdravstveni oziroma drug javni zavod iz 40. člena kot center za zastrupitve najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi zakona. Vlada Republike Slovenije imenuje medresorsko komisijo iz 56. člena v šestih mesecih po uveljavitvi zakona.

Minister pooblasti strokovnjake za ocenjevanje izvajanja dobre laboratorijske prakse v treh mesecih po uveljavitvi zakona (54. člen).

Minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona pooblasti laboratorije za izvajanje nalog iz 27. in 64. člena tega zakona do 31. decembra 2002.

75. člen

(pridobitev dovoljenja za biocidne pripravke)

Dokler aktivne snovi, ki se uporabljajo v pripravkih biocidov, še niso uvrščene v katero od prilog I ali IA oziroma IB predpisa iz 19. člena tega zakona, se dovoljenje za biocidni pripravek izda v skladu z določbami tega zakona, oziroma predpisov na njegovi podlagi, ne da bi bila snov razvrščena v katero izmed navedenih prilog.

76. člen

(predpisi, ki se uporabljajo do izdaje novih)

Dokler ne bodo izdani izvršilni predpisi na podlagi tega zakona, se uporabljajo, kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, določbe naslednjih izvršilnih predpisov:

– pravilnik o natančnejših merilih za razvrščanje strupov v skupine in o metodah za določanje stopnje strupenosti posameznih strupov (Uradni list SFRJ, št. 1/83),

– pravilnik o načinu uničevanja neuporabljenih strupov in embalaže, uporabljene za pakiranje strupov ter o načinu jemanja strupov iz prometa (Uradni list SFRJ, št. 7/83),

– pravilnik o tehničnih in sanitarno higienskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom strupov (Uradni list SFRJ, št. 9/86),

– pravilnik o označevanju strupov, ki se dajo v promet na domačem trgu (Uradni list SFRJ, št. 32/86),

– odločba o prepovedi prometa in uporabe strupenih snovi in iz njih izdelanih preparatov, ki se uporabljajo kot fitofarmacevtska sredstva (Uradni list RS, št. 29/96, 34/96 in 35/97).

77. člen

(predpis, ki se preneha uporabljati)

Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati zakon o prometu s strupi (Uradni list SFRJ, št. 13/91).

78. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kemikalijah – ZKem-A (Uradni list RS, št. 65/2003) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

57. člen

(postopek za pridobitev dovoljenja za biocidne pripravke)

Dokler aktivne snovi, ki se uporabljajo v biocidnih pripravkih, niso uvrščene na sezname aktivnih snovi Evropske unije, se dovoljenja za biocidne pripravke v skladu z določbami zakona oziroma predpisov, izdanih na njegovi podlagi, izdajajo po skrajšanem ali posebnem postopku.

58. člen

(ustanovitev organa, pristojnega za kemikalije)

Do uveljavitve uredbe Vlade Republike Slovenije, s katero se ustanovi organ, pristojen za kemikalije, opravlja njegove strokovne in razvojne upravne naloge Urad Republike Slovenije za kemikalije, naloge inšpekcijskega in drugega nadzora nad izvajanjem zakona o kemikalijah pa Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije.

Z dnem ustanovitve organa, pristojnega za kemikalije, preneha veljati deveta alinea prvega odstavka 1. člena zakona o zdravstveni inšpekciji (Uradni list RS, št. 99/99, 107/99-popravek, 31/2000-ZP-L, 52/2003-ZDU-1, 110/2002-ZGO-1).

59. člen

(razveljavitev pravilnika)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati pravilnik o sanitarno-tehničnih pogojih za promet oziroma proizvodnjo nevarnih kemikalij (Uradni list RS, št. 81/2000).

60. člen

(status odgovornih oseb)

Osebe, ki imajo status odgovorne osebe na podlagi 45. člena zakona o kemikalijah (Uradni list RS, št. 36/99), z uveljavitvijo tega zakona pridobijo status svetovalca za kemikalije in lahko brez omejitev in pod enakimi pogoji opravljajo naloge v skladu s 36. členom tega zakona (45.a člen zakona).

61. člen

(rok za pripravo predpisov)

Vlada Republike Slovenije pripravi predlog nacionalnega programa iz 47. člena tega zakona (56.a člen zakona) najkasneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

Drugi predpisi na podlagi tega zakona se izdajo v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

62. člen

(denarne kazni za prekrške)

Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 55. členu tega zakona (66. člen zakona), z denarno kaznijo

najmanj 1,200.000 tolarjev kaznuje pravna ali fizična oseba, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, z denarno kaznijo najmanj 120.000 tolarjev pa se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz 55. člena tega zakona.

63. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4832. Zakon o kozmetičnih proizvodih (ZKozP-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o kozmetičnih proizvodih, ki obsega:

– zakon o kozmetičnih proizvodih – ZKozP (Uradni list RS, št. 66/2000 z dne 26. 7. 2000) in

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zakon o kozmetičnih proizvodih – ZKozP-A (Uradni list RS, št. 65/2003 z dne 4. 7. 2003).

Št. 520-01/00-2/3
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 967-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N
O KOZMETIČNIH PROIZVODIH
uradno prečiščeno besedilo
(ZKozP-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati kozmetični proizvodi v prometu v Republiki Sloveniji, da se zagotovi njihova ustreznost in nemoten promet, ter ureja nadzor nad kozmetičnimi proizvodi.

2. člen
(kozmetični proizvod)

Kozmetični proizvod v smislu tega zakona je katerakoli snov ali pripravek v končni obliki, namenjena nanašanju na zunanje dele človeškega telesa (povrhnjico, lasišče, nohte, ustnice ali zunanja spolovila) ali na zobe in sluznico v ustni votlini, z izključnim ali glavnim namenom, da jih očisti, odišavi ali zaščiti, jih ohrani v dobrem stanju, spremeni njihov izgled ali odpravi neprijeten telesni vonj.

3. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Dobavitelj je vsaka pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik s sedežem v Republiki Sloveniji, ki:

– proizvaja kozmetične proizvode,

– se s svojo firmo, blagovnim znakom ali drugim znakom razlikovanja na kozmetičnih proizvodih predstavlja kot njihov proizvajalec,

– kakorkoli spremeni sestavo kozmetičnih proizvodov ali vsebino označb, predpisanih s tem zakonom,

– je proizvajalčev zastopnik oziroma uvoznik s sedežem v Republiki Sloveniji, če proizvajalec nima sedeža v Republiki Sloveniji ali v Evropski uniji.

2. Promet je prodaja ali vsaka prepustitev kozmetičnega proizvoda končnemu uporabniku za namene, določene v tem zakonu. Določbe tega zakona, ki se nanašajo na promet, se smiselno uporabljajo tudi za poklicno uporabo kozmetičnih proizvodov.

3. Dobra laboratorijska praksa je sistem kakovosti, ki se nanaša na organizacijske postopke in pogoje, v katerih se neklinične zdravstvene in okoljske varnostne študije načrtujejo, izvajajo, nadzorujejo, zapisujejo, arhivirajo in se o njih poroča.

4. Dobra proizvodna praksa je sistem za doseganje kakovosti, ki zagotavlja dosledno izdelavo in kontrolo proizvoda po merilih za kakovost ter ustreznost namenu uporabe, kot zahteva specifikacija proizvoda.

5. Konzervans je snov, ki je dodana kozmetičnemu proizvodu, s primarnim namenom zaviranja razvoja mikroorganizmov v tem proizvodu.

6. UV filter je snov, ki je dodana kozmetičnim proizvodom s primarnim namenom, da filtrira določene ultravijolične žarke, da bi zaščitili kožo pred škodljivimi učinki teh žarkov.

7. Pooblaščeni laboratorij je laboratorij, ki ga imenuje minister, pristojen za zdravje (v nadaljnjem besedilu: minister) izmed laboratorijev, ki so akreditirani ali pri katerih je ugotovljena usposobljenost za izvajanje preiskave, ki jo zahteva zakon.

8. Kozmetična sestavina je katerakoli kemijska snov ali pripravek sintetičnega ali naravnega izvora, ki se uporablja v sestavi kozmetičnih proizvodov, vključno z dišavami in aromatičnimi snovmi.

9. Uvoz je carinski postopek sprostitve blaga v prost promet.

V tem zakonu uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol.

II. USTREZNOST KOZMETIČNIH PROIZVODOV

4. člen
(ustreznost kozmetičnih proizvodov)

Kozmetični proizvodi, ki se dajejo v promet, morajo izpolnjevati zahteve, predpisane s tem zakonom, in ob običajnih ali razumno predvidljivih pogojih uporabe in ob upoštevanju njihovega izgleda, oznak, navodil za uporabo in odstranjevanje ter ostalih navedb ali informacij, s katerimi jih je opremil dobavitelj, ne smejo škodovati človekovemu zdravju.

Za ustreznost kozmetičnega proizvoda je odgovoren dobavitelj. Za upoštevanje navodil za pravilno ravnanje, s katerimi je opremljen kozmetični proizvod, pa je odgovorna tudi vsaka druga pravna ali fizična oseba, ki opravlja promet z njimi.

5. člen
(črtan)

6. člen
(ocena ustreznosti kozmetičnih proizvodov)

Pred dajanjem kozmetičnih proizvodov v promet mora dobavitelj zagotoviti oceno njihove ustreznosti za človekovo

zdravje. Ocena ustreznosti mora biti izdelana na podlagi rezultatov opravljenih preskusov in študij, pri čemer je potrebno upoštevati splošne toksikološke lastnosti uporabljenih sestavin, njihovo kemijsko strukturo in izpostavljenost uporabnika.

Oceno ustreznosti lahko izdelajo strokovnjaki z najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo s področja kemije ali farmacije ali z univerzitetno izobrazbo s področja medicine ali toksikologije.

7. člen

(preskušanje kozmetičnih proizvodov na živalih)

Kozmetični proizvodi, ki:

– so bili zaradi ugotavljanja ustreznosti in zagotavljanja skladnosti z določbami tega zakona preskušeni na laboratorijskih živalih oziroma

– vsebujejo sestavine ali kombinacije sestavin, ki so bile zaradi ugotavljanja ustreznosti in zagotavljanja skladnosti z določbami tega zakona preskušeni na laboratorijskih živalih,

se lahko dajejo v promet le, če so bili preskusi na živalih izvedeni po predpisanih metodah in v skladu z načeli dobre laboratorijske prakse, predpisanimi na podlagi zakona, ki ureja kemikalije.

V Republiki Sloveniji ni dovoljeno preskušanje kozmetičnih proizvodov ali njihovih prototipov na živalih.

Dobavitelji kozmetičnih proizvodov morajo organu, pristojnemu za kemikalije, do 31. januarja tekočega leta sporočiti vrste in število preskusov v zvezi s kozmetičnimi proizvodi, ki so jih v preteklem letu izvedli na živalih z namenom ugotavljanja njihove ustreznosti ali zagotavljanja skladnosti z določbami tega zakona.

Minister določi pogoje, pod katerimi je dovoljeno označevati kozmetične proizvode z navedbami o preskušanju na živalih.

Organ, pristojen za kemikalije, in organ, pristojen za zaščito živali, po predhodnem soglasju Evropske komisije, lahko izjemoma dovolita odstopanje od določb prvega odstavka in določita pogoje preskušanja, če ni drugače mogoče preprečiti škodljivih posledic in pomislekov v zvezi z varnostjo kozmetičnega proizvoda za zdravje uporabnika.

8. člen

(pristojni organ za kozmetične proizvode)

Strokovne in razvojne upravne naloge v skladu s tem zakonom izvaja organ, pristojen za kemikalije.

Na mednarodni ravni organ, pristojen za kemikalije, izmenjuje informacije o kozmetičnih proizvodih z drugimi pristojnimi organi v skladu z mednarodnimi pogodbami oziroma sistemi mednarodnega obveščanja.

Na podlagi informacije, ki jo pridobi pri izmenjavi informacij v okviru sistemov obveščanja na mednarodni ravni, da obstaja utemeljen sum, da je določen kozmetični proizvod nevaren za človekovo zdravje, lahko organ, pristojen za kemikalije, z odločbo začasno prepove njegovo dajanje v promet v Republiki Sloveniji, oziroma določi posebne pogoje, pod katerimi se kozmetični proizvod lahko daje v promet.

Organ, pristojen za kemikalije, lahko z odločbo začasno prepove ali omeji dajanje kozmetičnega proizvoda v promet v Republiki Sloveniji tudi na podlagi mnenja komisije iz 16. člena tega zakona.

III. PROIZVODNJA KOZMETIČNIH PROIZVODOV

9. člen

(opravljanje dejavnosti)

Dobavitelj kozmetičnih proizvodov mora dejavnost predhodno priglasiti pri organu, pristojnem za kemikalije, na obrazcu, ki ga predpiše minister. Organ, pristojen za kemikalije, vodi seznam dobaviteljev, ki vsebuje firmo, sedež, kontaktno osebo ter kontaktne številke in naslove in je na razpolago le pooblaščenim osebam, organom in ustanovam.

Oseba, ki je pri dobavitelju odgovorna za proizvodnjo oziroma za zagotavljanje kakovosti kozmetičnih proizvodov, mora imeti najmanj višješolsko izobrazbo kemijske, farmacevtske ali medicinske smeri, ali podobne smeri, ki zagotavlja izvajanje zahtev ustreznosti za kozmetične proizvode, predpisane s tem zakonom.

Proizvodnja kozmetičnih proizvodov mora potekati v skladu z načeli dobre proizvodne prakse.

Načela dobre proizvodne prakse predpiše minister.

10. člen

(prepovedane snovi)

Kozmetični proizvodi ne smejo vsebovati snovi in mikroorganizmov, ki jih na podlagi enotnega seznama prepovedanih snovi Evropske unije ali na podlagi utemeljenega predloga komisije iz 16. člena tega zakona določi minister.

Snovi iz prejšnjega odstavka so lahko v kozmetičnih proizvodih prisotne v sledovih, če je njihova prisotnost tehnološko neizogibna kljub dobri proizvodni praksi, in pod pogojem, da njihova prisotnost ne vpliva na ustreznost kozmetičnega proizvoda v skladu s 4. členom tega zakona.

Pogoje za mikrobiološko ustreznost kozmetičnih proizvodov predpiše minister.

11. člen

(pogojno dovoljene snovi)

Kozmetični proizvodi, ki vsebujejo pogojno dovoljene snovi, se lahko dajejo v promet, če izpolnjujejo pogoje in omejitve glede njihovih koncentracij, področja in načina uporabe, označevanja, ter druge omejitve, s katerimi se zagotovi njihova ustreznost v skladu s tem zakonom.

Pogojno dovoljene snovi ter pogoje in omejitve za kozmetične proizvode, ki jih vsebujejo, predpiše minister na podlagi enotnega seznama Evropske unije.

IV. PROMET S KOZMETIČNIMI PROIZVODI

12. člen

(podatki o kozmetičnem proizvodu)

Dobavitelj kozmetičnega proizvoda mora na naslovu v Republiki Sloveniji ali v Evropski uniji za izvajanje inšpekcijskega nadzora zagotoviti dosje s podatki o kozmetičnem proizvodu v slovenskem, angleškem ali drugem, zdravstvenemu inšpektorju razumljivem jeziku. Vsebino in podrobnejše zahteve v zvezi z dosjejem o kozmetičnem proizvodu predpiše minister.

Zaradi ustreznega zdravljenja lahko organ, pristojen za kemikalije, podatke o sestavi in o sestavinah kozmetičnega proizvoda posreduje zavodom, ki so na podlagi zakona, ki ureja kemikalije, pooblaščeni za zbiranje, urejanje in stalno posredovanje podatkov o akutnih zastrupitvah in drugih učinkih kemikalij, oziroma od dobavitelja zahteva, da te podatke zavodu posreduje sam. Pooblaščeni zavodi lahko podatke uporabljajo samo v namene, za katere so jim bili posredovani.

Minister lahko določi, da imajo določeni podatki ali skupine podatkov iz dosjeja o kozmetičnem proizvodu poseben pomen za obveščenost uporabnikov kozmetičnih proizvodov. Dobavitelj kozmetičnega proizvoda mora omogočiti neomejen dostop do teh podatkov vsem uporabnikom in široki zainteresirani javnosti.

13. člen
(sporočanje o kozmetičnem proizvodu)

Pred prvim dajanjem kozmetičnega proizvoda v promet mora dobavitelj organu, pristojnemu za kemikalije, sporočiti kraj ali kraje proizvodnje, oziroma v primeru uvoza v Republiko Slovenijo, državo izvoznico ter državo porekla.

Način sporočanja predpiše minister.

14. člen
(pakiranje in označevanje)

Kozmetične proizvode je dovoljeno dati v promet le, če so pakirani v embalaži, ki omogoča pravilno uporabo in zagotavlja njihovo ustreznost ob predvidljivi uporabi.

Kozmetični proizvodi morajo biti ustrezno označeni in opremljeni s podatki o dobavitelju in kozmetičnem proizvodu. Vse označbe, navodila oziroma napisi morajo biti dobro vidni in čitljivi ter takšni, da jih ni mogoče izbrisati. Na embalaži morajo biti v slovenskem jeziku navedene označbe in podatki, ki so posebnega pomena za varovanje zdravja uporabnikov. Podrobnejšo vsebino in način označevanja ter označbe in podatke, ki morajo biti v slovenskem jeziku, predpiše minister.

14.a člen
(zaščita podatkov o sestavi)

Če dobavitelj oceni, da bi mu navajanje ene ali več sestavin kozmetičnega proizvoda, ki predstavljajo proizvodne ali poslovne skrivnosti, lahko povzročilo poslovno škodo, lahko pri organu, pristojnem za kemikalije, z vlogo zaprosi za zaščito teh podatkov.

Če organ, pristojen za kemikalije, oceni, da zakritje podatkov ne zmanjšuje varnosti uporabnikov proizvoda, dobavitelju najkasneje v štirih, izjemoma pa v šestih mesecih sporoči alternativne kode za sestavine, ki jih želi zaščititi, v nasprotnem primeru pa vlogo zavrne z obrazložitvijo.

Zaščita podatkov lahko traja največ pet let. Po poteku tega roka dobavitelj lahko zaprosi za podaljšanje tega roka, ki pa ne more biti daljše od treh let.

Postopek in vsebino vloge za zaščito podatkov o sestavinah kozmetičnih proizvodov predpiše minister.

Zaščita podatkov, pridobljena na podlagi tega člena, ne vpliva na določbe 12. člena tega zakona.

V. OGLAŠEVANJE

15. člen
(oglaševanje kozmetičnih proizvodov)

Prepovedano je oglaševanje kozmetičnih proizvodov na način, ki bi lahko zavajal potrošnike.

Besede ali besedne zveze, imena, trgovske znamke, slike ali drugi znaki, ki se uporabljajo pri označevanju, oglaševanju in predstavljanju kozmetičnih proizvodov, ne smejo pripisovati zdravilnih učinkov ali navajati drugih učinkov oziroma lastnosti, ki jih kozmetični proizvodi nimajo.

VI. OBRAVNAVA STROKOVNIH VPRAŠANJ V ZVEZI S KOZMETIČNIMI PROIZVODI

16. člen
(obravnava strokovnih vprašanj)

Za obravnavo strokovnih vprašanj v zvezi s tem zakonom in pripravo strokovnih mnenj imenuje minister na predlog organa, pristojnega za kemikalije, komisijo za kozmetiko, ki jo sestavljajo strokovnjaki s področja medicine, farmacije, kozmetike, toksikologije, kemije ter drugih področij.

Za reševanje strokovnih vprašanj na mednarodni ravni imenuje minister izmed strokovnjakov iz prejšnjega odstavka izvedence v pristojna mednarodna telesa.

Delo komisije za kozmetiko usklajuje organ, pristojen za kemikalije.

VII. poglavje
(črtano)

17. člen
(črtan)

18. člen
(črtan)

VIII. NADZORSTVO

19. člen
(inšpekcijski nadzor)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, opravljajo zdravstveni inšpektorji.

Za namen inšpekcijskega nadzora se vzorci kozmetičnih proizvodov odvzamejo brez nadomestila njihove vrednosti.

20. člen
(analitske metode)

Analize vzorcev kozmetičnih proizvodov, odvzetih za namen inšpekcijskega nadzora, opravljajo pooblaščeni laboratoriji v skladu z metodami, ki jih predpiše minister.

21. člen
(pooblastila zdravstvenih inšpektorjev)

Pri inšpekcijskem nadzoru imajo zdravstveni inšpektorji poleg pooblastil po splošnih predpisih tudi pooblastila, da:

– jemljejo vzorce kozmetičnih proizvodov ali serije kozmetičnih proizvodov in jih dajo v analizo pooblaščenim laboratorijem za ugotavljanje njihove skladnosti z zahtevami glede sestave;

– odredijo, da se v roku, ki ga določijo, odpravijo ugotovljene nepravilnosti;

– zahtevajo in pregledajo podatke o kozmetičnem proizvodu;

– zahtevajo, da se kozmetični proizvod opremi z ustreznimi opozorili;

– prepovedo nedovoljeno oglaševanje kozmetičnih proizvodov;

– odredijo, da se na stroške dobavitelja oziroma osebe, ki opravlja promet, odstrani ali uniči material, uporabljen za nedovoljeno oglaševanje;

– prepovedo dajanje v promet oziroma odredijo umik iz prometa za kozmetične proizvode, ki nimajo izdelane ocene ustreznosti, ki so nepravilno označeni, ki jim je pretekel rok uporabe ali so se izkazali za nevarne človekovemu zdravju;

– odredijo uničenje kozmetičnih proizvodov na stroške dobavitelja oziroma osebe, ki daje proizvod v promet, če je to nujno za varovanje zdravja potrošnikov;

– izrečejo denarno kazen, ki se izterja takoj na kraju prekrška.

IX. KAZENSKE DOLOČBE

22. člen
(globe)

Z globo od 200.000 do 10,000.000 tolarjev, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

1. daje v promet kozmetični proizvod, ki ni v skladu s 4. členom tega zakona;

2. nima zagotovljene ocene ustreznosti oziroma ocena ustreznosti kozmetičnega proizvoda ni izdelana v skladu s predpisanimi zahtevami (6. člen) ali za izdelavo ocene ustreznosti izvaja preskuse, ki niso v skladu z dobro laboratorijsko prakso (7. člen);

3. oseba za izdelavo ocene varnosti ne izpolnjuje predpisanih pogojev (6. člen);

4. daje v promet kozmetične proizvode v nasprotju s prvim odstavkom 7. člena oziroma izvaja preskušanje kozmetičnih proizvodov ali njihovih prototipov na živalih v nasprotju z drugim ali petim odstavkom 7. člena ali ne sporoči podatkov o izvedenih preskusih na živalih v nasprotju s tretjim odstavkom 7. člena;

5. ne zagotovi, da proizvodnja poteka v skladu z načeli dobre proizvodne prakse (9. člen);

6. proizvaja ali uvaža kozmetični proizvod v nasprotju z 9. členom tega zakona;

7. daje v promet kozmetične proizvode, ki so v nasprotju z 10. in 11. členom tega zakona;

8. zdravstvenemu inšpektorju, organu, pristojnemu za kemikalije, ali pooblaščenemu zdravstvenemu zavodu ne zagotovi predpisanih podatkov v predpisanem roku in ne omogoči dostopa do podatkov posebnega pomena za obveščenost uporabnikov (12. člen);

9. organu, pristojnemu za kemikalije, ne sporoči predpisanih podatkov ali sporoči nepopolne podatke (13. člen);

10. daje v promet kozmetične proizvode, ki niso:

– ustrezno pakirani ali

– ustrezno označeni ali ustrezno opremljeni (12. in 14. člen);

11. oglašuje kozmetične proizvode na način, ki bi lahko zavajal potrošnika (15. člen).

Z globo od 50.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Zakon o kozmetičnih proizvodih – ZKozP (Uradni list RS, št. 66/2000) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

(rok za izdajo predpisov za izvrševanje zakona)

Predpise iz tretjega odstavka 4. člena, prvega odstavka 10. člena, 11. člena, tretjega odstavka 14. člena in 20. člena tega zakona izda minister v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Predpis iz drugega odstavka 9. člena tega zakona izda minister v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

Predpis iz šestega odstavka 25. člena tega zakona izda minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

24. člen

(imenovanje komisije)

Komisijo iz prvega odstavka 16. člena tega zakona imenuje minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

25. člen

(prehodno obdobje za uveljavitev zakona)

Pravne ali fizične osebe, ki opravljajo proizvodnjo ali promet s kozmetičnimi proizvodi, morajo uskladiti svoje poslovanje s tem zakonom v enem letu po njegovi uveljavitvi.

Kozmetični proizvodi, ki so že v prometu na dan uveljavitve tega zakona ter kozmetični proizvodi, ki pridejo v promet v enem letu po uveljavitvi tega zakona, so lahko v prometu 30 mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Minister v enem letu po uveljavitvi tega zakona pooblasti laboratorije, ki so usposobljeni po pravilih akreditacije ali njej enakovrednih pravilih.

Do pooblastitve laboratorijev iz prejšnjega odstavka opravljajo naloge po tem zakonu laboratoriji, ki ob uveljavitvi tega zakona opravljajo analize vzorcev kozmetičnih proizvodov.

Rok za uveljavitev dobre proizvodne prakse je šest let po uveljavitvi tega zakona.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora proizvodnja do uveljavitve načel dobre proizvodne prakse po tem zakonu potekati v skladu z navodili za proizvodnjo kozmetičnih proizvodov, ki jih izda minister in se nanašajo na osebje, prostore, opremo, dokumentacijo, proizvodnjo in nadzor kakovosti.

26. člen

(predpisi, ki prenehajo veljati)

Do izdaje predpisov iz prvega odstavka 23. člena tega zakona se uporablja pravilnik o pogojih glede zdravstvene neoporečnosti predmetov splošne rabe, ki smejo v promet (Uradni list SFRJ, št. 26/83, 61/84, 56/86, 50/89 in 18/91) v delu, ki se nanaša na sredstva za osebno higieno, negovalna in lepotilna sredstva za obraz in telo (V. poglavje, od 101. do vključno 114. člena) kolikor ni v nasprotju s tem zakonom.

27. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kozmetičnih proizvodih – ZKozP-A (Uradni list RS, št. 65/2003) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

22. člen

Predpis iz 10. člena tega zakona (prvi odstavek 9. člena zakona) izda minister najpozneje tri mesece po uveljavitvi tega zakona.

Ne glede na določbo drugega odstavka 23. člena zakona minister izda predpis iz četrtega odstavka 9. člena zakona do 31. 12. 2005.

Predpis iz 16. člena tega zakona (četrti odstavek 14.a člena zakona) izda minister do 31. 12. 2003.

23. člen

Dobavitelji kozmetičnih proizvodov, ki so dejavnost opravljali na dan uveljavitve tega zakona, morajo dejavnost prijaviti najkasneje šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.

24. člen

Do pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji se šteje za uvoz v Republiko Slovenijo uvoz iz katerekoli države, po tem datumu pa iz vseh držav, ki niso članice Evropske unije.

25. člen

Do ustanovitve organa, pristojnega za kemikalije, opravlja njegove naloge Urad za kemikalije Republike Slovenije.

26. člen

Do 1. januarja 2005 se za prekrške, določene v 21. členu tega zakona (22. člen zakona), z denarno kaznijo od 500.000 do 3,000.000 tolarjev kaznuje pravna ali fizična oseba, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, z denarno kaznijo 50.000 tolarjev, ki se izterja takoj na kraju, pa se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz 21. člena tega zakona (22. člen zakona).

27. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4833. Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 (ZIPRS0304-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004, ki obsega:

– zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304 (Uradni list RS, št. 118/2002 z dne 30. 12. 2002) in

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304-A (Uradni list RS, št. 63/2003 z dne 30. 6. 2003).

Št. 411-01/02-74/5
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 968-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N
O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2003 IN 2004 uradno prečiščeno besedilo (ZIPRS0304-UPB1)

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(Vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se za spremembe proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in proračun Republike Slovenije za leto 2004 določajo struktura posebnega dela proračuna, posebnosti izvrševanja proračuna, obseg zadolževanja in poroštev države ter javnega sektorja na ravni države, posebnosti razpolaganja s sredstvi za plače in določa znesek primerne porabe na prebivalca za leti 2003 in 2004.

(2) Določbe tega zakona se uporabljajo v letih 2003 in 2004, razen če ni za posamezni proračun urejeno drugače.

2. člen
(Pomen uporabljenih pojmov)

(1) Pojmi iz 3. člena zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/2000, 79/2001 in 30/2002; v nadaljnjem besedilu: ZJF) imajo po tem zakonu enak pomen.

(2) Posamezni, v tem zakonu uporabljeni pojmi imajo naslednji pomen:

1. proračun so spremembe proračuna Republike Slovenije, proračun Republike Slovenije in rebalans proračuna Republike Slovenije;

2. neposredni uporabnik je neposredni uporabnik proračuna Republike Slovenije;

3. predlagatelji finančnih načrtov so predlagatelji finančnih načrtov, ki so tako določeni v drugem odstavku 19. člena ZJF in drugi samostojni neposredni uporabniki, ki so zajeti v navedenem členu ZJF, pa niso navedeni v drugem odstavku 19. člena ZJF;

4. področja proračunske porabe so področja, na katerih država deluje oziroma nudi storitve in v katera so, upoštevaje delovna področja neposrednih uporabnikov, razvrščeni izdatki v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov. Področja proračunske porabe so določena s predpisano funkcionalno – programsko klasifikacijo izdatkov državnega proračuna;

5. glavni program je splošni program, ki je del področja proračunske porabe, v katerega so razvrščeni izdatki v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov. Glavni programi so določeni s predpisano funkcionalno-programsko klasifikacijo izdatkov državnega proračuna. Glavni program ima določene splošne cilje, s katerimi se izvajajo cilji področja proračunske porabe in na katerega se nanašajo kazalci učinkovitosti ter uspešnosti;

6. podprogram je program, ki je del glavnega programa, v katerega so razvrščeni izdatki v finančnem načrtu praviloma enega neposrednega uporabnika. Podprogram ima jasno določene specifične cilje in kazalce učinkovitosti ter uspešnosti in z njim se izvajajo cilji glavnega programa;

7. proračunska postavka (v nadaljnjem besedilu: postavka) je del podprograma, ki prikazuje celoto ali del aktivnosti, projekta ali ekonomski namen porabe sredstev iz delovnega področja enega neposrednega uporabnika;

8. postavka – podskupina kontov je del postavke, ki v skladu s predpisanim kontnim načrtom okvirno določa ekonomski namen dela izdatkov postavke;

9. postavka – konto je del postavke, ki v skladu s predpisanim kontnim načrtom natančno določa ekonomski namen izdatkov postavke in je temeljna enota za izvrševanje proračuna;

10. pravica porabe je pravica neposrednega uporabnika, da prevzema in plačuje obveznosti v breme sredstev na določeni proračunski postavki – kontu;

11. obveznosti v breme proračunov prihodnjih let so obveznosti, ki zapadejo v plačilo v breme proračunov prihodnjih let in so prevzete v skladu z 51. členom ZJF in tem zakonom;

12. namenske postavke so postavke, ki se financirajo iz namenskih prihodkov in prejemkov proračuna, ki so kot namenski določeni z ZJF in s tem zakonom;

13. plačni konti so konti iz: podskupine kontov 400 – Plače in drugi izdatki zaposlenim ter 401 – Prispevki delodajalcev za socialno varnost in konto 4028 – Davek na izplačane plače in

14. javna infrastruktura so objekti in omrežja, ki služijo za izvajanje javnih služb ali javnih gospodarskih služb ter druga omrežja in objekti v javni rabi, ki so v lasti države oziroma občine, če ni z zakonom drugače določeno.

2. STRUKTURA POSEBNEGA DELA PRORAČUNA

3. člen
(Struktura posebnega dela proračuna)

(1) Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele:

1. področja proračunske porabe;
2. glavne programe in
3. podprograme.

(2) Podprogram je razdeljen na postavke, te pa na podskupine kontov ter konte, določene s predpisanim kontnim načrtom.

(3) Posebni del proračuna se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije skladno s prvim in drugim odstavkom tega člena do ravni postavke – podskupine kontov.

4. člen
(Spremembe institucionalne strukture proračuna)

Novi državni organ, ki se ustanovi po sprejemu proračuna, se lahko vključi v proračun kot neposredni uporabnik šele z novim proračunom, kot ga določa 1. točka drugega odstavka 2. člena tega zakona. Do takrat se delovanje novoustanovljenega državnega organa financira iz finančnega načrta neposrednega uporabnika, ki je predlagal ustanovitev tega državnega organa.

3. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA

3.1. *Splošno*

5. člen
(Izvrševanje proračuna)

(1) V tekočem letu se izvršuje proračun tekočega leta.

(2) Proračun se izvršuje skladno z določbami ZJF, tega zakona in podzakonskimi predpisi, izdanimi na njuni podlagi.

(3) Proračun se izvršuje na nivoju postavke – konto.

6. člen
(Zaključek leta)

(1) Med prejemke proračuna posameznega leta se vključujejo vsi prejemki, ki bodo vplačani na podračun proračuna do vključno 31. decembra tekočega leta.

(2) Med izdatke proračuna, ter med izdatke neposrednih uporabnikov, se vključujejo vsi izdatki, ki so za poravnavo obveznosti, nastalih v tekočem letu, izplačani iz proračuna oziroma nakazani neposrednim uporabnikom do vključno 31. decembra tekočega leta.

(3) Za tehnično izvedbo prejšnjega odstavka lahko proračun in neposredni uporabniki izplačujejo sredstva za plačilo svojih obveznosti še prva dva delovna dneva v januarju naslednjega leta.

3.2. *Namenski prejemki in izdatki proračuna*

7. člen
(Namenski prihodki in odhodki proračuna)

(1) Namenski prihodki proračuna za leto 2003 in 2004 so poleg prihodkov, določenih v prvem stavku prvega odstavka 43. člena ZJF, tudi naslednji prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, ki se uporabijo za odhodke v bilanci prihodkov in odhodkov ali za izdatke v računu financiranja:

1. prihodki požarne takse po 59. členu zakona o varstvu pred požarom (Uradni list RS, št. 71/93 in 87/2001), ki se po kriterijih, ki jih določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;
2. prihodki posebnega prispevka iz 6. člena zakona o popotresni obnovi objektov in spodbujanju razvoja v Posočju (Uradni list RS, št. 45/98, 67/98, 110/99 in 59/2001), ki se skladno s programi vlade uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;
3. prihodki po zakonu o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zaplembe premoženja (Uradni list RS, št. 49/99), ki se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;
4. prihodki po zakonu o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja (Uradni list RS, št. 18/2001, 111/2001 in 67/2002), ki se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;
5. prihodki po 116. členu zakona o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 30/2001), ki se do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za informacijsko družbo, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;
6. prihodki vplačanih tiskovin, ki jih stranke v upravnem postopku vplačajo pri upravnih enotah, in jih upravne enote uporabijo za plačilo obveznosti dobaviteljem zaračunljivih tiskovin;
7. prihodki, ki jih lastniki oziroma uporabniki kmetijskih zemljišč po 95. členu zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 59/96) vplačujejo v proračun Republike Slovenije, ki se do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu;
8. prihodki po 110. členu zakona o medijih (Uradni list RS, št. 35/2001), ki se iz naslova letnih in mesečnih pristojbin uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu za razširjanje programskih vsebin;
9. prihodki takse po uredbi o taksi zaradi uporabe mazalnih olj in tekočin (Uradni list RS, št. 2/2002), ki se do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za okolje, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedeni uredbi;
10. prihodki takse za razgradnjo izrabljenih motornih vozil po posebni uredbi, ki se do višine pravic porabe, zagotovljenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za okolje, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedeni uredbi;
11. prihodki po zakonu o rudarstvu (Uradni list RS, št. 56/99), ki se do višine pravic porabe, predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za okolje, v sprejetem proračunu uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu. Med prihodke rudarskega sklada se štejejo tudi proračunska sredstva, ki so potrebna za nujno sanacijo za okolje nevarnih vrtin in drugih objektov za pridobivanje ogljikovodikov;
12. prihodki takse po posebni uredbi, ki ureja takso za emisijo ogljikovega dioksida, ki se do višine 6.500,000.000 tolarjev uporabijo za namene, določene v navedeni uredbi pri ministrstvu, pristojnem za okolje;
13. prihodki po 162. členu zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/2002) in sicer:

– v letu 2003: vodna povračila do višine 1025,000.000 tolarjev in plačila za pridobitev vodne pravice do višine 400,000.000 tolarjev, ki se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu pri ministrstvu, pristojnem za okolje in

– v letu 2004: vodna povračila do višine 1.919,813.000 tolarjev in plačila za pridobitev vodne pravice do višine 450,000.000 tolarjev, ki se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu pri ministrstvu, pristojnem za okolje;

14. prihodki, ki se v skladu s 3. točko drugega odstavka 74. člena ZJF uporabijo za plačilo stroškov prodaje kapitalskih naložb v višini, ki je za to potrebna,

15. prihodki od prodaje strateških blagovnih naftnih derivatov, ki se do višine 1.500,000.000 tolarjev uporabijo v skladu z zakonom, ki ureja pomoči za reševanje in prestrukturiranja gospodarskih družb v težavah za sanacijo podjetij pri ministrstvu, pristojnem za gospodarstvo,

16. prihodki neizterjanih pristojbin, obračunanih po razveljavljenem zakonu o telekomunikacijah (Uradni list RS, št. 35/97, 45/97 – odločba US, 13/98 – odločba US, 59/99 – odločba US in 36/2000 – odločba US), katere so zapadle v plačilo pred uveljavitvijo veljavnega zakona o telekomunikacijah, ki se uporabijo za namene določene v 116. členu navedenega zakona,

17. prihodki, ki jih vplača Slovenska razvojna družba v likvidaciji, d.d., ki se uporabijo za plačilo izvajanja javnih pooblastil te družbe za državo,

18. prihodki pristojbin za veterinarsko spričevalo, veterinarsko potrdilo ter veterinarski pregled, ki so bili vplačani v letu 2003 in presegajo višino 1.580,000.000 tolarjev, ki se uporabijo za zagotavljanje preventivnega zdravstvenega varstva živali ter ukrepov v veterini in

19. prihodki obresti na sredstva donacij iz naslova predpristopne pomoči Evropske unije, ki se uporabijo na način kot ga določi donator in predpiše minister, pristojen za finance.

8. člen

(Namenski prejemki in izdatki proračuna)

(1) Namenski prejemki v računu finančnih terjatev in naložb za leto 2003 so v skladu s 1. točko drugega odstavka 74. člena ZJF kupnine od prodaje kapitalskih naložb, ki se v proračun vplačajo na podlagi zakona o uporabi sredstev pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij (Uradni list RS, št. 45/95, 34/96, 60/99 – ZSRR, 22/2000 – ZJS, 67/2001 in 47/2002) in se uporabijo za namene, določene v navedenem zakonu.

(2) Namenski prejemki v računu finančnih terjatev in naložb za leto 2003 so v skladu s 1. točko drugega odstavka 74. člena ZJF naslednji prejemki, ustvarjeni z realizacijo programa prodaje finančnega premoženja v lasti države za leto 2003, ki se uporabijo za izdatke v računu finančnih terjatev in naložb:

1. kupnina od kapitalskih naložb v Talumu, d.d., ki se največ do višine 18.000,000.000 tolarjev in v naslednjem vrstnem redu uporabi za:

– povečanje namenskega premoženja Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, javni sklad, do višine 2.500,000.000 tolarjev;

– povečanje kapitalskih naložb v podjetjih, ki so izvajalci dejavnosti proizvodnje električne energije oziroma holdinga teh podjetij, do višine 4.000,000.000 tolarjev;

– sanacijo gospodarskih družb v težavah do višine 3.250,000.000 tolarjev;

– izvajanje programa podpore gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom skladno z 2. in 3. členom zakona o podpori gospodarskim družbam pri razvoju novih tehnologij in vzpostavljanju in delovanju njihovih razvojnih enot v obdobju od leta 2000 do 2003 (Uradni list RS, št. 99/99) do višine 2.000,000.000 tolarjev;

– povečanje namenskega premoženja in izvajanje programa Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva do višine 500,000.000 tolarjev;

– razvoj turizma do višine 750,000.000 tolarjev in

– za povečanje osnovnega kapitala javnega podjetja Slovenske železnice, d.d. ali njegovega pravnega naslednika do višine 5.000,000.000 tolarjev z namenom zagotavljanja sredstev za realizacijo sanacijskega programa;

2. kupnina od kapitalskih naložb v Industriji usnja Vrhnika, d.d., ki se do višine 740,000.000 tolarjev in v naslednjem vrstnem redu uporabi za:

– razvoj turizma do višine 240,000.000 tolarjev in

– povečanje namenskega premoženja Javnega sklada Republike Slovenije za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja do višine 500,000.000 tolarjev za izvajanje ukrepov kmetijske strukturne politike;

3. kupnina od kapitalskih naložb države v Luki Koper, d.d., se do višine 5.500,000.000 tolarjev v naslednjem vrstnem redu uporabi za:

– povečanje kapitalskih naložb iz investicijskega sklada za jugovzhodne trge do višine 1.000,000.000 tolarjev;

– izvajanje programa podpore gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom skladno z 2. in 3. členom zakona o podpori gospodarskim družbam pri razvoju novih tehnologij in vzpostavljanju in delovanju njihovih razvojnih enot v obdobju od leta 2000 do 2003 (Uradni list RS, št. 99/99) do višine 1.000,000.000 tolarjev;

– povečanje namenskega premoženja in izvajanje programa Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva do višine 500,000.000 tolarjev;

– razvoj turizma do višine 500,000.000 tolarjev in

– povečanje namenskega premoženja Stanovanjskega sklada Republike Slovenije, javni sklad, do višine 2.500,000.000 tolarjev;

4. kupnina od kapitalskih naložb države v podjetjih elektrogospodarstva se do višine 21.000,000.000 tolarjev v skladu s prvim odstavkom 122. člena energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99) uporabi za namene, določene v navedenem zakonu.

(3) Namenski prejemki v računu finančnih terjatev in naložb za leti 2003 in 2004 so v skladu s 74. členom ZJF glavnice vrnjenih posojil, danih za sanacijo podjetij in gospodarstva na podlagi 7. člena zakona o uporabi sredstev pridobljenih iz naslova kupnine na podlagi zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij. Ti prejemki se do višine pravic porabe predvidenih v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za gospodarstvo, v sprejetem proračunu v računu finančnih terjatev in naložb, uporabijo za izdatke za enak namen.

(4) Ne glede na določbe drugega odstavka tega člena se zamenjava kapitalske naložbe države v eni gospodarski družbi za kapitalsko naložbo države v drugi gospodarski družbi izkaže samo v bilanci stanja. Za zamenjavo kapitalske naložbe se šteje tudi združitev pravnih oseb ali dokapitalizacija ene pravne osebe s stvarnim vložkom, ki se izvede med pravnimi osebami v katerih ima država večinski delež in ob pogoju, da se s tem skupna vrednost državnega premoženja ne zmanjša. V primeru, da se zamenjava izvrši z denarnim vložkom pa se to izkaže kot namenski prejemek in izdatek proračuna.

9. člen

(Prenos neporabljenih pravic porabe med leti)

(1) Neporabljene pravice porabe slovenske soudeležbe pri izvajanju programov, ki se financirajo iz donacij in so zagotovljene na posebnih postavkah, se lahko na koncu tekočega leta prenesejo v proračun naslednjega leta za iste

namene. Za znesek prenesenih pravic porabe se povečajo finančni načrti neposrednih uporabnikov ter skupni obseg izdatkov proračuna tekočega leta.

(2) Prerazporejanje pravic porabe s postavk iz prejšnjega odstavka ni dovoljeno.

3.3. *Prerazporejanje pravic porabe*

10. člen

(Prerazporeditve pravic porabe o katerih odločajo neposredni uporabniki)

(1) Neposredni uporabnik lahko v svojem finančnem načrtu samostojno prerazporeja pravice porabe v okviru istega podprograma.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka ne sme neposredni uporabnik samostojno izvajati prerazporeditev s plačnih kontov na druge podskupine kontov v svojem finančnem načrtu.

11. člen

(Prerazporeditve pravic porabe o katerih odločajo predlagatelji finančnih načrtov)

(1) Predlagatelj finančnega načrta lahko odloča o prerazporeditvah pravic porabe v okviru finančnih načrtov neposrednih uporabnikov iz njegove pristojnosti med podprogrami znotraj glavnega programa, pri čemer skupno povečanje ali zmanjšanje posameznega podprograma v pristojnosti predlagatelja finančnega načrta ne sme presegati 15% obsega podprograma v sprejetem proračunu. V enakem obsegu lahko odločajo tudi predlagatelji finančnih načrtov pravosodnih neposrednih uporabnikov ter upravnih enot o prerazporeditvah pravic porabe med neposrednimi proračunskimi uporabniki iz njihove pristojnosti, katere so znotraj podprograma.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka predlagatelj finančnega načrta ne sme samostojno odločati o prerazporeditvah s plačnih kontov na druge podskupine kontov v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov iz njegove pristojnosti.

12. člen

(Prerazporeditve pravic porabe o katerih odloča vlada)

(1) Vlada lahko odloča o prerazporeditvah pravic porabe, ne glede na omejitve iz 10. in 11. člena tega zakona, med:

1. glavnimi programi, pri čemer skupno povečanje ali zmanjšanje posameznega glavnega programa ne sme presegati 5% obsega glavnega programa v sprejetem proračunu in

2. področji porabe, pri čemer skupno povečanje ali zmanjšanje posameznega področja porabe ne sme presegati 3% obsega področja porabe v sprejetem proračunu.

(2) Vlada lahko odloča, ne glede na določila iz 10. in 11. člena ter prejšnjega odstavka tega člena o prerazporeditvah:

1. na in s postavke 1094 – Ureditev bodoče zunanje meje Evropske unije pri Servisu skupnih služb Vlade Republike Slovenije;

2. s postavke 3504 – Plače – nove zaposlitve pri Generalštabu slovenske vojske;

3. na postavke za transfere posameznikom in gospodinjstvom pri ministrstvu, pristojnem za delo, družino in socialne zadeve, za zakonsko določene obveznosti;

4. na postavko 7608 – Tekoča proračunska rezerva pri ministrstvu, pristojnem za finance, in sicer do obsega pravic porabe, določenega v 42. členu ZJF;

5. na postavko 7640 – Rezerva Republike Slovenije pri ministrstvu, pristojnem za finance, določenega v 48. členu ZJF;

6. na postavko 6396 – Dodatne obveznosti do ZPIZ pri ministrstvu, pristojnem za finance, in

7. na postavke v področju porabe 22 – Servisiranje javnega dolga pri ministrstvu, pristojnem za finance.

(3) O prerazporeditvah pravic porabe po prvem in drugem odstavku tega člena odloča vlada na podlagi predloga ministrstva, pristojnega za finance, pripravljenega na predlog predlagatelja finančnega načrta.

(4) Predlog za prerazporeditev iz 4., 5., 6. in 7. točke drugega odstavka tega člena lahko pripravi ministrstvo, pristojno za finance, samostojno, če je tak ukrep nujen za izvršitev proračuna.

13. člen

(Prerazporeditve o katerih odloča ministrstvo, pristojno za finance)

(1) Ministrstvo, pristojno za finance, lahko samostojno in brez omejitev po 10., 11. in 12. členu tega zakona izvaja prerazporeditve znotraj finančnega načrta tega ministrstva in organov v njegovi sestavi, ki so potrebne za plačila obveznosti s področja porabe 22 – Servisiranje javnega dolga.

(2) Ko nastanejo stroški, ker neposredni uporabnik v predpisanem roku ni obvestil ministrstva, pristojnega za finance, o spremembi likvidnostnega načrta, izvaja ministrstvo, pristojno za finance, prerazporeditve pravic porabe iz finančnega načrta pristojnega neposrednega uporabnika na postavko obresti kratkoročnega zadolževanja pri ministrstvu, pristojnem za finance. Prerazporeditev se v višini celotnih stroškov izvrši iz proračunskih postavk za blago in storitve pri pristojnem neposrednem uporabniku ter v dogovoru z njim. Prerazporeditev se izvede v skladu s posebnim predpisom ministra, pristojnega za finance, ki podrobneje ureja izvajanje tega odstavka.

13.a člen

(osnova za prerazporejanje pravic porabe po rebalansu proračuna)

Po uveljavitvi rebalansa proračuna je osnova za prerazporejanje pravic porabe sprejeti rebalans proračuna in evidentiranje obsega prerazporejanja se šteje na novo.

3.4. *Prevzemanje obveznosti in roki plačil v breme proračuna in druge posebnosti izvrševanja proračuna*

14. člen

(Pravice porabe za realizacijo nacionalnih programov in zakonov, s katerimi je določen poseben način financiranja posameznih javnih potreb)

Pravice porabe za realizacijo nacionalnih programov in zakonov, s katerimi je opredeljen obseg sredstev za financiranje posameznih izdatkov proračuna, se zagotavljajo v znesku, določenem s proračunom, ne glede na znesek, ki je predviden z nacionalnim programom ali posebnim zakonom.

15. člen

(Določbe vezane na zakon o javnih naročilih)

(1) Za oddajo javnih naročil se v skladu s 124. členom zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/2000 in 102/2000 – popr.; v nadaljnjem besedilu: ZJN-1), kot najvišje vrednosti, do katerih se javno naročilo lahko oddaja po pravilih za oddajo naročil malih vrednosti, določajo naslednje vrednosti:

1. 10,000.000 tolarjev – za oddajo naročila za blago in storitve in

2. 20,000.000 tolarjev – za oddajo naročila za gradnje.

(2) Predhodna objava po 67. členu ZJN-1 se opravi, če ocenjena vrednost naročila presega 165,000.000 tolarjev.

(3) Predpisano zavarovanje po petem odstavku 23. člena ZJN-1 se zahteva od ponudnika, če vrednost naročila presega:

1. 30,000.000 tolarjev – za blago in storitve in

2. 50,000.000 tolarjev – za gradnje.

(4) V primeru oddaje javnega naročila po omejenem postopku skladno z 19. členom ZJN-1 ni potrebno, da ima naročnik že v prvi fazi tega postopka zagotovljena sredstva za celotno obdobje izvajanja javnega naročila.

(5) Zneski iz tega člena so navedeni brez davka na dodano vrednost.

(6) Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu za investicijske odhodke in investicijske transfere razpiše javno naročilo za celotno vrednost projekta, ki je vključen v načrt razvojnih programov, če so zanj že načrtovane pravice porabe na postavki proračuna za tekoče leto. V razpisnih pogojih javnega naročila se morajo opredeliti pogoji za sklenitev pogodbe na način iz naslednjega člena.

16. člen

(Največji dovoljeni obseg prevzetih obveznosti v breme proračunov prihodnjih let)

(1) Neposredni uporabnik lahko prevzema obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za investicijske odhodke in investicijske transfere, če je razpisal javno naročilo skladno s šestim odstavkom 15. člena tega zakona.

(2) Neposredni uporabnik lahko prevzema obveznosti, ki bodo zapadle v plačilo v prihodnjih letih za blago in storitve in za tekoče transfere.

(3) Neposredni uporabnik lahko v letu 2003 za namene iz prvih dveh odstavkov tega člena sklene pogodbe do višine 60% obsega pravic porabe, zagotovljenih na postavkah proračuna za leto 2004. V letu 2004, če je proračun za leto 2005 sprejet, lahko sklene pogodbo do višine 60% obsega pravic porabe, načrtovanih na postavkah proračuna za leto 2005.

(4) Omejitve iz prejšnjega odstavka ne veljajo za prevzemanje obveznosti za najemnine in zakupnine, odhodke iz donacij ter za sredstva lastne udeležbe pri sofinanciranju programov, ki se financirajo iz donacij.

(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena lahko neposredni uporabnik v letu 2003 za odhodke iz naslova investicijskih transferov drugim ravnem države prevzame obveznosti za leto 2004 v višini 80% obsega pravic porabe, zagotovljenih na postavki proračuna za leto 2004, za leto 2005 v višini 60% obsega pravic porabe, zagotovljenih na postavki proračuna za leto 2004, za leto 2006 pa v višini 40% obsega pravic porabe, zagotovljenih na postavki proračuna za leto 2004, če so investicije vključene v načrt razvojnih programov.

(6) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena lahko Servis skupnih služb vlade na proračunski postavki 1094 – Ureditev bodoče zunanje meje EU v letu 2003 sklene pogodbe, ki zapadejo v plačilo v letu 2004, do višine 10.200,000.000 tolarjev.

17. člen

(Spreminjanje načrta razvojnih programov za tekoče in prihodnja leta)

(1) Neposredni uporabnik lahko v tekočem letu prevzema in plačuje obveznosti za realizacijo načrta razvojnih programov v breme pravic porabe na ustreznih postavkah v njegovem finančnem načrtu za tekoče leto, v breme proračunov prihodnjih let pa lahko prevzema in plačuje navedene obveznosti skladno s prejšnjim členom.

(2) Neposredni uporabnik lahko samostojno spreminja vrednost projektov ali programov iz načrta razvojnih programov največ do 20% predvidenih sredstev za posamezni projekt oziroma program. O spremembi vrednosti projekta ali programa nad 20% odloča vlada. Vlada odloča na podlagi spremenjene dokumentacije predlagatelja. Spremembe morajo biti predhodno usklajene z ministrstvom, pristojnim za finance.

(3) Vlada lahko v tekočem letu uvrsti v načrt razvojnih programov nove projekte ali programe, ki se nanašajo na transfere drugim ravnem države.

(4) Pristojna ministrstva morajo za sofinanciranje investicijskih projektov občin iz državnega proračuna, ki se bodo pričeli izvajati leta 2004 in 2005, v letu 2003 objaviti javne razpise za zbiranje vlog občin. Izbrani projekti bodo vključeni v načrt razvojnih programov v spremembah proračuna za leto 2004 in proračun za leto 2005.

18. člen

(Plačilni roki v breme državnega in občinskih proračunov)

(1) Ne glede na določbe drugih zakonov in predpisov so najkrajši plačilni roki neposrednih uporabnikov v breme proračuna predpisani s tem zakonom. Za plačilo:

– obveznosti za investicijske odhodke in investicijske transfere, ki se plačujejo po posameznih situacijah, znašajo plačilni roki 60 dni in

– vseh ostalih obveznosti znašajo plačilni roki 30 dni.

V dogovorjenih primerih je lahko plačilni rok največ 90 dni.

(2) Plačilni rok prične teči z dnem, ko neposredni uporabnik prejme listino, ki je podlaga za izplačilo.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena, so plačilni roki lahko krajši za plačila:

1. plač, drugih osebnih prejemkov in povračila stroškov delavcev in funkcionarjev, zaposlenih pri neposrednih uporabnikih;

2. pravnomočnih sodnih ali dokončnih upravnih odločb in poravnav;

3. v breme sredstev donacij, če donator tako zahteva in v breme sredstev lastne udeležbe pri sofinanciranju programov, ki se financirajo iz donacij;

4. drugih tekočih domačih transferov;

5. transferov posameznikom in gospodinjstvom ter subvencij in

6. v drugih primerih, ki jih lahko določi minister, pristojen za finance, kadar je to potrebno za zagotovitev gospodarnega in učinkovitega razpolaganja s proračunskimi sredstvi, da se tako prepreči gospodarska škoda, ki bi lahko nastala, če se plačilo ne bi izvršilo v krajših rokih.

(4) Določbe tega člena veljajo tudi za plačila v breme občinskih proračunov, razen v primeru, da občina v pogodbi dogovori krajše plačilne roke, ker na ta način doseže nižjo pogodbeno ceno.

19. člen

(črtan)

20. člen

(Investicije in investicijsko vzdrževanje)

(1) Neposredni uporabnik lahko nabavlja osnovna sredstva, naroča gradnje in izvaja investicijsko vzdrževanje samo, če je to načrtovano v načrtu nabav in gradenj iz 25. člena ZJF oziroma v načrtu razvojnih programov.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko neposredni uporabnik nabavlja osnovna sredstva in izvaja investicijsko vzdrževanje, če je tovrsten izdatek nujen za izvedbo nepredvidenih popravil, nabavo blaga ali izvedbo drugih storitev, ki so potrebne za zagotovitev njegovega nemotenega delovanja.

(3) Skupni obseg pravic porabe, ki jih neposredni uporabnik v letu 2003 lahko uporabi skladno s prejšnjim odstavkom, ne sme presegati 50.000 tolarjev na zaposlenega pri neposrednem uporabniku na dan 31. december 2002.

(4) Skupni obseg pravic porabe, ki jih neposredni uporabnik v letu 2004 lahko uporabi skladno z drugim odstavkom tega člena, ne sme presegati 50.000 tolarjev na zaposlenega pri neposrednem uporabniku na dan 31. december 2003.

21. člen
(Plačilo pravnomočnih sodnih in dokončnih upravnih odločb ter poravnav)

Obveznosti na podlagi pravnomočnih sodnih ali dokončnih upravnih odločb ter poravnav se plačujejo v breme sredstev neposrednega uporabnika, v čigar pristojnost spada zadeva, ki je predmet odločbe ali poravnave ali v breme neposrednega uporabnika, ki ima v ta namen v svojem finančnem načrtu zagotovljene pravice porabe. Če je med izvajanjem proračuna izdana sodna ali upravna odločba, ki nalaga plačilo obveznosti, za katere v proračunu niso zagotovljene pravice porabe, se za plačilo teh obveznosti lahko odpre nova postavka – konto, na katero se skladno s predpisanimi postopki prerazporedijo pravice porabe neposrednega uporabnika.

21.a člen
(Pokrivanje obveznosti do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in obresti)

(1) Obveznosti na postavki 6396 – Dodatne obveznosti do ZPIZ in na postavkah obresti domačega in tujega zadolževanja, ki presegajo predvidene pravice porabe zagotovljene v rebalansu proračuna, se plačujejo tudi nad to višino. Sredstva za pokrivanje obveznosti se zagotovijo:

1. iz večjih prihodkov rebalansa proračuna, kot so bili načrtovani in/ali

2. z dodatnim zadolževanjem države.

(2) Za znesek povečane realizacije odhodkov rebalansa proračuna iz prejšnjega odstavka se poveča finančni načrt Ministrstva za finance in skupni obseg odhodkov proračuna, v primeru iz 2. točke prejšnjega odstavka pa tudi z rebalansom proračuna določen primanjkljaj rebalansa proračuna.

21.b člen
(Zasebna vlaganja v javno infrastrukturo)

(1) V skladu z obstoječo zakonodajo se objekti in omrežja, ki so opredeljeni kot javna infrastruktura na področju javnih služb ali javnih gospodarskih služb, lahko gradijo ali nabavljajo tudi s sredstvi investitorja, ki je oseba zasebnega prava (v nadaljnjem besedilu: zasebni investitor), razen v primerih ko za posamezna področja pogoje za podelitev koncesije uredi poseben zakon. Zasebni investitor lahko nastopa kot investitor ali kot soinvestitor.

(2) Za zasebna vlaganja v javno infrastrukturo iz prejšnjega odstavka mora biti v pogodbi med neposrednim uporabnikom in zasebnim investitorjem opredeljeno, da:

1. praviloma preide lastninska pravica na javni infrastrukturi na državo, če ni z zakonom drugače določeno;

2. mora zasebni investitor omogočiti nemoteno izvajanje javne službe oziroma javne gospodarske službe s to infrastrukturo in

3. v primeru, če preide lastninska pravica na javni infrastrukturi odplačno na državo, potem končna cena investicije v javno infrastrukturo ne sme presegati predračunske vrednosti iz investicijske dokumentacije izdelane v skladu z uredbo o enotni metodologiji za izdelavo investicijskih programov za javna naročila (Uradni list RS, št. 82/98, 86/98, 43/99, 79/99, 39/2000 in 102/2000 – popr.) za več kot je letna stopnja inflacije.

(3) Za izbor zasebnega investitorja se smiselno uporabljajo določila 133. člena zakona o javnih naročilih (Uradni list RS, št. 39/2000 in 102/2000 – popr.), kolikor to ni v nasprotju s posebnim zakonom.

(4) Podrobnejša navodila za izvedbo tega člena predpiše minister, pristojen za finance.

21.c člen
(Financiranje javnih zavodov, javnih agencij, javnih skladov in javnih gospodarskih zavodov)

Neposredni uporabniki določijo dinamiko izplačil tekočih transferov javnim zavodom, javnim agencijam, javnim skladom in javnim gospodarskim zavodom tako, da posredni uporabniki prejmejo sredstva za plače največ en dan pred izplačilom le-teh, sredstva za blago in storitve pa največ dvakrat mesečno, in sicer za plačilo obveznosti, nastalih v preteklem obdobju, pri čemer morajo upoštevati roke plačil v breme državnega in občinskih proračunov, ki so določeni v 18. členu tega zakona.

21.č člen
(Ureditev porabe sredstev Evropske unije v Republiki Sloveniji)

Vlada na predlog ministra, pristojnega za finance in ministrice, pristojne za strukturno politiko in regionalni razvoj, izda uredbo, s katero podrobno določi pravice in obveznosti državnih organov in prejemnikov proračunskih sredstev v postopkih načrtovanja in porabe sredstev Evropske unije v Republiki Sloveniji, predvsem pa naloge plačilnih organov, organov upravljanja, posredniških organov in končnih koristnikov oziroma končnih prejemnikov teh sredstev.

3.5. *Proračunski skladi*

22. člen
(Vrste proračunskih skladov)

(1) Proračunski skladi v letu 2003 in 2004 so:

1. podračun proračunske rezerve, ustanovljen na podlagi ZJF in

2. podračun, ustanovljen na podlagi zakona o investicijah v javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je Republika Slovenije za obdobje 1994 – 2008 (Uradni list RS, št. 19/94, 28/2000 in 111/2001).

(2) Proračunska rezerva se v letu 2003 iz prihodkov proračuna oblikuje v višini 2.100,000.000 tolarjev. Sredstva proračunske rezerve se skladno s programi, ki jih vlada sprejme do konca leta 2002 in do takrat še niso v celoti realizirani, uporabljajo tudi za izvajanje:

1. zakona o popotresni obnovi objektov in spodbujanju razvoja v Posočju (Uradni list RS, št. 45/98, 67/98, 110/99 in 59/2001), pri čemer omejitev iz napovednega stavka za realizacijo tega zakona iz proračunske rezerve ne velja;

2. zakona o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic neurij, poplav in plazenja tal, ki so v obdobju september – november 1998 prizadele Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 34/99);

3. zakona o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic suše, neurja s točo, plazenja tal in sluzenja morja v letu 2000 (Uradni list RS, št. 81/2000) in

4. zakona o državni pomoči za odpravo posledic suše, pozebe in neurij s točo v kmetijstvu za leto 2001 (Uradni list RS, št. 85/2001).

(3) Proračunska rezerva se v letu 2004 iz prihodkov proračuna oblikuje v višini 4.500,000.000 tolarjev.

4. POSEBNOSTI UPRAVLJANJA IN PRODAJE STVARNEGA IN FINANČNEGA PREMOŽENJA DRŽAVE

23. člen
(Odpis terjatev Republike Slovenije po ZJF)

Če so izpolnjeni pogoji iz tretjega odstavka 77. člena ZJF, je dovoljeno odpisati terjatve, ki jih ima Republika Slovenija in sicer največ do skupne višine 100,000.000 tolarjev v posameznem letu.

5. OBSEG ZADOLŽEVANJA IN POROŠTEV DRŽAVE IN JAVNEGA SEKTORJA

24. člen
(Obseg zadolževanja države za leto 2003 in 2004)

(1) Za kritje presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačilo dolgov v računu financiranja se država za proračun leta 2003 lahko zadolži do višine 230.519,213.000 tolarjev. V ta obseg zadolževanja se ne šteje zadolževanje države v letu 2003 za potrebe upravljanja z dolgovi države.

(2) Za kritje presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter odplačilo dolgov v računu financiranja se država za proračun leta 2004 lahko zadolži do višine 270.658,589.000 tolarjev. V ta obseg zadolževanja se ne šteje zadolževanje države v letu 2004 za potrebe upravljanja z dolgovi države.

(3) V obseg zadolževanja države iz prejšnjih dveh odstavkov se ne šteje:

1. zadolževanje po zakonu o zagotavljanju sredstev za realizacijo temeljnih razvojnih programov obrambnih sil Republike Slovenije v letih 1994 – 2007 (Uradni list RS, št. 13/94, 42/2000 – obvezna razlaga in 97/2001);

2. izdaja obveznic po zakonu o izdaji obveznic za plačilo odškodnine za zaplenjeno premoženje zaradi razveljavitve kazni zaplembe premoženja;

3. izdaja obveznic po zakonu o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja in

4. izdaja enomesečnih zakladnih menic za razvoj denarnega trga, v okviru sredstev, ki so deponirana pri Banki Slovenije. Ta del zadolževanja se tudi ne šteje za likvidnostno zadolževanje iz tretjega odstavka 81. člena ZJF.

(4) Ne glede na določbe prvega, drugega in prejšnjega odstavka tega člena se lahko država v letih 2003 in 2004 dodatno zadolži do obsega, ki zagotavlja realizacijo obsega odhodkov v sprejetem proračunu za posamezno leto, če so realizirani prihodki v teh letih nižji od predvidenih v sprejetem proračunu in v primeru iz 21.a člena tega zakona (fiskalni stabilizator). Povečano zadolževanje iz tega naslova lahko znaša največ 15.000,000.000 tolarjev. Vlada mora o povečanem zadolževanju obvestiti Državni zbor Republike Slovenije.

25. člen
(Obseg poroštev države za leto 2003 in 2004)

(1) Obseg poroštev države, izdanih na podlagi zakonov o poroštvih za kreditne obveznosti domačih pravnih oseb, ne sme v letu 2003 preseči skupne višine glavnic 90.000,000.000 tolarjev.

(2) Obseg poroštev države, izdanih na podlagi zakonov o poroštvih za kreditne obveznosti domačih pravnih oseb, ne sme v letu 2004 preseči skupne višine glavnic 90.000,000.000 tolarjev.

26. člen
(Pravice porabe za plačilo dolgov in poroštev države)

(1) Pravice porabe za vračilo dolgov države in plačilo poroštev se zagotavljajo v finančnih načrtih pristojnih neposrednih uporabnikov.

(2) Pravice porabe za plačilo poroštev, ki niso zagotovljene v proračunu, se plačajo v breme proračunskih postavk v finančnem načrtu ministrstva, pristojnega za finance. Na te postavke se takoj prerazporedijo pravice porabe iz finančnega načrta neposrednega uporabnika, v čigar delovno področje spada dejavnost, ki jo opravlja dolžnik, za katerega je bilo izdano poroštvo.

27. člen
(Obseg zadolževanja in poroštev pravnih oseb javnega sektorja na ravni države v letu 2003 in 2004)

(1) Pravne osebe javnega sektorja na ravni države se lahko v letu 2003 zadolžijo in izdajo poroštva drugim fizičnim in pravnim osebam do skupne višine 150.000,000.000 tolarjev.

(2) Pravne osebe javnega sektorja na ravni države se lahko v letu 2004 zadolžijo in izdajo poroštva drugim fizičnim in pravnim osebam do skupne višine 118.000,000.000 tolarjev.

28. člen
(Največji možni obsegi obveznosti Slovenske izvozne družbe, d.d. iz naslova zavarovanj pred različnimi riziki in poroštvena kvota)

(1) Skladno s 16. členom zakona o Družbi za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije (Uradni list RS, št. 32/92, 37/95, 34/96, 31/97 in 99/99) in zakonom o poroštvih Republike Slovenije za zadolževanje za potrebe financiranja izvoza (Uradni list RS, št. 20/98) se za leto 2003 določi:

1. največji možni obseg obveznosti družbe iz naslova zavarovanj pred nekomercialnimi in srednjeročnimi komercialnimi riziki ter kratkoročnimi komercialnimi riziki, ki se ne tržijo, v višini 375.000,000.000 tolarjev;

2. največji skupni obseg izvoznih poslov, zavarovanih pred riziki sprememb vrednosti valut, v višini 156.000,000.000 tolarjev in

3. poroštvena kvota, ki predstavlja skupno višino glavnic kreditov in izdanih vrednostnih papirjev, za katere bo dala Republika Slovenija poroštva, v višini 35.000,000.000 tolarjev.

(2) Višina črpanih kreditov in izdanih vrednostnih papirjev iz 3. točke prejšnjega odstavka se všteva v kvoto iz prejšnjega člena tega zakona, poroštvena kvota iz 3. točke prejšnjega odstavka pa v kvoto iz 25. člena tega zakona.

(3) Skladno s 16. členom zakona o Družbi za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije in zakonom o poroštvih Republike Slovenije za zadolževanje za potrebe financiranja izvoza se za leto 2004 določi:

1. največji možni obseg obveznosti družbe iz naslova zavarovanj pred nekomercialnimi in srednjeročnimi komercialnimi riziki ter kratkoročnimi komercialnimi riziki, ki se ne tržijo, v višini 400.000,000.000 tolarjev;

2. največji skupni obseg izvoznih poslov, zavarovanih pred riziki sprememb vrednosti valut, v višini 163.000,000.000 tolarjev in

3. poroštvena kvota, ki predstavlja skupno višino glavnic kreditov in izdanih vrednostnih papirjev, za katere bo dala Republika Slovenija poroštva, v višini 45.000,000.000 tolarjev.

(4) Višina črpanih kreditov in izdanih vrednostnih papirjev iz 3. točke prejšnjega odstavka se všteva v kvoto iz prejšnjega člena tega zakona, poroštvena kvota iz 3. točke prejšnjega odstavka pa v kvoto iz 25. člena tega zakona.

6. ZNESEK PRIMERNE PORABE NA PREBIVALCA TER ZAGOTAVLJANJE DODATNIH PRIHODKOV OBČINAM

29. člen
(Znesek primerne porabe na prebivalca)

(1) Znesek primerne porabe na prebivalca v Republiki Sloveniji za leto 2003 se v skladu z 20. členom zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 45/97 – odločba US, 56/98, 59/99 – odločba US, 61/99 – odločba US in 89/99 – odločba US) določi v višini 85.948 tolarjev.

(2) Znesek primerne porabe na prebivalca v Republiki Sloveniji za leto 2004 se v skladu z 20. členom zakona o financiranju občin določi v višini 89.902 tolarjev.

29.a člen
(Zagotavljanje prihodkov občinam zaradi izpada prihodkov iz naslova davka na promet nepremičnin)

(1) Do sprejema zakona, ki bo na novo uredil financiranje občin, pripada občini, na območju katere leži nezazidano stavbno zemljišče, del davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV), obračunanega od prodaje tega zemljišča, in sicer v znesku, ki je enak znesku davka na promet nepremičnin, ki bi se obračunal, če bi to zemljišče bilo obdavčeno z davkom na promet nepremičnin.

(2) Občina, ki ji v skladu z 20.a členom zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 45/97 – odločba US, 56/98, 1/99 – ZNIDC, 59/99 – odločba US, 61/99 – odločba US, 79/99 – ZJF in 89/99 – odločba US) v tekočem letu pripada finančna izravnava za zagotavljanje primerne porabe, pridobi sredstva iz prejšnjega odstavka v okviru finančne izravnave.

(3) Občina, ki ji v tekočem letu lastni prihodki omogočajo zagotavljanje primerne porabe, pridobi sredstva iz prvega odstavka tega člena na način, določen v skladu s četrtim do osmim odstavkom tega člena. Ti prihodki občinskega proračuna se štejejo kot davek na promet nepremičnin.

(4) Davčni zavezanec, ki proda nezazidano stavbno zemljišče mora davčnemu organu prijaviti takšno prodajo in v njej navesti predvsem podatke o lokaciji zemljišča, o vrednosti zemljišča in obračunanem davku na dodano vrednost. Davčni zavezanec prijavo predloži davčnemu organu hkrati s predložitvijo obračuna DDV, v katerem je obračunal DDV od prodaje nezazidanega stavbnega zemljišča.

(5) Ministrstvo, pristojno za finance, na podlagi podatkov, zbranih v skladu s prejšnjim odstavkom, obvesti občine iz tretjega odstavka tega člena o zneskih davka, ki jim pripada v skladu s tem členom za vsak mesec.

(6) Uprava Republike Slovenije za javna plačila občinam iz tretjega odstavka tega člena v skladu z obvestilom ministrstva, pristojnega za finance, iz prejšnjega odstavka, nakaže sredstva v roku 45 dni po poteku vsakega meseca. Nakazilo občinam se izvede na ustrezne vplačilne račune davka na promet nepremičnin in se izvede kot zmanjšanje sredstev iz naslova davka na dodano vrednost na vplačilnih računih proračuna Republike Slovenije.

(7) Delež davka, ki v skladu z merili iz prvega odstavka tega člena pripada občinam iz tretjega odstavka tega člena za obdobje od 28. marca 2003 do uveljavitve tega zakona, se določi na podlagi zahtevkov, ki jih občine v roku 15 dni od uveljavitve tega zakona naslovijo na ministrstvo, pristojno za finance. Zahtevki morajo vsebovati katastrske podatke o nezazidanem stavbnem zemljišču, ki je bilo predmet prodaje, podatke, ki omogočajo identifikacijo prodajalca, datum opravljenega prometa ter podatke o ceni. Na podlagi prejetih zahtevkov in z upoštevanjem podatkov Davčne uprave Republike Slovenije, ministrstvo, pristojno za finance obvesti občine iz tretjega odstavka tega člena o zneskih davka, ki jim pripada v skladu s tem členom in nakaže sredstva v roku 45 dni po uveljavitvi tega zakona.

(8) Vlada izda predpis o izvajanju tega člena, predvsem glede obveznosti prijave prodaje nezazidanega stavbnega zemljišča in objavi seznam občin iz tretjega odstavka tega člena v Uradnem listu Republike Slovenije.

29.b člen
(Zasebna vlaganja v javno infrastrukturo na ravni občine)

Določba 21.b člena tega zakona smiselno velja tudi za občine.

Poleg pogojev iz drugega odstavka 21.b člena morajo biti v pogodbi z zasebnim investitorjem finančne obveznosti občine dogovorjene tako, da obseg sredstev za plačilo pogodbenih obveznosti ne presega višine namenskih prihodkov predvidenih za določen namen, ali 3% realiziranih prihodkov v sprejetem proračunu preteklega leta, zmanjšanih za namenske prihodke.

7. RAZPOLAGANJE S SREDSTVI ZA PLAČE

30. člen
(Zaposlovanje, napredovanje in nagrajevanje zaposlenih)

Neposredni uporabniki morajo izvajati politiko zaposlovanja, napredovanja in nagrajevanja zaposlenih tako, da s prevzemanjem obveznosti ne ustvarjajo primanjkljajev na postavkah, ki vsebujejo plačne konte. V nasprotnem primeru so dolžni pokriti primanjkljaj v okviru svojega finančnega načrta oziroma finančnega načrta predlagatelja, upoštevaje omejitve iz 10., 11. in 12. člena tega zakona.

31. člen
(Izplačevanje plač po višjih količnikih)

(1) Neposredni uporabniki lahko v letu 2003 iz sredstev za plače izplačujejo plače po:

1. prvem odstavku 65. člena zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93, 18/94, 41/94, 70/97, 87/97 in 38/99; v nadaljnjem besedilu: ZDDO),

2. 94. členu zakona o policiji (Uradni list RS, št. 49/98) in

3. 63. členu zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 49/98, 66/98 in 56/99)

le tistim zaposlenim, ki so razporejeni na delovna mesta, za katera je bil določen višji količnik na podlagi veljavnih pravilnikov o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest do 1. januarja 2002.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko tudi po uveljavitvi tega zakona določi plača po prvem odstavku 65. člena ZDDO na delovnih mestih, na katerih delavci sklenejo delovno razmerje na podlagi tretjega odstavka 8. člena ZDDO.

32. člen
(Prerazporejanje pravic porabe za nove zaposlitve pri Generalštabu slovenske vojske)

(1) Plače novozaposlenih delavcev v Generalštabu slovenske vojske se izplačujejo v breme postavke 5866 – Plače.

(2) Zagotovljene pravice porabe na postavki 3504 – Plače-nove zaposlitve pri Generalštabu slovenske vojske, ki vključujejo sredstva za plače novozaposlenih od 1. januarja 2003 dalje in sredstva za realizacijo programa prerazporeditve zaposlenih iz Carinske uprave Republike Slovenije v višini 1.000,000.000 tolarjev, se prerazporejajo na proračunsko postavko 5866 v višini nastalih obveznosti za novozaposlene delavce od 1. januarja 2003 dalje.

(3) V primeru, da v letu 2003 ne bo realiziran program prerazporeditve zaposlenih iz Carinske uprave Republike Slovenije v Generalštab slovenske vojske, se zagotovljene pravice porabe za ta namen v višini do 1.000,000.000 tolarjev prerazporedijo s postavke 3504 na postavko 3096 – Plače pri Carinski upravi Republike Slovenije.

7.a USKLAJEVANJE POGODBENIH OBVEZNOSTI

32.a člen
(Prepoved valorizacije denarnih obveznosti v pogodbah, ki jih za obdobje do enega leta sklepajo pravne osebe javnega sektorja po ZJF)

(1) Denarne obveznosti v pogodbah, ki jih za obdobje do vključno enega leta sklepajo neposredni in posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov ter javni gospodarski zavodi in javna podjetja, katerih ustanovitelj je država ali občina, morajo biti izražene v tolarjih in v nominalnem znesku, brez valorizacijske klavzule.

(2) Denarne obveznosti v pogodbah, ki jih subjekti iz prejšnjega odstavka sklepajo za obdobje daljše od enega leta, se lahko valorizirajo na način in do višine, ki jo predpiše minister, pristojen za finance.

Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304 (Uradni list RS, št. 118/2002) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

8. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

33. člen
(Izvajanje zakona o javnih skladih)

(1) Ne glede na določbo drugega odstavka 43. člena zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 22/2000; v nadaljnjem besedilu: ZJS) se, do nove sistemske ureditve financiranja javnih skladov, sredstva za delo javnega finančnega sklada in javnega nepremičninskega sklada, katerega ustanovitelj je država ali občina, zagotavljajo iz:

1. prejemkov od upravljanja namenskega premoženja sklada, ki se v skladu z odločitvijo ustanovitelja enkrat ali večkrat na leto prenesejo iz denarnega računa za namensko premoženje, odprtega v skladu z 32. členom ZJS, na denarni račun za vplačila in izplačila sredstev za delo in

2. plačil za opravljene storitve in drugih prejemkov iz dejavnosti javnega sklada.

(2) Določbe 44. člena ZJS veljajo v primeru javnega finančnega sklada in javnega nepremičninskega sklada, katerega ustanovitelj je država ali občina, kolikor prejemki iz prejšnjega odstavka ne zadoščajo za zagotavljanje sredstev za delo, in če ustanovitelj tako odloči.

34. člen
(Uporaba sredstev iz naslova premije v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi)

Ne glede na določbo petega odstavka 21. člena zakona o nacionalni stanovanjski varčevalni shemi (Uradni list RS, št. 86/2000 in 79/2001 – odločba US) lahko Stanovanjski sklad RS, javni sklad, v letu 2003 in 2004 zadrži sredstva, ki jih v primeru odstopa varčevalca od pogodbe o varčevanju v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi dobi vrnjena in jih nameni za izplačila upravičencem v nacionalni stanovanjski varčevalni shemi in sicer do razlike med potrebnimi sredstvi za izplačilo premij v tekočem letu in med obsegom v proračunu tekočega leta, za ta namen zagotovljenih sredstev.

35. člen
(Posebni računi z ničelnim stanjem)

Neposredni in posredni uporabniki državnega in občinskih proračunov imajo lahko, do nove sistemske ureditve, na način določen s predpisom ministra, pristojnega za finance, pri izbranih poslovnih bankah odprte posebne račune z ničelnim stanjem, preko katerih opravljajo dvige gotovine.

36. člen
(Veljavnost zakonov in podzakonskih predpisov)

S 1. januarjem 2003 prenehajo veljati določbe zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003 (Uradni list RS, št. 32/2001 in 64/2002), ki se nanašajo na leto 2003.

37. člen
(Uveljavitev tega zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2003.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 – ZIPRS0304-A (Uradni list RS, št. 63/2003) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

17. člen
(Financiranje ekološke in tehnološke sanacije Nafte Lendava)

V letu 2003 in 2004 se iz proračunske postavke 2375 – Ekološka in tehnološka sanacija Nafte Lendava pri ministrstvu, pristojnem za okolje, prostor in energijo financira sanacija za okolje nevarnih vrtin in pripadajočih objektov za pridobivanje ogljikovodikov.

18. člen
(Razveljavitev 24. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju)

Z dnem uveljavitve tega zakona se razveljavi 24. člen zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99, 72/2000, 81/2000-ZPSV-C, 124/2000, 109/2001, 108/2002 in 110/2002-ZISDU-1).

19. člen
(Prenos pravic porabe na neposrednega uporabnika, pristojnega za regionalni razvoj)

S 1. julijem 2003 se neporabljene pravice porabe ter prevzete obveznosti na proračunskih postavkah pri Ministrstvu za gospodarstvo, na katerih ima pooblastilo za razpolaganje ministrica, pristojna za strukturno politiko in regionalni razvoj, prenesejo na neposrednega uporabnika, pristojnega za regionalni razvoj, skladno z zakonom, ki ureja spodbuja-

nje skladnega regionalnega razvoja, pri katerem se v ta namen odprejo ustrezne proračunske postavke.

20. člen

(Posebnosti razpolaganja z državnim premoženjem)

(1) Oddaja nepremičnega premoženja države v najem je dovoljena po metodi neposredne pogodbe tudi, če:

1. država daje v najem nepremičnino, ki več ne omogoča funkcionalne uporabe za določen namen;

2. ima potencialni najemnik nepremičnine iz prejšnje točke nepremičnino, katere najem bi omogočil državi funkcionalno uporabo nepremičnine za namene iz prejšnje točke in

3. je cena najema obeh nepremičnin po kvadratnem metru enaka.

(2) Vlada lahko premično premoženje bivše Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, katerega knjigovodska vrednost je nič, neodplačno prenese v last občin oziroma v upravljanje neposrednih in posrednih uporabnikov občinskih proračunov ter v last ustanov ali društev, ki delujejo na področju šolstva, znanosti, športa, zdravstva, sociale, kulture ali človekovih pravic.

21. člen

(1) Za pogodbe iz tretjega odstavka 16. člena zakona, ki so sklenjene do uveljavitve tega zakona, ali so sklenjene na podlagi postopkov oddaje javnih naročil, ki so se pričeli do uveljavitve tega zakona, se uporabljajo dosedanje določbe zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka morajo pristojni neposredni uporabniki urediti obveznosti 21.c člena zakona v roku 30 dni od uveljavitve tega zakona.

(3) Vlada mora v 6 mesecih od uveljavitve tega zakona izdati uredbo iz 21.č člena zakona.

(4) Vlada mora v roku 30 dni od uveljavitve tega zakona izdati uredbo iz 29.a člena zakona.

(5) Minister, pristojen za finance, mora izdati predpis iz:

1. 21.b člena zakona v roku 60 dni po uveljavitvi tega zakona in

2. 32.a člena zakona v roku 14 dni po uveljavitvi tega zakona.

22. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4834. Zakon o policiji (ZPol-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o policiji, ki obsega:

– zakon o policiji – ZPol (Uradni list RS, št. 49/98 z dne 3. 7. 1998),

– zakon o policiji – popravek – ZPol (Uradni list RS, št. 66/98 z dne 1. 10. 1998),

– zakon o dopolnitvi zakona o policiji – ZPol-A (Uradni list RS, št. 93/2001 z dne 23. 11. 2001),

– zakon o državni upravi – ZDU-1 (Uradni list RS, št. 52/2002 z dne 14. 6. 2002),

– zakon o javnih uslužbencih – ZJU (Uradni list RS, št. 56/2002 z dne 28. 6. 2002),

– zakon o parlamentarnem nadzoru obveščevalnih in varnostnih služb – ZPNOVS (Uradni list RS, št. 26/2003 z dne 13. 3. 2003),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenija o razveljavitvi prvega, drugega in tretjega odstavka 49. člena zakona o policiji, ki začne učinkovati po enem letu od objave v Uradnem listu RS, št. U-I-272/98 (Uradni list RS, št. 48/2003, z dne 23. 5. 2003) in

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o policiji – ZPol-B (Uradni list RS, št. 79/2003 z dne 12. 8. 2003).

Št. 210-01/94-5/26
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 969-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N
O POLICIJI
uradno prečiščeno besedilo
(ZPol-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Policija je organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), ki opravlja naloge, določene v tem in drugih zakonih in podzakonskih predpisih.

2. člen

Ministrstvo v razmerju do policije:

– določa razvojne, organizacijske, kadrovske in druge temeljne usmeritve za delo policije;

– pripravlja letne finančne načrte nabav policije, nadzira njihovo izvrševanje in izvaja finančno poslovanje policije;

– izvaja naloge investicijske dejavnosti in investicijskega vzdrževanja nepremičnin v uporabi policije ter izvaja načrt nabav;

– koordinira in usklajuje projektiranje, gradnjo in vzdrževanje informacijskega in telekomunikacijskega sistema policije ter skrbi za njegovo skladnost s sistemi drugih državnih organov;

– usmerja in nadzoruje izvajanje nalog policije in

– opravlja druge naloge v skladu z zakonom.

Minister, pristojen za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: minister), predpiše način in oblike izvajanja pooblastil ministrstva v razmerju do policije.

2.a člen

Minister lahko zahteva poročila, podatke in druge dokumente v zvezi z opravljanjem dela policije. Predstojnik policije mora ministru redno in na njegovo posebno zahtevo poročati o delu policije in o vseh pomembnejših vprašanjih z delovnega področja policije.

Minister daje policiji usmeritve in obvezna navodila za delo. Minister lahko naloži policiji, da v mejah svoje pristojnosti opravi določene naloge ter sprejme določene ukrepe in mu o tem poroča.

Pristojnosti ministra iz prejšnjega odstavka ne veljajo za policijske postopke, katerih usmerjanje je na podlagi

zakona, ki ureja kazenski postopek, prevzel pristojni državni tožilec. Šteje se, da je državni tožilec prevzel usmerjanje dela policije v predkazenskem postopku od trenutka, ko je bil obveščen o kaznivem dejanju.

2.b člen

Nadzor nad policijo opravljajo uslužbenci ministrstva, ki imajo policijska pooblastila v okviru izvajanja nadzora in so v svojih pravicah in dolžnostih izenačeni s policisti.

2.c člen

Uslužbenci ministrstva, ki opravljajo nadzor nad policijo, imajo poleg policijskih pooblastil po veljavni zakonodaji, za nemoteno in učinkovito opravljanje posameznega nadzora, tudi naslednja pooblastila:

1. zahtevati podatke iz evidenc, ki jih vodi in vzdržuje policija;

2. zahtevati vpogled v dokumente, listine, odredbe, zapisnike, odločbe in sklepe, ki jih v skladu s svojimi pristojnostmi pridobiva, pripravlja ali izdaja policija, in po potrebi zahtevati njihovo izročitev ali izročitev njihovih kopij;

3. opraviti razgovor z delavci policije;

4. vstopiti v vsak prostor, ki ga policija uporablja pri svojem delu;

5. zahtevati ateste ter tehnične in druge podatke o tehničnih sredstvih v uporabi policije ter zahtevati dokazila o usposobljenosti policistov za uporabo tehničnih in drugih sredstev, ki jih ti uporabljajo pri svojem delu;

6. prisostvovati izvajanju določenih nalog policije;

7. od policije in delavcev policije zahtevati posredovanje drugih podatkov in informacij iz njihove pristojnosti, ki so pomembni za uspešno izvedbo nadzora.

Za izvajanje določenih nalog posameznega nadzora nad policijo lahko minister zadolži tudi posamezne policiste, ki so zaposleni v policiji, ali druge uslužbence ministrstva.

2.č člen

Če obstaja utemeljena nevarnost, da bi izvedba pooblastil iz 2.c člena tega zakona pri nadzoru nad izvajanjem ukrepov iz 49. člena tega zakona in ukrepov iz 150., 151. in 155. člena zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 – popravek, 25/96 – odločba US, 39/96 – odločba US, 5/98 – odločba US, 49/98 – ZPol, 72/98, 6/99, 66/2000, 111/2001, 32/2002 – odločba US, 44/2003 – odločba US in 56/2003) onemogočila ali bistveno otežila izvedbo teh ukrepov ali ogrozila življenje in zdravje njihovih izvajalcev, lahko policija do odločitve ministra začasno odreče prikaz dokumentacije, pregled prostorov in posredovanje določenih podatkov ali informacij.

Dokumentacijo, ki se nanaša na izvedbo ukrepov iz prejšnjega odstavka in ima oznako zaupnosti, smejo delavci ministrstva, ki opravljajo nadzor nad policijo, pregledovati samo ob prisotnosti odgovorne osebe, ki je določila stopnjo zaupnosti dokumenta, oziroma osebe, ki jo ona pooblasti.

II. NALOGE IN ORGANIZACIJA POLICIJE

3. člen

Naloge policije so:

1. varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi;

2. preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in prekrškov, odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj in prekrškov, drugih iskanih oseb ter njihovo izročanje pristojnim organom in zbiranje dokazov ter raziskovanje okoliščin, ki so pomembne za ugotovitev premoženjske koristi, ki izvira iz kaznivih dejanj in prekrškov;

3. vzdrževanje javnega reda;

4. nadzor in urejanje prometa na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki so dane v uporabo za javni promet;

5. varovanje državne meje in opravljanje mejne kontrole;

6. opravljanje nalog, določenih v predpisih o tujcih;

7. varovanje določenih oseb, organov, objektov in okolišev;

8. varovanje določenih delovnih mest in tajnosti podatkov državnih organov, če z zakonom ni drugače določeno;

9. izvajanje nalog, določenih v tem in drugih zakonih in podzakonskih predpisih.

Naloge iz prejšnjega odstavka izvajajo uniformirana in kriminalistična policija ter specializirane enote policije, organizirane v generalni policijski upravi, policijski upravi in policijski postaji.

Naloge policije, ki jih v zvezi z vodenjem in odločanjem v postopku o prekršku določa zakon, ki ureja prekrške, se izvajajo v okviru policijske postaje kot notranje organizacijske enote policije.

Notranjo organizacijo policije iz drugega in tretjega odstavka tega člena določi akt o organizaciji in sistemizaciji.

4. člen

Policijo sestavljajo generalna policijska uprava, policijske uprave in policijske postaje.

Sedež policije je v Ljubljani.

5. člen

Policijo vodi generalni direktor policije, ki vodi tudi delo generalne policijske uprave.

6. člen

Generalna policijska uprava opravlja naslednje naloge:

1. spremlja, analizira in ocenjuje varnostne razmere, ugotavlja stanje na področju izvrševanja policijskih nalog, vodi, usmerja in usklajuje delo policijskih uprav, zagotavlja strokovno in tehnično pomoč, nadzoruje njihovo delo, skrbi za izpopolnjevanje organiziranosti sistema in metod dela, skrbi za delovanje policije v izrednem stanju ali v vojni, skrbi za zakonito izvrševanje predpisov s področja dela policije ter izvaja ukrepe za učinkovito delovanje policije;

2. ukrepa na področju zatiranja kriminalitete, varnosti prometa, mejnih zadev in tujcev, javnega reda v primerih, ko je potrebno usklajeno delovanje na širšem območju, in odloča na drugi stopnji v zadevah prehajanja čez državno mejo;

3. organizira, vodi in izvaja varovanje določenih oseb, organov, objektov, okolišev, delovnih mest in tajnih podatkov;

4. opravlja kriminalističnotehnična in laboratorijska raziskovanja ter daje strokovna mnenja s tega področja;

5. skrbi za izvajanje mednarodnih sporazumov s področja nalog policije;

6. sodeluje s policijami tujih držav in z mednarodnimi organizacijami s področja dela policije;

7. zbira, obdeluje, posreduje in hrani podatke s področja dela policije ter upravlja z informacijskim in telekomunikacijskim sistemom policije;

8. skrbi za informiranje pristojnih državnih organov in javnosti o delu policije, o aktualnih varnostnih vprašanjih in varnostnih razmerah;

9. skrbi za zaposlovanje policistov in drugih delavcev v policiji, jih razporeja ter organizira in vodi strokovno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje;

10. predlaga in izvaja finančne načrte in predlaga načrte nabav policije, upravlja in skrbi za tekoče vzdrževanje

zgradb, naprav in opreme, zagotavlja oskrbo policijskih enot, odloča o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev policije ter opravlja naloge na področju pisarniškega poslovanja;

11. določa sistemizacijo, standardizacijo in tipizacijo materialno – tehničnih sredstev in opreme policije ter poslovnih in drugih prostorov in njihove opreme;

12. v okviru odobrenih finančnih sredstev načrtuje, razporeja in skrbi za racionalno in namensko porabo;

13. opravlja druge naloge s področja dela policije, ki jih določa zakon ali drug predpis, izdan na podlagi zakona.

Naloge generalne policijske uprave opravljajo notranje organizacijske enote. Vodje notranjih organizacijskih enot so za svoje delo, stanje v enoti in delo notranje organizacijske enote odgovorni generalnemu direktorju policije.

Če generalna policijska uprava ugotovi, da policijska uprava ne izvršuje svojih nalog oziroma jih ne izvršuje pravilno ali pravočasno, mora na to opozoriti direktorja policijske uprave in mu naložiti, da zagotovi izvrševanje njenih nalog oziroma da odpravi ugotovljene nepravilnosti v roku, ki mu ga določi.

Generalna policijska uprava lahko neposredno prevzame posamezno nalogo ali vrsto nalog iz pristojnosti policijske uprave, kadar oceni, da je to potrebno.

7. člen

Policijska uprava je območna organizacijska enota policije, ustanovljena na določenem območju države.

Policijske uprave, njihovo območje in sedež določi vlada.

8. člen

Policijsko upravo vodi direktor.

Direktor policijske uprave je za svoje delo in za delo policijske uprave odgovoren generalnemu direktorju policije.

9. člen

Policijska uprava opravlja naslednje naloge:

1. usklajuje in usmerja delo policijskih postaj, jim daje strokovna navodila, izvaja nadzor nad njihovim delom ter jim zagotavlja strokovno pomoč;

2. odkriva in preiskuje določena kazniva dejanja, odkriva in prijema storilce takih dejanj in jih izroča pristojnim organom;

3. zagotavlja izvajanje nalog s področja javnega reda, ko je potrebno usklajeno delovanje na območju uprave ali ko gre za hujše kršitve javnega reda;

4. zagotavlja in izvaja določene naloge s področja urejanja in nadzora prometa, ko je potrebno usklajeno delovanje na širšem območju uprave;

5. opravlja določene naloge s področja varovanja določenih oseb in objektov;

6. zagotavlja in izvaja določene naloge za mejno kontrolo in varovanje državne meje;

7. izvaja postopke s tujci;

8. sodeluje z obmejnimi policijskimi organi sosednjih držav;

9. izdaja na prvi stopnji odločbe v zadevah prehajanja čez državno mejo;

10. opravlja določene naloge s področja delovanja policije v izrednem stanju ali v vojni;

11. izvaja določene naloge vzdrževanja informacijskega in telekomunikacijskega sistema policije;

12. opravlja določene naloge s področja delovnih razmerij, strokovnega usposabljanja in izpopolnjevanja, finančnih in materialnih zadev, tekočega vzdrževanja objektov in materialno-tehničnih sredstev;

13. opravlja druge naloge s področja dela policije, ki jih določa zakon ali drug predpis, izdan na podlagi zakona.

Policijska uprava opravlja naloge v notranjih organizacijskih enotah. Vodje notranjih organizacijskih enot so za svoje delo, stanje v enoti in delo notranje organizacijske enote odgovorni direktorju policijske uprave.

Če policijska uprava ugotovi, da policijska postaja ne izvršuje svojih nalog oziroma jih ne izvršuje pravilno ali pravočasno, mora na to opozoriti komandirja policijske postaje in mu naložiti, da zagotovi izvrševanje njenih nalog oziroma da odpravi ugotovljene nepravilnosti v roku, ki mu ga določi.

Policijska uprava lahko neposredno prevzame posamezno nalogo ali vrsto nalog iz pristojnosti policijske postaje, kadar oceni, da je to potrebno.

10. člen

Policijska postaja je območna organizacijska enota policije, ustanovljena za neposredno opravljanje nalog policije na določenem območju ali za določeno področje dela policijske uprave.

Območje in sedež policijske postaje določi minister.

11. člen

Policijsko postajo vodi komandir.

Komandir policijske postaje je za svoje delo, stanje na policijski postaji in delo policijske postaje odgovoren direktorju policijske uprave.

12. člen

(prenehal veljati)

13. člen

Za občasno opravljanje določenih nalog ali za izvedbo posamezne naloge policije lahko generalni direktor policije ustanovi posebno policijsko enoto ter določi njene naloge, način delovanja in uporabe.

14. člen

Za izvajanje z zakonom določenih nalog uporablja policija vozila, plovila, oborožitev in posebno opremo.

Barvo, posebno opremo in oznake vozil ter plovil in oborožitve policije določi vlada.

15. člen

Minister, na predlog generalnega direktorja policije, določi objekte in okoliše objektov, ki jih uporablja policija in so posebnega pomena za opravljanje nalog policije, ter predpiše ukrepe za njihovo varovanje.

Okoliš iz prejšnjega odstavka je funkcionalno ograjeno ali neograjeno zemljišče policijskega objekta, ki je posebnega pomena za opravljanje nalog policije in je potrebno za uporabo takega objekta.

16. člen

Za zagotavljanje varnosti policistov, varovanje tehničnih sredstev ter opreme izvaja policija posebne ukrepe.

Vrste in način izvajanja ukrepov iz prejšnjega odstavka predpiše minister na predlog generalnega direktorja policije.

17. člen

Policija se v okviru delovnega področja, določenega z zakonom, pripravlja tudi za delovanje v izrednem stanju ali vojni.

V izrednem stanju ali vojni opravlja policija naloge s svojega delovnega področja tako, da nastalim razmeram prilagaja svojo organiziranost, oblike in metode dela.

O drugačni uporabi policije v izrednem stanju ali vojni odloči državni zbor na predlog vlade. Če se državni zbor zaradi izrednega stanja ali vojne ne more sestati, o drugačni uporabi policije, na predlog vlade, odloča predsednik republike.

Uporabo materialno-tehničnih sredstev, infrastrukture, zemljišč in objektov policije v izrednem stanju ali vojni načrtuje policija.

Za izvajanje določenih nalog policije v izrednem stanju ali vojni se lahko razporedijo sredstva in oprema na podlagi materialne dolžnosti.

18. člen

Če vlada oceni, da drugače ni mogoče zavarovati javnega reda, lahko naloži ministru, da z odredbo:

– omeji ali prepove gibanje na določenih območjih, določenih krajih ali na javnih mestih;

– prepove nastanitev v določenem kraju ali zapustitev določenega kraja.

Ukrepi iz prejšnjega odstavka smejo veljati, dokler trajajo razlogi, zaradi katerih so bili odrejeni.

19. člen

Policija lahko na prošnjo mednarodnih organizacij ali na podlagi meddržavnih sporazumov, katerih članica ali podpisnica je Republika Slovenija, sodeluje v tujini pri opravljanju policijskih ali drugih nevojaških nalog.

O uporabi policije za naloge iz prejšnjega odstavka odloča vlada na predlog ministra.

20. člen

Policija mora v okviru zakonskih predpisov tudi brez posebnega pooblastila, določenega v tem ali drugih zakonih, ukreniti vse, kar je potrebno, da od skupnosti ali posameznika odvrne nevarnost ali prepreči ravnanja, ki ogrožajo varnost, red in mir.

O uporabi policije po prejšnjem odstavku odloča minister.

Državni organi, gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki morajo dati policiji na razpolago tehnična sredstva in osebe, usposobljene za upravljanje z njimi, potrebna za izvršitev nalog iz prvega odstavka tega člena.

Stroški, nastali z uporabo tehničnih sredstev in opreme po prejšnjem odstavku, so stroški proračuna.

Pravne osebe ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo najmanj 1,000.000 tolarjev. Odgovorna oseba pravne osebe pa se kaznuje z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev.

21. člen

Policijske postaje in policijske uprave sodelujejo v okviru svojih pristojnosti z organi lokalnih skupnosti na področjih, ki se nanašajo na izboljšanje varnosti v lokalni skupnosti.

Policijske postaje in policijske uprave sodelujejo tudi z drugimi organi, organizacijami in institucijami, katerih dejavnost je usmerjena k zagotavljanju večje varnosti oziroma k vzpodbujanju varnostnega samoorganiziranja prebivalcev, ter jim v okviru svojih pristojnosti in možnosti nudijo pomoč.

V ta namen policijske postaje in policijske uprave ter organi, organizacije in institucije iz prejšnjega odstavka sporazumno ustanavljajo svete, sosvete, komisije ali druge dogovorjene oblike partnerskega sodelovanja.

22. člen

Policija obvešča javnost o zadevah s svojega delovnega področja, če s tem ne škodi svojemu delu ali upravičenim koristim drugih.

Podatke in obvestila o izvrševanju nalog iz prejšnjega odstavka daje generalni direktor policije ali za to pooblaščen delavec.

23. člen

Policija zagotavlja pomoč državnim organom, samoupravnim lokalnim skupnostim, zavodom, organizacijam, gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom posameznikom oziroma posameznikom, ki imajo na podlagi zakona javno pooblastilo za opravljanje nekaterih funkcij uprave (v nadaljnjem besedilu: upravičenci), če pri izvrševanju svojih nalog naletijo na upiranje ali ogrožanje ali če to utemeljeno pričakujejo.

24. člen

Policija zagotavlja pomoč iz prejšnjega člena na podlagi pisnega zahtevka upravičenca, kadar okoliščine tak pisni zahtevek brez škode zaradi odlašanja časovno dopuščajo.

Upravičenec mora zahtevek iz prejšnjega odstavka poslati pristojni policijski postaji najmanj tri dni pred opravljanjem nalog. V zahtevku morajo biti navedeni razlogi, zaradi katerih je potrebno zagotoviti pomoč policistov, in zakonska podlaga, na kateri temelji zahteva.

25. člen

Pred začetkom opravljanja nalog upravičenca morajo policisti opozoriti zavezanca ali druge osebe, da bodo zoper njih uporabili prisilna sredstva, če bodo ovirali opravljanje nalog upravičenca.

Policisti ne smejo sami opravljati dejanj, za opravljanje katerih je pristojen upravičenec.

26. člen

V primerih, ko policisti pri zagotavljanju pomoči iz prejšnjega člena pričakujejo upiranje ali ogrožanje večjega števila oseb, lahko do izvršitve naloge upravičenca prepovejo gibanje in zadrževanje na določenem območju ali v določenem objektu.

Osebe, ki ovirajo ali poskušajo ovirati opravljanje upravnih nalog upravičenca ali ogrožajo življenje ljudi, lahko policisti odstranijo oziroma ukrepajo v skladu z zakonom.

27. člen

Posameznik ima pravico pomagati policiji pri opravljanju z zakonom določenih nalog.

Posameznik, ki policiji pomaga in se pri tem poškoduje, zboli ali izgubi delovno zmožnost, je upravičen do vseh pravic in prejemkov, ki izhajajo iz zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, do katerih je upravičen policist v primeru nesreče pri delu.

Osnova za odmero pravic iz prejšnjega odstavka je posameznikova povprečna plača oziroma povprečna plača na delovnem mestu policista v zadnjem letu pred nastankom poškodbe, če je to zanj ugodneje ali če ni v delovnem razmerju.

Če posameznik pri pomoči policiji izgubi življenje, so njegovi družinski člani upravičeni do družinske pokojnine.

Družinski člani posameznika iz prejšnjega odstavka so upravičeni tudi do enkratne denarne pomoči v višini šestih mesečnih povprečnih plač tega posameznika oziroma povprečne plače na delovnem mestu policista v preteklem letu, če je to zanje ugodneje.

Posameznik, ki je pomagal policiji, ima pravico do povračila škode, ki jo ima zaradi dane pomoči.

Če se uvede zoper posameznika kazenski ali odškodninski postopek, ki je v zvezi z dano pomočjo, mu policija zagotovi strokovno pravno pomoč v tem postopku.

Sredstva, ki so potrebna za uresničevanje pravic iz prejšnjih odstavkov tega člena, zagotovi država.

28. člen

Če posameznik meni, da so bile s policistovim dejanjem ali opustitvijo dejanja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh od trenutka, ko je izvedel za kršitev, pritoži na ministrstvo ali policijo.

Vsako pritožbo, podano zoper policista, mora najprej obravnavati in preveriti vsa dejstva v zvezi z njo, vodja organizacijske enote policije, v kateri dela policist, na katerega se pritožba nanaša, ali od njega pooblaščeni policist (v nadaljnjem besedilu: vodja organizacijske enote policije). Z ugotovitvami seznani pritožnika, ki se v primeru strinjanja z ugotovitvami vodje organizacijske enote policije lahko odloči, da je s tem postopek reševanja pritožbe zaključen. To se zabeleži v zapisniku o obravnavi pritožbe, v katerem se povzame bistvene ugotovitve vodje organizacijske enote policije in ki ga podpiše tudi pritožnik. Ta postopek mora biti zaključen v 15 dneh od prejema pritožbe.

V primeru, da se pritožnik vabilu na razgovor ne odzove, se ne strinja ali ne soglaša z ugotovitvami vodje organizacijske enote policije, kakor tudi v primerih, ko iz pritožbe izhaja sum storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, mora vodja organizacijske enote policije celoten spis takoj odstopiti ministrstvu, ki vodi nadaljnji postopek reševanja pritožbe.

Reševanje pritožb na ministrstvu se izvaja v senatih, ki jih sestavljajo trije člani, in sicer: pooblaščenec ministra in dva predstavnika javnosti. Predstavnike javnosti, ki sodelujejo pri reševanju pritožb nad delom delavcev policije na regionalni ravni, na predlog lokalnih skupnosti z območja posamezne policijske uprave imenuje in razrešuje minister. Predstavnike javnosti, ki sodelujejo pri reševanju pritožb nad delom delavcev policije na generalni policijski upravi, na predlog organizacij civilne družbe, organizacij strokovne javnosti in nevladnih organizacij imenuje in razrešuje minister. Predstavniki javnosti se imenujejo za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Postopek reševanja pritožbe na ministrstvu se zaključi s posredovanjem odgovora pritožniku v 30 dneh od zaključka postopka pri vodji organizacijske enote policije. Z odgovorom pritožniku je pritožbeni postopek zaključen, pritožnik pa ima na razpolago še vsa pravna in druga sredstva za varstvo njegovih pravic in svoboščin.

Podrobnejši postopek reševanja pritožb predpiše minister.

III. POLICIJSKA POOBLASTILA

29. člen

Pri opravljanju nalog policije imajo policisti pooblastila, določena s tem in z drugimi zakoni (v nadaljnjem besedilu: policijska pooblastila).

Način izvajanja policijskih pooblastil predpiše minister na predlog generalnega direktorja policije.

30. člen

Policisti so pri opravljanju nalog dolžni ravnati v skladu z ustavo in zakoni ter spoštovati in varovati človekove pravice in temeljne svoboščine.

Policisti lahko omejijo človekove pravice in temeljne svoboščine le v primerih, določenih z ustavo in zakoni.

Policija ima svoj kodeks etike.

Policisti so dolžni ob vsakem času preprečevati nezakonita dejanja ter ukrepati in uporabiti z zakonom določena pooblastila, če je zaradi nezakonitega dejanja ali zaradi splošne nevarnosti neposredno ogroženo življenje, osebna varnost ali premoženje ljudi.

31. člen

Policisti, ki opravljajo naloge v uniformi, jo imajo pravico in dolžnost nositi v skladu s predpisom, ki ga izda minister.

Upokojeni policisti lahko nosijo slovesno uniformo na državnih prireditvah, srečanjih poklicnih, strokovnih in veteranskih združenj ter na pogrebih aktivnih in upokojenih policistov, v skladu s pravilnikom, ki ga izda minister.

Uniformo, položajne oznake in simbole policije določi vlada.

Kadar policisti opravljajo naloge v civilni obleki, se morajo pred tem legitimirati s službeno izkaznico. Če okoliščine tega ne dopuščajo, se morajo ustno predstaviti kot policisti. Takoj, ko je možno, pa se morajo legitimirati s službeno izkaznico.

32. člen

Policisti imajo pravico in dolžnost imeti in nositi orožje ter strelivo v skladu s predpisom, ki ga izda minister.

33. člen

Pri opravljanju nalog smejo policisti opozarjati, ukazovati, ugotavljati identiteto in izvesti identifikacijski postopek, opraviti prepoznavo po fotografijah, varnostno preverjati osebe, vabiti, opraviti varnostni pregled, prepovedati gibanje, prepovedati približevanje določeni osebi, kraju ali območju, opraviti protiteroristični pregled prostorov, objektov, naprav in območij, prijeti in privesti osebo, pridržati osebo, odrediti strožji policijski nadzor, zaseči predmete, vstopiti v tuje stanovanje in v tuje prostore, uporabiti prevozna in komunikacijska sredstva, uporabiti tajne policijske ukrepe, prisilna sredstva ter uporabiti druga pooblastila, določena v zakonih.

Pri jezikovnem sporazumevanju v okviru dejanj iz prejšnjega odstavka so policisti zavezani določbam o slovenščini kot uradnem jeziku ter o rabi italijanščine in madžarščine kot dodatnih uradnih jezikov na območjih občin, v katerih živita avtohtoni italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, pri ustnem sporazumevanju s tujimi fizičnimi osebami, ki ne znajo slovenščine, pa policisti v nujnih primerih lahko uporabljajo tudi kateri drug jezik, ki ga tujec razume.

34. člen

Z opozorilom policisti opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenje, osebno varnost ali premoženje ljudi, kot tudi na splošno nevarnost.

Z ukazom policisti dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi se zavarovalo življenje ljudi, varovalo premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, zagotovila varnost prometa, preprečili neredi, nemiri in druge podobne kršitve javnega reda ali odvrnile škodljive posledice naravnih in drugih nesreč, v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ukaz je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da so te naloge opravljene.

35. člen

Policisti lahko ugotavljajo identiteto osebe, ki s svojim obnašanjem, ravnanjem, videzom ali zadrževanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo izvršila, izvršuje ali je izvršila prekršek ali kaznivo dejanje, ter osebe, nad katero izvajajo pooblastila iz 41. člena tega zakona.

Policisti lahko ugotavljajo identiteto osebe in posredujejo njene podatke tudi na upravičeno zahtevo uradnih oseb državnih organov ter subjektov z javnimi pooblastili.

Policisti lahko ugotavljajo identiteto osebe tudi na upravičeno zahtevo druge osebe, ki se izkazuje z nastalo materialno in nematerialno škodo, telesno poškodbo, sumom storitve kaznivega dejanja ali prekrška in v podobnih primerih, ter tako ugotovljene podatke posredujejo upravičencu, ki izkaže pravni interes za uveljavljanje pravic pred sodnimi ali državnimi organi.

Policisti smejo vzeti prstne odtise in odtise dlani osebi, ki je poskušala ali je nezakonito prestopila državno mejo, in osebi, katere identitete ni mogoče ugotoviti na drug način.

Osebo iz prejšnjega odstavka lahko policisti tudi fotografirajo, zabeležijo njen osebni opis; fotografije te in pogrešane osebe pa lahko tudi objavijo.

Določila četrtega in petega odstavka tega člena veljajo tudi za identifikacijo trupel.

35.a člen

Policisti lahko zaradi odkrivanja storilca kaznivega dejanja ali prekrška ali zaradi ugotavljanja identitete neznane osebe opravijo prepoznavo oseb po fotografijah.

Pri izvajanju prepoznave oseb po fotografijah, ko policisti odkrivajo storilca kaznivega dejanja, morajo od osebe, ki bo opravila prepoznavo, najprej zahtevati, da opiše in navede fizične znake, po katerih se oseba razlikuje od ostalih oseb, šele potem se ji pokaže fotografija osebe, in sicer skupaj z drugimi fotografijami, na katerih so njej neznane osebe. Policist, ki vodi prepoznavo po fotografijah, mora zagotoviti, da oseba, ki opravlja prepoznavo, pred začetkom prepoznave ne vidi posamezne fotografije osebe oziroma same osebe, ki jo bo prepoznavala. O prepoznavi se sestavi zapisnik, v katerega mora policist navesti tudi, katere fotografije je oseba videla.

Pri tem lahko uporabljajo fotografije iz evidence fotografiranih oseb ali fotografije oseb, pridobljene na drug zakonit način.

35.b člen

Podatke, zbrane pri obravnavanju dogodka oziroma izvrševanju nalog policije, je ta na obrazloženo pisno zahtevo, v kateri morajo biti izkazane okoliščine iz tretjega odstavka 35. člena tega zakona, dolžna posredovati osebi, ki so ji podatki potrebni za uveljavitev njenih zakonitih pravic.

Upravičena oseba mora v pisnem zahtevku natančno opredeliti vrsto podatka in namen za katerega ga potrebuje.

36. člen

Policisti lahko zaradi varovanja določenih oseb, organov, objektov, okolišev, delovnih mest in tajnih podatkov ter v drugih primerih, določenih v zakonu, varnostno preverjajo osebe.

Varnostno preverjanje oseb je ugotavljanje morebitnih varnostnih zadržkov za delo osebe pri varovani osebi, v varovanem organu, objektu ali v okolišu, na določenem delovnem mestu, pri obravnavanju tajnih podatkov ali v drugih primerih, določenih z zakonom.

Varnostno preverjanje osebe se izvaja z njeno pisno privolitvijo.

Vlada izda predpis o varovanju določenih oseb, organov, objektov in okolišev, predpis o varovanju določenih delovnih mest in tajnih podatkov državnih organov ter predpis o kriterijih in načinu izvajanja varnostnega preverjanja oseb.

37. člen

Policisti lahko vabijo v uradne prostore osebe, ki bi lahko dale koristne podatke za izvrševanje nalog, določenih z zakonom.

Pisno vabilo mora vsebovati ime in priimek vabljene osebe, čas, kraj in razlog, zaradi katerega je vabljena in v kakšni vlogi, ter opozorilo, da bo prisilno privedena, če se vabilu ne bo odzvala.

Policisti lahko vabijo osebo tudi ustno, pri čemer ji morajo sporočiti razlog, zaradi katerega je vabljena, in jo opozoriti na možnost prisilne privedbe.

38. člen

Pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, lahko policisti v primerih, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Varnostni pregled obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s sabo druge nevarne predmete.

Varnostni pregled se opravlja neposredno ali s tehničnimi sredstvi.

39. člen

Če je mogoče pričakovati, da bo na določenem območju ali v določenem objektu prišlo do ogrožanja življenja ali osebne varnosti ljudi ali do ogrožanja premoženja večje vrednosti oziroma je do tega že prišlo, ali iz razlogov zagotavljanja varnosti določenih oseb ali objektov smejo policisti izprazniti to območje ali objekt, prepovedati dostop, ga pregledati in omejiti gibanje v njegovi neposredni bližini.

39.a člen

Če je podan utemeljen sum, da je oseba storila prekršek z elementi nasilja ali je bila zalotena pri takem prekršku in obstajajo razlogi za sum, da bo ogrozila življenje, osebno varnost ali svobodo osebe, s katero je ali je bila v bližnjem razmerju v smislu določb 230. člena kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 – popravek in 23/99), vključno z izvenzakonskim partnerjem, kar policisti ugotovijo zlasti na podlagi dotedanjega grdega ravnanja kršitelja, iz okoliščin, ki jih policisti neposredno zaznajo ob prihodu na kraj dogodka, zbranih obvestil od žrtev ali prič, podatkov centra za socialno delo, smejo policisti odrediti prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi (v nadaljnjem besedilu: oškodovanec), ki je kršitelj namerno ne sme prekoračiti. Kot kraj se določi kraj, kjer oškodovanec stanuje, dela, se izobražuje, je v varstvu ali se vsakodnevno giblje. Prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi zajema tudi prepoved nadlegovanja po komunikacijskih sredstvih, na kar se kršitelja posebej opozori.

Prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi odredi policist tako, da kršitelju, na katerega se ukrep nanaša, na kraju izreče ustno odredbo, naknadno pa v roku, ki ne sme biti daljši od 6 ur, vroči še pisno odredbo o odrejenem ukrepu. Pisna odredba mora vsebovati podatke o kršitelju, zoper katerega je ukrep odrejen (osebno ime, EMŠO oziroma za tujca rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče), odrejeni ukrep (ukrep zajema tudi določitev razdalje od kraja oziroma osebe, v

katerem se oseba ne sme gibati, to razdaljo policist določi v razponu od najmanj petdeset do največ dvesto metrov), opis ogrožanja (način, obseg, trajanje), utemeljitev razlogov za odrejeni ukrep (prejšnja ukrepanja policije, trajajoče ali prejšnje grdo ravnanje in podobno) in navedbo, v kateri se ga poduči, da bo odredba po uradni dolžnosti posredovana v sodno presojo. Policist pozove kršitelja, da mu pove naslov, kjer mu bo možno vročiti pisno odredbo. V primeru, da se kršitelja ne najde na posredovanem naslovu oziroma naslova noče povedati, se vročitev opravi tako, da se odločba pritrdi na oglasno desko pristojne policijske postaje, na kar se kršitelja posebej opozori.

Kršitelj, ki mu je izrečen ukrep prepovedi približevanja, mora kraj oziroma območje prepovedi takoj zapustiti, policistu pa izročiti ključe prebivališča, v katerem živi skupaj z oškodovancem. Ob neupoštevanju odredbe mora kršitelja nemudoma odstraniti policist. O izrečenem ukrepu policija takoj obvesti krajevno pristojni center za socialno delo, ki mora oškodovanca seznaniti z organizacijami, ki so mu na voljo za materialno in nematerialno pomoč in mu na njegovo željo omogočiti stik s takšno organizacijo.

Policija z odredbo iz drugega odstavka tega člena, izreče prepoved približevanja določenemu kraju oziroma osebi za 48 ur in jo takoj pošlje v presojo preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča, ki lahko ukrep prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi potrdi, spremeni ali razveljavi. Preiskovalni sodnik mora odločiti o ukrepu v roku, ki ne sme biti daljši od 24 ur. V primeru potrditve ukrepa prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi, lahko preiskovalni sodnik ukrep izreče za čas do 10 dni, pri čemer mora upoštevati začetek veljave ukrepa, ko ga je izrekla policija. Zoper odločbo preiskovalnega sodnika je v 3 dneh dovoljena pritožba na izvenobravnavni senat okrožnega sodišča, ki mora o pritožbi odločiti v 3 dneh od prejema pritožbe. Preiskovalni sodnik poskuša vročiti odločbo kršitelju na naslov, ki ga je posredoval policiji, če pa mu je na tem naslovu ni mogoče vročiti, se vročitev opravi s tem, da se odločba pritrdi na oglasno desko okrajnega sodišča. Pritožba zoper odločbo preiskovalnega sodnika ne zadrži izvršitve. Določbe o vročanju s strani preiskovalnega sodnika, veljajo tudi za vročitev odločbe izvenobravnavnega senata.

Postopek za izvedbo ukrepa prepovedi približevanja predpiše minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje, in ministrom, pristojnim za delo, družino in socialne zadeve.

Nadzor nad spoštovanjem prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi izvaja policija, ki kršitelja, ki je zaloten na območju prepovedi približevanja, takoj odstrani s tega območja. Če kršitelj s kršitvijo prepovedi približevanja ne preneha, se ga privede v takojšen postopek pristojnemu sodišču za prekrške.

Kršitelj, ki ne upošteva odredbe o prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi, oziroma v času odrejenega ukrepa nadleguje žrtev po komunikacijskih sredstvih, se kaznuje za prekršek z globo najmanj 100.000 tolarjev.

39.b člen

Če obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da bo kršitelj nadaljeval z ogrožanjem tudi po preteku 10 dni, za katere je bil izrečen ukrep prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi, lahko oškodovanec 3 dni pred iztekom ukrepa, predlaga preiskovalnemu sodniku podaljšanje ukrepa iz prejšnjega člena do 60 dni. Če so podani zakonski pogoji, preiskovalni sodnik do izteka roka za odrejen ukrep v trajanju 10 dni, izda odločbo, s katero podaljša ukrep prepovedi približevanja določenemu kraju oziroma osebi. Zoper to odločbo je v 3 dneh dovoljena pritožba na izvenobravnavni senat okrožnega sodišča, ki mora o pritožbi odločiti v 3 dneh od prejema pritožbe. Preiskovalni sodnik poskuša vročiti odločbo kršitelju na naslov, ki ga je posredoval policiji, če pa mu na tem naslovu ni mogoče vročiti, se vročitev opravi s tem, da se odločba pritrdi na oglasno desko okrajnega sodišča.

40. člen

Policisti opravijo protiteroristični pregled prostorov, objektov, naprav in območij zaradi zagotavljanja splošne varnosti ljudi in premoženja v določenih prostorih, objektih, napravah, na določenih območjih in v prometu zaradi zagotavljanja varnosti določenih oseb, objektov in tajnih podatkov ali zaradi varnosti javnih shodov in prireditev.

Protiteroristični pregled obsega protibombni, kemijsko-bakteriološko-radiološki in protiprisluškovalni pregled.

Če je mogoče pričakovati, da bo v določenem prostoru, objektu, napravi, na območju ali v prometu prišlo do ogrožanja splošne varnosti ljudi ali premoženja s posebno nevarnimi sredstvi ali napravami oziroma je do tega že prišlo, smejo policisti prostor, objekt, območje ali prevozno sredstvo izprazniti, prepovedati dostop do njih in jih neposredno ali s tehničnimi sredstvi preiskati. V teh primerih lahko policisti opravijo tudi varnostni pregled.

Pri izvajanju pooblastil iz tega člena lahko policisti od pristojnega inšpekcijskega organa zahtevajo, da opravi inšpekcijsko nadzorstvo.

41. člen

S prijetjem policisti začasno omejijo gibanje določeni osebi z namenom, da jo privedejo, jo pridržijo ali opravijo kakšno drugo dejanje, določeno z zakonom.

Če je prijeta vojaška oseba, je potrebno o tem nemudoma obvestiti vojaško policijo.

Prijetje obsega tudi varnostni pregled.

42. člen

S privedbo policisti privedejo osebo v svoje uradne prostore, v uradne prostore drugega organa ali na določen kraj.

Privedba se lahko opravi na podlagi odredbe pristojnega organa. Brez odredbe se lahko privedba opravi v primerih iz 37. člena tega zakona, če gre za že prijeto osebo, ali v drugih primerih, določenih z zakonom.

Pred privedbo policisti osebo seznanijo z razlogi privedbe in jo opozorijo na posledice, če se bo privedbi upirala ali skušala pobegniti.

Če se oseba privedbi upira, jo policisti privedejo prisilno.

43. člen

Policisti pridržijo osebo, ki moti ali ogroža javni red, če javnega reda ne morejo drugače vzpostaviti oziroma če ogrožanja ne morejo drugače odvrniti. Pridržanje sme trajati največ 24 ur.

Osebo, ki so jo izročili tuji varnostni organi in jo je potrebno izročiti pristojnemu organu, se sme pridržati največ 48 ur.

Pridržanje se odredi z odločbo, ki mora biti izdana in vročena pridržani osebi v roku 6 ur od odvzema prostosti. Pridržana oseba ima, dokler traja pridržanje, pravico do pritožbe zoper odločbo o pridržanju. O pritožbi mora odločiti pristojno okrožno sodišče v roku 48 ur.

Pritožba ne zadrži izvršitve pridržanja.

Pridržanje se odpravi takoj, ko prenehajo razlogi zanj.

Če je pridržana vojaška oseba, je o tem treba nemudoma obvestiti vojaško policijo.

44. člen

Ob pridržanju po določilih zakona o policiji ali ob zadržanju po določilih zakona o nadzoru državne meje mora biti oseba takoj, v njenem materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume, obveščena, da je pridržana oziroma zadržana in o razlogih za pridržanje oziroma zadržanje ter poučena, da ni dolžna ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki ga svobodno izbere, in da se na njeno zahtevo o pridržanju ali zadržanju obvesti njene najbližje.

Če je oseba iz prejšnjega odstavka tujec, se jo mora v njenem materinem jeziku ali jeziku, ki ga razume, poučiti tudi o tem, da se na njeno zahtevo o pridržanju ali zadržanju obvesti diplomatsko-konzularno predstavništvo države, katere državljan je.

Policist mora odložiti vsa nadaljnja dejanja do prihoda zagovornika, vendar najdlje za dve uri od tedaj, ko je bila osebi dana možnost, da obvesti zagovornika.

Policist lahko takoj privede ali pridrži osebo oziroma opravi kakšno drugo dejanje, določeno z zakonom, če bi odlaganje onemogočilo ali otežilo izvršitev naloge.

45. člen

Tujcu, ki mu ni dovoljen vstop v državo ali mu je bil izrečen izgon oziroma odstranitev iz države, vendar ga ni mogoče takoj odstraniti, se sme v skladu z zakonom odrediti bivanje pod strožjim policijskim nadzorom v objektu, določenem za ta namen, za čas, ki je nujno potreben za njegovo odstranitev iz države.

46. člen

Policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozi javni red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem.

Predmete iz tega člena so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete.

47. člen

Policisti lahko brez odločbe sodišča vstopijo v tuje stanovanje in druge prostore, če je to potrebno zaradi preprečitve samomora, če se preverjajo okoliščine, ki kažejo na smrt določene osebe v tem prostoru, ali če gre za preprečitev konkretne nevarnosti za ljudi in premoženje.

48. člen

Če morajo prijeti storilca kaznivega dejanja ali prepeljati v najbližji zdravstveni zavod osebo, ki potrebuje nujno zdravniško pomoč, ali opraviti drugo nujno nalogo, imajo policisti, ki tega ne morejo storiti drugače, pravico uporabiti najbližje dosegljivo prevozno sredstvo ali sredstvo za zvezo, razen sredstev Slovenske vojske.

Lastnik sredstva iz prejšnjega odstavka ima pravico do povračila stroškov in morebitne škode, ki mu je bila povzročena z uporabo.

Pri opravljanju svojih nalog imajo policisti pravico do brezplačnega prevoza s sredstvi javnega prometa in pravice iz obveznega zavarovanja potnikov v javnem prometu.

49. člen

Če obstajajo razlogi za sum, da je oseba izvršila kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ga izvršuje ali ga pripravlja oziroma organizira njegovo izvršitev, in policisti tega dejanja ne morejo drugače odkriti, preprečiti ali dokazati, ali bi bilo to zvezano z nesorazmernimi težavami, lahko policisti uporabijo naslednje ukrepe:

– tajno opazovanje in sledenje z uporabo tehničnih sredstev za dokumentiranje;
– tajno policijsko delovanje;
– tajno policijsko sodelovanje;
– prirejene listine in identifikacijske oznake.

Uporabo ukrepov iz prejšnjega odstavka odobri generalni direktor policije oziroma njegov namestnik, razen takrat, ko policisti oziroma druge osebe pri izvajanju tajnega policijskega delovanja oziroma sodelovanja uporabijo prirejene listine ali identifikacijske oznake, ko izda dovoljenje pristojni državni tožilec. Odobritev mora biti pisna in mora vsebovati podatke o osebi, zoper katero se izvaja ukrep, opis dejanja, način, obseg, trajanje ukrepov in utemeljitev razlogov.

Izvajanje ukrepov iz prvega odstavka tega člena lahko traja največ tri mesece, iz tehtnih razlogov pa se lahko njihovo trajanje podaljša vsakokrat za tri mesece. Za vsako podaljšanje se mora izdati pisna odobritev z obrazloženimi razlogi za podaljšanje.

(Opomba: glede prvega, drugega in tretjega odstavka glej odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 48/2003)

Z izvajanjem ukrepov je potrebno prenehati takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih so bili uvedeni.

Če so bili ukrepi iz prvega odstavka tega člena izvršeni v nasprotju z določbami drugega ali tretjega odstavka tega člena, sodišče svoje odločitve ne sme opreti na tako pridobljene podatke, sporočila, posnetke ali dokazila.

Če šest mesecev po koncu izvajanja ukrepov iz tega člena ni podana kazenska ovadba, morajo ne glede na določbe 62., 63. in 64. člena tega zakona biti vsi na podlagi tega člena zbrani podatki uničeni, o čemer mora biti oseba, na katero se nanašajo podatki, seznanjena.

Izjemoma se sme rok iz prejšnjega odstavka podaljšati za čas, dokler trajajo razlogi iz 159. člena zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94).

49.a člen

Za izplačilo stroškov in nagrad osebam za tajno policijsko delovanje in sodelovanje pri izvajanju ukrepov, ki so odobreni na podlagi tega zakona in zakona, ki ureja kazenski postopek, ter za plačilo koristnih informacij v zvezi s kaznivimi dejanji ali njihovimi storilci (v nadaljnjem besedilu: sredstva za posebne operativne namene), se v okviru proračuna, v finančnem načrtu policije, določijo namenska finančna sredstva. Podatki o izplačilih se vodijo v ločenih evidencah skladno s predpisi, ki urejajo posamezna področja. Poslovanje s sredstvi za posebne operativne namene predpiše minister z navodilom.

Od denarnih prejemkov iz prejšnjega odstavka se ne plačujejo davki in prispevki za socialno varnost oziroma druge dajatve, ki jih določajo predpisi.

50. člen

Policisti imajo pri opravljanju nalog pravico uporabiti naslednja prisilna sredstva:

– sredstva za vklepanje in vezanje;
– plinski razpršilec;
– fizično silo;
– palico;

– plinska in druga sredstva za pasivizacijo;
– vodni curek;
– konjenico;
– posebna motorna vozila;
– službenega psa;
– sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev;
– strelno orožje.

Za uporabo prisilnih sredstev gre le takrat, kadar policisti pri opravljanju nalog policije uporabijo katero od sredstev iz prejšnjega odstavka za neposredno delovanje na osebe.

51. člen

Policisti smejo uporabiti le tisto prisilno sredstvo, s katerim opravijo nalogo z najmanjšimi škodljivimi posledicami za osebo, proti kateri ga uporabijo. Pri uporabi prisilnih sredstev morajo policisti spoštovati človekovo osebnost in njegovo dostojanstvo.

Policisti morajo prenehati uporabljati prisilno sredstvo takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bilo uporabljeno.

51.a člen

Sredstva za vklepanje in vezanje sme policist uporabiti, če obstaja sum, da se bo oseba upirala ali samopoškodovala, oziroma če obstaja sum, da bo oseba izvedla napad ali pobegnila.

51.b člen

Plinski razpršilec, fizično silo in palico lahko policist uporabi, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki ne izpolnjuje zakonitih ukazov, moti javni red, ali upiranja osebe, ki jo je treba prijeti, privesti ali ji odvzeti prostost, kot tudi, če mora odvrniti napad na osebe ali objekte, ki jih varuje, ali napad na sebe ali koga drugega.

51.c člen

Za vzpostavitev javnega reda, kadar je ta huje ali množično kršen, smejo policisti, poleg prisilnih sredstev iz prejšnjega člena, uporabiti plinska sredstva in druga sredstva za pasivizacijo, vodni curek, konjenico in posebna motorna vozila.

Plinska sredstva in druga sredstva za pasivizacijo se lahko uporabijo tudi v primerih terorističnih dejanj in ugrabitev ali za prijetje osebe, ki se upira, napada ali drugače onemogoča izvršitev naloge ali neposredno ogroža življenje policista ali koga drugega.

51.č člen

Policist sme uporabiti kot prisilno sredstvo službenega psa z nagobčnikom na vrvici ali brez in brez nagobčnika na vrvici ali brez vrvice.

Službenega psa z nagobčnikom in na vrvici sme policist uporabiti v vseh primerih, ko je dovoljena uporaba plinskega razpršilca, fizične sile ali palice.

Službenega psa z nagobčnikom in brez vrvice sme policist uporabiti za preprečitev bega in prijetje storilca kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, za preprečitev bega osebi, ki je storila prekršek zoper javni red, za odvrnitev napada nase, na koga drugega ali na objekt, ki ga varuje, in za vzpostavitev javnega reda.

Službenega psa brez nagobčnika in na vrvici sme policist uporabiti za vzpostavitev javnega reda, če je z dejanji skupine ljudi ogroženo življenje ali osebna varnost ljudi ali premoženje večje vrednosti, in za prijetje storilca kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Službenega psa brez nagobčnika in brez vrvice sme policist uporabiti, če ne more drugače:

– zavarovati življenja ljudi;
– preprečiti bega osebi, ki je zalotena pri kaznivem dejanju, za katero je po zakonu mogoče izreči kazen zapora 3 let ali več;
– preprečiti bega osebi, ki ji je odvzeta prostost, ali osebi, za katero je izdan nalog za odvzem prostosti, ker je storila kaznivo dejanje, za katero je po zakonu mogoče izreči kazen zapora 3 let ali več;
– odvrniti napada na varovano osebo ali objekt;
– odvrniti od sebe neposrednega protipravnega napada, s katerim je ogroženo njegovo življenje.

51.d člen

Sredstva za prisilno ustavljanje prevoznih sredstev sme policist uporabiti:

– za preprečitev bega s prevoznim sredstvom osebi, zaloteni pri storitvi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
– za preprečitev bega s prevoznim sredstvom osebi, ki ji je bila vzeta prostost ali za katero je bil izdan nalog za odvzem prostosti;
– za preprečitev nezakonitega prehoda s prevoznim sredstvom čez državno mejo;
– za preprečitev nadaljnje vožnje s prevoznim sredstvom osebi, ki je bila pred tem najmanj dvakrat pravilno ustavljena in ni upoštevala zakonitega policistovega ukaza;
– za preprečitev nedovoljenega dostopa s prevoznim sredstvom do objekta ali na območje, kjer se zadržuje ali biva varovana oseba;
– za preprečitev nadaljnje vožnje s prevoznim sredstvom osebi, ki se pasivno upira ali ne upošteva zakonitega ukaza policista ali poskuša nadaljevati z vožnjo, pa ne izpolnjuje pogojev za vožnjo.

52. člen

Pri opravljanju nalog sme policist uporabiti strelno orožje samo, če ne more drugače:

– zavarovati življenja ljudi;
– preprečiti bega osebi, ki je zalotena pri kaznivem dejanju, za katero je po zakonu mogoče izreči kazen zapora nad 10 let;
– preprečiti bega osebi, ki ji je odvzeta prostost, ali osebi, za katero je izdan nalog za odvzem prostosti, ker je storila kaznivo dejanje iz prejšnje alinee, če je v nalogu za prijetje, privedbo oziroma spremljanje osebe izrecno določeno, da sme policist uporabiti strelno orožje, če bi taka oseba poskušala pobegniti;
– odvrniti napada na varovano osebo ali varovani objekt;
– odvrniti od sebe neposrednega protipravnega napada, s katerim je ogroženo njegovo življenje.

Preden policist uporabi strelno orožje, mora, kadar okoliščine to dopuščajo, osebo, zoper katero naj bi uporabil strelno orožje, opozoriti s klicem: “Stoj, policija, streljal bom!” in z opozorilnim strelom.

53. člen

Pri neposrednem opravljanju nalog policije na vodah imajo policisti pravico:

– preveriti zastavo plovila;
– ustaviti plovilo, ga pregledati in preiskati;
– pregledati listine plovila, članov posadke in potnikov;
– uporabiti druga policijska pooblastila, če je to potrebno.

Policisti smejo zasledovati, zajeti in odpeljati k pristojnemu organu plovilo in člane posadke, če obstaja sum, da so bili kršeni predpisi Republike Slovenije, mednarodne pogodbe ali pravila mednarodnega prava.

IV. ZBIRANJE, VARSTVO IN ZAVAROVANJE PODATKOV

54. člen

Policija zbira osebne in druge podatke zaradi opravljanja z zakonom določenih nalog.

Policisti zbirajo osebne in druge podatke neposredno od osebe, na katero se ti podatki nanašajo, in od drugih, ki o tem kaj vedo, ali iz že obstoječih zbirk podatkov.

Policija sme, če je to potrebno zaradi opravljanja z zakonom določenih nalog policije, organom tujih držav ali mednarodnih organizacij, na njihovo zaprosilo ali lastno pobudo, ob pogoju dejanske vzajemnosti, posredovati zbrane osebne in druge podatke.

Pred posredovanjem osebnih podatkov organom iz prejšnjega odstavka policija pridobi zagotovila, da ima država, v katero se podatki iznašajo, urejeno varstvo osebnih podatkov in da bo organ tuje države ali mednarodne organizacije uporabil osebne podatke samo za namene, določene s tem zakonom.

Policija mora zagotoviti, da se v evidenci, iz katere je bil podatek posredovan, zaznamuje, kdaj je bil podatek posredovan, komu in za kakšne namene.

Pri zbiranju osebnih in drugih podatkov od osumljenca lahko policisti, z njegovo pisno privolitvijo, uporabijo poligrafsko testiranje.

Pri zbiranju osebnih in drugih podatkov, namenjenih za dokazovanje prekrškov in kaznivih dejanj ter za identificiranje kršiteljev oziroma storilcev, smejo policisti uporabljati tehnična sredstva za fotografiranje ter video in avdio snemanje.

Pri zbiranju osebnih in drugih podatkov od drugih oseb ali iz obstoječih zbirk podatkov in na način iz prejšnjega odstavka policisti niso dolžni o tem obvestiti osebe, na katero se podatki nanašajo, če bi to onemogočilo ali otežilo izvršitev določene naloge.

55. člen

Če policisti zaradi opravljanja določenih nalog zbirajo osebne in druge podatke o osebah iz že obstoječih zbirk podatkov, so organi, organizacije in drugi subjekti, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti ali v zvezi z njo vodijo zbirke podatkov, dolžni na podlagi zahteve brezplačno posredovati policistom zahtevane osebne in druge podatke.

Minister lahko odloči, da smejo v primeru iz prejšnjega odstavka organi, organizacije in drugi subjekti seznaniti osebe, na katere se podatki nanašajo, s posredovanjem podatkov šele po določenem roku, ki pa ne sme biti daljši od petih let.

Določba prejšnjega odstavka velja tudi za seznanitev osebe s seznamom subjektov, ki so jim bili v določenem obdobju posredovani osebni in drugi podatki.

56. člen

Policist mora varovati državno, uradno ali drugo tajnost, s katero se seznani pri opravljanju nalog. Dolžnost varovanja državne, uradne ali druge tajnosti traja tudi po prenehanju delovnega razmerja policista.

Policist je dolžan varovati tajnost vira prijave, sporočila oziroma pritožbe.

Minister lahko v utemeljenem primeru, kadar to terjajo interesi izvedbe kazenskega postopka in če s tem ne ogroža življenja ali osebne varnosti posameznika, na zahtevo pristojnih organov razreši policista ali posameznika, ki je pomagal policiji pri opravljanju z zakonom določenih nalog, varovanja tajnosti.

57. člen

Minister predpiše organizacijske in logično-tehnične postopke ter ukrepe za zavarovanje osebnih in zaupnih podatkov policije in kriterije ter postopke za določanje zaupnosti podatkov, katerih upravljalec je policija.

58. člen

Za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov policijskih evidenc se uporabljajo določbe zakona o varstvu osebnih podatkov.

59. člen

Policija upravlja zbirke osebnih podatkov (v nadaljnjem besedilu: evidence), ki jih zaradi opravljanja nalog zbirajo, obdelujejo, shranjujejo, posredujejo in uporabljajo policisti.

V zvezi z izvajanjem policijskih pooblastil policija vodi in vzdržuje naslednje evidence:

1. evidenco ovadenih oseb in kaznivih dejanj;
2. evidenco kršiteljev in prekrškov;
3. evidenco iskanih oseb;
4. evidenco identifikacij;
5. evidenco zaznav kaznivih dejanj;
6. evidenco operativnih informacij;
7. evidenco oseb, zoper katere so bila izvedena pooblastila iz 49. člena tega zakona;
8. evidenco DNK preiskav;
9. evidenco dogodkov;
10. evidenco pridržanih in zadržanih oseb;
11. evidenco varnostno preverjenih oseb;
12. evidenco pritožb;
13. evidenco uporabe prisilnih sredstev;
14. evidenco daktiloskopiranih oseb;
15. evidenco fotografiranih oseb;
16. evidenco iskanih in najdenih predmetov;
17. evidenco usmerjenega zbiranja obvestil na področju terorizma in mednarodnega organiziranega kriminala;
18. evidenco vstopov in gibanja oseb v varovanih objektih policije in na območju okolišev teh objektov;
19. evidenco izdanih odredb za prepoved približevanja.

Minister podrobneje predpiše način vodenja policijskih evidenc.

60. člen

Evidence iz prejšnjega člena vsebujejo naslednje skupne osebne podatke:

- osebno ime;
- rojstne podatke (dan, mesec, leto, kraj);
- EMŠO;
- spol;
- naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča;
- državljanstvo.

61. člen

Poleg skupnih osebnih podatkov vsebujejo posamezne evidence še naslednje podatke:

1. evidenca ovadenih oseb in kaznivih dejanj: vzdevek ali lažno ime, osebni opis, narodnost ovadene osebe, njene družinske in premoženjske razmere, šolsko izobrazbo, poklic in zaposlitev, osebne podatke oškodovancev ter podatke o kaznivem dejanju (vrsta, kraj, čas, način, motiv, opis predmetov kaznivega dejanja, škoda in druge okoliščine izvršitve);

2. evidenca kršiteljev in prekrškov: poklic in zaposlitev storilca, za odgovorno osebo pravne osebe delovno mesto, ki ga zaseda, osebne podatke oškodovancev ter podatke o prekršku (vrsta, kraj, čas, način storitve, motiv, udeleženci in škoda);

3. evidenca iskanih oseb: vzdevek ali lažno ime ter fotografija in osebni opis iskane osebe, njene družinske in premoženjske razmere, šolsko izobrazbo, poklic in zaposlitev;

4. evidenca identifikacij: razlog, kraj, čas in prevozno sredstvo osebe, katere identiteta je bila ugotavljana, ter druge okoliščine ugotavljanja identitete;

5. evidenca zaznav kaznivih dejanj: vzdevek ali lažno ime, narodnost osumljenca, občina rojstva, osebni podatki oškodovancev, prijaviteljev in drugih oseb, ki so dale obvestila o kaznivem dejanju ter podatki o kaznivem dejanju (vrsta, kraj, čas, način, motiv, opis predmetov kaznivega dejanja, škoda in druge okoliščine izvršitve);

6. evidenca operativnih informacij: podatki o ugotovitvah in delovanju policije, vezanih na preprečevanje in raziskovanje kaznivih ravnanj;

7. evidenca oseb, zoper katere so bila izvedena pooblastila iz 49. člena tega zakona: vzdevek ali lažno ime osebe, njene družinske in premoženjske razmere, šolska izobrazba, poklic in zaposlitev, številka pisne odobritve generalnega direktorja policije ali osebe, ki jo on pooblasti, ter podatke o načinu, obsegu in trajanju ukrepov;

8. evidenca DNK preiskav: kraj, čas in razlog odvzema vzorca DNK, ime in priimek osebe, ki je vzorec odvzela in profil odvzetega vzorca DNK;

9. evidenca dogodkov: podatke o dogodku (vrsta, kraj, čas, udeleženci, škoda in druge okoliščine);

10. evidenca pridržanih in zadržanih oseb: podatke o pridržanju oziroma zadržanju (kraj, čas, razlog in videoposnetek pridržanja oziroma zadržanja);

11. evidenca varnostno preverjenih oseb: šolsko izobrazbo, poklic, zaposlitev, predkaznovanost preverjene osebe in razloge, zaradi katerih je bila preverba opravljena, in ugotovitve preverjanja;

12. evidenca pritožb: podatke o policistu, zoper katerega je bila dana pritožba, pritožnikove podatke, podatke o ukrepu, ravnanju ali postopku policije, ki je predmet pritožbe;

13. evidenca uporabe prisilnih sredstev: podatke o policistu, ki je uporabil prisilno sredstvo, identifikacijske podatke o osebi, zoper katero je bilo uporabljeno prisilno sredstvo, podatke o dogodku, v katerem je bilo uporabljeno prisilno sredstvo, oceno uporabe prisilnega sredstva, revizijo ocene uporabe prisilnega sredstva;

14. evidenca daktiloskopiranih oseb: vzdevek ali lažno ime, kraj, čas in razlog odvzema prstnih odtisov; na podlagi česa je bila potrjena identiteta osebe, ki so ji bili odvzeti prstni odtisi; ime in priimek osebe, ki je odvzela odtise; odtisi prstov in dlani;

15. evidenca fotografiranih oseb: vzdevek ali lažno ime, fotografijo; osebni opis; kraj, čas in razlog fotografiranja; ime in priimek osebe, ki je opravila fotografiranje;

16. evidenca iskanih in najdenih predmetov: identifikacijske podatke oškodovanca, fotografijo in/ali opis predmeta;

17. evidenca usmerjenega zbiranja obvestil na področju terorizma in mednarodnega organiziranega kriminala: vzdevek in lažno ime osebe, družinske in premoženjske razmere, šolsko izobrazbo, poklic in zaposlitev, podatke o kaznivem dejanju, v zvezi s katerim se zbirajo obvestila, ugotovitve usmerjenega zbiranja obvestil, način obveščanja o ugotovitvah, čas in obseg usmerjenega zbiranja obvestil in podatke o organizacijski enoti oziroma policistu, ki zbira obvestila;

18. evidenca vstopov in gibanja v varovanih objektih policije in na območju okolišev teh objektov: podatki o vstopu v objekt, čas in datum vstopa ter izstopa, videoposnetek in drugi zapisi sistemov tehničnega varovanja objekta policije in okoliša tega objekta;

19. evidenca izdanih odredb za prepoved približevanja: datum in uro izdaje odredbe s povzetkom vsebine odredbe, navedbo sodišča, kateremu je bila odstopljena v presojo, podatke iz odločbe sodišča z rokom trajanja ukrepa, osebne podatke o žrtvi in njegovem morebitnem zakonitem zastopniku, podatke o kršitvah odrejenega ukrepa in ukrepih, podatke centrov za socialno delo in podatke organizacij, ki se vključujejo v razreševanje družinskega nasilja.

62. člen

Posameznik ima pravico vpogleda v svoje podatke v evidencah:

– iz 3., 4., 8., 9., 10., 12., 13., 14., 15., 16., 18. in 19. točke 59. člena tega zakona takoj po vzpostavitvi evidence;

– iz 1. in 2. točke 59. člena tega zakona po pravnomočni odločitvi o uvedbi kazenskega postopka ali postopka o prekršku; če ta ni uveden, pa po zastaranju pregona;

– iz 5., 7. in 17. točke 59. člena tega zakona po ustavitvi policijske preiskave ali pravnomočni odločitvi o uvedbi kazenskega postopka; če ta ni uveden, pa po zastaranju pregona;

– iz 11. točke 59. člena tega zakona po zaključku postopka sklepanja delovnega razmerja v policiji oziroma postopka razporeditve na dela varovanja določenih oseb in objektov, okolišev in delovnih mest državnih organov, oziroma dovolitve dostopa ali dela pri varovani osebi, organu, objektu, okolišu ali na delovnem mestu;

– iz 6. točke 59. člena tega zakona po arhiviranju podatkov.

Posameznika, za katerega so bili zbrani osebni podatki brez njegove vednosti in niso bili izbrisani, se o tem obvesti, ko to dopušča narava policijskega dela.

63. člen

Podatki se hranijo:

– v evidencah iz 1., 5., 6., 7., 8., 14., 15. in 17. točke 59. člena tega zakona do ustavitve policijske preiskave oziroma zaključka akcije varovanja, ali pravnomočne odločitve o uvedbi kazenskega postopka oziroma postopka o prekršku; če te ni, pa do zastaranja pregona;

– v evidenci iz 3. točke 59. člena tega zakona, dokler trajajo razlogi, zaradi katerih je bilo uvedeno iskanje ali drug zakonit ukrep, vendar najdalj do zastaranja pregona;

– v evidencah iz 4. in 19. točke 59. člena tega zakona eno leto po vnosu podatkov;

– v evidencah iz 9. in 11. točke 59. člena tega zakona tri leta po vnosu podatkov;

– v evidencah iz 2., 10., 12. in 13. točke 59. člena tega zakona dve leti po vnosu podatkov;

– v evidenci iz 16. točke 59. člena tega zakona, dokler trajajo razlogi, zaradi katerih je bilo uvedeno iskanje;

– v evidenci iz 18. točke 59. člena tega zakona dva meseca po vnosu podatkov.

Državno tožilstvo, ki prejme kazensko ovadbo policije, je dolžno odstopiti pristojni policijski enoti odločbo o pravnomočni uvedbi kazenskega postopka, na podlagi katere policija določa roke hrambe v evidenci ovadenih oseb in kaznivih dejanj.

64. člen

Po preteku rokov iz prejšnjega člena se podatki iz policijskih evidenc obravnavajo skladno s predpisi, ki urejajo poslovanje organov javne uprave s stalno zbirko dokumentarnega gradiva oziroma ravnanje z javnim arhivskim gradivom. Dostop do teh podatkov je policistom in pristojnim osebam drugih državnih organov dovoljen le v primeru prei-

skovanja suma storitve kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, ali v drugih primerih, določenih z zakonom.

V. DELOVNA RAZMERJA IN POSEBNOSTI UREDITVE S PODROČJA ZDRAVSTVENEGA, POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

65. člen

Za delavce policije se uporabljajo splošni in posebni predpisi, ki urejajo delovna razmerja, zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje delavcev, če s tem zakonom ni določeno drugače.

Delavci policije so policisti in drugi delavci, zaposleni v policiji.

66. člen

Policisti so uniformirani ali neuniformirani delavci policije, ki opravljajo naloge policije in imajo pravico in dolžnost izvrševati policijska pooblastila.

Za poklic policista se zahteva najmanj srednja strokovna izobrazba.

Poklic policista se določi z nomenklaturo poklicev, ki je podlaga za oblikovanje izobraževalnih programov.

Policisti imajo službeno izkaznico, s katero izkazujejo pooblaščenost za izvajanje policijskih pooblastil.

Službeno izkaznico izda generalni direktor policije.

Obrazec službene izkaznice in postopek za njeno izdajo predpiše minister.

67. člen

Delovno razmerje za opravljanje nalog v policiji lahko sklene oseba, ki poleg pogojev, določenih v predpisih, ki urejajo sklenitev delovnega razmerja javnih uslužbencev, izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. da ima ustrezne psihofizične sposobnosti;
2. da ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in da ni bila obsojena na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
3. da ni v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja iz prejšnje alinee;
4. da je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji;
5. da je bila varnostno preverjena in da zanjo ne obstaja varnostni zadržek;
6. da ni uveljavljala oziroma da ne uveljavlja pravice do ugovora vesti vojaški dolžnosti;
7. da nima dvojnega državljanstva.

Pogoji iz 1., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka se uporabljajo samo za sklenitev delovnega razmerja policista.

Psihofizične sposobnosti iz 1. točke prvega odstavka tega člena se določijo v aktu o sistemizaciji delovnih mest.

67.a člen

Policija lahko zbere o osebi, s katero želi skleniti delovno razmerje za opravljanje nalog v policiji, z njeno pisno privolitvijo, še podatke, na podlagi katerih se ugotavlja varnostne zadržke za opravljanje nalog v policiji.

Varnostno preverjanje iz prejšnjega odstavka obsega preveritev podatkov, določenih s predpisi za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov, za kandidate za policiste tudi po predpisih, ki določajo pogoje za pridobitev orožne listine. Policija preveri tudi ostale podatke, ki jih kandidat za sklenitev delovnega razmerja posreduje policiji v postopku sklenitve delovnega razmerja.

Oseba, za katero se z varnostnim preverjanjem ugotovi obstoj varnostnega zadržka, ne more skleniti delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji. Za osebo, ki ne privoli v varnostno preverjanje, se šteje, da ne izpolnjuje varnostnih pogojev za opravljanje del in nalog v policiji.

68. člen

Če je bil delavec policije obsojen zaradi kaznivega dejanja iz druge alinee prvega odstavka prejšnjega člena, mora sodišče pravnomočno sodbo poslati generalni policijski upravi.

Delavcu policije preneha delovno razmerje z dnem, ko generalna policijska uprava na podlagi pravnomočne sodbe izda ugotovitveni sklep o prenehanju delovnega razmerja.

69. člen

Oseba, ki je sklenila delovno razmerje za opravljanje nalog policista, mora v roku, določenem z aktom o sistemizaciji delovnih mest, opraviti izpit za izvajanje policijskih pooblastil.

Vsebino in način izvajanja izpita iz prejšnjega odstavka predpiše minister na predlog generalnega direktorja policije.

Osebi, ki ne opravi posebnega izpita iz prejšnjega odstavka, preneha delovno razmerje.

Izpita ne opravlja oseba, ki je uspešno zaključila program izpopolnjevanja in usposabljanja za poklic policist ali osnovno usposabljanje s področja kriminalistike.

70. člen

Po opravljenem izpitu iz prejšnjega člena mora policist dati prisego pred generalnim direktorjem policije.

Prisega se glasi:

"Slovesno prisegam, da bom pri izvajanju nalog policije vestno, odgovorno, humano in zakonito izpolnjeval svoje naloge ter spoštoval človekove pravice in temeljne svoboščine."

Prisego iz prejšnjega odstavka dajo tudi pomožni policisti.

71. člen

Policist mora opravljati preizkus strokovne usposobljenosti in psihofizičnih zmožnosti najmanj vsaka tri leta (v nadaljnjem besedilu: preizkus).

Policist opravlja preizkus pred komisijo, ki jo imenuje generalni direktor policije.

Policist lahko ponavlja preizkus največ dvakrat zaporedoma.

Če policist preizkusa ne opravi v prvem poskusu, ima pravico do drugega poskusa v roku treh mesecev od dneva prvega poskusa. Če policist preizkusa tudi v drugem poskusu ne opravi, ima pravico do tretjega poskusa v roku treh mesecev od dneva drugega poskusa.

Vsebino in kriterije za ugotavljanje strokovne usposobljenosti in psihofizičnih zmožnosti policista ter vsebino in potek opravljanja preizkusa določi minister na predlog generalnega direktorja policije.

72. člen

Generalni direktor policije lahko z odločbo odvzame policistu pravico izvajati policijska pooblastila:

– če le-ta uporabi policijska pooblastila v nasprotju s predpisi;
– če ne ravna v skladu z določbo četrtega odstavka 30. člena tega zakona;
– če tretjič ne opravi preizkusa iz prejšnjega člena;
– če opravlja dela iz 83. člena tega zakona.

Generalni direktor policije z odločbo odvzame policistu pravico izvajati policijska pooblastila, če ugotovi, da je policist član politične stranke.

Zoper odločbo iz prvega in drugega odstavka tega člena je dopustna pritožba. O pritožbi odloča minister.

Delavca iz prvega in drugega odstavka tega člena generalni direktor policije razporedi na drugo delovno mesto, ustrezno njegovi strokovni izobrazbi.

Odločba o razporeditvi je dokončna.

Delavcu iz prvega in drugega odstavka tega člena se odvzame službena izkaznica, orožje in uniforma.

73. člen

Policija zagotovi pravno pomoč policistu, zoper katerega je uveden kazenski ali odškodninski postopek zaradi opravljanja uradnih nalog, ki jih je po oceni policije opravil v skladu s predpisi.

Oceno poda komisija, ki jo imenuje generalni direktor policije za generalno policijsko upravo ali direktor policijske uprave za policijsko upravo.

74. člen

Za začasno ali občasno opravljanje zadev urejanja prometa na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki so dane v uporabo za cestni promet, ter zadev na mejnih prehodih se lahko sklene pogodba z osebo, ki je dopolnila 18 let starosti in izpolnjuje pogoje iz 67. člena tega zakona, razen pogoja odsluženega vojaškega roka.

75. člen

Z osebami iz 67. člena tega zakona se lahko sklene delovno razmerje brez javne objave.

76. člen

Kandidatu, s katerim ni bilo sklenjeno delovno razmerje, policija ni dolžna sporočiti razlogov za svojo odločitev.

77. člen

Zaradi nemotenega opravljanja nalog policije lahko generalni direktor policije začasno razporedi ali napoti policista na delo na določeno območje ali področje dela, vendar najdalj za šest mesecev.

Zaradi nemotenega opravljanja nalog policije lahko direktor policijske uprave začasno napoti policista iz ene v drugo organizacijsko enoto na območju policijske uprave, vendar najdalj za šest mesecev.

Odločba o začasni razporeditvi oziroma napotitvi mora biti policistu vročena najmanj sedem dni pred nastopom dela. Odločba je dokončna.

78. člen

V primerih, ko je policist po službeni potrebi razporejen na nižje vrednoteno delovno mesto, obdrži količnik za izračun plače, ki ga je imel na prejšnjem delovnem mestu.

79. člen

Policist, ki je razporejen ali napoten po službeni potrebi, ima pravico do prevoznih stroškov ali do nadomestila stroškov za ločeno življenje in selitvenih stroškov, če se preseli.

Policistu, ki je razporejen ali napoten po službeni potrebi in se preseli, policija zagotovi ustrezno nastanitev.

80. člen

Policist je lahko, zaradi izvajanja nadzora nad policijo ali zaradi varovanja določenih oseb in objektov, na podlagi njegove pisne privolitve, premeščen na delo v drug državni organ.

Policist, ki je v tem času v delovnem razmerju v drugem državnem organu, je za svoje delo odgovoren predstojniku tega organa. V času začasne razporeditve ima pravice in obveznosti, ki izhajajo iz tega zakona, v obsegu, določenem v sporazumu med državnim organom, kamor je policist začasno razporejen, in policijo.

Po izteku začasne razporeditve ima pravico vrniti se na delo v policijo na delovno mesto, ustrezno njegovi strokovni izobrazbi.

81. člen

Delavci policije so dolžni opravljati delo v posebnih delovnih pogojih, kadar je to potrebno za izvajanje z zakonom določenih nalog.

Posebni delovni pogoji so:

– delo v neenakomernem delovnem času;
– delo v izmenah;
– delo ob sobotah, nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dnevih;
– delo preko polnega delovnega časa;
– popoldansko in nočno delo;
– pripravljenost za delo v delovnih prostorih, na določenem kraju ali doma;
– delo v deljenem delovnem času.

Delo v neenakomernem delovnem času oziroma v izmenah vključuje opravljanje delovne obveznosti ob sobotah, nedeljah, praznikih in drugih dela prostih dnevih ter delo v popoldanskem in nočnem času, s prerazporeditvijo delovnega časa v okviru določene redne mesečne oziroma letne delovne obveznosti.

Delovna mesta, na katerih poteka delo v skladu s prejšnjim odstavkom, se določijo v aktu o sistemizaciji delovnih mest.

Druge oblike dela v posebnih pogojih se odredijo, če to terjajo varnostne razmere oziroma če je samo tako mogoče opraviti določene naloge, ki jih ni mogoče odlagati, ali pa morajo biti naloge opravljene v določenem roku.

Generalni direktor policije določi primere, v katerih je dovoljeno odrediti delo iz prejšnjega odstavka, in osebe, ki ga lahko odredijo.

82. člen

Pripravljenost za delo je poseben delovni pogoj, pri katerem mora biti delavec policije v pripravljenosti za delo na delovnem mestu, na določenem kraju ali na domu.

Pripravljenost za delo se ne šteje v število ur delovne obveznosti.

Če delavec policije med pripravljenostjo za delo dela, se to število ur šteje v število ur delovne obveznosti delavca policije.

V primeru, ko število opravljenih delovnih ur delavca policije presega število ur njegove mesečne oziroma letne delovne obveznosti, se razlika ur šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

83. člen

Policist ne sme opravljati dela, ki bi ga oviralo pri opravljanju policijskih nalog.

Dela, ki jih policist ne sme opravljati, določi minister.

Za vrednotenje posebnih prepovedi in omejitev iz tega člena vlada določi povečanje osnovne plače policistov.

84. člen

Policisti so dolžni med stavko opravljati naslednje naloge policije:

– varovanje življenja, osebne varnosti ljudi in premoženja;

– preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj;

– odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj in drugih iskanih oseb in njihovo izročanje pristojnim organom;

– varovanje določenih oseb, organov, objektov, okolišev, delovnih mest in tajnosti podatkov državnih organov;

– vzdrževanje javnega reda;

– nadzor in urejanje prometa na javnih cestah;

– varovanje državne meje in opravljanje mejne kontrole;

– opravljanje nalog, določenih v predpisih o tujcih.

Naloge iz prejšnjega odstavka so policisti dolžni opravljati pravočasno, učinkovito in v skladu z navodili predstojnikov.

Delavci policije so med stavko dolžni zagotoviti nemoteno izvajanje nalog iz prvega odstavka tega člena.

Za vrednotenje omejitev, ki izhajajo iz tega člena, vlada določi povečanje osnovne plače delavcev policije.

85. člen

Pri opravljanju dela se v vseh službenih prostorih, razen v prostorih, kjer se uporabljajo ali so uskladiščena sredstva oborožitve ter druga tehnična oprema, uporabljajo splošni predpisi o zagotavljanju varstva pred požarom, varnosti in zdravja delavcev pri delu.

Generalni direktor policije predpiše ukrepe in postopke za zagotavljanje varstva pred požarom, varnosti in zdravja delavcev pri delu na področjih, za katera se ne uporabljajo splošni predpisi.

Generalni direktor policije določi tudi organizacijo in izvajanje varstva pri delu ter odgovorne osebe na področju zagotavljanja varnosti in zdravja delavcev pri delu.

85.a člen

Če je delavec pod vplivom alkohola, narkotičnih sredstev ali če je v takšnem psihofizičnem stanju, da neposredno ogroža svojo varnost ali varnost drugih, se delavcu prepreči nastop dela ali prepove nadaljevanje opravljanja dela. Prepoved nastopa dela oziroma prepoved nadaljevanja opravljanja dela odredi vodja enote ustno in se zaznamuje v razpored dela. Če se v enoti razporeda dela ne vodi, pa se o tem napiše uradni zaznamek.

86. člen

Policistu pripada za vsako začeto leto delovne dobe v policiji nad pet let dodatek na stalnost v višini 0,5% osnovne plače.

V delovno dobo se všteva tudi delovna doba s statusom pooblaščene uradne osebe po zakonu o notranjih zadevah (Uradni list SRS, št. 28/80, 38/88, 27/89 in Uradni list RS, št. 19/91, 4/92, 58/93).

Določbi tega člena se uporabljata od 1. 1. 1999.

87. člen

Delavec policije, ki ima najmanj 30 (moški) oziroma 25 (ženska) let pokojninske delovne dobe, od tega najmanj 15 let s statusom pooblaščene uradne osebe po zakonu o notranjih zadevah oziroma s statusom policista, in dopolni najmanj 45 (moški) oziroma 40 (ženska) let starosti, ima, v roku šestih mesecev po vložitvi zahteve, pravico do upokojitve.

Pokojnina se mu odmeri v višini 65% pokojninske osnove. Za vsako leto pokojninske dobe nad 30 let (moški) oziroma 25 let (ženska) se mu pokojnina poveča za 2% pokojninske osnove, vendar največ do 85% pokojninske osnove.

88. člen

Policija ima zdravstveno komisijo, ki ocenjuje sposobnost policista za opravljanje dela.

Zdravstveno komisijo imenuje generalni direktor policije in ima pet članov, od katerih so najmanj trije zdravniki.

Policist, ki ga komisija iz prvega odstavka tega člena oceni, da ni sposoben za opravljanje svojega dela, je pa sposoben za drugo delo v policiji, se razporedi na delovno mesto, ki ustreza stopnji njegove strokovne usposobljenosti in zdravstvenemu stanju.

Če je zmanjšana delovna sposobnost posledica opravljanja z zakonom določenih nalog, policist obdrži plačo, ki jo je prejemal na prejšnjem delovnem mestu, če je to zanj ugodneje.

Po razporeditvi iz tretjega odstavka se zadeva odstopi v nadaljnji postopek pristojni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaradi priznanja pravic iz invalidskega zavarovanja.

Če komisija iz prvega odstavka tega člena oceni, da policist ni sposoben za opravljanje svojega ali drugega dela v policiji, pošlje zadevo v nadaljnji postopek pristojni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaradi priznanja pravic iz invalidskega zavarovanja.

89. člen

Policija zavaruje policiste za primer nesreče pri delu, katere posledica je smrt ali trajna izguba splošne delovne zmožnosti, če opravljajo delo, ki je zdravju in življenju posebno nevarno.

Delovna mesta, na katerih so policisti zavarovani, so določena v aktu o sistemizaciji delovnih mest.

90. člen

Policist, ki ni zavarovan po določbah prejšnjega člena, ima poleg pravic iz invalidskega zavarovanja za primer nesreče pri delu, posledica katere je smrt ali trajna izguba splošne delovne zmožnosti, še pravico do posebne odškodnine.

Posebna odškodnina znaša največ 100% zavarovalne vsote, določene na podlagi prejšnjega člena. V primeru smrti znaša posebna odškodnina 100% zavarovalne vsote iz prejšnjega člena, v primeru trajne izgube splošne delovne zmožnosti pa je višina posebne odškodnine odvisna od odstotka trajne izgube splošne delovne zmožnosti. V primeru policistove smrti pripada posebna odškodnina njegovi družini oziroma zakoncu.

Višino in način izplačevanja posebne odškodnine iz prejšnjega odstavka določi generalni direktor policije.

91. člen

Za policista, ki pri opravljanju svojega dela izgubi življenje, poravna policija stroške pogreba v kraju, ki ga določijo svojci.

V primeru iz prejšnjega odstavka ima družina oziroma zakonec policista pravico do enkratne denarne pomoči, in sicer najmanj v višini skupnega zneska plač, ki jih je v zadnjih šestih mesecih prejel ta policist, ter največ v višini skupnega zneska plač, ki jih je v zadnjih desetih mesecih prejel ta policist. O višini enkratne denarne pomoči odloča generalni direktor policije.

Denarna pomoč se izplača poleg odpravnine.

92. člen

Policist prejema med začasno zadržanostjo zaradi bolezni, nesreče pri delu in v drugih primerih, določenih s predpisi o zdravstvenem varstvu, razen v primerih začasne zadržanosti zaradi nesreče izven dela ali zaradi nege družin-

skega člana, ko prejema nadomestilo plače po splošnih predpisih, nadomestilo plače v višini plače za polni delovni čas brez dodatkov za delo v posebnih pogojih.

93. člen

Policistom, ki obvladajo posebna znanja in veščine, za katere se še dodatno usposabljajo in jih potrebujejo pri opravljanju policijskih nalog, in policistom, ki opravljajo posebno nevarne naloge, pripadajo dodatki za posebna znanja in veščine ter za nevarnost.

Minister določi vrsto posebnih znanj in veščin ter nalog iz prejšnjega odstavka.

Povišanje osnovne plače za posamezna delovna mesta določi minister v aktu o sistemizaciji delovnih mest.

94. člen

Za posamezna delovna mesta, ki zahtevajo specifična strokovna znanja ali posebno izurjenost in so posebnega pomena za učinkovito delovanje policije, lahko vlada, na predlog ministra, izjemoma določi višji količnik, kot ga določa splošni predpis.

94.a člen

Mnenja sindikata, ki se nanašajo na organizacijo policije, njeno opremljenost, delovanje, pripravljenost in akte vodenja, so za generalnega direktorja policije ter vodje notranjih organizacijskih enot policije neobvezna.

Ne glede na prejšnji odstavek sindikat daje mnenje k elementom, ki so podlaga za določitev plače delavcem v policiji in o primerljivosti s plačami v javnem sektorju.

Če je z zakonom ali pogodbo med policijo in reprezentativnim sindikatom določeno, da mora generalni direktor policije pred odločitvijo pridobiti mnenje reprezentativnega sindikata, pa ne gre za primere iz prvega odstavka tega člena, mora generalni direktor policije poslati predlog odločitve ali akta v mnenje sindikatu in določiti razumen rok za oblikovanje mnenja, ki praviloma ne sme biti krajši kot 8 dni. Če generalni direktor policije ne uskladi predloga odločitve z mnenjem sindikata, lahko o zadevi odloči, sprejme neusklajeno odločitev, vendar mora pisno obrazložiti razloge, zaradi katerih ni bilo upoštevano mnenje sindikata in s tem seznaniti sindikat. Enako ravna generalni direktor policije tudi v primeru, ko predlaga akt v sprejem ministru.

Pogoji za delovanje sindikata in sindikalnih zaupnikov v policiji se urejajo s pogodbo, ki jo skleneta policija in reprezentativni sindikat.

Reprezentativni sindikat po tem zakonu je sindikat v policiji, v katerega je včlanjenih najmanj 15% zaposlenih v policiji, če zakon ne določa drugače.

Za čas opravljanja profesionalne funkcije v sindikatu, policist nima pravic, ki izhajajo iz statusa policista. V tem času prejema 100% nadomestilo plače, ki je določeno z višino osnovne plače na delovnem mestu, na katerem je pred nastopom poklicnega opravljanja sindikalne funkcije delal in dodatek na delovno dobo.

VI. DISCIPLINSKA IN ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST

95. člen

Delavec policije je lahko začasno odstranjen z dela ali z delovnega mesta, če je zaloten pri hujši kršitvi delovnih obveznosti in dolžnosti ali če je zoper njega uveden kazenski postopek za kazniva dejanja, navedena v 67. členu tega zakona, ali se zahteva uvedba postopka zaradi hujše kršitve delovnih obveznosti in dolžnosti, za katero se lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja.

O začasni odstranitvi z dela ali z delovnega mesta odloči generalni direktor policije ali delavec, ki ga on pooblasti.

Policistu, ki je začasno odstranjen z dela ali z delovnega mesta, se med trajanjem začasne odstranitve z dela ali z delovnega mesta odvzameta službena izkaznica in orožje.

96. člen

Disciplinski postopek je javen.

Organ, ki vodi postopek, lahko odloči, da poteka disciplinski postopek brez navzočnosti javnosti, kadar se v postopku obravnavajo zadeve, ki pomenijo državno, uradno ali drugo tajnost.

97. člen

O disciplinski odgovornosti delavcev policije na prvi stopnji odloča:

– generalni direktor policije ali delavec, ki ga on pooblasti za delavce generalne policijske uprave;

– direktor policijske uprave ali delavec, ki ga on pooblasti za delavce policijske uprave in policijskih postaj.

98. člen

Lažje kršitve delovnih obveznosti in dolžnosti delavcev policije so poleg kršitev, navedenih v splošnih predpisih, ki veljajo za delavce v državnih organih, še naslednje kršitve:

– nepravilen in nevljuden odnos do drugih delavcev policije;

– nepravočasno, nevestno ali malomarno opravljanje dela brez hujših posledic;

– nepravilno in malomarno nošenje uniforme in drugih uradnih označb ali drugo obnašanje, ki škoduje ugledu policije;

– oteževanje ali motenje dela drugih delavcev.

Za kršitve iz prejšnjega odstavka se lahko izreče javni opomin ali denarna kazen.

99. člen

Hujše kršitve delovnih obveznosti in dolžnosti delavca policije so poleg kršitev, navedenih v splošnih predpisih, ki veljajo za delavce v državnih organih, še naslednje kršitve:

– neopravičen izostanek z dela, če to povzroči hujše posledice za delo policije;

– nezakonita pridobitev premoženjske ali nepremoženjske koristi zase ali za drugega ter sprejemanje daril in drugih ugodnosti v zvezi z delom;

– prihod na delo v vinjenem stanju ali uživanje alkohola oziroma drugega narkotičnega sredstva med delom, ki zmanjšuje zmožnost za delo;

– opustitev dejanja ali dejanje, storjeno pod vplivom alkohola oziroma drugega narkotičnega sredstva, ki zmanjšuje zmožnost za delo in škoduje ugledu policije;

– odklonitev preizkusa alkoholiziranosti ali strokovnega pregleda, s katerim se ugotavlja prisotnost alkohola oziroma drugega narkotičnega sredstva, ki zmanjšuje zmožnost za delo;

– vsako dejanje, ki ima znake katerega od kaznivih dejanj iz druge alinee prvega odstavka 67. člena tega zakona, ali hujše kršitve predpisov o javnem redu;

– dejanje ali obnašanje, ki škoduje ugledu policije;

– povzročanje pretepa ali nereda v delovnem času ali v delovnem okolju.

Za kršitve iz prejšnjega odstavka se lahko izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Prisotnost alkohola oziroma drugega narkotičnega sredstva, ki zmanjšuje zmožnost za delo, se ugotavlja z alkotestom ali s strokovnim pregledom.

100. člen
(prenehal veljati)

VII. IZOBRAŽEVANJE, IZPOPOLNJEVANJE IN USPOSABLJANJE

101. člen

Generalna policijska uprava skrbi za načrtovanje in izvajanje izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja za potrebe policije.

V programe izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja se lahko vključujejo tudi zunanji udeleženci na podlagi sklenjene pogodbe.

102. člen

Za izobraževanje se smiselno uporabljajo določbe šolske zakonodaje, če ni s tem zakonom določeno drugače.

103. člen

Izobraževanje poteka po javno veljavnih programih izobraževanja odraslih za pridobitev poklica, javno veljavnih izobraževalnih programih za pridobitev višje strokovne izobrazbe, ter po programih poklicnega izpopolnjevanja in usposabljanja ter specializacije.

104. člen

Izobraževanje po prejšnjem členu se izvaja v policijski akademiji.

Za izvajanje posameznih izobraževalnih programov v policijski akademiji se oblikujeta organizacijski enoti:

– šola za policiste in
– višja strokovna šola.

105. člen

Policijska akademija je notranja organizacijska enota generalne policijske uprave.

106. člen
(črtan)

107. člen

Izobraževalne programe iz 103. člena tega zakona sprejme minister na predlog strokovnega sveta.

Izobraževalni programi pridobijo javno veljavnost z dnem objave v posebni publikaciji.

108. člen
(črtan)

109. člen

Izpopolnjevanje in usposabljanje policistov lahko izvajajo tudi druge organizacijske enote policije po programih, ki jih predpiše generalni direktor policije.

Delavci policije se vključujejo tudi v druge organizirane oblike izobraževanja, ki jih izvajajo zunanje ustanove.

110. člen

Generalna policijska uprava s kandidati za izobraževanje sklene pogodbo, v kateri se določijo medsebojne pravice in obveznosti.

Medsebojne pravice in obveznosti z udeleženci izpopolnjevanja in usposabljanja se določijo z odločbo o napotitvi.

111. člen

Nadzor nad izvajanjem izobraževanja izvaja šolska inšpekcija.

112. člen

Za izobraževanje po javno veljavnem študijskem programu za pridobitev visoke strokovne izobrazbe se ustanovi visokošolski zavod.

Akt o ustanovitvi sprejme Državni zbor Republike Slovenije.

VIII. POMOŽNA POLICIJA

113. člen

Pripadnik pomožne policije je državljan, ki je sklenil pogodbo o prostovoljni službi v pomožni policiji in je usposobljen za izvajanje policijskih nalog. V času opravljanja službe v policiji ima vsa policijska pooblastila.

Kandidat za pomožnega policista je oseba na osnovnem usposabljanju.

V pomožni policiji lahko sodelujejo ženske in moški od dopolnjenega 18. leta starosti do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo ženske 40 let, moški pa 50 let, in ki izpolnjujejo pogoje iz 67. člena tega zakona ter imajo najmanj triletno poklicno izobrazbo.

114. člen
(črtan)

115. člen

Usposabljanje za opravljanje nalog v pomožni policiji je osnovno, nadaljevalno in dopolnilno.

Izbira kandidatov za osnovno usposabljanje se opravi na podlagi potreb policije.

Dolžina osnovnega usposabljanja ne sme biti krajša od štirih mesecev. S kandidatom za pomožnega policista se za čas osnovnega usposabljanja sklene začasna pogodba.

S kandidati, ki so uspešno opravili osnovno usposabljanje, se praviloma sklene pogodba o prostovoljni službi v pomožni policiji za obdobje najmanj petih let.

Med osnovnim usposabljanjem kandidati ne morejo samostojno izvajati policijskih pooblastil.

Nadaljevalna in dopolnilna usposabljanja se organizirajo za pomožne policiste, ki so sklenili pogodbo o prostovoljni službi v pomožni policiji.

Generalni direktor policije predpiše programe usposabljanj iz prvega odstavka tega člena in ureja druge pogoje za izvajanje usposabljanj.

116. člen

Kandidat in pomožni policist imata med usposabljanjem in izvajanjem nalog policije pravico do prejemkov, povračil, odsotnosti ter druge pravice in dolžnosti, ki jih ta zakon določa za policiste. V času trajanja pogodbe pomožni policisti prejemajo plačilo za pripravljenost.

Kandidatom in pomožnim policistom med usposabljanjem in med izvajanjem nalog iz prvega odstavka tega člena pogodba o zaposlitvi ne preneha veljati in je delodajalec ne sme odpovedati.

Po opravljenem usposabljanju in opravljenih nalogah policije se kandidat in pomožni policist takoj, najkasneje pa v dveh delovnih dneh, vrne k delodajalcu, kjer ima sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

Urejanje pogodbenih razmerij med kandidati in pomožnimi policisti ter policijo ni vezano na soglasje delodajalcev.

Policija z načrtom usposabljanja kandidata za pomožnega policista in pomožnega policista pisno seznani delodajalca do 31. marca v tekočem letu.

Vlada podrobneje določi splošne pogoje za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji, načine izvajanja nalog, merila za izbor kandidatov, nadomestila, druge prejemke, odsotnost in povračila ter pravice in dolžnosti pomožnih policistov in kandidatov za pomožne policiste, višino plačila za pripravljenost ter razloge za prenehanje in odpoved pogodbe.

117. člen
(črtan)

118. člen

Pomožni policisti sklenejo pogodbe o prostovoljni službi v skladu z aktom o organizaciji pomožne policije.

Pomožni policisti na usposabljanju in pri opravljanju nalog policije nosijo policijsko uniformo in imajo enake pravice, dolžnosti in pooblastila kot policisti.

119. člen

Pomožni policisti se morajo odzvati na poziv za izvajanje nalog policije v naslednjih primerih:

– ob naravnih in drugih nesrečah;

– za zavarovanje državne meje;

– v drugih primerih, ko je huje ogrožena notranja varnost;

– ko je treba nadomestiti angažiranje velikega števila aktivnih policistov pri izvajanju nalog visokega varnostnega rizika;

– v primerih iz 17. člena tega zakona.

O uporabi pomožne policije iz prejšnjega odstavka odloči minister na predlog generalnega direktorja policije.

Pomožni policist je na usposabljanje oziroma opravljanje nalog policije, razen za primere iz pete alinee prvega odstavka tega člena, lahko v istem koledarskem letu poklican za dobo do enega meseca.

V primerih iz prvega odstavka lahko minister odloči tudi o izročitvi vozil, strojev, objektov in drugih sredstev na podlagi materialne dolžnosti.

120. člen
(črtan)

121. člen
(črtan)

122. člen
(črtan)

123. člen
(črtan)

124. člen

Policija vodi evidenco kandidatov in pomožnih policistov ter evidenco obveznikov materialne dolžnosti.

Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke: ime in priimek, enotno matično številko, rojstni datum in kraj, stalno in začasno prebivališče, zdravstveno stanje, šolsko izobrazbo, zaposlitev, poklic, strokovno usposobljenost za opravljanje nalog v pomožni policiji, znanja, pomembna za sklepanje pogodbe in njegovo razporejanje v skladu z organizacijo in sistemizacijo policije, o sklenitvi in prekinitvi pogodbe, napredovanjih in prejetih priznanjih ter bivanju v tujini, ki traja več kot tri mesece.

Kandidat ali pomožni policist mora policiji najkasneje v 15 dneh sporočiti spremembo podatkov iz prejšnjega odstavka, ki je pomembna za urejanje njegovega statusa oziroma bi lahko vplivala na pravice in obveznosti strank iz pogodbe.

Evidenca obveznikov materialne dolžnosti se vodi v skladu s predpisi, ki urejajo izvajanje materialne dolžnosti.

Vsakdo ima pravico do vpogleda v osebne podatke, ki jih o njem vodi policija na podlagi prejšnjih odstavkov.

Upravni organ, pristojen za obrambne zadeve, ki vodi zbirke osebnih podatkov o vojaških obveznikih, je dolžan dati policiji osebne podatke o vojaških obveznikih-kandidatih za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji.

IX. PRIZNANJA

125. člen

Za širjenje varnostne kulture, za zasluge in prispevek k razvijanju in krepitvi varnosti, za pomoč policiji ali za sodelovanje in pomoč v posameznih varnostnih akcijah se policistom, drugim delavcem policije ali organizacijskim enotam policije, pomožnim policistom, dijakom in študentom podeljujejo priznanja.

Priznanja iz prejšnjega odstavka se podeljujejo tudi državnim organom, lokalnim skupnostim, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom in drugim pravnim osebam ter društvom in posameznikom.

Vrste priznanj in postopek podeljevanja določi minister na predlog generalnega direktorja policije.

X. ZAŠČITA UNIFORME, POLOŽAJNIH OZNAK IN SIMBOLOV

126. člen

Državni organi, gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki, društva ter druge pravne in fizične osebe ne smejo reproducirati ali uporabljati uniforme in oznak, ki so po barvi, kroju, označbah nazivov in posebnih označbah enake ali podobne uniformi in položajnim oznakam ali simbolom policije, ter reproducirati in uporabljati v prometu vozil, ki so po grafični podobi enaka vozilom in drugim prevoznim sredstvom policije.

Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom, se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo najmanj 500.000 tolarjev.

Odgovorna oseba pravne osebe ali državnega organa oziroma fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, se kaznuje z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev.

Predmeti, ki so bili izdelani ali uporabljeni v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se odvzamejo.

126.a člen
(prenehal veljati)

Zakon o policiji – ZPol (Uradni list RS, št. 49/98) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

127. člen

Ministrstvo mora uskladiti organizacijo in delo z določbami tega zakona najkasneje v roku enega leta od njegove uveljavitve.

128. člen

Do sprejema predpisov, ki bodo urejali štetje zavarovalne dobe s povečanjem, se za policiste, določene v aktu o sistemizaciji delovnih mest, uporabljajo določbe 99. člena zakona o notranjih zadevah in zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94 in 7/96).

129. člen

Delavec ministrstva, ki na dan uveljavitve tega zakona izpolnjuje pogoje iz 87. člena tega zakona, ima v obdobju šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona pravico do upokojitve po 87. členu tega zakona.

Delavci ministrstva so policisti, delavci policije in drugi delavci, zaposleni v ministrstvu.

130. člen

Do sprejema predpisa, ki bo urejal položaj javnih uslužbencev, se za delavce policije uporabljajo določbe 136. člena zakona o notranjih zadevah.

131. člen

Akt o ustanovitvi iz 112. člena tega zakona sprejme Državni zbor Republike Slovenije v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

Do sprejetja akta o ustanovitvi iz prejšnjega odstavka izvaja študijski program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe s področja varnosti in notranjih zadev Visoka policijsko-varnostna šola.

132. člen

Pogodbe, sklenjene z učenci, ki se izobražujejo v Srednji policijski šoli na podlagi zakona o notranjih zadevah, ostanejo z dnem uveljavitve tega zakona v veljavi.

133. člen

Policijska enota, ki opravlja naloge varovanja Državnega zbora Republike Slovenije, do oblikovanja posebne službe za notranje varovanje državnega zbora opravlja svoje naloge v skladu z internimi akti državnega zbora ter na način in v skladu s pravili policijske stroke.

134. člen

Delavci policije, ki na dan uveljavitve tega zakona nimajo ustrezne izobrazbe za zasedbo delovnega mesta, si morajo zahtevano izobrazbo pridobiti v petih letih po uveljavitvi tega zakona, sicer se jih razporedi na delovno mesto, ki ustreza njihovi izobrazbi.

Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za delavce policije, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona najmanj 20 let delovne dobe.

135. člen

Republika Slovenija določi Nacionalni program preprečevanja in zatiranja kriminalitete v Republiki Sloveniji.

136. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o evidencah s področja javne varnosti (Uradni list RS, št. 32/93).

137. člen

Do izdaje novih predpisov ostanejo veljavni naslednji predpisi, izdani na podlagi zakona o notranjih zadevah, kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona:

– uredba o nazivih, označbah funkcij, barvi in emblemu na službenih vozilih milice ter o oborožitvi in posebni opremi delavcev milice (Uradni list SRS, št. 9/87 in 29/88 in Uradni list RS, št. 8/90, 27/91 in 36/92);

– uredba o priznanjih organov za notranje zadeve (Uradni list RS, št. 11/91);

– uredba o določitvi oseb in objektov, ki jih varujejo organi za notranje zadeve, in o opravljanju nalog varovanja (Uradni list RS, št. 38/92, 48/93 in 68/96);

– odlok o ustanovitvi uprav za notranje zadeve v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 33/91);

– navodilo o uporabi prisilnih sredstev (Uradni list SRS, št. 25/81 in Uradni list RS, št. 79/94, 3/95 in 22/98);

– pravilnik o službeni izkaznici pooblaščenih uradnih oseb organov za notranje zadeve (Uradni list RS, št. 36/92 in 47/97);

– odredba o delih, ki niso združljiva z naravo dejavnosti organov za notranje zadeve (Uradni list RS, št. 35/95);

– sklep o določitvi dneva slovenske policije (Uradni list RS, št. 28/92);

– pravilnik o določanju zaupnih podatkov in o varovanju zaupnih in osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 8/93).

Delavci ministrstva, ki opravljajo naloge iz 3., 6. in 9. člena tega zakona, postanejo delavci policije z dnem uveljavitve akta o sistemizaciji delovnih mest v policiji.

Določbe 95., 96., 97., 98., 99. in 100. člena tega zakona se pričnejo uporabljati z dnem uveljavitve akta o sistemizaciji delovnih mest v policiji. Disciplinski postopki, ki so se pričeli pred uveljavitvijo akta o sistemizaciji delovnih mest v policiji, se dokončajo po postopku, ki je veljal pred uveljavitvijo zakona o policiji.

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se preneha uporabljati 2. točka prvega odstavka 150. člena zakona o kazenskem postopku.

138. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati zakon o notranjih zadevah, razen določb 99. in 136. člena, ki prenehata veljati z dnem uveljavitve predpisa o štetju zavarovalne dobe s povečanjem oziroma predpisa, ki bo urejal položaj javnih uslužbencev.

139. člen

Za Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo in za Obveščevalno- varnostno službo Ministrstva za obrambo veljajo do sprejetja ustreznega zakona določbe zakona o notranjih zadevah, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

140. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o dopolnitvi zakona o policiji – ZPol-A (Uradni list RS, št. 93/2001) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o policiji – ZPol-B (Uradni list RS, št. 79/2003) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

61. člen

V treh mesecih po uveljavitvi tega zakona je treba uskladiti akt o sistemizaciji ministrstva, v katerem se sistemizi-

rajo delovna mesta v organizacijski enoti ministrstva za usmerjanje in nadzor policije, na katerih imajo uslužbenci policijska pooblastila, v skladu s 3. členom tega zakona (2.b člen zakona).

62. člen

Predpisi ministra morajo biti izdani:

– akt iz 2. člena tega zakona (2. člen zakona) v 12 mesecih,

– akt iz 4. člena tega zakona (3. člen zakona) v 6 mesecih,

– akt iz 15. člena tega zakona (28. člen zakona) v 6 mesecih,

– akt iz 20. člena tega zakona (39.a člen zakona) v 12 mesecih,

– akt iz 22. člena tega zakona (49.a člen zakona) v 6 mesecih in

– akt iz 30. člena tega zakona (59. člen zakona) v 12 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

63. člen

V drugih zakonih in predpisih uporabljeni izraz "rezervna sestava policije" pomeni isto kot "pomožna policija", v skladu s tem zakonom.

64. člen

Rezervna sestava policije se preoblikuje v pomožno policijo najkasneje do konca leta 2010.

Določbe VIII. poglavja zakona, ki urejajo rezervno sestavo policije, se uporabljajo najdlje do 31. 12. 2010, določbe tega zakona o pomožni policiji pa se uporabljajo od dneva njegove uveljavitve dalje.

Pomožni policisti, ki so se usposobili po programu usposabljanja pomožnih policistov, izpolnjujejo pogoje za sklenitev pogodbe iz 52. člena tega zakona (113. člen zakona).

65. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4835. Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ki obsega:

– zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP (Uradni list RS, št. 97/2001 z dne 4. 12. 2001) in

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-A (Uradni list RS, št. 76/2003 z dne 4. 8. 2003).

Št. 541-01/98-2/10
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 970-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N
O STARŠEVSKEM VARSTVU IN DRUŽINSKIH PREJEMKIH
uradno prečiščeno besedilo (ZSDP-UPB1)

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina zakona)

S tem zakonom se ureja zavarovanje za starševsko varstvo in pravice, ki iz tega izhajajo, družinske prejemke, pogoje in postopek za uveljavljanje posameznih pravic ter druga vprašanja glede izvajanja tega zakona.

2. člen
(vrste pravic)

Pravice po tem zakonu so:

– pravice iz naslova zavarovanja za starševsko varstvo in

– pravice do družinskih prejemkov.

Pravice po tem zakonu uveljavlja eden od staršev, če zakon ne določa drugače.

Pravice iz tega zakona so vezane na otroka. Pravice po tem zakonu prenehajo s smrtjo otroka.

3. člen
(pomen posameznih pojmov)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. starševski dopust je pravica do odsotnosti z dela zaradi poroda oziroma nege in varstva otroka po tem zakonu,

2. starševsko nadomestilo je nadomestilo plače oziroma osebni prejemek, ki izhaja iz zavarovanja za starševsko varstvo po tem zakonu,

3. druga oseba je oseba, ki neguje in varuje otroka na podlagi odločbe centra za socialno delo (v nadaljnjem besedilu: center) oziroma sodbe ali začasne odredbe sodišča, izdane v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja,

4. samozaposleni so osebe, ki opravljajo katerokoli samostojno dejavnost, kot so samostojni podjetniki posamezniki po zakonu o gospodarskih družbah, osebe, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško ali kakšno drugo kulturno dejavnost, osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost s področja zdravstva, socialne varnosti, znanosti ali zasebno veterinarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo odvetniško ali notarsko dejavnost, osebe, ki opravljajo duhovniško oziroma drugo versko službo,

5. kmetje so osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost in so vključene v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po posebnih predpisih,

6. za daljše obdobje se šteje najmanj 30 koledarskih dni,

7. polna odsotnost z dela je odsotnost v obsegu tedenske delovne obveznosti zavarovanca, ne glede na to ali gre za polni ali krajši delovni čas,

8. delna odsotnost z dela je odsotnost v obsegu, krajšem od obsega tedenske delovne obveznosti zavarovanca. Delna odsotnost z dela ne more biti daljša od polovičnega obsega tedenske delovne obveznosti. Delna odsotnost z dela se izračuna tako, da se pripadajoče število dni dopusta pomnoži s količnikom, ki je razmerje med polno delovno obveznostjo in številom ur dopusta na teden,

9. strnjen niz je odsotnost z dela v polnem trajanju posamezne vrste starševskega dopusta na enkrat brez prekinitve,

10. otrok, ki potrebuje posebno nego in varstvo, je otrok z motnjami v duševnem razvoju, slep in slaboviden otrok, gluh in naglušen otrok, otrok z odpovedjo funkcije vitalnih organov, gibalno oviran otrok, dolgotrajno hudo bolan otrok, ki zaradi svojega zdravstvenega stanja potrebuje skrbnejšo nego in varstvo,

11. zunajzakonski partner je oseba, ki živi z drugo osebo najmanj eno leto v zunajzakonski skupnosti, ki je po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo,

12. prispevki za socialno varnost so prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevki za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevki za zavarovanje za primer brezposelnosti in prispevki za starševsko varstvo.

4. člen
(sredstva za izvajanje zakona)

Sredstva za izvajanje tega zakona se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

A) PRVI DEL

5. člen
(splošna določba)

Prvi del zakona ureja sistem zavarovanja za starševsko varstvo in pravice, ki iz tega izhajajo ter postopek uveljavljanja teh pravic.

Z zavarovanjem se zavarovancem po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo pravice vezane na starševske obveznosti.

Če vplačani prispevki iz naslova starševskega varstva ne zadoščajo za pokrivanje obveznosti za pravice, ki izhajajo iz zavarovanja, se sredstva zagotavljajo iz drugih proračunskih virov.

I. ZAVAROVANJE ZA STARŠEVSKO VARSTVO

6. člen
(zavarovanci za starševsko varstvo)

Zavarovanci za starševsko varstvo so:

1. osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji,

2. osebe v delovnem razmerju pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, poslane na delo ali na strokovno izpopolnjevanje v tujino, če niso obvezno zavarovane v državi, v katero so bile poslane,

3. osebe, zaposlene pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih s sedežem v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno,

4. osebe, ki na območju Republike Slovenije samostojno opravljajo pridobitno ali poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic,

5. poslovodne osebe gospodarskih družb in direktorji zasebnih zavodov v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovane na drugi podlagi,

6. kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic in so obvezno vključeni v pokojninsko in invalidsko zavarovanje,

7. brezposelne osebe, ki prejemajo na Zavodu za zaposlovanje Republike Slovenije nadomestilo ali denarno pomoč, po predpisih, ki urejajo zavarovanje za primer brezposelnosti,

8. osebe, ki po prenehanju delovnega razmerja prejemajo nadomestilo med začasno zadržanostjo od dela od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje,

9. osebe, ki prejemajo starševsko nadomestilo po tem zakonu in niso zavarovane na drugi podlagi,

10. osebe, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva po tem zakonu,

11. osebe, ki imajo pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem ali drugem zakonu.

7. člen
(pravice iz zavarovanja)

Pravice iz zavarovanja so:

1. starševski dopust,
2. starševsko nadomestilo,
3. pravice iz naslova krajšega delovnega časa.

8. člen
(prispevki za starševsko varstvo)

Za starševsko varstvo se plačuje prispevek zavarovanca in prispevek delodajalca.

Višina prispevka se določi z zakonom.

Prispevki se vplačujejo v proračun Republike Slovenije.

9. člen
(osnova za plačilo prispevkov)

Prispevki se obračunavajo od osnove za plačilo prispevkov, ki je enaka osnovi za plačilo prispevkov, od katere zavarovanci iz 6. člena tega zakona plačujejo prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

10. člen
(zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca)

Zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca za starševsko varstvo so zavarovanci iz 6. člena tega zakona, razen zavarovancev iz 10. točke, za katere plačuje prispevek zavarovanca Republika Slovenija.

11. člen
(zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev)

Zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev za starševsko varstvo so:

1. delodajalci – za zavarovance iz 1., 2. in 3. točke 6. člena tega zakona;

2. zavarovanci iz 4., 5. in 6. točke 6. člena tega zakona;

3. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zavarovance iz 8. točke 6. člena tega zakona;

4. Republika Slovenija za zavarovance iz 7., 9., 10. in 11. točke 6. člena tega zakona.

Podjetjem, zavodom in drugim organizacijam za zaposlovanje invalidov, ki so zavezanci za plačilo prispevkov za starševsko varstvo in osebam, ki so pri njih v delovnem razmerju, se prispevki za starševsko varstvo obračunavajo in odvedejo na poseben račun in kot odstopljena sredstva uporabljajo za materialni razvoj teh podjetij oziroma organizacij v skladu z zakonom.

12. člen
(splošno o prispevkih)

Glede obračunavanja prispevka za starševsko varstvo, rokov za plačilo, izterjave, vračila preveč plačanega prispevka, zamudnih obresti, odpisa zaradi neizterljivosti, poroštva, zastaranja in kaznovanja se uporabljajo posebni predpisi, ki

urejajo davčni postopek in plačevanje prispevkov za socialno varnost.

II. PRAVICA DO STARŠEVSKEGA DOPUSTA

1. **Splošne določbe o starševskem dopustu**

13. člen
(vrste starševskega dopusta)

Vrste starševskega dopusta so:
1. porodniški dopust,
2. očetovski dopust,
3. dopust za nego in varstvo otroka,
4. posvojiteljski dopust.

Starševski dopust je določen v koledarskih dnevih za polno odsotnost z dela.

14. člen
(pravica do starševskega dopusta)

Starši ali druge osebe imajo pravico do starševskega dopusta, če so zavarovanci po tem zakonu.

15. člen
(dolžnosti delodajalcev)

Delodajalci so dolžni delavcem zagotoviti odsotnost z dela zaradi izrabe starševskega dopusta v skladu s tem zakonom.

16. člen
(obveščanje delodajalca)

Delavec mora obvestiti delodajalca o nameri izrabe starševskega dopusta 30 dni pred predvidenim nastopom dopusta, če ta zakon ne določa drugače.

Center o priznanju posamezne vrste starševskega dopusta obvesti delodajalca oziroma pristojni organ za registracijo samostojne dejavnosti, če začasno preneha z opravljanjem dejavnosti, v 15 dneh po priznanju pravice.

2. **Porodniški dopust**

17. člen
(trajanje porodniškega dopusta)

Mati ima pravico do porodniškega dopusta v trajanju 105 dni.

18. člen
(prenehanje pravice do porodniškega dopusta)

Če mati rodi mrtvega otroka ima pravico do porodniškega dopusta še 42 dni od dneva poroda.

Če otrok umre v času porodniškega dopusta ima mati pravico do porodniškega dopusta v obsegu kot ga je do dneva smrti otroka že izrabila, vendar najmanj 42 dni od rojstva otroka. Po smrti otroka pripada materi največ 10 dni porodniškega dopusta.

Če mati zapusti otroka ob rojstvu oziroma po rojstvu otroka ima pravico do porodniškega dopusta še 42 dni od dneva poroda.

Če mati zapusti otroka v času porodniškega dopusta, pa je že izrabila 42 dni porodniškega dopusta, nima več pravice do porodniškega dopusta od naslednjega dne, ko je zapustila otroka.

19. člen
(način izrabe porodniškega dopusta)

Porodniški dopust se izrabi v strnjenem nizu v obliki polne odsotnosti z dela.

Mati mora nastopiti porodniški dopust 28 dni, lahko pa 42 dni pred predvidenim datumom poroda, ki ga določi ginekolog. Če mati ne nastopi porodniškega dopusta v tem roku, neizrabljenega dela porodniškega dopusta ne more izrabiti po otrokovem rojstvu, razen v primeru, če je porod nastopil pred predvidenim datumom.

Če mati na dan poroda še ni nastopila porodniškega dopusta, nastopi porodniški dopust z dnem rojstva otroka.

20. člen
(pravica očeta do porodniškega dopusta)

Oče ima pravico do porodniškega dopusta, če mati:
1. umre,
2. zapusti otroka,
3. na podlagi mnenja pristojnega zdravnika, trajno oziroma začasno ni sposobna za samostojno življenje in delo.

Oče ima pravico do porodniškega dopusta v obsegu kot ga ima mati, zmanjšanem za toliko dni, kolikor je mati to pravico že izrabila, najmanj pa za 28 dni.

Pravico do porodniškega dopusta ima v soglasju z materjo tudi oče otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje oziroma študentke. V tem primeru porodniški dopust traja 77 dni in se skrajša še za toliko dni, kolikor je otrok star, ko oče nastopi porodniški dopust. Oče ima pravico do porodniškega dopusta, če dejansko neguje in varuje otroka.

21. člen
(pravica druge osebe do porodniškega dopusta)

Druga oseba ima pravico do porodniškega dopusta v obsegu kot ga ima mati, zmanjšanem za toliko dni, kolikor sta mati in oče to pravico že izrabila.

Pravico do porodniškega dopusta ima v soglasju z materjo tudi eden od starih staršev otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje oziroma študentke. V tem primeru porodniški dopust traja 77 dni in se skrajša še za toliko dni, kolikor je otrok star, ko druga oseba nastopi porodniški dopust.

22. člen
(obveščanje delodajalca)

Če mati rodi otroka preden je o izrabi porodniškega dopusta obvestila delodajalca, mora delodajalca o tem obvestiti v 3 dneh po rojstvu otroka, razen če njeno zdravstveno stanje tega ne dopušča. V tem primeru je treba zagotoviti zdravniško dokazilo.

Če mati sklepa delovno razmerje v 58 dneh pred predvidenim datumom poroda, mora delodajalca obvestiti o nastopu porodniškega dopusta ob sklenitvi delovnega razmerja.

Oče mora obvestiti delodajalca o izrabi porodniškega dopusta najkasneje v 3 dneh od nastopa razloga za izrabo porodniškega dopusta.

Druga oseba mora obvestiti delodajalca o izrabi porodniškega dopusta najkasneje v 3 dneh od nastopa razloga za izrabo porodniškega dopusta iz drugega odstavka prejšnjega člena.

3. **Očetovski dopust**

23. člen
(trajanje očetovskega dopusta)

Oče ima pravico do očetovskega dopusta v trajanju 90 dni. Pravica je neprenosljiva.

24. člen
(oče nima pravice do očetovskega dopusta)

Oče nima pravice do očetovskega dopusta, če:

1. mati rodi mrtvega otroka,

2. mu je odvzeta roditeljska pravica oziroma so prepovedani stiki z otrokom skladno s posebnim zakonom,

3. otrok živi pri materi ali pri drugi osebi ter oče ne varuje in ne neguje otroka.

Če oče izrabi očetovski dopust pred nastopom razlogov iz prejšnjega odstavka, mu pripada pravica v obsegu, kolikor ga je že izrabil preden so nastopili razlogi za prenehanje pravice.

25. člen
(način izrabe očetovskega dopusta)

Oče mora izrabiti očetovski dopust v času porodniškega dopusta matere najmanj v trajanju 15 dni v obliki polne odsotnosti z dela. Oče nima te pravice, če koristi porodniški dopust.

Oče lahko izrabi očetovski dopust v trajanju 75 dni v obliki polne odsotnosti z dela najdalj do 8. leta starosti otroka. Evidenco o izrabi tega dela dopusta vodi delodajalec in center.

Kadar oče izrabi očetovski dopust po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70% pripadajočih koledarskih dni.

4. **Dopust za nego in varstvo otroka**

26. člen
(trajanje dopusta za nego in varstvo otroka)

Eden od staršev ima pravico do dopusta za nego in varstvo otroka v trajanju 260 dni neposredno po preteku porodniškega dopusta.

Ob rojstvu dvojčkov se dopust za nego in varstvo otroka podaljša za dodatnih 90 dni.

Ob rojstvu več hkrati živo rojenih otrok se dopust za nego in varstvo otroka podaljša za vsakega nadaljnjega otroka za dodatnih 90 dni.

Ob rojstvu nedonošenčka se dopust za nego in varstvo otroka podaljša za toliko dni, kolikor dni je bila nosečnost krajša kot 260 dni.

Ob rojstvu otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, se dopust za nego in varstvo otroka podaljša za dodatnih 90 dni na podlagi mnenja zdravniške komisije Pediatrične klinike v Ljubljani (v nadaljnjem besedilu: zdravniška komisija), ki jo imenuje minister, pristojen za varstvo družine (v nadaljnjem besedilu: minister).

Dopust za nego in varstvo otroka se podaljša v primeru, ko starša že ob rojstvu otroka varujeta in vzgajata najmanj dva otroka do starosti 8 let, za 30 dni, za tri otroke za 60 dni in za štiri ali več otrok za 90 dni.

Pravice iz prejšnjih odstavkov tega člena se seštevajo.

Del dopusta za nego in varstvo otroka v trajanju največ 75 dni se lahko prenese in izrabi najdalj do 8. leta starosti otroka.

27. člen
(prenehanje pravice do dopusta za nego in varstvo otroka)

Starša nimata pravice do dopusta za nego in varstvo otroka, če je otrok oddan v vzgojo in varstvo drugi osebi oziroma v zavod.

Eden od staršev nima pravice do dopusta za nego in varstvo otroka, če je otrok dodeljen v varstvo in vzgojo drugemu od staršev ter sam ne varuje in ne neguje otroka.

Če razlog za prenehanje pravice iz prejšnjih dveh odstavkov nastopi v času trajanja dopusta, starša nimata pravice do neizrabljenega dela dopusta za nego in varstvo otroka.

V primerih, ko je razlog za pravico do daljšega dopusta za nego in varstvo otroka rojstvo dveh ali več hkrati rojenih otrok, pa eden od otrok umre, staršema preneha pravica do pripadajočega dela daljšega dopusta za nego in varstvo otroka.

28. člen
(kasneje ugotovljeno zdravstveno stanje otroka)

Če je motnja v telesnem ali duševnem razvoju oziroma dolgotrajna hujša bolezen otroka ugotovljena potem, ko sta se starša že vrnila na delo, po poteku dopusta za nego in varstvo otroka, otrok pa še ni dopolnil starosti osemnajst mesecev, ima eden od staršev pravico do dopusta za nego in varstvo otroka 90 dni od dneva priznanja pravice.

29. člen
(dogovor o izrabi dopusta za nego in varstvo otroka)

Starša se pisno dogovorita o izrabi dopusta za nego in varstvo otroka 30 dni pred potekom porodniškega dopusta. Dogovor predložita centru skupaj z zahtevo za uveljavljanje pravice in z njim seznanita svoja delodajalca.

Pisni dogovor preneha veljati, če:

1. nastopi smrt enega od staršev,

2. eden od staršev zapusti otroka,

3. postane eden od staršev na podlagi mnenja pristojnega zdravnika, trajno oziroma začasno nesposoben za samostojno življenje in delo.

Pisni dogovor se spremeni, če:

1. nastopi razlog za podaljšanje dopusta za nego in varstvo otroka v času dopusta za nego in varstvo otroka,

2. se pričakuje rojstvo drugega otroka,

3. nastopijo druge okoliščine, ki vplivajo na predhodno odločitev staršev (kot je bolezen, ki traja daljše obdobje, napotitev enega od staršev na delo v tujino, izobraževanje, izguba oziroma sprememba zaposlitve).

Če se starša ne moreta dogovoriti o izrabi dopusta za nego in varstvo otroka ali je njuna odločitev v nasprotju s koristjo otroka, odloči o tem center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

Če izrabi dopust za nego in varstvo otroka samo eden od staršev, se ne sklene pisnega dogovora iz prvega odstavka tega člena.

30. člen
(način izrabe dopusta za nego in varstvo otroka)

Dopust za nego in varstvo otroka se izrabi v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela.

Časovno razporeditev delne odsotnosti z dela medsebojno dogovorita starša in delodajalca. Če ne pride do dogovora, odloči o pravici do izrabe dopusta center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

31. člen
(omejitve načina izrabe dopusta za nego in varstvo otroka)

Oba starša ne moreta hkrati izrabljati dopusta za nego in varstvo otroka v obliki polne odsotnosti z dela, razen ob rojstvu:

1. dveh ali več hkrati živo rojenih otrok,

2. otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo,

3. otroka v družini, v kateri starša že ob rojstvu otroka varujeta in vzgajata najmanj dva otroka do starosti 8 let oziroma, če varujeta in negujeta otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo.

32. člen
(način izrabe prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka)

Starša, ki sta prenesla del dopusta za nego in varstvo otroka, lahko le-tega izrabita v strnjenem nizu v obliki polne ali delne odsotnosti z dela ali po dnevih v obliki polne odsotnosti z dela. Kadar starša izrabita dopust za nego in varstvo otroka po dnevih, se trajanje pravice določi v delovnih dnevih tako, da se upošteva 70% pripadajočih koledarskih dni prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka.

Delodajalec mora o izrabi prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka obvestiti pristojni center najkasneje 15 dni po nastopu dopusta. Obvestilu o izrabi dopusta mora priložiti tudi podatke za izračun osnove iz tretjega odstavka 42. člena tega zakona.

Evidenco o izrabi prenesenega dopusta za nego in varstvo otroka vodi delodajalec in center. Delodajalec mora na zahtevo centra, staršev ali druge osebe izdati potrdilo o neizrabljenem prenesenem dopustu za nego in varstvo otroka.

33. člen
(rok obveščanja delodajalca)

Delavca morata obvestiti svojega delodajalca o spremembi izrabe dopusta za nego in varstvo otroka v 3 dneh, ko je nastopil razlog za spremembo pisnega dogovora po tem zakonu.

V primeru izrabe prenesenega dopusta mora delavec obvestiti svojega delodajalca o svoji odsotnosti v 3 dneh pred nastopom le-tega, kadar ga izrabi po dnevih, v 15 dneh pred nastopom pa, če ga izrabi v strnjenem nizu.

34. člen
(pravica druge osebe do dopusta za nego in varstvo otroka)

Druga oseba ima pravico do dopusta za nego in varstvo otroka v obsegu kot ga imata mati oziroma oče, zmanjšanem za toliko dni, kolikor sta mati in oče to pravico že izrabila.

Pravico do dopusta za nego in varstvo otroka ima v soglasju z materjo tudi eden od starih staršev otroka v primerih, ko rodi otroka mati, mlajša od 18 let in ima status vajenke, učenke, dijakinje oziroma študentke.

5. **Posvojiteljski dopust**

35. člen
(trajanje posvojiteljskega dopusta)

Posvojitelj oziroma oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu s posebnim predpisom, ima pravico do posvojiteljskega dopusta:

– za otroka starega od 1 do 4 let v trajanju 150 dni,
– za otroka starega od 4 do 10 let v trajanju 120 dni.

Posvojitelj oziroma oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu s posebnim predpisom nima pravice do posvojiteljskega dopusta, če je za istega otroka izrabila pravico do porodniškega dopusta, očetovskega dopusta oziroma dopusta za nego in varstvo otroka.

Če je bil dopust za nego in varstvo otroka izrabljen v manjšem obsegu kot 150 dni, se prizna dopust v obsegu iz prvega odstavka tega člena, zmanjšan za dneve izrabe dopusta za nego in varstvo otroka in očetovskega dopusta.

Pravice do posvojiteljskega dopusta nima oseba, če posvoji otroka svojega zakonca.

36. člen
(način izrabe posvojiteljskega dopusta)

Posvojiteljski dopust se lahko izrabi v strnjenem nizu ob polni ali delni odsotnosti z dela, enega ali obeh staršev hkrati, pri čemer skupno trajanje dopusta ne sme presegati 150 dni oziroma 120 dni.

37. člen
(obveščanje delodajalca)

Posvojitelj oziroma oseba, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve, mora obvestiti delodajalca o izrabi posvojiteljskega dopusta najkasneje v 3 dneh od nastopa razloga za izrabo posvojiteljskega dopusta.

III. PRAVICA DO STARŠEVSKEGA NADOMESTILA

38. člen
(vrste starševskega nadomestila)

Pravica do starševskega nadomestila obsega:

– porodniško nadomestilo,
– očetovsko nadomestilo,
– nadomestilo za nego in varstvo otroka,
– posvojiteljsko nadomestilo.

39. člen
(pravica do starševskega nadomestila)

Pravico do starševskega nadomestila imajo tiste osebe, ki imajo pravico do starševskega dopusta in so bile zavarovane po tem zakonu pred dnevom nastopa posamezne vrste starševskega dopusta.

Pravico do starševskega nadomestila imajo tudi osebe, ki nimajo pravice do starševskega dopusta, če so bile zavarovane po tem zakonu najmanj dvanajst mesecev v zadnjih treh letih pred nastopom posamezne vrste starševskega dopusta.

Pravica do starševskega nadomestila po tem zakonu izključuje prejemanje drugih nadomestil po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti ter plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva in prejemanje delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu.

40. člen
(trajanje pravice do starševskega nadomestila)

Ob izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega člena pripada zavarovancu:

1. v času porodniškega dopusta pravica do porodniškega nadomestila;
2. v času očetovskega dopusta v trajanju 15 dni pravica do očetovskega nadomestila, za 75 dni pa mu Republika Slovenija zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače;
3. v času dopusta za nego in varstvo otroka pravica do nadomestila za nego in varstvo otroka;
4. v času posvojiteljskega dopusta pravica do posvojiteljskega nadomestila.

Če se posamezna vrsta starševskega dopusta izrabi v obliki delne odsotnosti z dela, zavarovancu pripada pravica do starševskega nadomestila za toliko časa, kot traja delna odsotnost z dela v skladu s tem zakonom.

Starševsko nadomestilo po tem zakonu pripada za delovne dni oziroma delovne ure, ko je zavarovanec na starševskem dopustu, kot tudi za praznične in druge proste dni, določene z zakonom.

41. člen
(osnova za izračun starševskega nadomestila)

Osnova za posamezno vrsto starševskega nadomestila je povprečna osnova, od katere so bili obračunani prispevki za starševsko varstvo v skladu z 9. členom tega zakona v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo prve vloge za starševski dopust.

Za izračun osnove za posamezno vrsto starševskega nadomestila se ne glede na obračunane prispevke, ne štejejo:

– prejemki za delo, ki ga je delavec opravil zunaj okvira rednega dela (na primer delo preko polnega delovnega časa, ki presega omejitve, določene z zakonom, sodelovanje v izpitni komisiji, predavanja izven redne zaposlitve);

– prejemki, ki pomenijo povračilo materialnih stroškov (na primer dnevnice, kilometrine, terenski dodatki, dodatek za ločeno življenje, dodatek za prehrano, potni stroški, prevoz na delo);

– regres za letni dopust;

– nagrade ob delovnih jubilejih;

– prejemki v naravi, razen kadar pomenijo sestavni del plače po pogodbi o zaposlitvi in so od njih plačani prispevki;

– odpravnine, prejemki zaradi upokojitve ali priprave na upokojitev;

– prejemki v obliki delnic, obveznic in drugih vrednostnih papirjev;

– drugi prejemki, ki so bili delavcu izplačani poleg plače.

Če so bili za zavarovanca obračunani prispevki za starševsko varstvo za krajše obdobje kot je to določeno v prvem odstavku tega člena, se mu za manjkajoče mesece kot osnova upošteva 55% minimalne plače.

Za zavarovanca iz drugega odstavka 39. člena tega zakona se kot osnova upošteva 55% minimalne plače. Tako določena osnova se za vsak mesec zavarovanja za starševsko varstvo, ki ga je imel v zadnjih treh letih pred nastopom posamezne vrste starševskega dopusta, poveča za 2% minimalne plače, vendar največ za 50% minimalne plače.

42. člen
(izjeme pri določitvi osnove za izračun starševskega nadomestila)

Če zavarovanec izrabi posamezne vrste starševskega dopusta v strnjenem nizu brez prekinitve oziroma je prekinitev krajša kot 365 dni, je osnova enaka osnovi, ki je bila določena ob izrabi prve vrste starševskega dopusta.

Če zavarovanec izrabi posamezne vrste starševskega dopusta v več delih in je prekinitev daljša kot 365 dni, se osnova za izračun starševskega nadomestila določi na novo v skladu s prvim odstavkom prejšnjega člena.

Osnova za določitev starševskega nadomestila v času prenesenega dopusta je enaka osnovi, ki se takrat uporablja za izračun nadomestila zaradi začasne odsotnosti od dela zaradi bolezni, po predpisih, ki urejajo zdravstveno zavarovanje.

42.a člen
(plačevanje prispevkov za socialno varnost v času prejemanja starševskih nadomestil)

Upravičenci do starševskih nadomestil, ki jim je prenehalo delovno razmerje v času trajanja starševskega dopusta, so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, obvezno zdravstveno zavarovani ter zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa plačuje Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje.

V času prejemanja starševskih nadomestil so upravičenci do starševskih nadomestil po drugem odstavku 39. člena tega zakona obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani ter zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca pa plačuje Republika Slovenija v skladu z zakonom, ki ureja posamezno področje. Navedeni upravičenci so zdravstveno zavarovani za primer bolezni in poškodbe izven dela, in sicer za plačilo zdravstvenih storitev, za povračilo potnih stroškov, pogrebnino in posmrtnino. Prispevek plačuje upravičenec.

Prispevki iz prvega in drugega odstavka tega člena se plačujejo od starševskega nadomestila po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.

43. člen
(najvišje in najnižje izplačilo nadomestila)

Izplačilo starševskega nadomestila, razen porodniškega nadomestila, ne more biti višje od dvainpolkratnika povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji na podlagi zadnjih znanih uradnih podatkov o mesečnih plačah.

Izplačilo starševskega nadomestila ne more biti nižje od 55% minimalne plače.

44. člen
(višina starševskega nadomestila)

Starševsko nadomestilo za polno odsotnost z dela znaša 100% osnove.

Starševsko nadomestilo za delno odsotnost z dela je enako sorazmernemu delu delne odsotnosti z dela kot je določeno v 8. točki 3. člena tega zakona.

45. člen
(prenehanje pravice do starševskega nadomestila)

Pravica do starševskega nadomestila preneha, če pristojna inšpekcija za delo ugotovi, da oseba v času izrabe starševskega dopusta dela.

Pravica do starševskega nadomestila preneha, če oseba iz drugega odstavka 39. člena tega zakona začne delati oziroma začne opravljati samostojno dejavnost.

Če nastopi katerikoli razlog iz prvega ali drugega odstavka tega člena mora oseba, ki prejema starševsko nadomestilo, vrniti neupravičeno prejeti znesek starševskega nadomestila, skupaj s pripadajočimi obrestmi.

46. člen
(dobroimetje)

Če starša ali druga oseba ne izrabi dopusta za nego in varstvo otroka v obsegu določenem po tem zakonu, lahko pripadajoči del nadomestila za dopust za nego in varstvo otroka, izrabijo v obliki dobroimetja za:

1. plačilo varstva otroka,
2. plačilo najemnine za stanovanje,
3. reševanje stanovanjskega vprašanja.

Za reševanje stanovanjskega vprašanja po tem zakonu se šteje nakup stanovanja ali hiše, gradnja hiše, adaptacija stanovanja ali hiše.

Višina dobroimetja je enaka višini neizplačanega nadomestila za nego in varstvo otroka. Ne glede na dolžino neizrabljenega dopusta za nego in varstvo otroka lahko znaša dobroimetje največ petkratnik pripadajočega mesečnega nadomestila za dopust za nego in varstvo otroka.

47. člen
(trajanje dobroimetja)

Dobroimetje se koristi v skladu z dogovorom o izrabi dopusta za nego in varstvo otroka po tem zakonu. Dobroi-

metje traja dokler se ne izkoristi celotna višina dobroimetja iz tretjega odstavka prejšnjega člena.

IV. PRAVICA STARŠEV DO KRAJŠEGA DELOVNEGA ČASA ZARADI STARŠEVSTVA

48. člen
(pravica staršev do krajšega delovnega časa)

Eden od staršev, ki neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti, ima pravico delati krajši delovni čas.

Eden od staršev, ki neguje in varuje težje gibalno oviranega otroka ali zmerno ali težje duševno prizadetega otroka, ima pravico delati krajši delovni čas tudi po tretjem letu starosti otroka, vendar ne dlje kot do 18. leta starosti otroka.

V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena delodajalec delavcu zagotavlja pravico do plače po dejanski delovni obveznosti, Republika Slovenija pa mu zagotavlja do polne delovne obveznosti plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače. Republika Slovenija plačuje prispevke zavarovanca in delodajalca za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, za starševsko varstvo, za zdravstveno zavarovanje pa prispevke za primer bolezni in poškodbe izven dela, za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebnino in posmrtnino. Republika Slovenija plačuje prispevke po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.

Krajši delovni čas mora obsegati najmanj polovično tedensko delovno obveznost.

49. člen
(uveljavljanje pravice)

Pravica iz drugega odstavka prejšnjega člena se uveljavlja na podlagi mnenja zdravniške komisije.

Center odloči o pravicah, ki jih zagotavlja Republika Slovenija, na podlagi pridobljene pravice do krajšega delovnega časa pri delodajalcu.

V. POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVIC IZ ZAVAROVANJA ZA STARŠEVSKO VARSTVO

50. člen
(uporaba zakona o splošnem upravnem postopku)

Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo se uveljavljajo v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku, če ta zakon ne določa drugače.

51. člen
(odločanje o pravicah)

O pravicah iz zavarovanja za starševsko varstvo odloča na prvi stopnji center, ki ga določi minister.

O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo, pristojno za varstvo družine (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

52. člen
(krajevna pristojnost)

Pravice se uveljavljajo pri centru, ki je krajevno pristojen po:

1. materinem stalnem prebivališču,
2. materinem začasnem prebivališču, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča,
3. sedežu materinega delodajalca oziroma dejavnosti, če nima stalnega niti začasnega prebivališča v Republiki Slovenije,
4. kraju rojstva otroka,
5. po stalnem prebivališču posvojitelja oziroma osebe, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve.

53. člen
(izvršilni predpis)

Zahteva za uveljavljanje posameznih vrst pravic se vloži na posebnih obrazcih, katerim morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev posamezne pravice.

Natančnejši postopek za uveljavljanje posameznih vrst pravic, vsebino obrazcev in vrste dokazil predpiše minister.

Natančnejše pogoje za pridobitev pravice do dopusta za nego in varstvo otroka iz petega odstavka 26. člena tega zakona in pravice do krajšega delovnega časa iz 48. člena tega zakona ter za delo in plačilo zdravniških komisij, predpiše minister.

54. člen
(roki za uveljavljanje pravic)

Pravico do porodniškega dopusta, očetovskega dopusta in porodniškega ter očetovskega nadomestila se uveljavlja 60 dni pred predvidenim datumom poroda na podlagi potrdila ginekologa. Center v ta namen izroči stranki vse obrazce in jo opozori na obveznosti do delodajalca ter jo seznani z nadaljnjim postopkom uveljavljanja posameznih pravic ter tudi s posledicami zamude rokov iz 16., 22., 29., 33. in 37. člena tega zakona.

Pravica do dopusta za nego in varstvo otroka in nadomestilo za nego in varstvo otroka se uveljavlja 30 dni pred iztekom porodniškega dopusta.

Pravica do posvojiteljskega dopusta in posvojiteljskega nadomestila se uveljavlja najkasneje 30 dni po nastopu posvojiteljskega dopusta. Po tem roku se pravice ne more uveljaviti.

Roki iz tega člena ne veljajo v primerih, kjer ta zakon določa krajše roke za obveščanje delodajalca.

55. člen
(odločanje centra)

Center odloči o pravici do starševskega dopusta v 15 dneh od prejema vloge.

B) DRUGI DEL

56. člen
(splošna določba)

Ta del zakona ureja pravice do družinskih prejemkov.

I. PRAVICA DO DRUŽINSKIH PREJEMKOV

57. člen
(vrste družinskih prejemkov)

Družinski prejemki so denarni prejemki, ki obsegajo:

1. starševski dodatek,
2. pomoč ob rojstvu otroka,
3. otroški dodatek,
4. dodatek za veliko družino,
5. dodatek za nego otroka,
6. delno plačilo za izgubljeni dohodek.

1. Starševski dodatek

58. člen
(definicija in višina starševskega dodatka)

Starševski dodatek je denarna pomoč staršem, kadar po rojstvu otroka le-ti niso upravičeni do starševskega nadomestila.

Starševski dodatek znaša 37.520 tolarjev mesečno.

59. člen
(pravica do starševskega dodatka)

Pravico do starševskega dodatka ima mati 77 dni od rojstva otroka, če imata mati in otrok stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in sta državljana Republike Slovenije. Po 77. dnevu od rojstva otroka pa ima pravico do starševskega dodatka smiselno pod enakimi pogoji eden od staršev, o čemer se starša pisno dogovorita pred uveljavljanjem pravice.

Oče ima v obdobju 77 dni od rojstva otroka pravico do starševskega dodatka pod enakimi pogoji kot mati, če je mati:

1. umrla,
2. zapustila otroka,
3. na podlagi mnenja pristojnega zdravnika trajno oziroma začasno nesposobna za samostojno življenje in delo.

Pravica do starševskega dodatka iz prejšnjega odstavka se skrajša za toliko dni, kolikor je otrok star, ko oče pridobi pravico do starševskega dodatka.

Glede prenehanja in spremembe pisnega dogovora iz prvega odstavka tega člena, se smiselno uporabljajo določbe 29. člena tega zakona, razen določbe prvega odstavka in 1. točke tretjega odstavka.

Če se starša v skladu s prvim odstavkom tega člena ne moreta dogovoriti o izrabi starševskega dodatka ali je njuna odločitev v nasprotju s koristjo otroka, odloči o tem center, ki pri tem upošteva koristi otroka.

Druga oseba ima pravico do starševskega dodatka pod enakimi pogoji kot starša, če dejansko neguje in varuje otroka, zmanjšano za toliko dni, kolikor sta starša to pravico že izrabila.

60. člen
(ni pravice do starševskega dodatka)

Pravice do starševskega dodatka nima mati, oče ali druga oseba, ki prejema nadomestilo plače po tem in drugih zakonih oziroma delno plačilo za izgubljeni dohodek po tem zakonu.

Pravice do starševskega dodatka tudi nima mati, katere zakonec oziroma zunaj zakonski partner prejema nadomestilo za nego in varstvo otroka za istega otroka.

61. člen
(trajanje pravice do starševskega dodatka)

Pravica do starševskega dodatka traja 365 dni od rojstva otroka.

Oče ali druga oseba ima pravico do starševskega dodatka v trajanju kot ga ima mati, zmanjšanem za toliko dni, kolikor je mati to pravico že izrabila.

62. člen
(prenehanje pravice do starševskega dodatka)

Pravica do starševskega dodatka preneha z naslednjim dnem, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu.

2. Pomoč ob rojstvu otroka

63. člen
(definicija in višina pomoči ob rojstvu otroka)

Pomoč ob rojstvu otroka je enkratni denarni prejemek, namenjen nakupu opreme za novorojenca. Pomoč znaša 53.600 tolarjev.

Namesto denarnega prejemka se lahko v enaki vrednosti zagotovi oprema za novorojenca v obliki zavitka. Število različnih vrst zavitkov in minimalno opremo, ki mora biti vsebovana v zavitku, predpiše minister.

Minister po postopku oddaje javnega naročila izbere izvajalca, ki bo zagotavljal opremo in distribucijo opreme za novorojenca.

64. člen
(pravica do pomoči ob rojstvu otroka)

Pravico do pomoči ob rojstvu otroka ima vsak otrok, katerega mati ali oče imata stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

3. Otroški dodatek

65. člen
(definicija in višina otroškega dodatka)

Z otroškim dodatkom se staršem oziroma otroku zagotovi dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje, kadar dohodek na družinskega člana ne presega zgornje meje dohodkovnega razreda po tem zakonu.

Otroški dodatek znaša mesečno v tolarjih:

Dohodek na družinskega člana v % povprečne plače RS	Znesek otroškega dodatka za posameznega otroka		
	1. otrok	2. otrok	3. in naslednji otrok
Do 15%	17.639	19.403	21.167
nad 15% do 25%	15.081	16.669	18.256
nad 25% do 30%	11.495	12.848	14.200
nad 30% do 35%	9.055	10.349	11.642
nad 35% do 45%	7.409	8.644	9.878
nad 45% do 55%	4.704	5.880	7.056
nad 55% do 75%	3.528	4.704	5.880
nad 75% do 99%	3.058	4.234	5.410

Dohodkovni razred je določen v odstotku od povprečne mesečne plače vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji za koledarsko leto pred vložitvijo zahteve. Minister vsako leto v mesecu marcu določi nominalne meje dohodkovnih razredov za preteklo koledarsko leto.

Višina otroškega dodatka se določi glede na uvrstitev družine v dohodkovni razred. Glede na število otrok se skupna višina otroškega dodatka določi za vse otroke, ki so upravičeni do otroškega dodatka tako, da se seštejejo posamezni zneski otroških dodatkov za vsakega otroka.

66. člen
(izjemna višina otroškega dodatka)

Kadar otrok živi v eno starševski družini, se posamezni znesek otroškega dodatka iz prejšnjega člena poveča za 10%. Eno starševska družina je skupnost enega od staršev z otroki, kadar roditeljsko pravico, skladno s posebnim zakonom, izvršuje sam. Kot eno starševska družina se ne šteje skupnost, če je tisti od staršev, ki sam izvršuje roditeljsko pravico, osnoval novo življenjsko skupnost.

Če predšolski otrok ni vključen v predšolsko vzgojo v skladu s predpisi, ki urejajo vrtce, se posamezni znesek otroškega dodatka iz prejšnjega člena poveča za 20%.

Kadar otrok po 18 letu starosti sam uveljavlja pravico do otroškega dodatka, mu pripada otroški dodatek v višini, ki velja za prvega otroka iz prejšnjega člena.

67. člen
(pravica do otroškega dodatka)

Pravico do otroškega dodatka ima eden od staršev oziroma druga oseba za otroka s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji.

68. člen
(izjemna pravica do otroškega dodatka)

Pravico do otroškega dodatka ima, pod pogoji iz prejšnjega člena, tudi otrok starejši od 18 let, ki je brez staršev ali ne živi s starši v skupnem gospodinjstvu, če tako na podlagi okoliščin odloči center.

69. člen
(otroški dodatek ne pripada za otroka)

Pravice do otroškega dodatka nima eden od staršev oziroma druga oseba za otroka, ki:

1. je v delovnem razmerju oziroma opravlja kmetijsko oziroma drugo samostojno dejavnost,
2. je zaradi vzgoje, šolanja ali usposabljanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo,
3. je oddan v rejništvo,
4. je sklenil zakonsko zvezo oziroma živi v zunajzakonski skupnosti,
5. ima pravico do otroškega dodatka na podlagi mednarodne pogodbe,
6. ne živi z obema staršema in nad katerim izvršuje roditeljsko pravico v celoti samo eden od staršev, če preživnina ni dogovorjena na centru ali določena s sodbo sodišča, razen v primerih, ko očetovstvo ni urejeno.

Ne glede na 2. in 3. točko prejšnjega odstavka se prizna pravica do otroškega dodatka, če se dokaže, da tudi v tem času starši materialno skrbijo za otroka. Center v tem primeru lahko prizna pravico za dobo 3 mesecev do 6 mesecev na leto. Za koliko časa se prizna pravica do otroškega dodatka, je odvisno od tega, kolikšno je letno število dni, ki jih je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih pred vložitvijo vloge za uveljavitev pravice do otroškega dodatka.

Ne glede na 6. točko prvega odstavka tega člena se prizna pravica do otroškega dodatka, če se dokaže, da se preživnine ne da uradno določiti oziroma dogovoriti.

70. člen
(trajanje pravice do otroškega dodatka)

Otrok, ki je upravičen do otroškega dodatka, je oseba do dopolnjenega 18. leta starosti, starejša oseba pa, če se šola, dokler ima status učenca, dijaka, vajenca ali študenta na dodiplomskem študiju, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti. Izjemoma se za otroka šteje tudi oseba po tej starosti, če traja njeno šolanje na visoki stopnji pet ali šest let, ali če oseba zaradi daljše bolezni ali poškodbe ali služenja vojaškega roka med šolanjem ni končala šolanja v predpisanem roku. Status otroka se podaljša za toliko časa, kolikor se je šolanje zaradi teh razlogov podaljšalo.

Pravica do otroškega dodatka se prizna za dobo enega leta.

71. člen
(določitev dohodkovnega razreda)

Za uvrstitev družine v posamezni dohodkovni razred se upošteva povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu. Povprečni mesečni dohodek na družinskega člana se izračuna tako, da se skupni dohodek družine deli s številom mesecev, na katere se dohodek nanaša in s številom družinskih članov po tem zakonu.

Kadar se otroški dodatek uveljavlja v mesecu januarju, februarju ali marcu se upošteva povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v predpreteklem koledarskem letu.

Kadar otrok po 18. letu starosti sam uveljavlja pravico do otroškega dodatka se za uvrstitev v posamezni dohodkovni razred upošteva skupni bruto dohodek njegovega samskega gospodinjstva v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena. Otrok je dolžan v teh primerih predložiti sodbo ali dogovor o preživljanju.

Če preživnina v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka ni bila določena oziroma dogovorjena, se v skupni dohodek družine upošteva preživnina iz tekočega leta, preračunana na raven dohodkov preteklega oziroma predpreteklega koledarskega leta.

Če družina v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka ni imela dohodkov, se upoštevajo skupni dohodki družine iz tekočega leta. Za uvrstitev družine v dohodkovni razred se tekoče dohodke preračuna na povprečno raven dohodkov preteklega leta na način, ki ga določi minister.

Natančnejši način izračuna povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana predpiše minister.

72. člen
(skupni dohodek družine)

Skupni dohodek družine je vsota vseh bruto dohodkov vseh družinskih članov za isto koledarsko leto, razen:

1. pomoči ob rojstvu otroka,
2. otroškega dodatka,
3. dodatka za nego otroka,
4. dodatka za veliko družino,
5. dodatka za pomoč in postrežbo ter varstvenega dodatka,
6. dohodkov, ki jih prejema oseba za oskrbo otroka v rejniški družini (materialni stroški za rejenca),
7. dohodkov od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo in jih pridobivajo zunaj oblik redne zaposlitve,
8. solidarnostna pomoč.

73. člen
(vštevanje bruto dohodkov)

Med bruto dohodke se vštevajo vsi dohodki, ki so vir dohodnine, transferni dohodki in vsi drugi dohodki.

Dohodek od kmetijske dejavnosti se všteva v skladu z metodologijo, ki jo podrobneje predpiše minister, pristojen za socialno varstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in ministrom, pristojnim za finance.

Med bruto dohodek se vštevajo transferni dohodki kot so:

1. denarne dajatve po zakonu o socialnem varstvu,
2. nagrada rejnici,
3. nadomestila za brezposelnost,
4. denarna pomoč za brezposelnost,
5. štipendije,
6. starševski dodatek s prispevki,
7. delno plačilo za izgubljeni dohodek s prispevki,
8. plačani prispevki za rejnice,
9. plačani prispevki za samostojne ustvarjalce na področju kulture,
10. plačani prispevki za vrhunske športnike in šahiste,
11. nadomestila preživnin,
12. denarne dajatve vojnim invalidom, veteranom in žrtvam vojnega nasilja.

Med bruto dohodke se vštevajo tudi vsi drugi dohodki kot so:

1. nagrade vajencev,
2. prejemki učencev in študentov, prejeti preko pooblaščenih organizacij in delodajalcev za posredovanje dela dijakom in študentom, zmanjšani za normirane stroške po zakonu o dohodnini,
3. preživnine v višini pravnega izvršilnega naslova, razen v primerih, ko se dokaže, da je storjeno vse, da bi preživninski upravičenec preživnino izterjal. V ta namen je treba priložiti predlog za izvršbo s potrdilom sodišča o njegovi vložitvi ali sklep o izvršbi ali dokazilo o neuspeli izvršbi ali potrdilo pristojnega ministrstva, da je pričel teči postopek za izterjavo preživnine iz tujine,
4. dediščine in darila,
5. dohodki od iger na srečo, rente od zavarovanj, odškodnine pri nezgodnem zavarovanju.

74. člen
(družinski člani)

Pri ugotavljanju povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana se upoštevajo naslednji člani družinskega gospodinjstva, ki imajo v odnosu do vlagatelja zahtevka za otroški dodatek položaj:
1. zakonca ali zunajzakonskega partnerja;
2. otroka, pastorka, otroka zunajzakonskega partnerja ali posvojenca, ki živi z vlagateljem v skupnem gospodinjstvu in ga je ta ali njegov zakonec ali zunajzakonski partner dolžan preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja;
3. vnuka, nečaka, varovanca, ki nima staršev, ali je staršem odvzeta roditeljska pravica, kadar živi z vlagateljem v skupnem gospodinjstvu in ga je ta dolžan preživljati;
4. starša vlagatelja, zakonca ali zunajzakonskega partnerja, če sta ga dolžna preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja.

75. člen
(prenehanje pravice do otroškega dodatka)

Pravica do otroškega dodatka preneha s prvim dnem naslednjega meseca, ko niso več izpolnjeni pogoji po tem zakonu.

4. **Dodatek za veliko družino**

76. člen
(definicija in višina dodatka za veliko družino)

Dodatek za veliko družino je letni prejemek namenjen družini z več otroki.

Dodatek za veliko družino znaša 53.600 tolarjev in se izplačuje v enkratnem znesku.

77. člen
(pravica do dodatka za veliko družino)

Pravico do dodatka za veliko družino ima eden od staršev, če imajo eden od staršev in otroci skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Velika družina po tem zakonu je družina, ki ima tri ali več otrok, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega odstavka 70. člena tega zakona.

Pravico do dodatka ima tudi eden od otrok, kadar trije ali več otrok iz iste družine živijo brez staršev.

78. člen
(trajanje pravice do dodatka za veliko družino)

Pravica do dodatka za veliko družino se pridobi, če se tretji otrok rodi najkasneje do 30. junija v letu, v katerem se pravica uveljavlja.

Pravica do dodatka za veliko družino traja toliko časa, kolikor časa so izpolnjeni pogoji po tem zakonu. Šteje se, da so pogoji izpolnjeni, če so izpolnjeni do 30. junija za leto, v katerem se uveljavlja pravico.

79. člen
(črtan)

5. **Dodatek za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo**

80. člen
(definicija in višina dodatka za nego otroka)

Dodatek za nego otroka je denarni dodatek za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in je namenjen kritju povečanih življenjskih stroškov, ki jih ima družina zaradi nege in varstva takega otroka.

Mesečna višina dodatka za nego otroka zaradi povišanih življenjskih stroškov je 19.300 tolarjev.

Za otroke s težko motnjo v duševnem razvoju (otrok se lahko usposobi le za sodelovanje pri aktivnostih; potrebuje stalno nego, varstvo, pomoč in vodenje; je omejen v gibanju, prisotne so težke dodatne motnje, bolezni in obolenja; razumevanje in upoštevanje navodil je hudo omejeno; orientacijski rezultat na testu inteligentnosti je pod 20 IQ, mentalna starost do 2 let) in težko gibalno ovirane otroke (otrok ima malo uporabnih gibov, samostojno gibanje ni možno; v celoti je odvisen od tuje pomoči; otrok je lahko težko moten v komunikaciji, sporazumeva se s pomočjo neverbalne komunikacije oziroma nadomestne komunikacije), ki potrebujejo posebno nego in varstvo, znaša dodatek 38.590 tolarjev.

81. člen
(pravica do dodatka za nego otroka)

Pravico do dodatka za nego otroka ima eden od staršev ali druga oseba, če ima otrok stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Pravica iz prejšnjega odstavka se uveljavlja na podlagi mnenja zdravniške komisije.

82. člen
(dodatek za nego otroka ne pripada za otroka)

Pravice do dodatka za nego otroka nima eden od staršev za otroka, ki je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo, ali v rejništvu.

Ne glede na prejšnji odstavek se prizna pravica do dodatka za nego otroka, če se dokaže, da tudi v tem času materialno skrbi za otroka. Center mu v tem primeru lahko prizna pravico za dobo od 3 mesecev do 6 mesecev na leto. Za koliko časa se prizna pravica do dodatka za nego otroka, je odvisno od tega, kolikšno je letno število dni, ki jih je otrok preživel v družini v zadnjih 12 mesecih.

83. člen
(trajanje pravice)

Pravica do dodatka za nego otroka traja za obdobje, ko se otroku zagotavlja posebno varstvo zaradi zdravstvenih razlogov, oziroma do 18. leta, po tej starosti pa, če so izpolnjeni pogoji iz 70. člena tega zakona.

6. **Delno plačilo za izgubljeni dohodek**

84. člen
(definicija in višina delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Delno plačilo za izgubljeni dohodek je osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev, kadar prekine delovno razmerje ali začne delati krajši delovni čas zaradi nege in varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka (v nadaljnjem besedilu tega podpoglavja: otroci, ki potrebujejo posebno nego in varstvo).

Mesečna višina delnega plačila za izgubljeni dohodek je minimalna plača. Če eden od staršev dela s krajšim delovnim časom, mu pripada sorazmerni del delnega plačila za izgubljeni dohodek.

Upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani, zavarovani za primer brezposelnosti in za starševsko varstvo. Prispevek zavarovanca plačuje upravičenec, prispevek delodajalca plačuje Republika Slovenija.

Upravičenci do delnega plačila za izgubljeni dohodek so obvezno zdravstveno zavarovani za primer bolezni in poškodbe izven dela za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebnino in posmrtnino. Prispevek plačuje upravičenec.

Prispevki iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se plačujejo po stopnjah, določenih z zakonom, ki določa stopnje prispevkov za socialno varnost.

85. člen
(pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ima eden od staršev, če imata otrok in eden od staršev stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in sta državljana Republike Slovenije.

O pravici iz prejšnjega odstavka se odloči na podlagi mnenja zdravniške komisije.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek lahko uveljavi oseba iz prvega odstavka tega člena, če se odloči, da bo zaradi skrbi za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo zapustila trg dela oziroma začela delati s krajšim delovnim časom.

Šteje se, da je oseba zapustila trg dela, če je prekinila sklenjeno delovno razmerje oziroma, če je zahtevala izbris iz registra brezposelnih oseb. Ne šteje se, da je oseba zapustila trg dela, če je prenehala opravljati samostojno oziroma kmetijsko dejavnost.

Šteje se, da oseba dela s krajšim delovnim časom tudi v primeru, če je že pred uveljavljanjem pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek delala krajši delovni čas od polnega.

86. člen
(delno plačilo za izgubljeni dohodek ne pripada)

Pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek nima eden od staršev, če je otrok zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima celodnevno brezplačno oskrbo.

Pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek nima eden od staršev, če je otrok v rejništvu.

87. člen
(trajanje pravice)

Pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ima eden od staršev, dokler so izpolnjeni pogoji oziroma najdalj do 18. leta starosti otroka. Če otrok umre, upravičenec obdrži pravico še 3 mesece po smrti otroka.

Kadar zdravniška komisija iz 85. člena tega zakona na podlagi mnenja pristojnega centra ugotovi, da prejemnik plačila za izgubljeni dohodek otroku ne zagotavlja primerne nege in varstva na domu, mu pravica preneha s prvim dnem naslednjega meseca po ugotovitvi.

II. POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVIC DO DRUŽINSKIH PREJEMKOV

88. člen
(uporaba zakona o splošnem upravnem postopku)

Pravice do družinskih prejemkov se uveljavljajo v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku, če ta zakon ne določa drugače.

89. člen
(odločanje o pravicah)

O pravicah o družinskih prejemkih odloča na prvi stopnji center, ki ga določi minister.

O pritožbah zoper odločbe centra odloča ministrstvo.

Pritožba na odločbo centra ne zadrži izvršitve odločbe.

V sporih zoper odločbe ministrstva odloča pristojno delovno in socialno sodišče.

90. člen
(krajevna pristojnost)

Pravica do starševskega dodatka se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen po materinem stalnem prebivališču.

Pravica do pomoči ob rojstvu otroka se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen po materinem stalnem prebivališču. Če mati nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, pravico uveljavlja oče pri centru, ki je krajevno pristojen po njegovem stalnem prebivališču.

Pravica do otroškega dodatka se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo stalno prebivališče.

Če otrok nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, se pravica do otroškega dodatka uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo začasno prebivališče.

Če otrok nima ne stalnega ne začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, se uveljavlja pravica do otroškega dodatka pri centru, ki je krajevno pristojen glede na sedež delodajalca enega od staršev.

Za otroke, ki ne živijo s starši, center, kjer ima otrok stalno prebivališče, po uradni dolžnosti uvede postopek za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka, pomoči ob rojstvu otroka, dodatka za veliko družino in dodatka za nego otroka. V primeru, da otrok nima stalnega prebivališča, je krajevno pristojen center, kjer je nastal povod za postopek.

Otrok po 18 letu starosti, ki sam uveljavlja pravico do otroškega dodatka, uveljavlja pravico pri centru, ki je krajevno pristojen glede na njegovo stalno prebivališče.

Pravica do dodatka za veliko družino se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na stalno prebivališče družine.

Pravica do dodatka za nego otroka in delno plačilo za izgubljeni dohodek se uveljavlja pri centru, ki je krajevno pristojen glede na otrokovo stalno prebivališče.

91. člen
(izvršilni predpis)

Zahteva za uveljavljanje posameznih vrst pravic se vloži na posebnih obrazcih, ki jim morajo biti priložena dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev posamezne pravice.

Natančnejši postopek za uveljavljanje posameznih vrst pravic, vsebino obrazcev in vrste dokazil predpiše minister.

Natančnejše pogoje za pridobitev pravice do dodatka za nego otroka iz 81. člena tega zakona in pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek iz 85. člena tega zakona ter za delo in plačilo zdravniških komisij, predpiše minister.

Roki za uveljavljanje posameznih pravic

92. člen

(rok za uveljavljanje pravice do starševskega dodatka)

Mati uveljavlja pravico do starševskega dodatka 30 dni pred predvidenim datumom poroda, vendar najkasneje 30 dni po rojstvu otroka. Oče uveljavlja pravico najkasneje 30 dni po nastanku dogodka, ki je razlog, da oče pridobi pravico. Če mati ali oče ne uveljavljata pravice v tem roku, pripada pravica do starševskega dodatka od prvega dne naslednjega meseca. Trajanje pravice se skrajša, sorazmerno zamujenemu roku za uveljavljanje pravice.

93. člen

(rok za uveljavljanje pravice do pomoči ob rojstvu otroka)

Pomoč ob rojstvu otroka uveljavlja eden od staršev najkasneje 60 dni po rojstvu otroka. Po tem roku pravice ni mogoče uveljaviti.

94. člen

(rok za uveljavljanje pravice do otroškega dodatka)

Pravica do otroškega dodatka se uveljavlja v 90 dneh po rojstvu otroka in se prizna z mesecem otrokovega rojstva. Če se uveljavlja po tem roku, se pravica prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

95. člen

(rok za uveljavljanje dodatka za veliko družino)

Pravico do dodatka za veliko družino določi center po uradni dolžnosti za vse prejemnike otroškega dodatka. Pravica se prizna prejemniku otroškega dodatka. Center po uradni dolžnosti preverja upravičenost do dodatka za veliko družino vsako leto, pred rokom, ki je določen za izplačilo.

Tisti, ki ni uveljavil pravice do otroškega dodatka, mora vložiti zahtevek za priznanje dodatka za veliko družino najkasneje do 15. julija za tekoče leto. Po tem roku pravice za tekoče koledarsko leto ni mogoče uveljaviti.

96. člen

(rok za uveljavljanje pravice do dodatka za nego otroka)

Pravica do dodatka za nego otroka se uveljavlja v 90 dneh po rojstvu otroka in se prizna z mesecem otrokovega rojstva. Če se uveljavlja po tem roku, se pravica prizna s prvim dnem naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

97. člen

(rok za uveljavljanje pravice do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek se uveljavlja 30 dni pred prenehanjem delovnega razmerja oziroma najkasneje 60 dni po prenehanju delovnega razmerja. Po tem roku pravice ni mogoče uveljaviti.

C) TRETJI DEL

98. člen

(splošna določba)

Ta del zakona ureja izplačevanje nadomestil in družinskih prejemkov, usklajevanje zneskov posameznih pravic, nadzor, zbirke podatkov in evidence ter kazenske določbe.

I. IZPLAČEVANJE NADOMESTIL IN DRUŽINSKIH PREJEMKOV

99. člen

(rok izplačevanja)

Ministrstvo izplačuje:

1. posamezne vrsto starševskega nadomestila,
2. starševski dodatek,
3. otroški dodatek,
4. dodatek za nego otroka,
5. delno plačilo za izgubljeni dohodek,

najkasneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

Varstvo otroka plačuje ministrstvo mesečno na podlagi izstavljenega računa pravni ali fizični osebi, ki ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti varstva otrok. Izplačilo se opravi v rokih, ki veljajo za izplačila iz proračuna.

Plačilo najemnine plačuje ministrstvo na podlagi sklenjene najemniške pogodbe. Izplačilo se opravi v rokih, ki veljajo za izplačila iz proračuna.

Sredstva za reševanje stanovanjskega problema izplača ministrstvo v enkratnem znesku na podlagi pri notarju overjene kupoprodajne pogodbe ali na podlagi veljavnega gradbenega dovoljenja oziroma priglasitve del, ki se glasi na ime osebe, ki ji je bila priznana pravica do nadomestila za nego in varstvo otroka.

Pomoč ob rojstvu otroka se izplača do 15. v naslednjem mesecu po vložitvi zahtevka.

Dodatek za veliko družino se izplača do 15. v naslednjem mesecu po izvršljivosti odločbe.

100. člen

(materialna oblika družinskih prejemkov)

Kadar obstaja velika verjetnost, da družina posamezne denarne oblike družinskega prejemka ne bo namenila za namene, ki so s tem zakonom predvideni in bo zato ogrožena socialnoekonomska varnost otroka, lahko center odloči, da se posamezni prejemek ne izplača v denarju ampak v obliki konkretnih dobrin, na podlagi naročilnice za konkretno blago, plačila posameznih računov in podobno.

Center odloči v skladu s prejšnjim odstavkom, kadar njegovo domnevo o nenamenski porabi prejemka potrjuje poznavanje razmer v posamezni družini. Razlogi za to so lahko: alkoholizem in druge oblike zasvojenosti, zanemarjanje otroka, težave pri izvajanju starševskih dolžnosti in podobno.

II. USKLAJEVANJE PREJEMKOV

101. člen

(usklajevanje zneskov)

Starševska nadomestila se usklajujejo z rastjo izhodiščne plače za negospodarske dejavnosti. O uskladitvah odloča minister.

Družinski prejemki, razen delnega plačila za izgubljeni dohodek, se usklajujejo enkrat letno z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin. Uskladitev se opravi januarja, pri čemer se upošteva kumulativna rast cen življenjskih potrebščin v predhodnem obdobju. Usklajeni zneski se zaokrožijo na desetice in se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek se usklajuje z rastjo minimalne plače.

Uskladitev velja od prvega dne meseca, v katerem se opravi uskladitev.

III. POVRNITEV ŠKODE

102. člen
(obveznost sporočanja sprememb)

Pogoji za pridobitev pravic po tem zakonu morajo biti izpolnjeni ves čas prejemanja pravic.

Vsakdo mora sporočiti centru dejstva in okoliščine oziroma vse spremembe, ki vplivajo na priznane pravice, njihovo višino in obdobje prejemanja, v 8 dneh od dne, ko je taka sprememba nastala oziroma je zanjo zvedel.

Spremembe, ki jih je treba sporočiti centru so: sprememba števila družinskih članov, zaposlitev ali izguba zaposlitve enega od vzdrževalcev družine, začetek opravljanja samostojne dejavnosti ali zaposlitev otroka po 15. letu starosti, namestitev otroka v rejniško družino ali drugo obliko institucionalnega varstva.

Če se ugotovi, da so nastopile okoliščine, zaradi katerih bi bilo treba izdati drugačno odločbo o pravici oziroma odločbo o spremembi priznanja pravice iz tega zakona, center začne postopek po uradni dolžnosti.

103. člen
(dolžnost povračila stroškov)

Če se v času priznanja pravic ugotovi, da so bili posredovani neresnični podatki ob vložitvi zahteve za uveljavljanje posamezne pravice po tem zakonu, center izda odločbo o prenehanju te pravice oziroma o njeni spremembi.

Center zahteva vračilo neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev po tem zakonu.

Če center ne izterja neupravičeno pridobljenih denarnih sredstev v 90 dneh od pravnomočne odločbe, mora vso dokumentacijo v treh izvodih poslati ministrstvu. Le-ta preko državnega pravobranilstva začne postopek zaradi vračila neupravičeno pridobljene premoženjske koristi z zamudnimi obrestmi.

Ministrstvo lahko na predlog posameznika odloži plačilo dolga, dovoli obročno odplačevanje dolga ali odpiše dolg v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

Ministrstvo lahko odobri obročno odplačevanja dolga ali dovoli, da se opravi poračun dolga z drugo priznano pravico po tem zakonu tako, da se le-ta začne izplačevati šele, ko je dolg poravnan.

IV. NADZOR

104. člen
(nadzor nad izvajanjem zakona)

Nadzor nad izvajanjem določb zakona o izrabi starševskega dopusta in o pravici do dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva opravlja pristojna inšpekcija za delo.

Nadzor nad izvajanjem določb zakona o priznanju pravic do starševskega nadomestila in družinskih prejemkov opravlja ministrstvo.

V. EVIDENCE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

105. člen
(namen zbiranja podatkov)

Za potrebe spremljanja, načrtovanja in vodenja družinske politike, za znanstveno raziskovalne namene in za statistične namene, določene v programu statističnih raziskovanj, vodi ministrstvo zbirke podatkov, ki opredeljujejo socialni in ekonomski položaj družin.

Za potrebe odločanja o višini in trajanju pravic iz tega zakona vodijo centri zbirke podatkov.

106. člen
(vrste evidenc)

Ministrstvo in centri vodijo evidence o:

1. porodniškem dopustu,
2. očetovskem dopustu,
3. dopustu za nego in varstvo otroka,
4. posvojiteljskem dopustu,
5. prenesenem dopustu,
6. porodniškem nadomestilu,
7. očetovskem nadomestilu,
8. nadomestilu za nego in varstvo otroka,
9. posvojiteljskem nadomestilu,
10. dobroimetju,
11. krajšem delovnem času zaradi nege in varstva otroka,
12. starševskem dodatku,
13. pomoč ob rojstvu otroka,
14. otroškem dodatku,
15. dodatku za veliko družino,
16. dodatku za nego otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo,
17. delnem plačilu za izgubljeni dohodek,
18. zavarovancih za starševsko varstvo.

107. člen
(zbirke podatkov)

Evidence iz prejšnjega člena vsebujejo naslednje osebne podatke za posameznika oziroma njegove družinske člane:

1. ime in priimek,
2. rojstne podatke (datum in kraj rojstva),
3. spol,
4. enotno matično številko občana,
5. podatke o državljanstvu,
6. podatke o prebivališču,
7. podatke o šolanju,
8. podatke o zdravstvenem stanju,
9. podatke o zaposlitvi,
10. podatke o plačah in osnovah za plačevanje prispevka,
11. podatke o dohodkih in premoženju,
12. davčno številko,
13. podatke o gospodinjstvu,
14. številko tekočega računa, hranilne knjižice ali nerezidenčnega računa tujca.

Ministrstvo vzpostavi, vodi, vzdržuje in nadzoruje zbirke osebnih podatkov.

108. člen
(dolžnost sporočanja podatkov)

Podatki se zbirajo neposredno od posameznika za njega in njegove družinske člane ter iz drugih uradnih zbirk, ki jih v Republiki Sloveniji vodijo za to pooblaščeni organi in organizacije.

Ministrstvo in centri pridobivajo osebne podatke iz obstoječih zbirk osebnih podatkov od naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke o številu družinskih članov in skupnem gospodinjstvu iz centralnega registra prebivalstva (ime in priimek, podatke o rojstvih in smrti, enotno matično številko občana, podatke o državljanstvu, podatke o prebivališču);

2. Ministrstva za šolstvo in šport in izvajalcev vzgojne in izobraževalne dejavnosti – podatke o vključitvi v vzgojni ali izobraževalni zavod;

3. Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih vključenih v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, podatke o izplačani pokojnini,

varstvenem dodatku, dodatku za pomoč in postrežbo, nadomestilu iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja;

4. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih vključenih v zdravstveno zavarovanje, podatke o izplačanem nadomestilu iz naslova zdravstvenega zavarovanja;

5. izvajalcev zdravstvenih dejavnosti – podatke o zdravstvenem stanju družinskih članov;

6. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatke o brezposelnih osebah, izplačanem nadomestilu iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, denarni pomoči, štipendijah in drugih materialnih pravicah iz tega naslova;

7. Jamstvenega in preživninskega sklada Republike Slovenije – podatke o izplačanem nadomestilu preživnine;

8. Davčne uprave Republike Slovenije – podatke o dohodkih in premoženju davčnih zavezancev ter podatke o obračunanih prispevkih za socialno varnost iz registrov in evidenc, ki jih vodi davčni organ;

9. Geodetske uprave – podatke o višini katastrskega dohodka;

10. centrov – podatki o izplačani denarni socialni pomoči, rejnini, prispevkih za rejnice ter o višini preživnine;

11. izvajalcev socialno varstvene dejavnosti – podatke o vključitvi v socialno varstveni zavod;

12. delodajalcev – podatke o zaposlitvi, podatke o izplačilih plač in nadomestil, podatke o drugih izplačilih;

13. visokošolski zavodi – podatke o vpisanih študentih (ime in priimek, enotno matično številko občana, način študija).

Upravljavci zbirk osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka posredujejo podatke brezplačno.

109. člen

(varstvo podatkov)

Ministrstvo in centri lahko podatke, ki jih dobijo od zavezancev iz prejšnjega člena, uporabijo samo za potrebe postopka odločanja in za vodenje evidenc po tem zakonu.

Drugim uporabnikom lahko ministrstvo in centri posredujejo podatke samo, če so za njihovo uporabo pooblaščeni z zakonom ali na podlagi pisne zahteve ali privolitve osebe, na katero se podatki nanašajo.

110. člen

(hramba podatkov)

Podatki iz evidenc iz 106. člena tega zakona se hranijo 5 let po prenehanju pravice, razen podatkov iz evidenc pod 6., 7., 8., 9., 11., 12. in 17. točko 106. člena tega zakona, ki se hranijo trajno.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

111. člen

Z denarno kaznijo od 50.000 tolarjev do 150.000 tolarjev se za prekršek kaznuje oseba upravičena do denarnih prejemkov po tem zakonu, ki v 15 dneh po nastanku spremembe centru ne sporoči vsake spremembe, ki ima za posledico prenehanje pravice.

Z denarno kaznijo od 50.000 tolarjev do 150.000 tolarjev se za prekršek kaznujeta starša, če izrabljata starševski dopust v nasprotju z določbami tega zakona in podzakonskega predpisa, izdanega na podlagi tega zakona.

112. člen

Z denarno kaznijo najmanj 200.000 tolarjev se za prekršek kaznuje delodajalec, pri katerem je oseba upravičena do denarnih prejemkov zaposlena, ter upravljavce zbirk podatkov iz drugega odstavka 108. člena tega zakona, ki na zahtevo ministrstva oziroma centra ne posredujejo podatkov.

Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje odgovorna oseba pravne osebe.

113. člen

Delodajalec – pravna oseba se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 100.000 tolarjev do 1.000.000 tolarjev, če ne omogoči:

– materi pravice do odsotnosti v skladu z določbami tega zakona;

– očetu pravice do odsotnosti v skladu z določbami tega zakona;

– drugi osebi pravic v skladu z določbami tega zakona.

Delodajalec – samostojni podjetnik posameznik ali fizična oseba, ki samostojno opravlja dejavnost kot poklic, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, se kaznuje za prekršek z denarno kaznijo od 25.000 tolarjev do 250.000 tolarjev.

Z denarno kaznijo od 100.000 tolarjev do 250.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca – pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

114. člen

Z denarno kaznijo do 300.000 tolarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška delodajalec – pravna oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Z denarno kaznijo do 200.000 tolarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška delodajalec – samostojni podjetnik posameznik ali fizična oseba, ki samostojno opravlja dejavnost kot poklic, ki stori prekršek iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Z denarno kaznijo do 100.000 tolarjev se kaznuje takoj na kraju prekrška tudi odgovorna oseba delodajalca – pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP (Uradni list RS, št. 97/2001) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

115. člen

(postopki uveljavljanja pravic)

Postopek za uveljavitev pravic iz delovnega razmerja, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Postopek za uveljavitev pravic iz družinskih prejemkov, ki se je začel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

116. člen

(pravice do starševskega dopusta in nadomestila za čas njegove izrabe)

Oseba, ki je uveljavila pravico do porodniškega dopusta, dopusta za nego in varstvo otroka oziroma podaljšanega dopusta za nego in varstvo otroka na podlagi zakona o delovnih razmerjih, in prejema denarno nadomestilo za porodniški dopust na podlagi zakona o družinskih prejemkih, do uveljavitve tega zakona zadrži te pravice v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

117. člen

(pravica do krajšega delovnega časa zaradi starševstva)

Delavka, ki uveljavlja pravico delati polovico polnega delovnega časa na dan v skladu s 84. členom zakona o delovnih razmerjih do uveljavitve tega zakona in eden od staršev, ki neguje in varuje težje telesno ali zmerno ali težko duševno prizadetega otroka, in je uveljavil pravico delati polovico polnega delovnega časa na dan v skladu s 85. členom zakona o delovnih razmerjih do uveljavitve tega zakona, zadrži to pravico v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisu, ki je veljal do uveljavitve tega zakona. Center na zahtevo stranke odloči o pravici v skladu s tem zakonom.

118. člen

(pravica do očetovskega dopusta)

Ne glede na določbo 23. člena tega zakona se s 1. 1. 2003 prizna pravica do očetovskega dopusta v trajanju 15 dni, ki ga oče izrabi v skladu s prvim odstavkom 25. člena tega zakona.

Od 1. 1. 2004 se pravica iz prejšnjega odstavka podaljša za 30 dni in se mu v skladu z 2. točko prvega odstavka 40. člena tega zakona zagotavlja plačilo prispevkov za socialno varnost od minimalne plače.

Od 1. 1. 2005 se pravica prizna v trajanju 90 dni.

119. člen

(pravica do nadomestila)

Prvi odstavek 39. člena tega zakona se začne uporabljati po enem letu od uveljavitve tega zakona, drugi odstavek pa po treh letih od uveljavitve.

Do uveljavitve določb iz prejšnjega odstavka se šteje, da so izpolnjeni pogoji, če je bila oseba zavarovana za pravico do nadomestila za čas zadržanosti z dela po predpisih o zdravstvenem zavarovanju kot to določa veljavni zakon o družinskih prejemkih.

120. člen

(pravica do starševskega dodatka)

Oseba, ki je uveljavila pravico do starševskega dodatka do uveljavitve tega zakona, zadrži to pravico v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisu, ki je veljal do uveljavitve tega zakona.

121. člen

(pravica do otroškega dodatka)

Oseba, ki je uveljavila pravico do otroškega dodatka do uveljavitve tega zakona, zadrži to pravico v obsegu in trajanju kot ji je bila priznana z odločbo centra.

Ne glede na določbo prvega odstavka 66. člena tega zakona se posamezni znesek otroškega dodatka iz 65. člena tega zakona poveča za 10% od 1. 1. 2004 dalje.

Ne glede na določbo drugega odstavka 66. člena tega zakona se posamezni znesek otroškega dodatka iz 65. člena tega zakona poveča za 20% od 1. 1. 2003.

Do uveljavitve zakona, ki bo urejal izvrševanje rejniške dejavnosti, se 3. točka prvega odstavka 69. člena tega zakona ne uporablja.

122. člen

(pravica do dodatka za veliko družino)

Ne glede na določbo drugega odstavka 76. člena tega zakona znaša dodatek za veliko družino v letu 2002 25.000 tolarjev, v letu 2003 50.000 tolarjev in v letu 2004 70.000 tolarjev.

123. člen

(pravica do dodatka za nego otroka)

Oseba, ki je uveljavila pravico do dodatka za nego otroka do uveljavitve tega zakona, zadrži to pravico v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisu, ki je veljal do uveljavitve tega zakona. Center po uradni dolžnosti izvede postopek za uveljavljanje pravice do dodatka za nego otroka po tem zakonu in izda novo odločbo o priznanju pravice do dodatka za nego otroka. Center izda nove odločbe najkasneje v 6 mesecih od uveljavitve tega zakona.

124. člen

(delo zdravniških komisij)

Do uveljavitve izvršilnega predpisa iz tega zakona, najdalj pa do 31. 12. 2002, o pravici iz petega odstavka 26. člena tega zakona odločajo zdravniške komisije Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, o pravici iz 81. člena tega zakona pa zdravniške komisije, imenovane s sklepi ministra za delo, družino in socialne zadeve, na podlagi 43.b člena zakona o družinskih prejemkih.

125. člen

(pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek)

Pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek po tem zakonu se prizna od 1. 1. 2003 dalje.

126. člen

(prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov)

Do sprejema izvršilnih predpisov, določenih v 53. in 91. členu tega zakona, se uporabljata pravilnik o izvajanju dopusta za nego in varstvo otroka (Uradni list RS, št. 2/97) in pravilnik o kriterijih za uveljavljanje dodatka za nego otroka (Uradni list RS, št. 26/96 in 19/99), razen določb, ki so v nasprotju s tem zakonom.

Minister izda izvršilne predpise po tem zakonu v treh mesecih od dneva, ko začne veljati ta zakon.

S tem zakonom se pojem "prispevek za porodniško varstvo", ki je določen v posameznih zakonih in podzakonskih predpisih nadomešča s pojmom "prispevek za starševsko varstvo".

127. člen

(prenehanje veljavnosti zakonov)

Z dnem začetka uporabe tega zakona se prenehajo uporabljati določbe zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja (Uradni list SFRJ, št. 60/89 in 42/90) ter prenehajo veljati določbe zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 14/90, 5/91, 29/92, 71/93, 19/94, 12/99 in 36/2000), ki urejajo varstvo materinstva in starševstva v zvezi z odsotnostjo z dela ter zakon o družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 65/93, 71/94, 73/95 in 26/99).

128. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. 1. 2002 dalje.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih – ZSDP-A (Uradni list RS, št. 76/2003) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

29. člen

Z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji za državljane držav članic državljanstvo Republike Slovenije

ni več pogoj za pridobitev pravic iz 9. in 20. člena tega zakona (59. in 85. člen zakona).

30. člen

21. člen tega zakona (spremenjeni prvi odstavek 87. člena zakona) se začne uporabljati z uveljavitvijo zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o socialnem varstvu, ki bo pravico iz omenjenega člena urejal za osebe po 18. letu starosti.

Do začetka uporabe 21. člena tega zakona (spremenjeni prvi odstavek 87. člena zakona) ima pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek eden od staršev, dokler niso izpolnjeni pogoji za uveljavljanje pravic iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja oziroma največ tri mesece po smrti otroka.

31. člen

V postopkih za uveljavljanje posameznih pravic, ki so jih začeli upravičenci po določbah zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih pred uveljavitvijo tega zakona, se te pravice priznajo tem upravičencem v skladu z določbami navedenega zakona.

32. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4836. Zakon o vojnih veteranih (uradno prečiščeno besedilo

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o vojnih veteranih, ki obsega:

– zakon o vojnih veteranih – ZVV (Uradni list RS, št. 63/95 z dne 6. 11. 1995),

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vojnih veteranih – ZVV-A (Uradni list RS, št. 108/99 z dne 27. 12. 1999) in

– zakon o spremembah zakona o vojnih veteranih – ZVV-B (Uradni list RS, št. 76/2003 z dne 4. 8. 2003).

Št. 545-01/93-1/21
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 971-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

Z A K O N
O VOJNIH VETERANIH
uradno prečiščeno besedilo
(ZVV-UPB1)

I. VOJNI VETERAN

1. člen

Vojni veteran je oseba, ki je v vojni ali vojaški agresiji na Republiko Slovenijo opravljala vojaške dolžnosti za obrambo Republike Slovenije, oseba, ki je v vojni ali vojaški agresiji na Republiko Slovenijo v policijskih enotah opravljala naloge s področja varnosti Republike Slovenije in oseba, ki je bila na podlagi odločitve pristojnega organa ali poveljstva v skladu s predpisi neposredno vključena v oborožen odpor.

Društvu ali zvezi vojnih veteranov lahko ministrstvo, pristojno za vojne veterane, podeli status društva, ki deluje v javnem interesu za obdobje petih let. Ministrstvo podeli status društva, ki deluje v javnem interesu na podlagi temeljnega akta in programa društva, ki zagotavlja dejavnost javnega pomena, zlasti na področju socialno-zdravstvenega skrbstva za članstvo, ohranjanje zgodovinskega izročila, skrbi za ohranjanje vojnih grobišč, mednarodne dejavnosti ter na podlagi širše družbene aktivnosti in porabe sredstev društva v določenem obdobju, iz katerih je razvidno, da delovanje društva presega interese njegovega članstva.

Podrobnejše kriterije za podelitev statusa društva v javnem interesu predpiše minister, pristojen za vojne veterane.

2. člen

Vojni veteran je:

– oseba, ki je sodelovala v bojih za obrambo slovenske severne meje v letih 1918 in 1919 (v nadaljnjem besedilu: borec za severno mejo) in slovenski vojni dobrovoljec iz vojn 1912-1918 (v nadaljnjem besedilu: vojni dobrovoljec), in ji je status borca za severno mejo ali vojnega dobrovoljca priznan z odločbo pristojnega državnega organa;

– državljan Republike Slovenije, ki je bil kot pripadnik bivše jugoslovanske vojske v vojni od 6.4. do 17. 4. 1941 odpeljan v ujetništvo;

– borec in drug udeleženec narodnoosvobodilne vojne (v nadaljnjem besedilu: NOV) Slovenije, ki mu je čas udeležbe v NOV do 15. 5. 1945 po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vštet v pokojninsko dobo v dvojnem ali dejanskem trajanju ali mu je bilo na tej podlagi podeljeno državno odlikovanje, oziroma, ki udeležbo v NOV Slovenije dokaže z drugo javno listino;

– državljan Republike Slovenije, ki mu je čas udeležbe v NOV v drugih delih nekdanje Jugoslavije do 15. 5. 1945 po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vštet v pokojninsko dobo v dvojnem trajanju;

– državljan Republike Slovenije, ki mu je čas, prebit v oboroženih formacijah antifašističnega gibanja ali v oboroženem antifašističnem boju v drugih deželah in v zavezniških vojskah do 15. 5. 1945 po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju dvojno štet v pokojninsko dobo;

– pripadnik Teritorialne obrambe Republike Slovenije, policist, operativni delavec kriminalistične in obveščevalno varnostne službe, oboroženi pripadnik narodne zaščite ter pripadnik enot za zveze republike in občin, ki je v vojaški agresiji na Republiko Slovenijo v času od 26.6. do 18. 7. 1991 opravljal dolžnosti pri obrambi Republike Slovenije.

2.a člen

Vojni veteran po tem zakonu je tudi član Predsedstva Republike Slovenije in član republiške koordinacijske skupine in podskupine, ki je to dolžnost opravljal v času vojaške agresije na Republiko Slovenijo od 26.6. do 18. 7. 1991.

Ne glede na pogoje iz šeste alinee prejšnjega člena je vojni veteran tudi oseba, ki je v obdobju od 17. 5. 1990 do 25. 6. 1991 opravljala dolžnosti organizatorja manevrske strukture narodne zaščite ter oseba, ki je po odločitvi organizatorja manevrske strukture narodne zaščite v tem obdobju opravljala naloge narodne zaščite, med katere je potrebno šteti tajno zbiranje, varovanje in hrambo orožja, streliva in vojaškega materiala oziroma vojaških ali obrambnih dokumentov v zasebnih oziroma neuradnih prostorih in lokacijah

ter izvajanje obveščevalne in protiobveščevalne dejavnosti.

Za organizatorja manevrske strukture narodne zaščite se šteje oseba, ki je v obdobju iz prejšnjega odstavka opravljala funkcijo republiškega sekretarja za obrambo, republiškega sekretarja za notranje zadeve, republiškega in pokrajinskega načelnika narodne zaščite, namestnika in pomočnika republiškega in pokrajinskega načelnika narodne zaščite, občinskega načelnika narodne zaščite ter oseba, ki je bila po odločitvi pristojnega organa za notranje zadeve določena za organiziranje manevrske strukture narodne zaščite v okviru organov za notranje zadeve.

Za pripadnika manevrske strukture narodne zaščite se šteje tudi nosilec znaka z napisom; RS, MSNZ, ONZ, 1990 na sprednji strani in z datumom, 17. 5. 1990 ter številkami 001 do 126 na hrbtni strani.

Ne glede na pogoje iz šeste alinee prejšnjega člena je vojni veteran tudi delavec organov za notranje zadeve, ki je ob osamosvojitvi Republike Slovenije v času od 26. 6. 1991 do 18. 7. 1991 kot pripadnik policijskih enot opravljal naloge, povezane z borbenimi dejstvi in delovanjem zvez policije, kriminalistične službe in varnostno-obveščevalne službe.

Vojni veteran je tudi pripadnik bivše Jugoslovanske ljudske armade (v nadaljevanju: JLA), ki je po nalogu pristojnih organov Republike Slovenije od 17. 5. 1990 do 18. 7. 1991 izvajal vojaške, obveščevalne in protiobveščevalne naloge v korist Republike Slovenije.

Vojni veteran po tem zakonu ne more biti oseba, ki je prestopila iz JLA, pa ni bila udeležena v neposrednih obrambnih aktivnostih, oseba, ki ni prestopila iz JLA na podlagi poziva Predsedstva Republike Slovenije o prestopu pripadnikov JLA do določenega roka ter oseba, ki je v času agresije na Republiko Slovenijo redno služila vojaški rok ali je bila na civilnem služenju vojaškega roka, razen če je bila udeležena v neposrednih obrambnih aktivnostih.

3. člen

Vojni veteran je tudi pripadnik narodno revolucionarne organizacije – TIGR v obdobju od septembra 1927 do 13. 5. 1941.

Oseba iz prejšnjega odstavka uveljavi status vojnega veterana po določbah zakona o splošnem upravnem postopku pri organu, ki odloča po tem zakonu na prvi stopnji.

4. člen

Ne glede na 1. in 2. člen tega zakona se za vojnega veterana ne šteje oseba, ki je prostovoljno ali poklicno sodelovala na strani agresorja.

II. VARSTVO VOJNIH VETERANOV

5. člen

Pravice vojnih veteranov so:
1. veteranski dodatek,
2. dodatek za pomoč in postrežbo,
3. letni prejemek,
4. zdravstveno varstvo,
5. zdraviliško in klimatsko zdravljenje,
6. brezplačna vožnja,
7. pogrebnina in
8. priznanje pokojninske dobe.

6. člen

Pravico do varstva po tem zakonu ima vojni veteran, ko dopolni 50 let starosti ali je pri njemu nastala trajna popolna izguba delovne zmožnosti.

Priznanje pokojninske dobe lahko vojni veteran uveljavi ne glede na določbo prejšnjega odstavka.

Vojni veteran lahko uveljavi pravice iz prejšnjega člena, če teh ali podobnih pravic ne more uveljaviti po drugih predpisih ali v tuji državi.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko vojni veteran po lastni izbiri uveljavi pravico do zdraviliškega in klimatskega zdravljenja ali po tem zakonu ali po drugem predpisu.

7. člen

Vojni veteran, državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, ima, če je na ozemlju Republike Slovenije, pravice po tem zakonu, razen pravice do veteranskega dodatka. Vojni veteran iz 14. člena tega zakona, državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, ima pravico do letnega prejemka.

Vojni veteran – tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji ima enake pravice kot vojni veteran – državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji.

Vojni veteran – tujec, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, ima pravico do zdraviliškega in klimatskega zdravljenja, če je na ozemlju Republike Slovenije. Vojni veteran iz 14. člena tega zakona – tujec, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, ima pravico do letnega prejemka in, če je na ozemlju Republike Slovenije, pravico do zdravstvenega varstva.

1. **Veteranski dodatek**

8. člen

Pravico do veteranskega dodatka ima vojni veteran, če delež prejemkov na družinskega člana ne dosega osnove za veteranski dodatek.

9. člen

Osnova za ugotavljanje pravice do veteranskega dodatka in za določanje njegove višine (v nadaljnjem besedilu: osnova) je enaka osnovi za ugotavljanje pravice do invalidskega dodatka po zakonu o vojnih invalidih.

10. člen

Mesečni znesek veteranskega dodatka se določi v odstotku od razlike med osnovo in deležem prejemkov na družinskega člana (v nadaljnjem besedilu: razlika) in znaša:

– 100% razlike za vojnega veterana s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1941 in 1942 neprekinjeno do 15. 5. 1945, borca za severno mejo in vojnega dobrovoljca ter odlikovanca z najvišjim državnim odlikovanjem;

– 90% razlike za vojnega veterana s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1943 – pred 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943 neprekinjeno do 15. 5. 1945 ter organizatorja narodne zaščite;

– 80% razlike za vojnega veterana s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1943 – po 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943 in od leta 1944 neprekinjeno do 15. 5. 1945;

– 60% razlike za druge vojne veterane.

Veteranski dodatek ne more znašati manj kot 10% osnove.

11. člen

Za odlikovanca z najvišjim državnim odlikovanjem po tem zakonu se šteje vojni veteran – prejemnik odlikovanja častni znak svobode Republike Slovenije, prejemnik reda za

izredne zasluge in prejemnik zlatega reda za zasluge ter reda narodnega heroja, če je odlikovanje prejel za dejanja in zasluge v vojni ali vojaški agresiji na Republiko Slovenijo.

Za organizatorja narodne zaščite se po tem zakonu šteje vojni veteran iz tretjega odstavka 2.a člena tega zakona.

12. člen

Glede odmere in usklajevanja veteranskega dodatka se smiselno uporabljajo določbe zakona o vojnih invalidih o invalidskem dodatku.

2. **Dodatek za pomoč in postrežbo**

13. člen

Vojni veteran je upravičen do dodatka za pomoč in postrežbo ob pogojih in v višini po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

3. **Letni prejemek**

14. člen

Vojni veteran s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1941 neprekinjeno do 15. 5. 1945, borec za severno mejo in vojni dobrovoljec, odlikovanec z najvišjim državnim odlikovanjem ter organizator narodne zaščite ima pravico do letnega prejemka v višini odmerne osnove po zakonu o vojnih invalidih iz januarja tekočega leta.

Vojni veteran iz prejšnjega odstavka je upravičen do letnega prejemka ne glede na uveljavljeno pravico do dodatka za rekreacijo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

4. **Zdravstveno varstvo**

15. člen

Vojnemu veteranu se zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev v višini razlike do polne vrednosti storitev zagotovljenih v okviru obveznega zavarovanja.

Vojnemu veteranu s stalnim prebivališčem v tujini se v času, ko je na ozemlju Republike Slovenije, zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja v celoti.

5. **Zdraviliško in klimatsko zdravljenje**

16. člen

Vojni veteran ima pravico do zdraviliškega in klimatskega zdravljenja in povračila potnih stroškov pri uveljavljanju te pravice ob pogojih in v obsegu, predpisanem za vojne invalide.

6. **Brezplačna vožnja**

17. člen

Vojni veteran s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1941 neprekinjeno do 15. 5. 1945, borec za severno mejo in vojni dobrovoljec, organizator narodne zaščite ter odlikovanec z najvišjim državnim odlikovanjem ima pravico do brezplačne vožnje na ozemlju Republike Slovenije z vlakom ali avtobusom in sicer za skupaj štiri potovanja na leto.

7. **Pogrebnina**

18. člen

Ob smrti vojnega veterana iz prejšnjega člena ima oseba, ki oskrbi pogreb, ne glede na tretji odstavek 6. člena tega zakona pravico do pogrebnine v višini trikratnega zneska osnove, veljavne na dan smrti vojnega veterana, vendar največ do zneska dejanskih stroškov pogreba.

Osebi iz prejšnjega odstavka, ki ima pravico do pogrebnine po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, gre pravica do pogrebnine v višini razlike med pogrebnino, določeno v prvem odstavku tega člena, in pogrebnino po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

19. člen

Oseba, ki krije stroške prevoza posmrtnih ostankov vojnega veterana iz 17. člena tega zakona iz kraja, v katerem je umrl, do kraja, v katerem bo pokopan, ima za prevoz na ozemlju Republike Slovenije pravico do povračila dejanskih stroškov.

20. člen

Pogreb umrlega vojnega veterana – odlikovanca z najvišjim državnim odlikovanjem se opravi z vojaškimi častmi, razen če družinski člani vojnega veterana tega ne želijo.

8. **Pokojninska doba**

21. člen

Vojnemu veteranu iz tretje alinee 2. člena tega zakona, ki je bil v času prebitem v okoliščinah za priznanje statusa vojnega veterana mlajši od 15 let, in iz šeste alinee 2. člena tega zakona se čas, prebit v okoliščinah za priznanje statusa vojnega veterana, šteje v pokojninsko dobo kot posebna doba.

Vojnemu veteranu iz tretje alinee 2. člena tega zakona, ki je bil v času, prebitem v okoliščinah za priznanje statusa vojnega veterana, mlajši od 15 let, se pokojninska doba kot posebna doba šteje v dvojnem ali v dejanskem trajanju po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Pokojninska doba kot posebna doba se vojnemu veteranu iz šeste alinee 2. člena tega zakona šteje v dejanskem trajanju, če je bil vojni veteran vključen v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma v dvojnem trajanju, če vojni veteran v tem času ni bil zavarovan po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

III. POSTOPEK ZA UVELJAVLJANJE PRAVIC

22. člen

O pravicah po tem zakonu odloča na prvi stopnji upravna enota.

O pritožbah zoper odločbe upravne enote odloča ministrstvo, pristojno za vojne veterane (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

Nadzorstvo in strokovno pomoč pri delu upravnih enot zagotavlja ministrstvo.

23. člen

O priznanju pokojninske dobe odloča zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

24. člen

V postopku za uveljavljanje pravic po tem zakonu se uporabljajo določila zakona o splošnem upravnem postopku ter zakona o vojnih invalidih in na njegovi podlagi izdanih predpisov, če s tem zakonom ni drugače določeno.

25. člen

Pravice po tem zakonu se uveljavljajo na zahtevo stranke.

Pravice, ki so priznane v mesečnih zneskih, gredo upravičencu od prvega dne v naslednjem mesecu po vložitvi zahteve.

26. člen

Oseba, ki uveljavlja status vojnega veterana na podlagi odločbe o priznanju statusa borca za severno mejo ali vojnega dobrovoljca, odločbe o priznanju posebne dobe za čas udeležbe v NOV v dvojnem ali dejanskem trajanju po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, vojaške knjižice, odločbe ali potrdila pristojnega državnega organa oziroma nosilca javnih pooblastil ali druge javne listine, zahteva pri upravni enoti vpis v evidenco vojnih veteranov in izdajo izkaznice vojnega veterana.

Ob pogoju dejanske vzajemnosti se za javno listino po prejšnjem odstavku šteje tudi odločba ali drug pravni akt tuje države ali tujega organa, s katerim je osebi priznan čas udeležbe v NOV Slovenije v pokojninsko dobo.

Če upravna enota zavrne vpis v evidenco vojnih veteranov in izdajo izkaznice vojnega veterana, izda o tem ustrezno odločbo.

Izkaznica vojnega veterana je javna listina.

27. člen

Uživalec pravic po tem zakonu je dolžan v petnajstih dneh prijaviti upravni enoti vsako spremembo, ki vpliva na posamezno pravico ali na njen obseg.

28. člen

Za odločbo, s katero se prizna pravica do veteranskega dodatka in dodatka za pomoč in postrežbo, je obvezna revizija.

Revizija ne zadrži izvršitve odločbe.

29. člen

Glede pridobitve, uživanja in izgube pravic, povrnitve neupravičeno pridobljenih prejemkov, nadzora in zbirk podatkov, dolžnosti državnih organov, zavodov, organizacij in delodajalcev glede posredovanja podatkov ter podzakonskih aktov se smiselno uporabljajo določbe zakona o vojnih invalidih, če s tem zakonom ni drugače določeno.

IV. EVIDENCA

30. člen

Evidenca vojnih veteranov vsebuje naslednje osebne podatke:

– ime in priimek vojnega veterana in njegovega zakonitega zastopnika;
– državljanstvo,
– enotno matično številko občana;
– rojstne podatke;
– prebivališče;
– vrsto vojnega veterana in čas, ki je bil podlaga za priznanje statusa vojnega veterana;
– dokument, ki je podlaga za priznanje statusa vojnega veterana, z navedbo številke, datuma in organa, ki ga je izdal;
– podatke o vrsti in obsegu pravic po tem zakonu.

Osebni podatki iz prejšnjega odstavka se shranjujejo v evidenci kot trajni.

31. člen

Evidenco vojnih veteranov iz prejšnjega člena vodijo in vzdržujejo upravne enote, uporablja in hrani pa jo ministrstvo zaradi opravljanja nalog v skladu s tem zakonom.

32. člen

Podrobnejša navodila o načinu zbiranja podatkov, vodenju evidence in načinu posredovanja osebnih podatkov ter vsebini in obrazcu izkaznice vojnega veterana predpiše minister, pristojen za vojne veterane (v nadaljnjem besedilu: minister).

V. ZAGOTAVLJANJE DENARNIH SREDSTEV

33. člen

Sredstva za uveljavljanje in uživanje pravic po tem zakonu se zagotavljajo iz državnega proračuna.

Sredstva za povečane obveznosti iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki nastajajo zaradi uveljavitve pokojninske dobe iz 21. člena tega zakona, se zagotavljajo iz državnega proračuna.

Zakon o vojnih veteranih – ZVV (Uradni list RS, št. 63/95) vsebuje naslednje prehodne in končni določbi:

VI. PREHODNE IN KONČNI DOLOČBI

34. člen

Odlikovancu z redom narodnega heroja, ki mu je ta status priznan na podlagi predpisov nekdanje SFRJ, se zagotavljajo enake pravice kot vojnemu veteranu s priznano pokojninsko dobo v dvojnem trajanju od leta 1941 neprekinjeno do 15. 5. 1945.

35. člen – **upoštevana sprememba iz ZVV-B**

Za vojnega veterana iz druge, četrte in pete alinee 2. člena tega zakona se šteje tudi oseba, ki je imela stalno prebivališče v Republiki Sloveniji na dan 25. 6. 1991 in od tedaj dalje v Republiki Sloveniji tudi neprekinjeno živi.

36. člen

Družinski član umrle osebe iz 2. člena tega zakona, ki je do uveljavitve tega zakona uveljavil pravico do priznavalnine po zakonu o varstvu udeležencev vojne (Uradni list RS, št. 14/90), ima od uveljavitve tega zakona pravico do veteranskega dodatka pod pogoji iz 8. člena in v obsegu iz četrte alinee prvega odstavka 10. člena tega zakona, če ne prejema družinskega dodatka po zakonu o vojnih invalidih.

37. člen

Vojnemu veteranu in njegovim družinskim članom se pravica do pokojninskega dodatka zagotavlja v obsegu in pod pogoji, določenimi po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Pokojnina skupaj z dodatkom iz prejšnjega odstavka ne more presegati zneska najvišje pokojnine za polno pokojninsko dobo po splošnih predpisih.

38. člen

O pravici in višini veteranskega dodatka in dodatka za pomoč in postrežbo vojnih veteranov in družinskih članov oseb iz 2. člena tega zakona, ki so uveljavili pravico do priznavalnine in pravico do dodatka za postrežbo in tujo pomoč po zakonu o varstvu udeležencev vojne (Uradni list RS, št. 14/90), odločijo upravne enote v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

39. člen

Minister izda podzakonski akt iz 32. člena tega zakona v treh mesecih po njegovi uveljavitvi.

40. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, se prenehajo uporabljati zakon o "Partizanskem spominskem znaku 1941" (Uradni list SFRJ, št. 43/46 in 44/57), zakon o temeljnih pravicah imetnikov "Partizanske spomenice 1941" (Uradni list SFRJ, št. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 in 42/90), zakon o temeljnih pravicah odlikovancev z redom narodnega heroja (Uradni list SFRJ, št. 67/72, 21/74, 33/76, 32/81, 68/81, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 in 42/90), zakon o dodatku za borce (Uradni list SFRJ, št. 67/72, 33/76, 32/81, 68/81, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 in 42/90), zakon o temeljnih pravicah borcev španske narodnoosvobodilne in revolucionarne vojne 1936-1939 (Uradni list SFRJ, št. 67/72, 40/73, 33/76, 32/81, 68/81, 10/82, 25/85, 75/85, 44/89, 87/89, 20/90 in 42/90), zakon o temeljnih pravicah odlikovancev z redom Karadjordjeve zvezde z mečema, redom belega orla z mečema in zlato Obiličevo medaljo (Uradni list SFRJ, št. 67/72, 22/73, 33/76, 68/81, 75/85, 44/89 in 87/89) in prenehajo veljati zakon o varstvu udeležencev vojne (Uradni list RS, št. 14/90), zakon o dodatku zaposlenim udeležencem NOV (Uradni list SRS, št. 10/65, 24/67, 28/69 in 20/73) in zakon o borcih za severno mejo v letih 1918 in 1919 in slovenskih vojnih dobrovoljcih iz vojn 1912 do 1918 (Uradni list SRS, št. 30/78).

41. člen

Ta zakon začne veljati 1. januarja 1996.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vojnih veteranih – ZVV-A (Uradni list RS, št. 108/99) vsebuje naslednjo končno določbo:

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah zakona o vojnih veteranih – ZVV-B (Uradni list RS, št. 76/2003) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

3. člen

Osebam, ki uveljavljajo status in pravice vojnega veterana po določbah tega zakona, se priznajo status in pravice vojnega veterana od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi prvotne zahteve.

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4837. Zakon o deviznem poslovanju (ZDP-1-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 2. oktobra 2003 potrdil uradno prečiščeno besedilo zakona o deviznem poslovanju, ki obsega:

– zakon o deviznem poslovanju – ZDP-1 (Uradni list RS, št. 23/99 z dne 8. 4. 1999),

– zakon o omejevalnih ukrepih – ZOU (Uradni list RS, št. 35/2001 z dne 11. 5. 2001),

– zakon o državni upravi – ZDU-1 (Uradni list RS, št. 52/2002 z dne 14. 6. 2002) in

– zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o deviznem poslovanju – ZDP-1A (Uradni list RS, št. 76/2003 z dne 4. 8. 2003).

Št. 440-01/91-5/40
Ljubljana, dne 2. oktobra 2003.
EPA 972-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

ZAKON
O DEVIZNEM POSLOVANJU
uradno prečiščeno besedilo
(ZDP-1-UPB1)

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) Ta zakon ureja:

1. poslovanje med rezidenti in nerezidenti v tujih ali domačih plačilnih sredstvih,

2. poslovanje med rezidenti v tujih plačilnih sredstvih ali če so predmet poslovanja tuja plačilna sredstva ter

3. enostranske prenose premoženja iz Republike Slovenije ter v Republiko Slovenijo, ki nimajo značaja izpolnitve posla med rezidenti in nerezidenti.

(2) Poslovanje po prejšnjem odstavku tega člena pomeni sklepanje tekočih in kapitalskih poslov in njihovo izpolnjevanje v obliki plačil ali prenosov.

2. člen

(1) Rezidenti po tem zakonu so:

1. gospodarske družbe in druge pravne osebe s sedežem v Republiki Sloveniji, razen njihovih podružnic v tujini, ki opravljajo pridobitno dejavnost;

2. podružnice tujih gospodarskih družb, ki opravljajo pridobitno dejavnost in so vpisane v sodni register v Republiki Sloveniji;

3. samostojni podjetniki posamezniki oziroma fizične osebe, ki samostojno opravljajo dejavnost kot poklic, s sedežem oziroma stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: zasebniki);

4. fizične osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji;

5. fizične osebe, ki začasno bivajo v Republiki Sloveniji na podlagi veljavnega dovoljenja, izdanega za najmanj 6 mesecev, razen tujih državljanov, zaposlenih na diplomatskih in konzularnih predstavništvih ter njihovih družinskih članov;

6. diplomatska, konzularna in druga predstavništva Republike Slovenije v tujini, ki se financirajo iz proračuna, ter slovenski državljani, zaposleni na teh predstavništvih in njihovi družinski člani.

(2) Vse druge osebe so nerezidenti.

3. člen

(1) Pooblaščena banka po tem zakonu je banka ali bančna podružnica, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje poslov s tujino, skladno z zakonom o bančništvu.

(2) Pooblaščeni udeleženec trga vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: pooblaščeni udeleženec) po tem zakonu je borznoposredniška družba ali banka ali njuna podružnica, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje dejavnosti skladno z zakonom, ki ureja trg vrednostnih papirjev.

4. člen

(1) Tuja plačilna sredstva po tem zakonu so devize, tuja gotovina, čeki, kreditna pisma in denarni instrumenti, ki se glasijo na tujo valuto in so vnovčljivi v tuji valuti.

(2) Devize po tem zakonu so denarne terjatve v tuji valuti do bank izven Republike Slovenije.

(3) Tuja gotovina so bankovci in kovanci v tuji valuti, ki jih je izdala centralna banka ali država.

(4) Čeki, kreditna pisma in drugi denarni instrumenti, ki se glasijo na tujo valuto in so vnovčljivi v tuji valuti, so denarne terjatve do izdajateljev.

5. člen

(1) Vrednostni papirji, s katerimi se trguje na kapitalskem trgu po tem zakonu, so delnice, obveznice in drugi serijski vrednostni papirji, s katerimi se trguje na organiziranem ali neorganiziranem trgu vrednostnih papirjev.

(2) Vrednostni papirji, s katerimi se trguje na denarnem trgu so kratkoročni vrednostni papirji z ročnostjo manj kot eno leto kot so zakladne menice, blagajniški zapisi, potrdila o depozitih, bančni akcepti in podobno.

(3) Domači vrednostni papirji po tem zakonu so papirji, katerih izdajatelj je rezident. Globalna potrdila o lastništvu izdana na podlagi domačih vrednostnih papirjev se obravnavajo kot domači vrednostni papir. Vsi drugi vrednostni papirji so tuji.

6. člen

Izvedeni finančni instrumenti so pravice oziroma obveznosti,

– katerih vsebina je glede vrednosti posredno ali neposredno odvisna od cene vrednostnega papirja, tuje valute ali blaga, višine obrestne mere ali indeksa oziroma ocene kreditne sposobnosti ali podobnih spremenljivk,

– ki ne zahteva začetne čiste finančne naložbe ali ki zahteva le majhno začetno čisto finančno naložbo in

– ki se poravnava v prihodnosti.

7. člen

(1) Kapitalski posli po tem zakonu so posli med rezidenti in nerezidenti, katerih namen je prenos kapitala.

(2) Za kapitalske posle iz prvega odstavka tega člena se štejejo predvsem:

1. neposredne naložbe,
2. naložbe v nepremičnine,
3. posli z vrednostnimi papirji na kapitalskem trgu,
4. posli z vrednostnimi papirji na denarnem trgu,
5. posli z investicijskimi kuponi vzajemnih skladov,
6. kreditni posli,
7. jamstva in garancije,
8. depozitni posli,
9. prenosi iz naslova življenjskega in kreditnega zavarovanja.

(3) Kapitalski posli so tudi posli, ki so pravni temelj odtujitve naložbe oziroma vrednostnega papirja iz drugega odstavka tega člena, kakor tudi repatriacija ali drugačna uporaba sredstev na tej podlagi.

(4) Kapitalski posli so tudi odplačila kreditov iz drugega odstavka tega člena.

8. člen

(1) Enostranski prenosi premoženja so prenosi premoženja iz Republike Slovenije v tujino ali iz tujine v Republiko Slovenijo, ki niso posledica izpolnitve kapitalskega ali tekočega posla med rezidenti in nerezidenti.

(2) Za enostranske prenose premoženja iz prvega odstavka tega člena se šteje:

1. osebne prenose premoženja,
2. fizične prenose premoženja.

9. člen

(1) Tekoči posli so posli, katerih namen ni prenos kapitala.

(2) Plačila in prenosi za tekoče posle vključujejo:

1. vsa zapadla plačila iz naslova zunanje trgovine, drugih tekočih poslov, vključno s storitvami, ter običajnih kratkoročnih bančnih in kreditnih instrumentov,
2. zapadla plačila obresti na posojila in neto dohodkov od drugih vlaganj,
3. plačila zmernega dela odplačil kreditov ali amortizacije neposrednih naložb,
4. zmerna nakazila za družinske življenjske stroške.

10. člen

(1) Neposredne naložbe po tem zakonu so vse naložbe, ki jih investitor opravi z namenom vzpostavitve trajnih ekonomskih povezav in pridobitve učinkovitega vpliva na upravljanje gospodarske družbe ali drugega pravnega subjekta.

(2) Za neposredno naložbo iz prvega odstavka tega člena se šteje zlasti:

1. ustanovitev ali povečanje osnovnega kapitala gospodarske družbe v popolni lasti vlagatelja, ustanovitev podružnice ali pridobitev že obstoječe gospodarske družbe v popolno last vlagatelja ali vlaganje zaradi opravljanja dejavnosti samostojnega podjetnika posameznika;
2. udeležba v novo ustanovljeni ali že obstoječi gospodarski družbi, če vlagatelj s tem poseduje ali pridobi deset ali več kot deset odstotkov udeležbe v osnovnem kapitalu gospodarske družbe oziroma deset ali več kot deset odstotkov glasovalnih pravic ob izpolnitvi pogojev iz prvega odstavka tega člena.
3. posojilo z dobo pet let ali več z namenom vzpostavitve trajnih ekonomskih povezav, če ima posojilo naravo podrejene terjatve in če je posojilo dano med povezanimi osebami.

(3) Natančnejše kriterije in način ugotavljanja namena iz prvega odstavka tega člena predpiše Banka Slovenije.

11. člen

(1) Posli z vrednostnimi papirji so posli z vrednostnimi papirji na kapitalskem in denarnem trgu in posli z investicijskimi kuponi vzajemnih skladov, ki niso posli v smislu naložb iz 10. člena tega zakona.

(2) Za posle z vrednostnimi papirji iz prvega odstavka tega člena se štejejo:

1. prodaja, izdaja in vpeljava domačih vrednostnih papirjev v tujini,
2. prodaja, izdaja in vpeljava tujih vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji,
3. naložbe rezidentov v vrednostne papirje v tujini,
4. naložbe nerezidentov v vrednostne papirje v Republiki Sloveniji.

(3) Vpeljava vrednostnih papirjev iz drugega odstavka tega člena pomeni začetek trgovanja tujih vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji ali domačih vrednostnih papirjev v tujini.

12. člen

(1) Kreditni posli po tem zakonu so sklenitev kreditne pogodbe ali posojilne pogodbe, če je predmet kredita ali posojila denar.

(2) Komercialni krediti po tem zakonu so krediti povezani s trgovinskimi posli in nudenjem storitev v mednarodnem prometu, kjer je rezident ena od strank. Med komercialne kredite se štejejo pogodbeni trgovinski krediti (odlogi plačil oziroma predplačila) in njihovo financiranje s strani bank. Med komercialne kredite se štejejo tudi posli odkupa terjatev (factoring), če je prvotni posel, na podlagi katerega je terjatev nastala, ustrezal značaju komercialnega kredita.

(3) Družinska posojila po tem zakonu so posojila med osebami, ki so v krogu zakonitih dedičev, pri čemer je ena od strani nerezident.

(4) Finančni krediti po tem zakonu so vsi krediti, ki niso krediti po 3. točki drugega odstavka 10. člena tega zakona in drugem oziroma tretjem odstavku tega člena. Med finančne kredite se štejejo tudi hipotekarna in potrošniška posojila in posli finančnega leasinga.

(5) Jamstva in garancije se po tem zakonu štejejo kot kreditni posel.

13. člen

Depozitni posli so posli sklenjeni s pogodbo o tekočem ali depozitnem računu med nerezidentom in rezidenčno pooblaščeno banko in obratno med rezidentom in nerezidenčno finančno institucijo.

14. člen

Prenosi iz naslova življenjskega in kreditnega zavarovanja vključujejo plačila premij ter zavarovalnih vsot na podlagi pogodbe med nerezidentom (zavarovalnico) in rezidentom (koristnikom) ter rezidentom (zavarovalnico) in nerezidentom (koristnikom).

15. člen

Osebni prenosi premoženja so prenosi premoženja iz Republike Slovenije ter v Republiko Slovenijo iz naslova družinskega posojila, darila, dote, dediščine in volila, poravnave dolga priseljenca v matični državi, prenosa premoženja izseljenca v tujino, iger na srečo in prihrankov zaposlenih oseb v Republiki Sloveniji, ki niso rezidenti.

16. člen

Za fizični prenos po tem zakonu se šteje prenos plačilnih sredstev in vrednostnih papirjev iz Republike Slovenije ter v Republiko Slovenijo.

16.a člen

(1) Pogodbeni menjalec je pravna oseba ali zasebnik, ki opravlja menjalniške posle na podlagi pogodbe s pooblaščeno banko.

(2) Kvalificirani lastnik pogodbenega menjalca po tem zakonu je fizična ali pravna oseba, ki je neposredno imetnik najmanj 20% poslovnega deleža, delnic oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležen pri upravljanju pravne osebe, oziroma je udeležena v kapitalu pravne osebe z najmanj 20% deležem ali ima obvladujoči položaj pri upravljanju s sredstvi pogodbenega menjalca.

(3) Odgovorna oseba pogodbenega menjalca po tem zakonu je oseba, ki jo določi pogodbeni menjalec in je odgovorna za upravljanje in zakonitost menjalniškega poslovanja pri njem.

2. TEMELJNE DOLOČBE

17. člen

Poslovanje med rezidenti in nerezidenti je prosto, razen če ni s tem zakonom drugače določeno.

18. člen

(1) Rezidenti med seboj lahko sklepajo posle v tujih plačilnih sredstvih ter posle, katerih predmet je tuje plačilno sredstvo samo pod pogoji in na način določen s tem zakonom.

(2) Rezidenti imajo lahko tuja plačilna sredstva na deviznih računih ali kot devizne vloge pri pooblaščenih bankah v Republiki Sloveniji. Banka Slovenije določi postopke odpiranja deviznih računov iz prejšnjega stavka.

(3) Dovoljena je uporaba deviz in drugih mednarodnih meril vrednosti kot vrednostne osnove v pogodbah med rezidenti, pri čemer je valuta izpolnitve vedno tolar.

(4) Določbe prvega odstavka tega člena ne veljajo za izplačila plač delavcem na podlagi pogodbe z rezidentom, ki delajo v tujini, in za povrnitev stroškov, ki so delavcem rezidentov nastali v tujini.

19. člen

Rezidenti in nerezidenti lahko prosto izvajajo enostranske prenose premoženja iz Republike Slovenije ter v Republiko Slovenijo, če ni s tem zakonom drugače določeno.

20. člen

Za posle z izvedenimi finančnimi instrumenti se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na posle, ki so podlaga za posle z izvedenimi finančnimi instrumenti.

3. KAPITALSKI POSLI

3.1. *Neposredne naložbe*

21. člen

(črtan)

22. člen

(1) Neposredne naložbe nerezidentov v Republiki Sloveniji v gospodarske družbe ali druge oblike organiziranja, ki opravljajo dejavnost proizvodnje in prometa z oborožitvenimi sredstvi in vojaško opremo so dovoljene samo z dovoljenjem, ki ga izda Vlada Republike Slovenije.

(2) Vlada Republike Slovenije lahko omeji ali prepove neposredne naložbe nerezidentov iz držav, v katerih so neposredne naložbe rezidentov omejene ali prepovedane, razen če ni to v nasprotju z ratificiranim in objavljenim mednarodnim sporazumom.

23. člen

Prenos dobička, prenos kupnine zaradi odtujitve in prenos ostanka likvidacijske mase je prost, pod pogojem, da nerezident poravna vse davčne obveznosti iz tega posla v Republiki Sloveniji.

24. člen

Investitor, ki je nerezident, ima ob pogoju vzajemnosti pravico do nadomestila v naravi ali odškodnine v sorazmerju z vloženim kapitalom, ki ga je vložil v družbo ali drugo obliko opravljanja dejavnosti, za škodo ali izgubo, nastalo zaradi razlastitve ali drugih ukrepov države, s podobnimi učinki, če drug zakon ali objavljena ratificirana mednarodna pogodba ne določa drugače, kar je za investitorja, ki je nerezident, bolj ugodno.

3.2. Naložbe *v nepremičnine*

25. člen

Nerezident in podružnica tuje družbe v Sloveniji lahko sklepata posle pridobivanja lastnine na nepremičninah v

Republiki Sloveniji samo pod pogoji določenimi s posebnim zakonom ali ratificirano mednarodno pogodbo.

3.3. *Posli z vrednostnimi papirji na kapitalskem trgu*

26. člen
(črtan)

27. člen
(prenehal veljati)

28. člen
(črtan)

29. člen
(črtan)

3.4. *Posli z vrednostnimi papirji na denarnem trgu*

30. člen

(1) Banka Slovenije lahko predpiše pogoje za naložbe nerezidentov v vrednostne papirje na denarnem trgu v Sloveniji.

3.5. *Posli z investicijskimi kuponi vzajemnih skladov*

31. člen
(črtan)

32. člen
(prenehal veljati)

3.6. *Kreditni posli*

33. člen

(1) Pooblaščene banke lahko sklepajo kreditne posle z nerezidenti v svojem imenu in za svoj račun ali v svojem imenu in za tuj račun.

(2) Rezidenti, ki niso banke, lahko sklepajo kreditne posle z nerezidenti v svojem imenu in za svoj račun.

(3) Banka Slovenije določi način sklepanja kreditnih poslov z nerezidenti.

34. člen

(1) Pooblaščene banke lahko odobravajo rezidentom kredite v tujem denarju za plačila uvoza blaga in storitev ali poravnavo drugih obveznosti do tujine.

(2) Banka Slovenije določi pogoje, pod katerimi smejo rezidenti sklepati druge kreditne posle, ki niso posli iz prvega odstavka tega člena v tujem denarju in opravljati plačila na podlagi takšnih poslov.

3.7. *Zadolževanje Republike Slovenije v tujini*

35. člen

(1) Republika Slovenija se zadolžuje v tujini s sklepanjem kreditnih in garancijskih poslov oziroma izdajanjem vrednostnih papirjev v tujini na podlagi zakona o izvrševanju proračuna ali na podlagi posebnega zakona.

(2) V zakonih iz prvega odstavka tega člena se opredeli tudi način vračila obveznosti iz prvega odstavka tega člena.

3.8. *Depozitni posli*

36. člen
(črtan)

37. člen

(1) Nerezidenti smejo odpreti pri pooblaščeni banki račun v tujem denarju ali v tolarjih. Banka Slovenije določi izvedbene pogoje za odpiranje in vodenje računov.

(2) Ob odprtju računa mora banka ugotoviti identiteto nerezidenta.

(3) Banka mora hraniti podatke o imetniku računa iz prvega odstavka tega člena najmanj 5 let po zaprtju računa.

3.9. Prenosi iz naslova življenjskega in kreditnega zavarovanja

38. člen
(črtan)

4. PLAČILA IN PRENOSI

4.1. *Skupne določbe*

39. člen

(1) Plačilni promet s tujino opravljajo banke, ki za to pridobijo dovoljenje Banke Slovenije.

(2) Za Republiko Slovenijo opravlja plačilni promet s tujino Banka Slovenije.

(3) Banka Slovenije predpiše pogoje in način opravljanja plačilnega prometa s tujino.

40. člen

(1) Rezidenti, ki so pravne osebe, zasebniki in podružnice tujih pravnih oseb v Republiki Sloveniji, smejo opraviti plačilo v tuji gotovini v tujino ali sprejeti plačilo iz tujine v tuji gotovini pod pogoji in na način, kot ga predpiše Banke Slovenije.

(2) Plačila nerezidentov v domači gotovini smejo rezidenti, ki so pravne osebe in zasebniki, sprejeti v skladu s predpisi, ki urejajo gotovinsko poslovanje v domačem plačilnem prometu.

(3) Gospodarskim družbam, ki so pridobile koncesijo za prirejanje posebnih iger na srečo, devizni blagajniški maksimum določi minister, pristojen za finance.

4.2. *Plačila in prenosi na podlagi kapitalskih poslov*

41. člen

(1) Plačilo in prenos premoženja na podlagi kapitalskih poslov je prosto, če je posel sklenjen v skladu s tem zakonom ter so poravnane vse davčne obveznosti iz tega posla v Republiki Sloveniji.

(2) Za plačilo ali prenos premoženja iz prvega odstavka tega člena se šteje prenos premoženja, opravljen zaradi izpolnitve kapitalskega posla in prenos premoženja opravljen zaradi uresničitve pravice lastnika pravne osebe do izplačila udeležbe na dobičku oziroma izplačila ostanka premoženja v primeru stečaja ali likvidacije pravne osebe.

4.3. *Enostranski prenosi premoženja*

42. člen
(črtan)

43. člen
(črtan)

44. člen

(1) Rezidenti in nerezidenti morajo pri prehodu čez državno mejo organom carinske službe prijaviti vsak vnos

oziroma iznos gotovine in vrednostnih papirjev na prinosnika, če znesek gotovine oziroma vrednostnih papirjev na prinosnika presega znesek določen z zakonom, ki ureja preprečevanje pranja denarja.

(2) Obveznost iz prvega odstavka velja tudi za pooblaščeno osebo pravne osebe, ki preko državne meje prenaša gotovino in vrednostne papirje na prinosnika za pravno osebo.

5. TRG IN TEČAJ TUJEGA DENARJA

45. člen

(1) Trg tujega denarja po tem zakonu obsega vse posle nakupa in prodaje tujih plačilnih sredstev.

(2) Pooblaščene banke sklepajo posle nakupa in prodaje tujih plačilnih sredstev v svojem imenu in za svoj račun ter v svojem imenu in za tuj račun, druge osebe pa le v svojem imenu in za svoj račun.

(3) Rezident, ki ni fizična oseba, ne sme za opravljanje svoje dejavnosti kupovati ali prodajati tujih plačilnih sredstev v menjalnicah.

(4) Banka Slovenije lahko določi, da rezidenti in nerezidenti kupujejo oziroma prodajajo tuj denar samo od oseb, ki so si za opravljanje teh poslov predhodno pridobile dovoljenje Banke Slovenije.

46. člen

(1) Udeleženci trga tujega denarja lahko kupujejo oziroma prodajajo devize tudi terminsko.

(2) Terminski nakup oziroma prodaja deviz je prodaja oziroma nakup, pri kateri je rok za izpolnitev obveznosti daljši od dveh delovnih dni, šteto od sklenitve pogodbe.

47. člen

Tečaj tujega denarja se na trgu oblikuje prosto.

48. člen

Srednji devizni tečaj Banke Slovenije se uporablja pri izkazovanju rezultatov poslovanja s tujino po predpisih o računovodstvu in za plačilno bilančne namene.

49. člen

(1) Menjalniški posli so posli nakupa in prodaje tuje gotovine in posli nakupa čekov, ki se glasijo in so vnovčljivi v tujem denarju.

(2) Menjalniške posle lahko opravljajo rezidenti, ki imajo dovoljenje Banke Slovenije.

(3) Banka Slovenije predpiše pogoje in način opravljanja menjalniških poslov ter postopek nadzora nad opravljanjem teh poslov.

49.a člen

(1) Banka Slovenije ne izda dovoljenja:

1. če je bil kvalificirani lastnik pogodbenega menjalca pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja, storjenega z naklepom, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zaradi enega od naslednjih kaznivih dejanj, storjenih iz malomarnosti: prikrivanja (221. člen Kazenskega zakonika, Uradni list RS, št. 63/94 in 23/99; v nadaljevanju besedila: KZ), izdaje in neupravičene pridobitve poslovne tajnosti (241. člen KZ), pranja denarja (252. člen KZ), izdaje uradne tajnosti (266. člen KZ) ali izdaje državne tajnosti (359. člen KZ), in kazen še ni bila izbrisana;

2. če je bila odgovorna oseba pogodbenega menjalca pravnomočno obsojena zaradi katerega izmed kaznivih dejanj, navedenih v prejšnji točki tega odstavka, in kazen še ni bila izbrisana;

3. če iz podatkov, s katerimi razpolaga, izhaja, da bi dejavnost in posli, ki jih kvalificirani lastnik pogodbenega menjalca ali odgovorna oseba pogodbenega menjalca opravljata, oziroma dejanja, ki sta jih storila, lahko vplivali na zakonitost poslovanja pogodbenega menjalca.

(2) Podatke o predhodni nekaznovanosti iz prejšnjega odstavka tega člena Banka Slovenije pridobi iz kazenske evidence.

49.b člen

(1) Banka Slovenije odvzame pogodbenemu menjalcu dovoljenje:

1. če je bilo dovoljenje pridobljeno z navajanjem neresničnih podatkov;

2. če niso več izpolnjeni pogoji iz 49. in 49.a člena tega zakona.

(2) Banka Slovenije lahko podatke, potrebne za presojo ali obstajajo okoliščine iz 3. točke prvega odstavka 49.a člena tega zakona, pridobi od pristojnih državnih organov.

6. ZAŠČITNI UKREPI

50. člen

(1) Ko pretok kapitala povzroči ali grozi, da bo povzročil resne težave pri delovanju monetarne ali tečajne politike, lahko Banka Slovenije sprejme zaščitne ukrepe.

(3) Zaščitni ukrepi iz prvega odstavka tega člena ne smejo biti sprejeti za obdobje, ki je daljše od šest mesecev. Banka Slovenije lahko v izjemnih primerih podaljša rok iz prejšnjega stavka, na podlagi mnenja Vlade Republike Slovenije.O zaščitnih ukrepih morata biti pred začetkom njihove veljavnosti obveščeni Vlada Republike Slovenije in Agencija za trg vrednostnih papirjev.

(4) Če Banka Slovenije ugotovi, da se je zaradi sklepanja poslov v skladu z 18. členom tega zakona višina deviznih rezerv Republike Slovenije v sedmih zaporednih dneh znižala za več kot 15%, lahko Banka Slovenije določi rok, v katerem morajo vse pravne osebe, ki so kot rezidenti kupili devize na deviznem trgu, uporabiti odkupljena devizna sredstva za odplačilo svojih obveznosti.

51. člen

Zaščitni ukrepi Banke Slovenije iz prejšnjega člena so v primeru nevarnosti velikega odtoka kapitala iz Republike Slovenije povezani s:

1. stanjem računov rezidentov v tujini ali njihovih deviznih računov v Republiki Sloveniji;

2. trgovanjem s tujo gotovino, če rezident nastopa kot stranka;

3. dajanjem posojil in kreditov s strani rezidentov nerezidentom, kakor tudi plačevanje predujmov rezidentov nerezidentom ali odlaganje plačil nerezidentom s strani rezidentov;

4. izterjavo že zapadlih in neplačanih terjatev do nerezidentov;

5. transferom vrednostnih papirjev, gotovine, vrednotnic in zlata v Republiko Slovenijo in iz Republike Slovenije;

6. transakcijami z vrednostnimi papirji in trgovanje z zlatom med rezidenti in nerezidenti.

52. člen

Zaščitni ukrepi Banke Slovenije iz 50. člena tega zakona so v primeru nevarnosti velikega pritoka kapitala v Republiko Slovenijo povezani z:

1. zadržanjem stanja na računih nerezidentov v Republiki Sloveniji;
2. trgovanjem s tujo gotovino, kjer rezident nastopa kot stranka;
3. najemanjem posojil oziroma kreditov rezidentov od nerezidentov, kakor tudi sprejemanje avansov rezidentov od nerezidentov ali odlaganje plačil rezidentom s strani nerezidentov;
4. poravnavo zapadlih a še ne plačanih obveznosti rezidentov do nerezidentov;
5. transakcijami z vrednostnimi papirji in vrednotnicami med rezidenti in nerezidenti;
6. dajanjem kakršnihkoli garancij ali podobnih jamstev, zastave ali drugih zavarovanj za račun nerezidentov.

7. POROČANJE

7.1. *Splošne določbe*

53. člen

(1) Rezidenti so dolžni o poslih iz 1. člena tega zakona poročati Banki Slovenije v primerih in na način, ki ga določi Banka Slovenije.

(2) Rezidenti, ki so dolžni poročati, morajo omogočiti Banki Slovenije vpogled v svoje poslovne knjige in drugo poslovno dokumentacijo, kadar se takšen pregled opravlja zaradi preverjanja podatkov.

7.2. *Poročanje o poslih z vrednostnimi papirji*

54. člen

(črtan)

7.3. *Poročanje o kreditnih poslih*

55. člen

(črtan)

8. NADZOR

8.1. *Splošne določbe*

56. člen

(1) Nadzor nad poslovanjem v skladu s tem zakonom opravljajo v okviru svojih pristojnosti: Banka Slovenije, ministrstvo, pristojno za finance, carinski organi in Devizni inšpektorat Republike Slovenije (v nadaljevanju: organi nadzora).

57. člen

(1) Organi nadzora morajo na zahtevo posameznega organa nadzora posredovati drugemu nadzornemu organu vse potrebne informacije, ki so nadzornemu organu potrebne v postopku opravljanja nalog nadzora.

(2) Organi nadzora morajo drug drugega obveščati o nepravilnostih, ki jih pri opravljanju nadzora ugotovijo, če so te ugotovitve pomembne tudi za delo drugih organov nadzora.

(3) Podrobnejšo vsebino in način mesebojnega obveščanja organov nadzora določi minister, pristojen za finance, na podlagi prejšnjega mnenja organov nadzora.

8.2. *Nadzor Banke Slovenije*

58. člen

Banka Slovenije opravlja nadzor nad poslovanjem pooblaščenih bank in hranilnic in v delu, ki se nanaša na menjalniško poslovanje, tudi drugih oseb, ki so pooblaščene za opravljanje menjalniških poslov.

8.3. *Nadzor carinskih organov*

59. člen

(1) Carinski organi opravljajo nadzor nad vrsto in količino domačega in tujega denarja ter vrednostnih papirjev, ki jih iz Republike Slovenije oziroma v Republiko Slovenijo prenašajo rezidenti in nerezidenti v potniškem, blagovnem in poštnem prometu.

(2) Carinska uprava Republike Slovenije lahko za nadzor pošiljk v poštnem prometu pooblasti pošto.

60. člen

(1) Carinski organ proti potrdilu začasno zaseže domačo ali tujo gotovino, ki presega znesek iz 42. člena tega zakona.

(2) Carinski organ proti potrdilu začasno zaseže tudi gotovino in vrednostne papirje iz 44. člena, če znesek neprijavljene gotovine oziroma vrednostnih papirjev presega znesek, določen z zakonom, ki ureja preprečevanje pranja denarja.

(3) Pravilnik o hrambi začasno zasežene gotovine in vrednostnih papirjev izda minister pristojen za finance.

8.4. *Nadzor deviznega inšpektorata*

61. člen

Devizni inšpektorat Republike Slovenije opravlja inšpekcijski nadzor nad poslovanjem rezidentov, razen poslovanja, opredeljenega v 58. členu tega zakona, in nerezidentov v skladu s tem zakonom, zakonom o zunanjetrgovinskem poslovanju, zakonom o inšpekcijskem nadzoru ter drugimi zakoni, če le-ti tako določajo.

62. člen

(1) Rezidenti in nerezidenti iz 61. člena (v nadaljevanju: zavezanci) morajo deviznemu inšpektorju (v nadaljevanju: inšpektor) omogočiti nemoteno opravljanje inšpekcijskega nadzora, zagotoviti vpogled v poslovanje in mu na njegovo zahtevo dati na razpolago ali poslati vso potrebno dokumentacijo in podatke, tudi za dejavnost, ki jo opravljajo v tujini rezidenti.

(2) Pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva lahko inšpektor največ za osem dni začasno zaseže dokumentacijo, ki jo potrebuje za ugotavljanje dejanskega stanja v obravnavani zadevi, če meni, da obstaja sum kršitve zakonov ali na podlagi zakonov izdanih predpisov.

(3) Vpogled v poslovanje v smislu prvega odstavka tega člena pomeni tudi vpogled v dokumentacijo in račune tretjih rezidentov in nerezidentov, ki so v povezavi z izvajanjem kontrole iz 61. člena tega zakona.

63. člen

Če inšpektor pri opravljanju inšpekcijskega nadzorstva ugotovi, da je kršen zakon ali drug predpis, katerega izvajanje nadzoruje, odredi z odločbo odpravo nezakonitosti in nepravilnosti in določi rok, v katerem je to treba storiti.

64. člen

(1) Če zavezanec v roku iz prejšnjega člena ne odpravi nezakonitosti in nepravilnosti, ki so nastale s kršitvijo drugega odstavka 27. člena, 33. člena, 36. člena in 38. člena tega zakona, mu inšpektor z odločbo odredi, da mora v roku osem dni od prejema odločbe vplačati pri Banki Slo-

venije brezobrestni depozit v tolarski protivrednosti ugotovljenih sredstev iz omenjenih členov tega zakona.

(2) Tolarska protivrednost depozita se določi po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan vplačila. Vplačani depozit vrne Banka Slovenije v dveh delovnih dneh po predložitvi dokazila o izvršitvi odločbe.

65. člen

(1) Če inšpektor ugotovi, da depozit iz prejšnjega člena ni bil vplačan, izda sklep o prisilni izterjavi.

(2) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

(3) Denarna sredstva iz prvega odstavka tega člena se izterjajo po predpisih o izterjavi davkov.

66. člen

(1) Če zavezanec v roku, ki ga je določil inšpektor z odločbo iz 63. člena tega zakona ne odpravi ugotovljenih nezakonitosti oziroma nepravilnosti, ali če depozit ni vplačan po 64. in 65. členu tega zakona, lahko inšpektor z odločbo prepove opravljanje dejavnosti v celoti, ali prepove le opravljanje posamezne dejavnosti, oziroma dejavnost do določene države, do izvršitve odločb iz 63. in 64. člena tega zakona.

(2) Prepoved opravljanja dejavnosti iz prvega odstavka tega člena se vpiše pri pristojnem registrskem sodišču.

(3) Če inšpektor z odločbo prepove opravljanje dejavnosti v celoti, posreduje odločbo o prepovedi opravljanja dejavnosti organizacijam, preko katerih zavezanec opravlja plačilni promet.

67. člen

(1) Zoper odločbo iz 63., 64. in 66. člena tega zakona je dopustna pritožba na ministrstvo, pristojno za finance, v roku osem dni od prejema odločbe.

(2) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

68. člen

(1) Na prošnjo zavezanca lahko minister, pristojen za finance odloži izvršitev odločbe do pravnomočnosti odločbe, če bi se z izvršitvijo odločbe prizadela prosilcu težko popravljiva škoda, odložitev pa ne nasprotuje javni koristi. Prošnji za odložitev izvršitve odločbe je treba priložiti dokaz, da je pritožba na odločbo vložena. O prošnji mora minister, pristojen za finance izdati odločbo najpozneje v treh dneh po prejemu prošnje.

(2) Proti odločbi ministra, pristojnega za finance ni pritožbe.

69. člen

(1) Če je s predpisi predviden varstveni ukrep oziroma varstveni ukrep odvzema predmetov v zvezi s storjenim kaznivim dejanjem ali prekrškom, lahko inšpektor pri opravljanju nadzora začasno zaseže predmete, s katerimi je bilo storjeno kaznivo dejanje ali prekršek ali ki so bili namenjeni za storitev ali so nastali s storitvijo kaznivega dejanja ali prekrška. Za zasežene predmete izda inšpektor potrdilo.

(2) O zasegu predmetov mora inšpektor takoj obvestiti organ, pristojen za postopek.

(3) Če inšpektor ugotovi, da si je zavezanec pridobil s storitvijo kaznivega dejanja ali prekrška premoženjsko korist, predlaga njen odvzem.

8.a ČLANSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKI UNIJI

69.a člen

Z dnem članstva Republike Slovenije v Evropski uniji prenehajo veljati določbe 50., 51. in 52. člena zakona.

69.b člen

Banka Slovenije in Vlada Republike Slovenije lahko sprejmeta oziroma izvajata zaščitne in druge ukrepe v skladu s 119. in 120. členom Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ("Temeljni akti Evropskih skupnosti", Uradni list Republike Slovenije, 2002).

69.c člen

V primeru, da Svet EU sprejme zaščitne ukrepe na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Banka Slovenije ali Vlada Republike Slovenije določita način izvajanja le-teh v skladu z 59. členom Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

69.č člen

Določbe 44. člena tega zakona se z dnem pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji uporabljajo samo pri prehodu državne meje Republike Slovenije z državo, ki ni država članica Evropske unije in na letališčih ter pristaniščih, preko katerih poteka mednarodni promet, kolikor niso meja z državo članico Evropske unije.

8.b UVEDBA EVRA KOT DENARNE ENOTE REPUBLIKE SLOVENIJE

69.d člen

Z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije se v vseh členih zakona beseda "tolar" nadomesti z besedo "evro" v ustreznem sklonu, v kazenskih določbah pa se zneski ustrezno preračunajo v evre.

69.e člen

Z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije prenehajo veljati določbe 18. in 34. člena zakona.

69.f člen

Rezidenti med seboj lahko prosto sklepajo posle v tujih plačilnih sredstvih ter posle, katerih predmet je tuje plačilno sredstvo, razen če ni z zakonom drugače določeno.

69.g člen

Z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije prenehajo veljati določbe 69.b člena zakona.

9. KAZENSKE DOLOČBE

70. člen

(1) Z globo od 500.000 do 10,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. v poslih, sklenjenih med rezidenti valuta izpolnitve ni tolar (tretji odstavek 18. člena)

2. (črtana);

3. opravi transfer dobička, prenos kupnine zaradi odtujitve in prenos ostanka likvidacijske mase iz naslova neposredne naložbe nerezidenta v Republiki Sloveniji, ki ni bila opravljena v skladu z zakonom ali niso bile poravnane davčne obveznosti v državi (23. člen);

4. (črtana);

5. (črtana);

6. (črtana);

7. (črtana);

8. (črtana);

9. je naložba vrednostnih papirjev na denarnem trgu, opravljena v nasprotju s pogoji, ki jih določi Banka Slovenije (prvi odstavek 30. člena);

10. (črtana);
11. (črtana);
12. sklepa kreditne posle z nerezidenti v nasprotju z določili prvega in drugega odstavka 33. člena tega zakona in v nasprotju z načinom, ki ga določi Banka Slovenije (33. člen);
13. odobri kredite v tujem denarju rezidentom v nasprotju z določilom prvega odstavka 34. člena tega zakona ali pogoji, ki jih določi Banka Slovenije na podlagi drugega odstavka 34. člena tega zakona;
14. (črtana);
15. banka ne ugotovi identiteto nerezidenta ali ne hrani podatkov o imetniku računa (drugi in tretji odstavek 37. člena);
16. (črtana);
17. opravi plačilo ali prenos na podlagi kapitalskih poslov v nasprotju z določili prvega odstavka 41. člena tega zakona;
18. (črtana);
19. (črtana);
20. poskusi sama ali s pomočjo druge osebe prenesti oziroma prenese preko državne meje brez prijave carinski službi gotovino ali vrednostne papirje na prinosnika, ki presegajo znesek določen z zakonom, ki ureja preprečevanje pranja denarja (44. člen);
21. za opravljanje svoje dejavnosti kupuje in prodaja tuja plačilna sredstva v menjalnicah (tretji odstavek 45. člena);
22. prodaja oziroma kupuje tuj denar v nasprotju s četrtim odstavkom 45. člena;
23. opravlja menjalniške posle v nasprotju z določili drugega odstavka 49. člena tega zakona oziroma v nasprotju s pogoji, ki jih na podlagi 49. člena tega zakona predpiše Banka Slovenije.

(2) Z globo od 200.000 do 1,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(3) Z globo od 200.000 do 4,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zasebnik, ki kot samostojni podjetnik stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 50.000 do 300.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

71. člen

(1) Z globo od 200.000 do 4,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje pravna oseba, če:

1. odpre račun v tujem denarju v nasprotju s pogoji, ki jih določi Banka Slovenije na podlagi prvega odstavka 37. člena tega zakona;
2. opravlja plačilni promet s tujino v nasprotju z načinom, ki ga predpiše na podlagi določil 39. člena tega zakona Banka Slovenije;
3. opravi plačila v tuji gotovini v tujino ali iz tujine sprejme plačilo v tuji gotovini v nasprotju s pogoji in načinom, kot ga predpiše Banka Slovenije (prvi odstavek 40. člena);
4. sprejme plačila nerezidenta v domači gotovini v nasprotju z drugim odstavkom 40. člena tega zakona;
5. ne omogoči vpogled v poslovne knjige in drugo poslovno dokumentacijo na podlagi določil drugega odstavka 53. člena tega zakona;
6. (črtana);
7. ne poroča o poslih iz 1. člena tega zakona v primerih in na način, ki ga določi Banka Slovenije (prvi odstavek 53. člena);
8. (črtana);
9. (črtana);
10. (črtana);
11. inšpektorju ne zagotovi nemotenega opravljanja inšpekcijskega nadzorstva, mu ne zagotovi vpogleda v poslovanje, mu ne da na razpolago ali pošlje potrebno dokumentacijo ali ne da na voljo zahtevane podatke (prvi odstavek 62. člena);
12. ne odpravi ugotovljenih nepravilnosti v roku, ki ga je odredil inšpektor z odločbo (63. člen);
13. v roku iz odločbe iz 64. člena tega zakona ne vplača depozita pri Banki Slovenije.

(2) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se za prekršek kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(3) Z globo od 200.000 do 2,000.000 tolarjev se za prekršek kaznuje zasebnik, ki kot samostojni podjetnik stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 30.000 do 300.000 tolarjev se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

72. člen

(1) Za prekrške po tem zakonu se lahko poleg globe izreče tudi stranska sankcija odvzema predmetov, ki so bili uporabljeni oziroma namenjeni za storitev prekrška ali so nastali z njegovo izvršitvijo.

(2) Če v postopku niso predložena ustrezna dokazila o izvoru denarja in vrednostnih papirjev, se lahko predmeti iz 20. točke prvega odstavka 70. člena tega zakona odvzamejo tudi, če niso storilčeva last.

(3) Za prekrške iz 20. točke prvega odstavka 70. člena tega zakona se poleg globe lahko odvzame prevozno ali prenosno sredstvo, če so bili na njegova tajna ali skrivna mesta skriti predmeti prekrška in če je vrednost predmeta prekrška večja od tretjine vrednosti prevoznega sredstva in je lastnik prevoznega ali prenosnega sredstva vedel ali bi moral vedeti, da gre za takšne predmete, četudi jih je tretja oseba prevzela v prevoz ali prenos.

(4) Prenosno ali prevozno sredstvo, s katerim se opravljajo prevozne storitve v javnem prometu, se lahko odvzame, če ni lastnina storilca prekrška le, če je njegov lastnik vedel, da je bilo uporabljeno za storitev prekrška.

73. člen

(1) Devizni inšpektorat Republike Slovenije odloča o prekrških, storjenih po tem zakonu, kot prekrškovni organ v skladu z zakonom, ki ureja prekrške.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja prekrške, odloča Devizni inšpektorat Republike Slovenije tudi o prekrških, za katere je predpisana poleg globe tudi stranska sankcija.

(3) Ne glede na določbe zakona, ki ureja prekrške, lahko Devizni inšpektorat Republike Slovenije izreče globo v katerikoli višini predpisanega razpona.

74. člen

(črtan)

Zakon o deviznem poslovanju – ZDP-1 (Uradni list RS, št. 23/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

10. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

75. člen

Podzakonske akte po tem zakonu izdajo pristojni organi najkasneje v 60 dneh po njegovi uveljavitvi.

76. člen

Rezidenti, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona sklenjeno menjalniško pogodbo s pooblaščeno banko, morajo najkasneje v roku 6 mesecev po uveljavitvi tega zakona pridobiti dovoljenje Banke Slovenije v skladu s tem zakonom.

77. člen

(1) Pogodbe o tujih vlaganjih, sklenjene na podlagi zakona o tujih vlaganjih (Uradni list SFRJ, št. 77/88), se izvajajo v skladu s pogodbo do izteka pogodbe.

(2) Pogodbe o dolgoročni proizvodni kooperaciji, registrirane do dne uveljavitve tega zakona, se izvajajo v skladu s pogodbo do izteka pogodbe.

78. člen

S potekom prehodnega obdobja štirih let po uveljavitvi Evropskega sporazuma o pridružitvi (Uradni list RS, št. 44/97) prenehajo veljati določbe 27. člena, tretjega odstavka 29. člena in 32. člena tega zakona.

79. člen

S polnopravnim članstvom v Evropski skupnosti prenehajo veljati določbe 26. člena, prvega ter drugega odstavka 28. člena tega zakona in 30. člena.

80. člen

Določba drugega odstavka 48. člena tega zakona se uporablja do uveljavitve ustrezne rešitve v zakonu, ki ureja carinsko področje.

81. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati zakon o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 1/91-I in 71/93), razen določbe petega odstavka 26. člena tega zakona, ki se uporablja do ureditve poslovanja pravnih oseb, ki prirejajo posebne igre na srečo; zakon o kreditnih poslih s tujino (Uradni list RS, št. 1/91-I) in se preneha uporabljati zakon o tujih vlaganjih (Uradni list SFRJ, št. 77/88) ter podzakonski akti, izdani na teh podlagah, razen:

a) podzakonskih aktov, izdanih na podlagi zakona o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 1/91-I,71/93 in 63/95):

– sklep o načinu opravljanja plačilnega prometa s tujino (Uradni list RS, št. 6/97),

– sklepa o obveznem poročanju o poslih s tujino (Uradni list RS, št. 60/92),

– navodila za izvajanje sklepa o obveznosti poročanja o poslih s tujino (Uradni list RS, št. 8/93, 19/93, 11/96, 11/97 in 23/97),

– sklepa o vzdrževanju likvidnosti pooblaščenih bank v plačilih do tujine (Uradni list RS, št 29/91-I, 3/92 in 36/92),

– sklepa o pogojih in načinu nakupa, prodaje in deponiranja tujih plačilnih sredstev pri Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 1/92),

– sklepa o načinu opravljanja menjalniških poslov (Uradni list RS, št. 18/95, 70/95 in 1/96),

– navodila za izvajanje sklepa o načinu opravljanja menjalniških poslov (Uradni list RS, št. 19/95),

– sklepa o načinih in rokih, v katerih pooblaščene banke dostavljajo podatke o opravljenih nakupih in prodajah tujih plačilnih sredstev v neposrednih stikih (Uradni list RS, št. 18/91-I),

– navodila o načinu opravljanja plačilnega prometa s tujino (Uradni list RS, št. 32/94, 37/94, 39/94, 83/94, 30/95, 69/95, 14/96, 19/96, 6/97 in 38/97),

– sklepa o pogojih, pod katerimi se sme pri poslovanju s tujino plačilo sprejeti ali opraviti v tuji gotovini (Uradni list RS, št. 17/91-I in 14/95),

– sklepa o pogojih in merilih, pod katerimi smejo imeti domače pravne osebe in zasebniki devizni račun pri pooblaščeni banki (Uradni list RS, št. 17/91-I),

– sklepa o pogojih, pod katerimi imajo lahko domače pravne osebe in zasebniki račune v tujini (Uradni list RS, št. 60/92 in 44/95),

– sklepa o pogojih, pod katerimi se smejo tuja plačilna sredstva tujih pravnih in fizičnih oseb sprejemati v depozit (Uradni list RS, št. 17/91-I in 11/93),

– sklepa o izpolnjevanju najmanjšega zneska deviz, ki ga morajo imeti pooblaščene banke (Uradni list RS, št. 73/95, 30/96, 34/96, 5/97 in 29/97)

– sklepa o pogojih, pod katerimi smejo banke pooblaščene za posle s tujino, deponirati devize na računih v tujini za nedoločen čas, z odpovednim rokom ali jih vezati za določen čas (Uradni list RS, št. 17/91-I),

– sklepa o kriterijih bonitete tujih bank, pri katerih smejo imeti pooblaščene banke devizne račune (Uradni list RS, št. 18/91-I in 38/94),

– sklepa o pogojih, pod katerimi smejo pooblaščene banke kupovati in prodajati devize na tujih deviznih trgih (Uradni list RS, št. 18/91-I),

– sklepa o pogojih, pod katerimi se sme iznašati iz države in prinašati v državo domača in tuja valuta in vrednotnice, ki se glasijo na domačo valuto (Uradni list RS, št. 17/91-I, 21/91-I, 13/92, 30/92, 55/92,73/94 in 37/95);

– uredbo o dostavljanju podatkov o zunanjetrgovinskem in deviznem poslovanju za leto 1993 davčnemu organu in deviznemu inšpektoratu za potrebe davčnega in deviznega nadziranja (Uradni list RS, št. 17/94);

b) podzakonskih aktov, izdanih na podlagi zakona o kreditnih poslih s tujino (Uradni list RS, št. 1/91 in 63/95):

– sklepa o dodatnih pogojih kreditiranja s tujino (Uradni list RS, št. 18/91-I, 5/97 in 38/97),

– sklepa o pogojih, pod katerimi lahko pooblaščena banka odobri domači osebi devizni kredit (Uradni list RS, št. 23/91-I, 20/92, 55/92, 2/95, 30/96 in 59/96),

– sklepa o pogojih in načinu registracije kreditnih poslov s tujino (Uradni list RS, št. 39/96),

– sklepa o pogojih predčasne poravnave refinanciranih oziroma reprogramiranih obveznosti (Uradni list RS, št. 42/93),

– sklepa o omejitvi obsega zadolževanja v tujini (Uradni list RS, št. 53/94),

– sklepa o uvedbi depozita za finančne kredite in depozite, najete pri tujih osebah (Uradni list RS, št. 8/95 in 10/95, 41/96, 77/96 in 29/97).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 2., 3., 4., 21., 22., 23., 24., 24.a, 28., 29., 30., 31.a, 32.a do 41., 45. in 45.a člena zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju (Uradni list RS, št. 13/93, 66/93, 7/94 in 58/95) ter podzakonski akti uveljavljeni na njihovih podlagah, razen:

– podzakonskih aktov, izdanih na podlagi zakona o zunanjetrgovinskem poslovanju (Uradni list RS, št. 13/93, 66/93, 7/94 in 58/95):

– sklepa o kriterijih za izdajo dovoljenj za naložbe domačih pravnih oseb v podjetja v tujini (Uradni list RS, št. 28/95, 77/95 in 19/96),

– pravilnika o načinu priglasitve podjetij v tujini, ki so jih ustanovile fizične osebe (Uradni list RS, št. 67/93),

– odredbe o prikazu terjatev do tujine (Uradni list RS, št. 67/93).

82. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o deviznem poslovanju – ZDP-1A (Uradni list RS, št. 76/2003) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

Register neposrednih naložb v tujini iz 21. člena zakona o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 23/99 in 35/2001-ZOU) se z uveljavitvijo tega zakona ukine. Ministrstvo za finance prenese arhiv in dokumentacijo v zvezi z registrom v 30 dneh po uveljavitvi tega zakona na Davčno upravo Republike Slovenije. Individualni podatki iz registra se lahko uporabljajo izključno v davčne namene.

33. člen

Rezidenti, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje menjalniških poslov, morajo najkasneje v roku 6 mesecev po uveljavitvi tega zakona pridobiti dovoljenje Banke Slovenije v skladu s tem zakonom.

34. člen

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/2003) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v mejah, ki so določene z zakonom o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 36/83-popr., 42/85, 2/86-popr., 47/87 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 66/93, 35/97, 73/97 – odločba US, 87/97, 73/98, 31/2000 in 24/2001).

35. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati določba petega odstavka 26. člena zakona o deviznem poslovanju (Uradni list RS, št. 1/91-I in 71/93).

36. člen

(1) Banka Slovenije izda podzakonske akte po tem zakonu najkasneje v 60 dneh po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do izdaje novih podzakonskih aktov iz prejšnjega odstavka tega člena ostanejo v veljavi naslednji podzakonski akti, kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona:

– sklep o opravljanju menjalniških poslov (Uradni list RS, št. 50/99 in 84/2001);

– navodilo za izvajanje sklepa o opravljanju menjalniških poslov (Uradni list RS, št. 50/99 in 10/2000);

– navodilo za dostavljanje dnevnih podatkov o odkupu in prodaji tuje gotovine po elektronski pošti (Uradni list RS, št. 10/2000);

– sklep o obveznosti poročanja o poslovanju s tujino (Uradni list RS, št. 50/99, 70/99 in 12/2000);

– navodilo za izvajanje sklepa o obveznosti poročanja o poslovanju s tujino (Uradni list RS, št. 41/2001, 52/2001 in 7/2003);

– sklep o poročanju o poslih z vrednostnimi papirji (Uradni list RS, št. 11/2003);

– sklep o načinu in pogojih poročanja o kreditnih poslih med rezidenti in nerezidenti (Uradni list RS, št. 50/99 in 41/2001);

– navodilo za izvajanje sklepa o načinu in pogojih poročanja o kreditnih poslih med rezidenti in nerezidenti (Uradni list RS, št. 50/99, 61/99 in 41/2001).

37. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

– pravilnik o vpisu v register neposrednih naložb rezidentov v tujini (Uradni list RS, št. 54/99);

– obrazec za registracijo neposredne naložbe rezidenta v tujini – Obr. RNN (Uradni list RS, št. 54/99);

– navodilo za izpolnjevanje obrazca RNN – Registracija neposredne naložbe rezidenta v tujini (Uradni list RS, št. 54/99);

– pravilnik o pridobitvi predhodnega soglasja in dovoljenja za vpeljevanje lastniških vrednostnih papirjev v tujini (Uradni list RS, št. 54/99);

– sklep o pogojih in načinu nakupa vrednostnih papirjev v tujini (Uradni list RS, št. 50/99, 44/2001 in 108/2001);

– pravilnik o pridobitvi dovoljenja za izdajo tujih dolžniških vrednostnih papirjev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 54/99);

– sklep o prenehanju veljavnosti sklepa o načinu in pogojih, pod katerimi nerezident kupuje vrednostne papirje v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 92/2001);

– sklep o pogojih, pod katerimi imajo lahko rezidenti račune v tujini RS 119/2002;

– sklep o višini dovoljenega vnosa in iznosa domače in tuje gotovine (Uradni list RS, št. 92/2001);

– navodilo o prijavi prenosa vrednostnih papirjev v tujino (Uradni list RS, št. 50/99).

(2) Z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije prenehajo veljati:

– sklep o postopkih za odpiranje deviznih računov rezidentov pri pooblaščenih bankah (Uradni list RS, št. 50/99 in 15/2000);

– sklep o pogojih sklepanja kreditnih poslov v tujem denarju med rezidenti (Uradni list RS, št. 50/99 in 39/2000);

– navodilo za izvajanje sklepa o pogojih sklepanja kreditnih poslov v tujem denarju med rezidenti (Uradni list RS, št. 50/99).

38. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, razen določb 26. člena, ki uvajajo 8.a poglavje in začnejo veljati z dnem začetka članstva Republike Slovenije v Evropski uniji, določb 26. člena, ki uvajajo 8.b poglavje in začnejo veljati z dnem uvedbe evra kot denarne enote Republike Slovenije ter določb 30. in 31. člena tega zakona, ki začnejo veljati s 1. 1. 2005.

VLADA

4838. Uredba o načinu in postopku varnostnega preverjanja

Za izvrševanje 22., 22.a, 22.b, 22.c, 22.e, 23., 25., 25.a in 26. člena zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 87/01, 48/03 – sklep US in 101/03) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
o načinu in postopku varnostnega preverjanja

1. člen
(namen uredbe)

Ta uredba podrobneje določa način in postopek varnostnega preverjanja oseb, ki morajo zaradi opravljanja funkcij, nalog ali delovnih dolžnosti v organu dobiti dovoljenje za dostop do tajnih podatkov, postopek vmesnega varnostnega preverjanja ter postopek izdaje in preklica tega dovoljenja, če ni določen že z zakonom o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 87/01, 48/03 – sklep US in 101/03; v nadaljnjem besedilu: zakon).

2. člen
(predlagatelj)

(1) Postopek varnostnega preverjanja se začne na podlagi pisnega predloga predstojnika organa (v nadaljevanju: predlagatelj).

(2) Predlagatelj za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov osebam, ki so zaposlene v organizacijah iz tretjega odstavka 1. člena zakona in dostop do tajnih podatkov potrebujejo zaradi izvedbe naročil organa, je predstojnik organa, za katerega organizacija izvaja ali bo izvedla naročilo.

(3) Kadar predstojnik organa za vložitev predloga za začetek postopka izdaje dovoljenja za dostop do tajnih podatkov pisno pooblasti zaposlenega v organu, mora o tem obvestiti organ, ki je pristojen za vodenje postopka varnostnega preverjanja.

3. člen
(določitev delovnih mest)

Predlagatelj določi delovna mesta, na katerih bodo imeli zaposleni zaradi opravljanja funkcije, naloge ali delovne dolžnosti v organu ali organizaciji dostop do tajnih podatkov ali bodo seznanjeni z njihovo vsebino oziroma se bodo z vsebino tajnih podatkov lahko seznanili pri svojem delu.

4. člen
(začetek postopka)

(1) Postopek za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov se začne na pisni predlog predlagatelja, ki mora vsebovati podatke o osebi, ki jo je treba varnostno preveriti (v nadaljnjem besedilu: kandidat), in stopnji tajnosti tajnih podatkov, za dostop do katerih je dan predlog za izdajo dovoljenja.

(2) Potem, ko predlagatelj predhodno seznani kandidata s predpisi s področja obravnavanja tajnih podatkov, potrebo po pridobitvi dovoljenja za dostop do tajnih podatkov ustrezne stopnje, obsegom varnostnega preverjanja ter vsebino in postopkom za pridobitev dovoljenja, mu izroči ustrezen vprašalnik. Kandidat ga izpolni in ga v zaprti kuverti vrne predlagatelju, ta pa ga skupaj s soglasjem kandidata, podpisano izjavo o seznanitvi z zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, pošlje pristojnemu organu za varnostno preverjanje.

5. člen
(sprememba predloga)

(1) Ko se postopek varnostnega preverjanja začne, lahko predlagatelj predlaga, da se stopnja tajnosti, za katero je bil kandidat predlagan v postopek varnostnega preverjanja, spremeni, če je kandidat premeščen na drugo delovno mesto, na katerem se predvideva pridobitev dovoljenja druge stopnje od že predlagane.

(2) Če se sprememba predloga nanaša na postopek za izdajo dovoljenja višje stopnje tajnosti, mora predlagatelj spremembi zahtevka priložiti izpolnjen ustrezen varnostni vprašalnik in pisno soglasje kandidata, da soglaša z razširjenim obsegom varnostnega preverjanja.

6. člen
(umik predloga)

(1) Če je kandidatu prenehalo delovno razmerje v organu ali je bil premeščen na drugo delovno mesto, na katerem dovoljenje za dostop do tajnih podatkov ni potrebno, predlagatelj svoj predlog za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov umakne.

(2) Pristojni organ pošlje predlagatelju skupaj s sklepom o ustavitvi postopka tudi dokumentacijo iz drugega odstavka 5. člena te uredbe. Predlagatelj ravna s to dokumentacijo kot je določeno v 28. členu zakona.

7. člen
(obrazci)

(1) Kandidat, ki soglaša z varnostnim preverjanjem, svoje soglasje pisno izrazi na obrazcu VP-1.

(2) Kandidat, ki soglaša z dodatnim varnostnim preverjanjem, svoje soglasje pisno izrazi na obrazcu VP-5.

(3) Kandidat, ki je dal pisno soglasje za varnostno preverjanje, izpolni ustrezen varnostni vprašalnik iz drugega odstavka 25. člena zakona (obrazec osnovnega vprašalnika VP-2, obrazec posebnega vprašalnika VP-3 in obrazec dodatnega vprašalnika VP-4).

(4) Kandidat podpiše izjavo, da je seznanjen z zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, na obrazcu VP-6.

(5) Obrazci iz prejšnjih odstavkov tega člena so priloge te uredbe in njen sestavni del.

8. člen
(ravnanje z vprašalnikom)

Za ravnanje z izpolnjenim vprašalnikom se smiselno uporabljajo določbe predpisa, ki urejajo fizične, organizacijske in tehnične ukrepe ter postopke za varovanje tajnih podatkov v delu, ki se nanaša na tajne podatke s stopnjo tajnosti najmanj INTERNO.

9. člen
(varnostno preverjanje)

(1) Z varnostnim preverjanjem se preverijo podatki kandidata iz varnostnih vprašalnikov.

(2) Če se z osnovnim ali razširjenim varnostnim preverjanjem ugotovi sum varnostnega zadržka, uradna oseba pristojnega organa (v nadaljnjem besedilu: uradna oseba) povabi kandidata na razgovor in ga seznani z ugotovitvami varnostnega preverjanja ter z okoliščinami, iz katerih izhaja sum varnostnega zadržka.

(3) Če uradna oseba na podlagi razgovora s kandidatom oceni, da je z varnostnim poizvedovanjem potrebno dodatno preveriti sum varnostnega zadržka, ga pozove, naj izpolni obrazec soglasja za dodatno preverjanje in prvi del dodatnega vprašalnika.

(4) Uradna oseba mora kandidata poučiti o posledicah odklonitve podpisa soglasja za dodatno varnostno preverjanje ali neizpolnitve prvega dela dodatnega vprašalnika. O uvedbi postopka za dodatno varnostno preverjanje uradna oseba obvesti predlagatelja.

10. člen
(varnostno preverjanje družinskih članov)

(1) Kadar izhaja sum varnostnega zadržka, ugotovljenega v postopku varnostnega preverjanja kandidata za izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov stopnje TAJNO ali STROGO TAJNO, iz okoliščin, ki so povezane z osebami iz 22.e člena zakona, lahko po razgovoru s kandidatom uradna oseba opravi razgovor tudi s temi osebami zaradi razjasnitve tega suma.

(2) Če se v razgovoru z osebo iz prejšnjega odstavka sum varnostnega zadržka ne ovrže niti ne potrdi, ji uradna oseba predlaga osnovno varnostno preverjanje.

(3) Če oseba iz prejšnjega odstavka odkloni varnostno preverjanje, pristojni organ odloči o izdaji dovoljenja kandidatu na podlagi zbranih podatkov.

(4) Oseba iz prvega odstavka tega člena lahko zahteva, da jo organ, ki je vodil postopek, seznani z ugotovitvami varnostnega preverjanja.

11. člen
(vmesno varnostno preverjanje)

(1) Pristojni organ za varnostno preverjanje opravi vmesno varnostno preverjanje na podlagi obrazloženega pisnega predloga predlagatelja iz šestega odstavka 25.a člena zakona.

(2) Predlagatelj iz prvega odstavka tega člena obvesti preverjano osebo o začetku postopka vmesnega varnostnega preverjanja.

(3) Če se pri vmesnem varnostnem preverjanju potrdi sum varnostnega zadržka, se za preverjeno osebo prekliče dovoljenje za dostop do tajnih podatkov.

12. člen
(dodatno varnostno preverjanje)

Določbe prejšnjega člena se uporabljajo tudi pri dodatnem preverjanju okoliščin iz prve alinee prvega odstavka 43.a člena zakona.

13. člen
(razgovor s kandidatom)

(1) Razgovor s kandidatom je razgovor uradne osebe s kandidatom, katerega namen je potrditi, dopolniti ali razjasniti oziroma spremeniti podatke, ki so vsebina vprašalnika za varnostno preverjanje, ter hkrati možnost kandidata, da v razgovoru uveljavi in zavaruje svoje pravice in pravne koristi.

(2) Uradna oseba mora pri opravljanju razgovorov spoštovati človekovo dostojanstvo in pravice oseb, s katerimi opravlja razgovor, ter tretjih oseb, pri tem pa ne sme ogroziti virov informacij v povezavi s podatki iz varnostnih vprašalnikov.

(3) O razgovoru s kandidatom in drugimi osebami se sestavi zapisnik.

14. člen
(odločbe)

(1) Če v postopku varnostnega preverjanja niso bili ugotovljeni varnostni zadržki, izda predstojnik organa iz drugega odstavka 22. člena zakona kandidatu dovoljenje za dostop do tajnih podatkov. Kandidatu se poleg odločbe izda dovoljenje v obliki obrazca VP-7, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Ob ugotovljenih varnostnih zadržkih izda predstojnik organa iz prejšnjega odstavka odločbo, s katero zavrne izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov.

15. člen
(preklic dovoljenja)

Organ, ki je izdal dovoljenje, mora ob upoštevanju zakonsko določenih pogojev izdati odločbo, s katero prekliče dovoljenje za dostop do tajnih podatkov. Dovoljenje iz prejšnjega člena se odvzame.

16. člen
(razveljavitvena določba)

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati uredba o načinu in postopku varnostnega preverjanja ter postopku izdaje in preklica dovoljenja za dostop do tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 70/02).

17. člen
(uveljavitvena določba)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 031-07/2002-2
Ljubljana, dne 30. oktobra 2003.
EVA 2003-1535-0001

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

SOGLASJE ZA VARNOSTNO PREVERJANJE

PODPISANI/-A _____, ROJEN/-A _____,

S STALNIM PREBIVALIŠČEM_____,

IZJAVLJAM:

1. da sem seznanjen/-a, da bom opravljal/-a oziroma opravljam funkcijo oziroma da zasedam oziroma bom zasedel/-la delovno mesto, na katerem je kot pogoj določeno dovoljenje za dostop do tajnih podatkov, ker bom imel/-a dostop do tajnih podatkov oziroma bom imel/-a možnost seznaniti se s tajnimi podatki stopnje _____(vpišite stopnjo tajnosti);
2. da sem seznanjen/-a z zakonsko obveznostjo, da moram za pravico do dostopa do tajnih podatkov pridobiti dovoljenje za dostop do tajnih podatkov (31. člen ZTP);
3. da sem seznanjen/-a, da lahko dovoljenje za dostop do tajnih podatkov pridobim le na podlagi predhodnega varnostnega preverjanja, ki se opravi v skladu z veljavnimi predpisi na podlagi mojega pisnega soglasja;
4. da moram izpolniti ustrezen varnostni vprašalnik;
5. da sem seznanjen/-a, da se bodo v okviru varnostnega preverjanja preverili moji odgovori na vprašanja iz vprašalnika in o meni zbirali osebni podatki;
6. da sem seznanjen/-a, da bodo vsi podatki, ki sem jih navedel/-la v varnostnih vprašalnikih in postopku varnostnega preverjanja, obravnavani v skladu s predpisi o varovanju osebnih podatkov in predpisi o varovanju tajnih podatkov;
7. da razumem, da prikrivanje pomembnih okoliščin in lažne navedbe podatkov v vprašalniku za varnostno preverjanje pomenijo varnostni zadržek, zaradi katerega se mi lahko zavrne izdaja dovoljenja za dostop do tajnih podatkov;
8. da sem seznanjen/-a, da zaradi zavrnitve podpisa soglasja za izvedbo varnostnega preverjanja ali izpolnitve ustreznega varnostnega vprašalnika pristojni organ ne bo mogel opraviti varnostnega preverjanja, ki je pogoj za pridobitev dovoljenja za dostop do tajnih podatkov, razen tajnih podatkov stopnje interno, in s posledicami zavrnitve;
9. da sem seznanjen/-a, da s svojim podpisom pod to izjavo dajem soglasje, da pristojni organ preveri resničnost navedb v izpolnjenem vprašalniku in moje osebne podatke uporabi izključno za varnostno preverjanje;
10. da sem seznanjen/-a, da bo moje osebne podatke, ki bodo ugotovljeni pri varnostnem preverjanju, pristojni organ hranil toliko časa, dokler bom imel/-a pravico do dostopa do tajnih podatkov, nato pa se bodo obravnavali skladno z določbami zakona, ki ureja arhivsko gradivo in arhive;
11. da me je predstojnik oziroma oseba, ki jo ta pooblasti, pred podpisom tega soglasja seznanila s predpisi s področja obravnavanja tajnih podatkov,

ZATO **SOGLAŠAM** Z (ob soglasju obkrožite besedo soglašam in številko pred ustrezno vrsto varnostnega preverjanja):

1. OSNOVNIM VARNOSTNIM PREVERJANJEM (ZAUPNO)
2. RAZŠIRJENIM VARNOSTNIM PREVERJANJEM (TAJNO)
3. RAZŠIRJENIM VARNOSTNIM PREVERJANJEM Z VARNOSTNIM POIZVEDOVANJEM (STROGO TAJNO)

ZATO **NE SOGLAŠAM** Z VARNOSTNIM PREVERJANJEM (če ne soglašate z varnostnim preverjanjem, obkrožite besedi ne soglašam).

V/Na:_____ Datum: _____

Podpis:_____

OBRAZEC VP-1

OSNOVNI VPRAŠALNIK ZA DOSTOP DO TAJNIH PODATKOV

ČITLJIVO IN SKLADNO Z NAVODILI IZPOLNI KANDIDAT/KANDIDATKA:

ZA IZDAJO DOVOLJENJA STOPNJE ZAUPNO ZA ZADNJIH PET LET OZIROMA OD DOPOLNJENEGA 18. LETA DALJE

ZA IZDAJO DOVOLJENJA STOPNJE TAJNO ALI STROGO TAJNO ZA ZADNJIH 10 LET OZIROMA OD DOPOLNJENEGA 18. LETA DALJE

1 OSEBNO IME	
IME	
PRIIMEK	

1.2 PREJŠNJA UPORABLJENA IMENA (navedite druga imena, ki ste jih uporabljali, ter obdobje, v katerem ste jih uporabljali, npr. dekliški priimek, priimek, pridobljen s sklenitvijo zakonske zveze, ipd.)

OSEBNO IME	**OBDOBJE** (od do)

2 ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA													

3 DATUM ROJSTVA	
3.1 KRAJ ROJSTVA	
3.2 DRŽAVA ROJSTVA	

4 DRŽAVLJANSTVO	
4.1 DVOJNO DRŽAVLJANSTVO (navedite državo)	
4.2 PREJŠNJA DRŽAVLJANSTVA (navedite države)	
4.3 NAČIN PRENEHANJA (obkrožite številko pred odgovorom)	(napišite letnico prenehanja)
1. ODPUST	
2. ODVZEM	
3. ODREK	
4. PO MEDNARODNI POGODBI	

OBRAZEC VP-2

(podpis kandidata/kandidatke)

5 NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	
OBČINA		UPRAVNA ENOTA	
DRŽAVA			
5.1 NASLOV ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	
OBČINA		UPRAVNA ENOTA	
DRŽAVA			
5.2 NASLOV DEJANSKEGA PREBIVALIŠČA (naslov, kjer prebivate pretežni del časa)			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	
OBČINA		UPRAVNA ENOTA	
DRŽAVA			

6 BIVANJA V TUJINI (samo, če so trajala več kot tri mesece)			
ULICA -NASELJE			
KRAJ		DRŽAVA	

7 ZAKONSKI STAN (obkrožite številko pred odgovorom)				
1. SAMSKI/-A	2. POROČEN/-A	3. ZUNAJZAKONSKA SKUPNOST	4. RAZVEZAN/-A	5. VDOVEC/VDOVA
7.1 ŠTEVILO OTROK (navedite število)				

8 POKLIC	
8.1 DELO, KI GA OPRAVLJATE	

9 SLUŽENJE VOJAŠKEGA ROKA		
9.1 ALI STE SLUŽILI VOJAŠKI ROK?	DA	NE
9.2 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, OZNAČITE, KAKO STE UREDILI DOLŽNOST SLUŽENJA VOJAŠKEGA ROKA, IN DOPIŠITE ZAHTEVANE PODATKE		

KRAJ IN DRŽAVA SLUŽENJA	**ENOTA SLUŽENJA**	**ČAS SLUŽENJA** (od - do)

9.3	**PRIZNANO SLUŽENJE VOJAŠKEGA ROKA** (obkrožite črko pred odgovorom in vpišite podatke)	**OBDOBJE** (od do)
a.	**KONČAL ŠOLO ZA NOTRANJE ZADEVE**	
b.	**KONČAL ŠTUDIJ OBRAMBOSLOVJA IN PREDPISANO STAŽIRANJE**	
c.	**KONČAL USPOSABLJANJE ZA OPRAVLJANJE NALOG V REZERVNI SESTAVI POLICIJE**	

OBRAZEC VP-2

_____
(podpis kandidata/kandidatke)

d.	**KONČAL VISOKOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE, KI SE ŠTEJE ZA ŠOLO ZA ČASTNIKE, IN OPRAVIL PREDPISANO STAŽIRANJE**		
9.4	**OPRAVIL NADOMESTNO CIVILNO SLUŽBO**	DA	NE
	ORGANIZACIJA		

10 ŠOLANJE IN OBISKOVANJE SEMINARJEV IN DRUGE OBLIKE USPOSABLJANJA V TUJINI (samo, če so trajali tri mesece ali več)	
NAZIV USTANOVE	
ČAS USPOSABLJANJA (od do)	
VRSTA USPOSABLJANJA	
KRAJ	
DRŽAVA	

11 DOSEDANJI DELODAJALCI				
11.1 TRENUTNI DELODAJALEC				
NASLOV				
NAZIV DELOVNEGA MESTA				
DATUM NASTOPA DELA				
11.2 NEKDANJI DELODAJALCI				
DELODAJALEC	**NASLOV**	**OBDOBJE ZAPOSLITVE** (od do)		**RAZLOGI IN NAČIN PRENEHANJA DELOVNEGA RAZMERJA**

12 NEIZBRISANE PRAVNOMOČNE OBSODBE		
12.1 ALI STE BILI PRAVNOMOČNO OBSOJENI ZARADI NAKLEPNIH KAZNIVIH DEJANJ, KI SE PREGANJAJO PO URADNI DOLŽNOSTI IN OBSODBA ŠE NI BILA IZBRISANA IZ KAZENSKE EVIDENCE?	DA	NE
12.2 ALI JE BILA ZOPER VAS IZDANA PRAVNOMOČNA ODLOČBA O PREKRŠKU DOLOČENEM Z ZAKONOM O TAJNIH PODATKIH IN ŠE NI BILA IZBRISANA IZ EVIDENCE PREKRŠKOV?	DA	NE

13. TEKOČI KAZENSKI POSTOPKI		
13.1 ALI ZOPER VAS POTEKA KAZENSKI POSTOPEK?	DA	NE
13.2 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, NAVEDITE SODIŠČE PRED KATERIM TEČE POSTOPEK.		

OBRAZEC VP-2

(podpis kandidata/kandidatke)

14 ODVISNOST OD ALKOHOLA, DROG ALI DRUGE OBLIKE ZASVOJENOSTI		
14.1 ALI STE ODVISNI OD ALKOHOLA?	DA	NE
14.1.1 ALI STE OB ZASVOJENOSTI Z ALKOHOLOM ISKALI ZDRAVNIŠKO POMOČ?	DA	NE
14.2 ALI STE ODVISNI OD DROG?	DA	NE
14.2.1 ALI STE OB ZASVOJENOSTI Z DROGAMI ISKALI ZDRAVNIŠKO POMOČ?	DA	NE
14.3 MOREBITNE DRUGE OBLIKE ZASVOJENOSTI?	DA	NE
14.3.1 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO NAVEDITE KATERE.		

15 STIKI S TUJIMI VARNOSTNIMI IN OBVEŠČEVALNIMI SLUŽBAMI		
15.1 ALI IMATE OZIROMA STE IMELI STIKE Z OSEBO, KI JE ALI BI LAHKO BILA ZDAJ ALI V PRETEKLOSTI PO VAŠI VEDNOSTI PRIPADNIK ALI SODELAVEC TUJE OBVEŠČEVALNE IN/ALI VARNOSTNE SLUŽBE ALI NJENEGA PRIKRITEGA ORGANA?	DA	NE
15.1.1 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, TO PODROBNO OPIŠITE (navedite predvsem zasebne stike z navedbo zaupanja, kot so prijateljska in osebna srečanja, skupni zasebni programi, družinska srečanja in podobno).		
15.2 ALI STE MED SLUŽBOVANJEM DOMA ALI V TUJINI DELOVALI NA TAKEM DELOVNEM PODROČJU, DA STE MORALI PRED SPREJEMOM V SLUŽBO IZPOLNITI VARNOSTNI VPRAŠALNIK ALI VARNOSTNO IZJAVO?	DA	NE
15.2.1 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, NAVEDITE ORGAN IN DELOVNO MESTO, POIMENUJTE POLOŽAJ IN OPREDELITE ČAS.		

15.3 ALI STE V PRETEKLOSTI OPAZILI OKOLIŠČINE, KI BI PO VAŠEM VEDENJU KAZALE NA PRISOTNOST TUJIH OBVEŠČEVALNIH IN/ALI VARNOSTNIH SLUŽB (vzpostavljanje in izgrajevanje stikov, angažiranje, poskusi kompromitiranja, čezmerno zanimanje tujcev za podatke, ki pomenijo poslovno ali drugo tajnost)?	DA	NE
15.3.1 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, TO PODROBNO OPIŠITE.		

OBRAZEC VP-2

_____
(podpis kandidata/kandidatke)

16 ČLANSTVO ALI SODELOVANJE V ORGANIZACIJAH, KI SE ZAVZEMAJO ZA NEUSTAVNO SPREMEMBO USTAVNE UREDITVE REPUBLIKE SLOVENIJE (obkrožite)	DA	NE
16.1 NAZIV ORGANIZACIJE, SEDEŽ ORGANIZACIJE, NJENO DELOVANJE IN OBLIKA VAŠEGA ČLANSTVA ALI SODELOVANJA.		

17 IZREČENI DISCIPLINSKI UKREPI V OBDOBJU ZADNJIH DVEH LETIH		
17.1 ALI VAM JE BIL V ZADNJIH DVEH LETIH IZREČEN DISCIPLINSKI UKREP? (če ste odgovorili pritrdilno, navedite podatke o vrsti kršitve in vrsti ukrepa, ki vam je bil izrečen)	DA	NE

VRSTA KRŠITVE	VRSTA UKREPA

18 PREJŠNJA VARNOSTNA PREVERJANJA ZA DOSTOP DO TAJNIH PODATKOV		
18.1 ALI STE ŽE BILI KDAJ V POSTOPKU VARNOSTNEGA PREVERJANJA PO ZAKONU O TAJNIH PODATKIH?	DA	NE
18.2 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, NAVEDITE PRISTOJNI ORGAN, KI VAM JE IZDAL ALI ZAVRNIL DOVOLJENJE, OBDOBJE, V KATEREM STE IMELI DOSTOP DO TAJNIH PODATKOV, IN STOPNJO TAJNOSTI, ZA KATERO VAM JE BILO IZDANO DOVOLJENJE.		

PRISTOJNI ORGAN	OBDOBJE	STOPNJA	IZDAL/ZAVRNIL

IZJAVLJAM, DA SO NAVEDENI PODATKI TOČNI, RESNIČNI IN POPOLNI .

PRISTOJNEMU ORGANU DOVOLJUJEM IN SOGLAŠAM, DA PREVERI RESNIČNOST NAVEDENIH PODATKOV, IN SOGLAŠAM S TEM.

V/Na _____ Dne _____

OBRAZEC VP-2

_____
(podpis kandidata/kandidatke)

NADALJEVANJE VPRAŠALNIKA

Če za odgovor na posamezno vprašanje ni bilo dovolj prostora ali če je bilo premalo razpredelkov (npr. BIVANJA V TUJINI, DALJŠA OD TREH MESECEV), vpišite dodatne odgovore, tako da vpišete v prvi stolpec številko vprašanja in v drugega odgovor.

K vpr.	Odgovor

OBRAZEC VP-2

(podpis kandidata/kandidatke)

POSEBNI VPRAŠALNIK

ČITLJIVO IN SKLADNO Z NAVODILI IZPOLNI KANDIDAT OZIROMA KANDIDATKA:

ZA IZDAJO DOVOLJENJA STOPNJE ZAUPNO ZA ZADNJIH PET LET OZIROMA OD DOPOLNJENEGA 18. LETA DALJE

ZA IZDAJO DOVOLJENJA STOPNJE TAJNO ALI STROGO TAJNO ZA ZADNJIH 10 LET OZIROMA OD DOPOLNJENEGA 18. LETA DALJE

1 IME IN PRIIMEK KANDIDATA/KANDIDATKE	

2 SODELOVANJE V TUJIH OBOROŽENIH SILAH ALI V DRUGIH OBOROŽENIH FORMACIJAH			DA	NE
DRŽAVA	**KRAJ**	**ENOTA**	**ČAS** (od - do)	

3 OKOLIŠČINE, KI KAŽEJO NA PREZADOLŽENOST		
3.1 ALI SVOJE FINANČNE OBVEZNOSTI REDNO IZPOLNJUJETE ?	DA	NE
3.2 ALI JE ZOPER VAS VLOŽENA TOŽBA ZARADI NEIZPOLNJEVANJA FINANČNIH OBVEZNOSTI?	DA	NE
3.3 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, NAVEDITE ORGAN PRED KATERIM POTEKA POSTOPEK.		
3.4 ALI JE BIL ZOPER VAS IZDAN PRAVNOMOČEN SKLEP ZA IZVRŠBO?	DA	NE
3.5 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, NAVEDITE SODIŠČE, KI JE SKLEP IZDALO IN PREDMET IZVRŠBE.		

OBRAZEC VP-3

_____
(podpis kandidata/kandidatke)

4 DAVČNA ŠTEVILKA								

5 LASTNOSTI IN OKOLIŠČINE IZ VAŠEGA ŽIVLJENJA, KATERIH POSLEDICA JE LAHKO, DA STE IZPOSTAVLJENI IZSILJEVANJU ALI DRUGIM OBLIKAM IZVAJANJA PRITISKA		
5.1 ALI STE BILI IZPOSTAVLJENI IZSILJEVANJU ALI DRUGIM OBLIKAM PRITISKA?	DA	NE
5.2 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, NAVEDITE OKOLIŠČINE.		
5.3 ALI MENITE, DA BI BILI LAHKO ZARADI LASTNOSTI IN OKOLIŠČIN, KI IZVIRAJO IZ VAŠEGA ŽIVLJENJA, IZPOSTAVLJENI IZSILJEVANJU ALI DRUGIM OBLIKAM PRITISKA?	DA	NE
5.4 ČE STE ODGOVORILI PRITRDILNO, NAVEDITE OKOLIŠČINE.		

IZJAVLJAM, DA SO NAVEDENI PODATKI TOČNI, RESNIČNI IN POPOLNI.

PRISTOJNEMU ORGANU DOVOLJUJEM IN SOGLAŠAM, DA PREVERI RESNIČNOST NAVEDENIH PODATKOV, IN SOGLAŠAM S TEM.

V/Na _____ Dne _____

OBRAZEC VP-3

_____
(podpis kandidata/kandidatke)

NADALJEVANJE VPRAŠALNIKA

Če za odgovor na posamezno vprašanje ni bilo dovolj prostora ali če je bilo premalo razpredelkov, vpišite dodatne odgovore, tako da vpišete v prvi stolpec številko vprašanja in v drugega odgovor.

K vpr.	Odgovor

OBRAZEC VP-3

(podpis kandidata/kandidatke)

DODATNI VPRAŠALNIK – PRVI DEL

1 IME IN PRIIMEK KANDIDATA/KANDIDATKE	

2 OSEBE, KI LAHKO POTRDIJO PODATKE, NAVEDENE V VPRAŠALNIKU (osebe ne smejo biti zakonec, zunajzakonski partner ali druge polnoletne osebe, ki živijo z vami v skupnem gospodinjstvu)											
2.1 IME											
PRIIMEK											
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA											
ULICA, NASELJE											
HIŠNA ŠTEVILKA					POŠTA						
UPRAVNA ENOTA						DRŽAVA					
NASLOV DEJANSKEGA /ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA											
ULICA, NASELJE											
HIŠNA ŠTEVILKA					POŠTA						
UPRAVNA ENOTA						DRŽAVA					

2.2 IME											
PRIIMEK											
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA											
ULICA, NASELJE											
HIŠNA ŠTEVILKA					POŠTA						
UPRAVNA ENOTA						DRŽAVA					
NASLOV DEJANSKEGA /ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA											
ULICA, NASELJE											
HIŠNA ŠTEVILKA					POŠTA						
UPRAVNA ENOTA						DRŽAVA					

2.3 IME											
PRIIMEK											
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA											
ULICA, NASELJE											
HIŠNA ŠTEVILKA					POŠTA						
UPRAVNA ENOTA						DRŽAVA					
NASLOV DEJANSKEGA/ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA											
ULICA, NASELJE											
HIŠNA ŠTEVILKA					POŠTA						
UPRAVNA ENOTA						DRŽAVA					

IZJAVLJAM, DA SO NAVEDENI PODATKI TOČNI.

V/Na _____ Dne _____

OBRAZEC VP-4

_____
(podpis kandidata/kandidatke)

DODATNI VPRAŠALNIK – DRUGI DEL

1 IME IN PRIIMEK KANDIDATA/KANDIDATKE	

2 PODATKI O ZAKONCU ALI ZUNAJZAKONSKEM PARTNERJU IN VSEH POLNOLETNIH OSEBAH, KI Z VAMI ŽIVIJO V SKUPNEM GOSPODINJSTVU			
2.1 IME			
PRIIMEK			
RAZMERJE			
DATUM ROJSTVA		**KRAJ ROJSTVA**	
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	
NASLOV DEJANSKEGA/ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	

2.2 IME			
PRIIMEK			
RAZMERJE			
DATUM ROJSTVA		**KRAJ ROJSTVA**	
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	
NASLOV DEJANSKEGA/ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	

2.3 IME			
PRIIMEK			
RAZMERJE			
DATUM ROJSTVA		**KRAJ ROJSTVA**	
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	
UPRAVNA ENOTA		POŠTA	
NASLOV DEJANSKEGA/ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA		POŠTA	

OBRAZEC VP-4

(podpis kandidata/kandidatke)

UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	
2.4 IME			
PRIIMEK			
RAZMERJE			
DATUM ROJSTVA		**KRAJ ROJSTVA**	
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA	POŠTA		
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	
NASLOV DEJANSKEGA/ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA	POŠTA		
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	

2.5 IME			
PRIIMEK			
RAZMERJE			
DATUM ROJSTVA		**KRAJ ROJSTVA**	
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA	POŠTA		
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	
NASLOV DEJANSKEGA/ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA	POŠTA		
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	

2.6 IME			
PRIIMEK			
RAZMERJE			
DATUM ROJSTVA		**KRAJ ROJSTVA**	
NASLOV STALNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA	POŠTA		
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	
NASLOV DEJANSKEGA/ZAČASNEGA PREBIVALIŠČA			
ULICA, NASELJE			
HIŠNA ŠTEVILKA	POŠTA		
UPRAVNA ENOTA		DRŽAVA	

IZJAVLJAM, DA SO NAVEDENI PODATKI TOČNI.

V/Na_____ Dne _____

OBRAZEC VP-4

_____
(podpis kandidata/kandidatke)

NADALJEVANJE VPRAŠALNIKA

Če za odgovor na posamezno vprašanje ni bilo dovolj prostora ali če je bilo premalo razpredelkov, vpišite dodatne odgovore, tako da vpišete v prvi stolpec številko vprašanja in v drugega odgovor.

K vpr.	Odgovor

OBRAZEC VP-4

____
(podpis kandidata/kandidatke)

SOGLASJE ZA DODATNO VARNOSTNO POIZVEDOVANJE

PODPISANI/-A _____, ROJEN/-A _____,

S STALNIM PREBIVALIŠČEM _____,

IZJAVLJAM:

1. da sem bil/-a seznanjen/-a z ugotovitvami **OSNOVNEGA/RAZŠIRJENEGA** (ustrezno obkrožite) varnostnega preverjanja in da je bil pri tem preverjanju ugotovljen sum varnostnega zadržka;

2. da sem bil/-a seznanjena, da lahko pristojni organ z varnostnim poizvedovanjem dodatno preveri tiste podatke, ki se nanašajo na posamezen varnostni zadržek;

3. da lahko pristojni organ opravi varnostno poizvedovanje le z mojim pisnim soglasjem;

4. da moram izpolniti prvi del dodatnega vprašalnika za varnostno preverjanje – navedba treh oseb, ki lahko potrdijo podatke, navedene v vprašalniku;

5. da sem seznanjen/-a, da lahko ob zavrnitvi podpisa tega soglasja ali odklonitvi izpolnitve prvega dela dodatnega vprašalnika pristojni organ že na podlagi suma varnostnega zadržka zavrne izdajo dovoljenja za dostop do tajnih podatkov,

ZATO **SOGLAŠAM** Z IZVEDBO DODATNEGA VARNOSTNEGA PREVERJANJA Z VARNOSTNIM POIZVEDOVANJEM (v primeru soglasja obkrožite besedo »soglašam«).

ZATO **NE SOGLAŠAM** Z IZVEDBO DODATNEGA VARNOSTNEGA PREVERJANJA Z VARNOSTNIM POIZVEDOVANJEM (v primeru, da z izvedbo varnostnega preverjanja ne soglašate, obkrožite besedi »ne soglašam«).

V/Na _____ , dne _____

_____

(podpis kandidata/kandidatke)

OBRAZEC VP-5

_____
(ime in priimek)

_____
(naslov stalnega prebivališča)

_____
(na delovnem mestu v organizacijski enoti)

Na podlagi tretjega odstavka 3. člena oziroma prvega odstavka 25. člena Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 87/01, 48/03 – sklep US in 101/03)

I Z J A V L J A M,

da sem seznanjen/-a z Zakonom o tajnih podatkih in predpisi, sprejetimi na njegovi podlagi, in se zavezujem, da bom s tajnimi podatki ravnal/-a v skladu s temi predpisi.

V/Na_____ _____
(podpis kandidata/kandidatke)

OBRAZEC VP-6

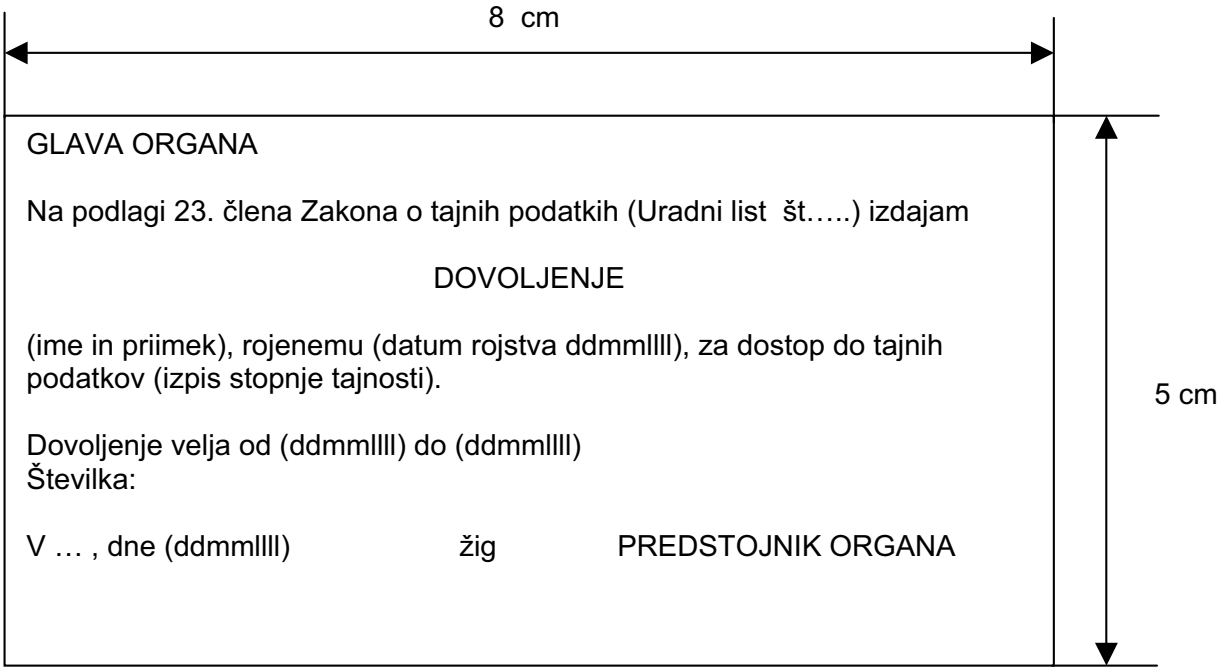

OBRAZEC VP-7

4839. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovenski šolski muzej

Na podlagi 3. člena zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 17/91-I – ZUDE, 55/92 – ZVDK, 13/93, 66/93, 45/94 – odl. US, 8/96, 31/00 – ZP-L in 36/00 – ZPDZC), 26. in 135. člena zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02) ter drugega odstavka 20. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02 – ZGO-1) je Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P
o ustanovitvi javnega zavoda Slovenski šolski muzej

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem sklepom se uskladi delovanje javnega zavoda Slovenski šolski muzej (v nadaljnjem besedilu: zavod) z določbami zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02), ureja njegov status, razmerja med ustanoviteljem in zavodom ter temeljna vprašanja glede organizacije, dejavnosti in načina financiranja zavoda.

Ustanovitelj zavoda je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti Republike Slovenije izvršuje Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada).

2. člen

Zavod je pravni naslednik Slovenskega šolskega muzeja s sedežem v Ljubljani, Plečnikov trg 1, katerega ustanoviteljica je Republika Slovenija.

3. člen

Slovenski šolski muzej na ozemlju Republike Slovenije, v slovenskem zamejstvu in izseljenstvu deluje na področju zgodovine šolstva in vzgoje z zbiranjem, dokumentiranjem, evidentiranjem, preventivno konzervatorsko dejavnostjo, hrambo gradiva (premična kulturna dediščina s področja zgodovine šolstva) in z njim povezano dejavnostjo ter raziskovalnim delom. Z muzejskimi predmeti, dokumentacijo ter arhivskim gradivom, s fototeko (tudi diateko, filmskim, video in avdio gradivom) in knjižnim gradivom (kot so učbeniki, pedagoški tisk) predstavlja razvoj šolstva in vzgoje na Slovenskem od predšolske vzgoje do univerze za tretje življenjsko obdobje. Muzej opravlja tudi pedagoško delo, usmerjeno v doživeto izkušnjo tradicij našega šolstva in vzgoje za obiskovalce razstav, raziskovalno delo in ustrezno strokovno svetovalno delo o gradivu in dejavnosti muzeja drugim uporabnikom.

4. člen

Ime zavoda je: Slovenski šolski muzej.

V mednarodnem poslovanju muzej uporablja ime: Slovenian School Museum.

Skrajšano ime je: SŠM.

Sedež javnega zavoda je: Plečnikov trg 1, Ljubljana.

Zavod je pravna oseba.

Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, pod vložno številko 10016300 z dne 29. 9. 2001.

II. DEJAVNOSTI ZAVODA

5. člen

Glede na namen, zaradi katerega je ustanovljen zavod, opravlja znotraj javne službe naslednje naloge:

– evidentira, dokumentira, zbira, raziskuje, inventarizira kulturno dediščino zgodovine šolstva na podlagi zbiralne politike,

– varuje in hrani zbirke ter jih dopolnjuje,

– aktivno sodeluje pri slovenskem in mednarodnem kulturnem in znanstvenem sodelovanju z drugimi kulturnimi, vzgojno-izobraževalnimi ter raziskovalnimi ustanovami,

– razvija vlogo osrednjega muzeja za področja svojih zbirk v sodelovanju z mrežo muzejev, kar poteka v obliki tekočega dialoga z uporabniki muzeja in muzejskimi partnerji,

– v vlogi državnega muzeja skrbi za enotne standarde na področju varovanja in hranjenja premične dediščine zgodovine šolstva ter izobraževanje svojih strokovnih sodelavcev in nudi pomoč pri strokovnem izobraževanju strokovnih sodelavcev drugih muzejev,

– omogoča strokovno izobraževanje pripravnikov za kustose, pedagoge, dokumentaliste,

– daje strokovna mnenja o izvozu, iznosu in uvozu kulturne dediščine,

– vodi dokumentacijske podatke o šolah, zbirko letnih poročil in glasil šol ter fototeko,

– posreduje podatke o premični dediščini zgodovine šolstva v register dediščine in skrbi za dostopnost podatkov javnosti,

– pripravlja in izvaja pedagoške in andragoške programe,

– poleg stalne razstave vsaj enkrat letno pripravi občasne razstave iz svojih zbirk, pri razstavah sodeluje z domačimi in tujimi muzeji in drugimi ustanovami,

– povezuje se s slovenskimi ustanovami v zamejstvu in Slovenci po svetu za načrtno varovanje in hranjenje dediščine zgodovine šolstva,

– pri restavratorsko-konservatorski dejavnosti se povezuje z Restavratorskim centrom Republike Slovenije in ostalimi muzeji,

– vodi strokovno knjižnico za področje zgodovine šolstva, ki je odprta javnosti in skrbi za izvajanje knjižnične dejavnosti po zahtevanih standardih in zakonodaji,

– izdaja tiskano gradivo, video, zvočne in računalniške zapise, ki izhajajo iz poslanstva muzeja ter druge oblike promocijskega materiala s področja dejavnosti muzeja,

– načrtuje in izvaja raziskovalno dejavnost v skladu s poslanstvom muzeja, pripravlja strokovna in znanstvena srečanja, predavanja ter seminarje o zgodovini šolstva.

6. člen

Naloge iz prejšnjega člena, ki jih zavod opravlja, so v skladu z uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02) razvrščene:

O/92.511 dejavnost knjižnic
O/92.521 dejavnost muzejev
O/92.522 varstvo kulturne dediščine
O/92.310 umetniško ustvarjanje in poustvarjanje
O/92.320 obratovanje objektov za kulturne prireditve
O/92.340 druge razvedrilne dejavnosti
O/92.110 snemanje filmov in videofilmov
O/92.120 distribucija filmov in videofilmov
DE/22.110 izdajanje knjig
DE/22.130 izdajanje revij in periodike
DE/22.140 izdajanje posnetih nosilcev zvočnega zapisa
DE/22.150 drugo založništvo
DE/22.220 drugo tiskarstvo
DE/22.310 razmnoževanje zvočnih zapisov
DE/22.320 razmnoževanje video zapisov
DE/22.330 razmnoževanje računalniških zapisov
G/52.471 dejavnost knjigarn
G/52.472 trgovina na drobno s časopisi, revijami
G/52.473 dejavnost papirnic
G/52.486 trgovina na drobno z umetniškimi izdelki
G/52.488 trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah
G/52.610 trgovina na drobno po pošti
G/52.630 druga trgovina na drobno zunaj prodajaln
G/55.302 dejavnost okrepčevalnic, samopostrežnih informacij
G/55.303 dejavnost slaščičarn, kavarn
G/55.400 točenje pijač
K/70.200 dajanje lastnih nepremičnin v najem
K/71.403 izposojanje drugih izdelkov široke porabe
K/72.300 obdelava podatkov
K/72.400 omrežne podatkovne storitve
K/73.201 raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področju družboslovja
K/73.202 raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področju humanistike
K74.400 oglaševanje
K/74.810 fotografska dejavnost
K/74.852 fotokopiranje in drugo razmnoževanje
K74.871 prirejanje razstav, sejmov in kongresov
K/74.873 druge poslovne dejavnosti, d.n.
M/80.422 drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje d.n.

Zavod lahko spremeni ali razširi dejavnosti le s soglasjem ustanovitelja.

III. ORGANI ZAVODA

7. člen

Organa zavoda sta:

– direktor in

– svet.

Organa zavoda zagotavljata poslovanje zavoda v skladu z veljavnimi predpisi in odgovarjata za zakonitost poslovanja zavoda.

Direktor

8. člen

Direktor zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi in drugimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarstvenika.

Direktorja imenuje minister, pristojen za šolstvo, znanost in šport (v nadaljnjem besedilu: minister) na podlagi javnega razpisa ter po predhodnem mnenju sveta in ministra, pristojnega za kulturo. Poleg javnega razpisa lahko minister povabi posamezne kandidate tudi neposredno.

Če svet oziroma minister, pristojen za kulturo, ne poda mnenja iz prejšnjega odstavka v roku 30 dni od dneva, ko je bil zanj zaprošen, se šteje, da je mnenje pozitivno.

Mandat direktorja traja pet let, po izteku te dobe je lahko ponovno imenovan.

Na podlagi akta o imenovanju sklene pogodbo o zaposlitvi z direktorjem predsednik sveta zavoda. Delovno razmerje z direktorjem se sklene za določen čas, čas trajanja mandata.

9. člen

Za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev izpolnjuje naslednje pogoje:

– ima najmanj visokošolsko izobrazbo ene od strok, zastopanih v dejavnosti muzeja,

– vsaj 5 let delovnih izkušenj na področju muzejske dejavnosti,

– poznavanje področja dela muzeja,

– aktivno znanje slovenskega jezika,

– aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika in pasivno znanje najmanj enega svetovnega jezika,

– sposobnost za organiziranje in vodenje dela v kolektivu.

Ob prijavi na razpis kot tudi v primeru neposrednega povabila iz tretjega odstavka prejšnjega člena je dolžan kandidat predložiti tudi predlog razvoja in dela zavoda za mandatno obdobje.

10. člen

Direktor je lahko razrešen pred potekom mandata, za katerega je imenovan, zaradi razlogov, ki jih določata zakon o zavodih in zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo.

Minister mora pred sprejemom sklepa o razrešitvi pridobiti predhodno mnenje sveta ter seznaniti direktorja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se o njih izjavi.

Če svet ne da mnenja v roku 30 dni, se šteje, da se z razrešitvijo strinja.

11. člen

Naloge direktorja:

– načrtuje, organizira in vodi delo in poslovanje zavoda,

– sprejema strateški načrt,

– sprejema program dela,

– sprejema akt o notranji organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov zavoda,

– sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov zavoda,

– sprejema kadrovski načrt,

– sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,

– sprejema splošne akte, za katere je tako določeno s predpisi ali pravili in zagotavlja pripravo aktov, ki jih sprejema svet,

– poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje zavoda,

– pripravi letno poročilo,

– sklepa zavodsko kolektivno pogodbo,

– izvršuje sklepe in odločitve sveta zavoda in drugih organov,

– imenuje vodje organizacijskih enot,

– oblikuje predloge novih programov in dodatnih storitev,

– skrbi za trženje storitev in določa cene storitev,

– skrbi za promocijo zavoda,

– skrbi za sodelovanje z drugimi zavodi in organizacijami,

– zagotavlja obveščanje delavcev v skladu s predpisi,

– določa podatke, ki se štejejo za poslovno skrivnost,

– izvaja vse pristojnosti s področja delovnih razmerij v skladu z veljavnimi predpisi,

– odloča o disciplinski in odškodninski odgovornosti delavcev,

– odloča o razporejanju delovnega časa in odreja delo prek polnega delovnega časa,

– odloča o delovni uspešnosti in o napredovanju delavcev v skladu s predpisi,

– imenuje delovne skupine ali druga telesa za izvedbo določenih nalog ali preučitev posameznih vprašanj iz svoje pristojnosti,

– opravlja druge zadeve, ki jih določajo zakon in drugi predpisi, ta sklep in splošni akti zavoda.

K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in enajste alinee ter k imenovanju iz trinajste alinee prejšnjega odstavka daje soglasje svet.

12. člen

Direktor zastopa in predstavlja zavod neomejeno, razen pri prometu z nepremičninami, kjer je potrebno soglasje ustanovitelja.

Direktor lahko pri uresničevanju svojih pooblastil, določenih z zakonom in tem aktom, prenese s posebnimi pooblastili opravljanje posameznih zadev na posamezne delavce v skladu z aktom o notranji organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest.

13. člen

Zavod ima lahko enega pomočnika direktorja.

Pomočnika imenuje direktor na podlagi javnega razpisa.

Mandat pomočnika direktorja traja za čas trajanja mandata direktorja in se lahko ponovi.

14. člen

Pogoje, ki jih mora izpolnjevati pomočnik direktorja iz 13. člena tega sklepa, določa akt o sistemizaciji delovnih mest.

15. člen

Naloge in pristojnosti pomočnika direktorja določa akt o sistemizaciji delovnih mest. Vrsto in obseg pooblastil pomočnika direktorja določi direktor zavoda s sklepom o imenovanju.

16. člen

Pomočnik direktorja je lahko razrešen pred potekom mandata iz istih razlogov kot direktor.

Pred sprejemom sklepa o razrešitvi mora direktor seznaniti pomočnika direktorja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se v roku 15 dni o njih izjavi.

Pomočniku direktorja predčasno preneha mandat tudi v primeru predčasnega prenehanja mandata direktorju.

Svet zavoda

17. člen

Svet zavoda sestavlja pet članov, in sicer:

– trije predstavniki ustanovitelja, od katerih vlada imenuje dva predstavnika na predlog ministrstva, pristojnega za šolstvo, in enega predstavnika na predlog ministrstva, pristojnega za kulturo,

– en predstavnik delavcev zavoda, ki ga izvolijo zaposleni izmed vseh zaposlenih v zavodu, in

– en predstavnik uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti, ki ga imenuje Kulturniška zbornica.

Volitve predstavnikov delavcev se uredijo v aktu, ki ga v skladu s predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, sprejme pristojni organ zaposlenih ali zaposleni na

zboru delavcev. Volitve se razpišejo največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata.

18. člen

Na prvi konstitutivni seji člani sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

Mandat članov sveta zavoda traja pet let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. Direktor je dolžan obvestiti ministrstvo o poteku mandata članom sveta zavoda najmanj 90 dni pred potekom.

Svet zavoda sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta.

Svet zavoda sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

Podrobnejše delovanje uredi svet zavoda s poslovnikom.

19. člen

Svet zavoda opravlja naslednje naloge:

– nadzoruje zakonitost dela in poslovanja zavoda,

– spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda in politiko ustanovitelja,

– predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja,

– ocenjuje delo direktorja,

– daje predhodno mnenje ustanovitelju k imenovanju in razrešitvi direktorja javnega zavoda,

– sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,

– daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in zavodski kolektivni pogodbi ter nadzoruje njihovo izvajanje glede na namen, zaradi katerega je zavod ustanovljen,

– potrjuje letno poročilo zavoda,

– daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin,

– oblikuje stalne ali občasne komisije ali druga delovna telesa za posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti,

– obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda in daje direktorju mnenja, predloge in pobude za razreševanje teh vprašanj,

– daje druge pobude in predloge v zvezi z delovanjem zavoda,

– ugotavlja ustreznost strateškega načrta in programa dela glede na namen, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen,

– druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem aktom.

20. člen

Prvo konstitutivno sejo sveta zavoda skliče direktor v roku 30 dni po imenovanju oziroma po izvolitvi predstavnikov delavcev in prejemu predlogov.

Svetu zavoda začne teči mandat z dnem konstituiranja.

21. člen

Član sveta zavoda je lahko razrešen pred potekom mandata, za katerega je imenovan, če:

– sam zahteva razrešitev,

– se ne udeležuje sej,

– pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi,

– ne opravlja svojih nalog oziroma jih ne opravlja strokovno.

V primeru predčasne razrešitve člana se za čas do izteka mandata imenuje oziroma izvoli nov član po istem postopku kot je bil imenovan oziroma izvoljen razrešeni član.

Člana sveta, ki ga imenuje vlada, razreši vlada na predlog ministra.

22. člen

Mandat predstavnika delavca v svetu preneha s prenehanjem delovnega razmerja in v primerih, določenih v aktu iz drugega odstavka 17. člena.

23. člen

Ustanovitelj zagotavlja zavodu kadrovske, finančne in prostorske možnosti za opravljanje nalog na področju varstva premične kulturne dediščine šolstva, primerljive z ostalimi državnimi muzeji, ki opravljajo javno službo, in spodbuja njegov razvoj.

Zaposlenim v zavodu se v sistemizaciji določijo dodatki, kot so določeni v kolektivni pogodbi za kulturne dejavnosti.

IV. SREDSTVA ZA DELO IN ODGOVORNOST ZA OBVEZNOSTI ZAVODA

24. člen

Zavod upravlja s prostori na Plečnikovem trgu 1 v Ljubljani ter z vso opremo in inventariziranim gradivom, s katerim je gospodaril do uveljavitve tega sklepa.

25. člen

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti iz državnega proračuna v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

Poleg tega lahko pridobiva sredstva iz naslednjih virov:

– iz proračuna lokalnih skupnosti,

– z vstopninami,

– s prodajo blaga in storitev na trgu,

– z donacijami, darili, sponzorstvi,

– s kandidaturo na domačih in mednarodnih javnih natečajih,

– iz drugih virov v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

26. člen

Presežek prihodkov nad odhodki zavod nameni za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti.

O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog direktorja po predhodnem mnenju sveta zavoda.

O načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja odloča ustanovitelj na predlog direktorja po predhodnem mnenju sveta zavoda.

V. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZAVODA V PRAVNEM PROMETU

27. člen

Zavod je pravna oseba, ki nastopa v pravnem prometu v okviru svoje dejavnosti samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi, v svojem imenu in za svoj račun.

Zavod odgovarja za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, s katerimi lahko razpolaga.

28. člen

Premoženje zavoda je last ustanovitelja.

S premičnim premoženjem upravlja zavod samostojno, z nepremičninami pa samo po predhodnem soglasju ustanovitelja.

Pri začasnem oddajanju prostorov imajo prednost državni javni zavodi s področja kulture.

VI. ODGOVORNOSTI USTANOVITELJA ZA OBVEZNOSTI ZAVODA TER MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI USTANOVITELJA IN ZAVODA

29. člen

Za obveznosti zavoda odgovarja ustanovitelj do višine sredstev, ki jih v tekočem letu zagotavlja iz proračuna Republike Slovenije za delovanje zavoda.

Ustanovitelj ne odgovarja za obveznosti zavoda iz naslova drugih dejavnosti, ki jih zavod opravlja za druge naročnike.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

30. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa Svet zavoda nadaljuje delo do izteka svojega mandata in dosedanji direktor do izteka mandata, za katerega je bil imenovan.

31. člen

Akt o sistemizaciji delovnih mest, strateški načrt in kadrovski načrt morata biti sprejeta najkasneje do 29. 11. 2003. Do sprejema novega akta velja obstoječi pravilnik o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v vseh določbah, ki niso v nasprotju s tem sklepom.

32. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati sklep vlade o ustanovitvi javnega zavoda Slovenski šolski muzej št. 022-21/97-1(S) z dne 31. 7. 1997.

33. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 632-09/2003-1
Ljubljana, dne 30. oktobra 2003.
EVA 2003-3311-0216

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

4840. Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine

Na podlagi 3. člena zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 17/91-I, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 – odl. US, 8/96, 31/00 in 36/00), 20. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02) ter 26. in 135. člena zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02) je Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P
o ustanovitvi Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(1) S tem sklepom Republika Slovenija uskladi delovanje Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljnjem besedilu: zavod) z določbami zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02; v nadaljnjem besedilu ZUJIK), ureja njegov status, razmerja med ustanoviteljem in zavodom ter temeljna vprašanja glede organizacije, dejavnosti in načina financiranja zavoda.

(2) Ustanovitelj zavoda je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti Republike Slovenije izvaja Vlada Republike Slovenije.

2. člen

Zavod je ustanovila Vlada Republike Slovenije s sklepom o ustanovitvi Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 38/99, 99/99 in 20/02). S tem sklepom so se združili samostojni javni zavodi: Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, Medobčinski zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Piran, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Celje, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Nova Gorica, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto in Restavratorski center Republike Slovenije v enotni javni zavod, iz katerega se je izločilo varstvo naravne dediščine, ki je v pristojnosti Ministrstva za okolje, prostor in energijo.

3. člen

(1) Poslanstvo zavoda je izvajanje javne službe na področju varstva nepremične kulturne dediščine (v nadaljnjem besedilu: dediščina).

(2) Svoje poslanstvo utemeljuje z ohranjanjem in razvijanjem kulturne raznolikosti Slovenije kot dela evropske in svetovne dediščine, vključevanjem dediščine v sodobno življenje in omogočanjem uživanja v dediščini sedanjim in prihodnjim rodovom.

4. člen

(1) Ime zavoda: Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine.

(2) Skrajšano ime: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

(3) Kratica: ZVKDS.

(4) Sedež javnega zavoda: Cankarjeva cesta 4, Ljubljana.

(5) Zavod je pravna oseba.

(6) Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod vložno številko 1/32177/00.

5. člen

(1) Zavod ima v svoji sestavi naslednje enote:

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, skupne službe, Cankarjeva cesta 4, Ljubljana,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, enota Celje, Glavni trg 1, Celje,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, enota Kranj, Tomšičeva ulica 7, Kranj,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, enota Ljubljana, Tržaška cesta 4, Ljubljana,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, enota Maribor, Slomškov trg 6, Maribor,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, enota Nova Gorica, Delpinova ulica 16, Nova Gorica,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, enota Novo mesto, Skalickega ulica 1, Novo mesto,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, enota Piran, Trg bratstva 1, Piran,

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Restavratorski center, Poljanska cesta 40, Ljubljana.

(2) Podrobnejšo notranjo organizacijo ureja akt iz 4. točke 12. člena.

II. DEJAVNOSTI ZAVODA

6. člen

Glede na namen, zaradi katerega je zavod ustanovljen, opravlja znotraj javne službe naslednje naloge:

– evidentiranje dediščine in posredovanje podatkov v register dediščine;

– dokumentiranje, inventariziranje, raziskovanje in proučevanje dediščine;

– valoriziranje dediščine;

– priprava strokovnih podlag za razglasitvene akte in soglasij za upravne postopke;

– izvajanje raziskovalnih projektov z metodami, ki pomenijo poseg v dediščino;

– dokumentiranje vzdrževanja, posegov, rabe in prometa dediščine;

– usmerjanje in nadzor nad upravljanjem in gospodarjenjem z dediščino v lasti države oziroma lokalnih skupnosti;

– priprava smernic s področja dediščine za sprejemanje prostorskih in planskih aktov;

– priprava restavratorskih in konservatorskih programov;

– sodelovanje z lastniki spomenikov in drugimi, ki imajo interese v zvezi s posameznim spomenikom, ter posredovanje pojasnil, nasvetov in navodil;

– pripravljanje strokovnih zasnov za varstvo dediščine;

– izdajanje kulturnovarstvenih mnenj, pogojev in soglasij;

– priprava konservatorsko-restavratorskih projektov za varovanje, obnavljanje in oživljanje dediščine;

– načrtovanje, usmerjanje, organiziranje in vodenje posameznih najzahtevnejših konservatorskih in restavratorskih posegov na spomenikih;

– sodelovanje pri presoji in skrbi za materialno stanje dediščine;

– zagotavljanje in vodenje enotne dokumentacije restavratorske dejavnosti;

– izvajanje strokovne matičnosti, oblikovanje metod in standardov ter usmerjanje, usklajevanje in spremljanje njihovega izvajanja;

– usklajevanje restavratorske dejavnosti in skrb za razvoj restavratorske stroke ter njeno usmerjanje;

– vodenje evidence izvajalcev dejavnosti varstva dediščine na podlagi dovoljenj in koncesij, usmerjanje in nadzor nad njihovim delom;

– sodelovanje v upravnih postopkih, ki se nanašajo na varovanje in rabo dediščine, ter priprava strokovnih podlag za upravne postopke, ki jih vodi Ministrstvo za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo);

– populariziranje dediščine in njenega varstva;

– opravljanje dejavnosti v informacijskih pisarnah in izpostavah zavoda;

– usmerjanje in sodelovanje pri izobraževanju in izpopolnjevanju ter usposabljanju kadrov na področju konservatorstva in restavratorstva;

– vključevanje v sistem varstva dediščine v primeru oboroženega spopada in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;

– sodelovanje z drugimi javnimi zavodi in institucijami na področju varstva dediščine in drugih področjih kulture, ki v Sloveniji in mednarodnem prostoru delujejo v javnem interesu;

– mednarodno sodelovanje z institucijami s področja varstva dediščine;

– sodelovanje pri slovenskem in mednarodnem kulturnem ter znanstvenem sodelovanjem s sorodnimi institucijami, raziskovalnimi ustanovami in drugimi državnimi javnimi zavodi;

– sodelovanje z mediji in RTV Slovenija.

7. člen

Naloge iz prejšnjega člena, ki jih zavod opravlja, so v skladu z uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02) razvrščene:

14.1	Pridobivanje kamna
14.2	Pridobivanje peska in gline
14.5	Pridobivanje drugih rudnin in kamnin
20.1	Žaganje in skobljanje lesa ter impregniranje lesa
20.3	Stavbno mizarstvo
20.5	Proizvodnja drugih izdelkov iz lesa, plute, slame in protja
22.1	Založništvo
22.24	Priprava za tisk
22.3	Razmnoževanje posnetih nosilcev zvoka
24.1	Proizvodnja osnovnih kemikalij
26.1	Proizvodnja stekla in steklenih izdelkov
26.5	Proizvodnja cementa, apna, mavca
26.6	Proizvodnja izdelkov iz betona, cementa, mavca
26.7	Obdelava naravnega kamna
36.1	Proizvodnja pohištva
45.1	Pripravljalna dela na gradbiščih
45.2	Gradnja objektov in delov objektov
45.4	Zaključna gradbena dela
51.13	Posredništvo pri prodaji lesa in gradbenega materiala
51.53	Trgovina na debelo z lesom, gradbenim materialom in sanitarno opremo
52.462	Trgovina na drobno z barvami, laki in drugimi kemičnimi sredstvi
52.463	Trgovina na drobno z gradbenim materialom
52.47	Trgovina na drobno s knjigami, časopisi, revijami, papirjem, pisalnimi potrebščinami
52.500	Trgovina na drobno z rabljenim blagom
63.1	Prekladanje, skladiščenje
70.1	Poslovanje z lastnimi nepremičninami
71.1	Dajanje avtomobilov v najem
71.2	Dajanje drugih vozil v najem
72.600	Druge računalniške dejavnosti
72.400	Omrežne podatkovne storitve
72.300	Obdelava podatkov
72.220	Oskrba z računalniškimi programi in svetovanje
72.200	Svetovanje in oskrba z računalniškimi programi
72.100	Svetovanje o računalniških napravah
73.1	Raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področju naravoslovja in tehnologije
73.2	Raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področju družboslovja in humanistike
74.2	Prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje
74.3	Tehnično preizkušanje in analiziranje
74.30	Tehnično preizkušanje in analiziranje
74.81	Fotografska dejavnost

74.871 Prirejanje razstav, sejmov in kongresov
74.872 Oblikovanje, aranžerstvo, dekoraterstvo
80.42 Drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje
92.1 Filmska in video dejavnost
92.3 Umetniško ustvarjanje in poustvarjanje ter druge razvedrilne dejavnosti
92.5 Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti
92.522 Varstvo kulturne dediščine.

III. ORGANI ZAVODA

8. člen

Organi zavoda so:
– direktor,
– svet,
– strokovni svet.

Direktor

9. člen

(1) Direktor zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

(2) Direktor mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi in drugimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarstvenika.

(3) Direktorja imenuje minister, pristojen za kulturo (v nadaljnjem besedilu: minister), na podlagi javnega razpisa ter po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta. Poleg javnega razpisa lahko minister povabi posamezne kandidate tudi neposredno.

(4) Mandat direktorja traja pet let in je po izteku te dobe lahko ponovno imenovan.

(5) Na podlagi akta o imenovanju direktorja sklene z njim pogodbo o zaposlitvi v imenu sveta njegov predsednik. Delovno razmerje z direktorjem se sklene za določen čas, čas trajanja mandata. Predhodno soglasje k pogodbi o zaposlitvi daje minister.

10. člen

(1) Za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev izpolnjuje naslednje pogoje:
– univerzitetna izobrazba ene izmed strok s področja dejavnosti zavoda,
– najmanj deset let delovnih izkušenj, od tega najmanj pet let na vodilnih položajih,
– poznavanje področja dela zavoda,
– sposobnost za organiziranje in vodenje dela,
– aktivno znanje slovenskega jezika,
– aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika.

(2) Ob prijavi na javni razpis je kandidat za direktorja dolžan priložiti program delovanja zavoda v prihodnjih petih letih.

11. člen

(1) Direktor je lahko razrešen pred potekom mandata v naslednjih primerih:
– če sam zahteva razrešitev,
– če nastane kateri od razlogov, ko direktorju preneha pogodba o zaposlitvi po zakonu, ki ureja delovna razmerja,
– če direktor pri svojem delu ne ravna po predpisih in splošnih aktih zavoda ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov zavoda oziroma ustanovitelja ali ravna v nasprotju z njimi,
– če direktor s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči zavodu večjo škodo,
– če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti zavoda.

(2) Minister mora pred sprejemom sklepa o razrešitvi pridobiti predhodno mnenje sveta in strokovnega sveta ter seznaniti direktorja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se o njih izjavi.

(3) Če svet oziroma strokovni svet ne dasta mnenja v roku 30 dni, se šteje, da se z razrešitvijo strinjata.

12. člen

(1) Naloge direktorja so:
– načrtuje, organizira in vodi delo in poslovanje zavoda,
– sprejema strateški načrt,
– sprejema program dela s finančnim načrtom,
– sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov zavoda,
– sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov zavoda,
– sprejema kadrovski načrt,
– sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
– sprejema druge akte, za katere je tako določeno s predpisi, in zagotavlja pripravo aktov, ki jih sprejema svet,
– poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje zavoda,
– pripravi letno poročilo,
– sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima,
– izvršuje sklepe in odločitve sveta zavoda in ustanovitelja oziroma ministra,
– imenuje pomočnike direktorja,
– oblikuje predloge novih programov in dodatnih storitev,
– skrbi za trženje storitev in določa cene storitev,
– skrbi za promocijo zavoda,
– skrbi za sodelovanje z drugimi zavodi in organizacijami,
– zagotavlja obveščanje delavcev v skladu s predpisi,
– določa podatke, ki se štejejo za poslovno skrivnost,
– izvaja vse pristojnosti s področja delovnih razmerij v skladu z veljavnimi predpisi,
– odloča o disciplinski in odškodninski odgovornosti delavcev,
– odloča o razporejanju delovnega časa in odreja delo prek polnega delovnega časa,
– določa plače, odloča o delovni uspešnosti in o napredovanju delavcev v skladu s predpisi,
– imenuje delovne skupine ali druga telesa za izvedbo določenih nalog ali preučitev posameznih vprašanj iz svoje pristojnosti,
– imenuje in razrešuje vodje enot,
– opravlja druge naloge, ki jih določajo veljavni predpisi in ta sklep.

(2) K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in enajste alinee prejšnjega odstavka daje soglasje svet.

13. člen

(1) V pravnem prometu zastopa in predstavlja direktor zavod neomejeno in je pooblaščen za sklepanje pogodb v okviru potrjenega finančnega načrta, razen:

– pogodb o investicijah, za katere je potreben sklep sveta,

– pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine, ki jih ima zavod v upravljanju, za kar je potrebno predhodno soglasje ustanovitelja.

(2) Direktor lahko pri uresničevanju svojih pooblastil, določenih z zakonom in tem aktom, prenese opravljanje posameznih zadev na posamezne delavce s posebnimi pooblastili v skladu z aktom o notranji organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest.

14. člen

(1) Zavod ima lahko pomočnika direktorja, in sicer za naslednja področja dela:

– za strokovno področje konservatorstva,

– za strokovno področje restavratorstva,

– za področje poslovanja.

(2) Pomočnika imenuje direktor na podlagi javnega razpisa. Za imenovanje pomočnika direktorja je potrebno predhodno soglasje sveta.

(3) Pomočnik direktorja je lahko tudi vodja posamezne organizacijske enote zavoda.

(4) Mandat pomočnika direktorja traja za čas trajanja mandata direktorja in se lahko ponovi.

(5) Delovno razmerje pomočnika direktorja se sklene za določen čas.

(6) Naloge in pristojnosti pomočnikov direktorja določa akt o sistemizaciji delovnih mest.

(7) Pomočnik direktorja za področje konservatorstva koordinira delo organizacijskih enot zavoda na področju konservatorstva in skrbi za enotno metodologijo dela.

(8) Pomočnik direktorja za področje restavratorstva vodi in načrtuje restavratorsko dejavnost v vseh organizacijskih enotah, skrbi za enotno metodologijo dela in je hkrati vodja enote Restavratorski center.

15. člen

(1) Pomočnik direktorja za področje strokovnega dela (konservatorstva, restavratorstva) mora izpolnjevati naslednje pogoje:

– univerzitetna izobrazba ene izmed strok s področja delovanja zavoda,

– strokovni naziv s področja zavodske dejavnosti,

– najmanj deset let delovnih izkušenj pri delu s področja zavoda,

– aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika,

– aktivno znanje slovenskega jezika,

– sposobnost za organiziranje in vodenje dela.

(2) Pomočnik direktorja za področje poslovanja mora izpolnjevati naslednje pogoje:

– univerzitetna izobrazba ekonomske ali pravne smeri,

– najmanj deset let delovnih izkušenj, od tega pet let na vodilnih položajih,

– aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika,

– aktivno znanje slovenskega jezika,

– sposobnost za organiziranje in vodenje dela.

16. člen

(1) Pomočnik direktorja je lahko razrešen pred potekom mandata iz istih razlogov kot direktor.

(2) Pred sprejemom sklepa o razrešitvi, na podlagi razlogov iz prejšnjega odstavka, mora direktor seznaniti pomočnika direktorja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se v roku 15 dni o njih izjavi.

(3) Pomočniku predčasno preneha mandat tudi v primeru predčasnega prenehanja mandata direktorju.

Svet

17. člen

(1) Svet zavoda sestavlja pet članov, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev imenuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra.

(2) Na prvi konstitutivni seji člani izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

(3) Mandat članov sveta zavoda traja 5 let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. Direktor je dolžan obvestiti ministrstvo o poteku mandata članov sveta zavoda najmanj 90 dni pred potekom.

(4) Svet zavoda sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta.

(5) Svet zavoda sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

(6) Podrobnejše delovanje uredi svet zavoda s poslovnikom.

18. člen

Naloge sveta zavoda so:

– nadzira zakonitost dela in poslovanja zavoda,

– spremlja, analizira in ocenjuje delovanje zavoda,

– predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor,

– ocenjuje delo direktorja,

– daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in investicijskega vzdrževanja ter k zavodski kolektivni pogodbi ter nadzira njihovo izvajanje,

– daje soglasje k cenam storitev,

– potrjuje letno poročilo zavoda,

– daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja,

– sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,

– daje mnenje k predlogu o načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki zavoda in k predlogu načina pokrivanja primanjkljaja zavoda.

Strokovni svet

19. člen

(1) Strokovni svet sestavlja devet članov, in sicer:

– tri člane izvolijo zaposleni, pri čemer je eden izvoljen izmed vseh zaposlenih, po eden pa s področja konservatorstva in restavratorstva;

– dva člana predlaga Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, s področja dejavnosti zavoda;

– enega člana predlaga Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo;

– enega člana predlaga Univerza v Ljubljani, Akademija za likovno umetnost, s področja restavratorske dejavnosti;

– enega člana predlaga Slovensko konservatorsko društvo;

– enega člana predlaga Društvo restavratorjev Slovenije.

(2) Volitve predstavnikov delavcev se uredijo v aktu, ki ga v skladu s predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, sprejme pristojni organ zaposlenih ali zaposleni na zboru delavcev.

(3) Volitve se razpišejo največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata.

(4) Direktor mora pozvati predlagatelje k dostavi predlogov najmanj 90 dni pred potekom mandata.

(5) Na prvi konstitutivni seji člani strokovnega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

(6) Mandat članom strokovnega sveta traja 5 let. Po preteku mandata so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni.

(7) Strokovni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta.

(8) Strokovni svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

(9) Podrobnejše delovanje uredi strokovni svet s poslovnikom.

20. člen

Naloge strokovnega sveta so:

– spremlja in ocenjuje delovanje javnega zavoda in politiko njegovega ustanovitelja,

– ugotavlja ustreznost strateškega načrta in programa dela glede na namen, zaradi katerega je bil zavod ustanovljen,

– obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda in daje direktorju mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj,

– daje predhodno mnenje ustanovitelju k imenovanju in razrešitvi direktorja zavoda,

– daje druge pobude in predloge v zvezi z delovanjem zavoda,

– druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem sklepom.

Skupne določbe za svet zavoda in strokovni svet

21. člen

(1) Prvo konstitutivno sejo sveta zavoda oziroma strokovnega sveta skliče direktor v roku 30 dni po imenovanju oziroma po izvolitvi predstavnikov delavcev in prejemu predlogov.

(2) Članom sveta zavoda in strokovnega sveta prične teči mandat z dnem konstituiranja.

22. člen

(1) Član sveta ali strokovnega sveta je lahko razrešen pred potekom mandata, za katerega je imenovan, če:

– sam zahteva razrešitev,

– se ne udeležuje sej,

– pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi,

– ne opravlja svojih nalog oziroma jih ne opravlja strokovno.

(2) V primeru predčasne razrešitve člana se za čas do izteka mandata imenuje oziroma izvoli nov član po istem postopku, po katerem je bil imenovan oziroma izvoljen razrešeni član.

23. člen

Člana sveta zavoda razreši ustanovitelj na predlog sveta zavoda ali ministra.

24. člen

(1) Mandat predstavnika delavca v strokovnem svetu preneha s prenehanjem delovnega razmerja in v primerih, ki jih določa akt iz drugega odstavka 19. člena.

(2) Mandat ostalim članom strokovnega sveta preneha na podlagi odpoklica predlagatelja, ki mu predlog lahko poda strokovni svet ali minister.

IV. SREDSTVA ZA DELO IN ODGOVORNOST ZA OBVEZNOSTI ZAVODA

25. člen

(1) Zavod upravlja z naslednjimi nepremičninami:

– poslovna stavba: Tomšičeva 7, Kranj; parc. št. 222 in 223, vložna št. 246, k.o. Kranj, površina: 1.360 m^2,

– poslovna stavba: Tržaška 4, Ljubljana, parc. št. 185/17, vložna št. 1033, k.o. Gradišče predm. II,

– poslovna stavba: Slomškov trg 6, Maribor; parc. št. 1547, vložna št. 769, k.o. Maribor – Grad, površina: 1109,45 m^2 – do 1/2 je lastništvo vknjiženo na Mestno občino Maribor,

– poslovna stavba: Poljanska 40, Ljubljana,

– Grad Kodeljevo, Koblarjeva, Ljubljana; posest je na parcelnih številkah: 825 – sadovnjak, 340 m^2, 824 – stavbišče s šestimi zgradbami, 1064 m^2, in dvorišče 1319 m^2, 826 – pot, 734 m^2, 827/2 – park, 2646 m^2, vložna št. 885, k.o. Udmat,

– stanovanje: Nazorjeva 2, Izola; I. nadstropje stanovanjskega bloka, parc. št. 1519 in 1550, k.o. Izola, površina: 37,66 m^2,

– stavbišče, zidanica, dvorišče: parc. št. 260/7, k.o. Vukovski,

– del poslovne stavbe: Palača Apollonio, Ulica svobode 24, Piran, parc. št. 1019, v solastništvu Republike Slovenije.

(2) Zavod opravlja dejavnost tudi v naslednjih poslovnih prostorih, ki so v lasti posamezne lokalne skupnosti:

– poslovni prostori: Trg bratstva 1, Piran, parc. št. 1006/1, k.o. Piran (v lasti Občine Piran),

– poslovni prostori: Obzidna 9, Koper, parc. št. 609, k.o. Koper (v lasti Mestne občine Koper),

– Prkičeva hiša, Podpeč, parc. št. 3660 in 3659, k.o. Podpeč (v lasti Mestne občine Koper),

– poslovni prostori: Delpinova 16, Nova Gorica,

– restavratorska delavnica: Ulica IX. korpusa 98, Solkan (v lasti Mestne občine Nova Gorica).

26. člen

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti:

– iz državnega proračuna,

– iz proračuna lokalnih skupnosti,

– s prodajo blaga in storitev na trgu,

– z donacijami, darili in iz drugih zakonitih virov.

27. člen

(1) Presežek prihodkov nad odhodki zavod nameni za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti.

(2) O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog direktorja, po predhodnem mnenju sveta zavoda.

(3) O načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja odloča ustanovitelj na predlog direktorja, po predhodnem mnenju sveta zavoda.

V. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZAVODA V PRAVNEM PROMETU

28. člen

(1) Zavod je pravna oseba, ki nastopa v pravnem prometu v okviru svoje dejavnosti samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi, v svojem imenu in za svoj račun.

(2) Zavod odgovarja za svoje obveznosti z vsemi sredstvi, s katerimi lahko razpolaga.

29. člen

Premoženje iz prvega odstavka 25. člena, s katerim zavod upravlja, je last ustanovitelja. S premičnim premoženjem upravlja zavod samostojno, z nepremičninami pa po predhodnem soglasju ustanovitelja.

VI. ODGOVORNOSTI USTANOVITELJA ZA OBVEZNOSTI ZAVODA TER MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI USTANOVITELJA IN ZAVODA

30. člen

(1) Za obveznosti zavoda odgovarja Republika Slovenija do višine sredstev, ki jih v tekočem letu zagotavlja iz proračuna Republike Slovenije za delovanje zavoda.

(2) Ustanovitelj ne odgovarja za obveznosti zavoda iz naslova drugih dejavnosti, ki jih zavod opravlja za druge naročnike.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen

(1) Svet zavoda in strokovni svet zavoda se konstituirata najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve tega sklepa. Do takrat opravljajo nujne naloge obstoječi organi.

(2) Dosedanji direktor nadaljuje z delom do izteka mandata, za katerega je bil imenovan.

32. člen

(1) Akt o sistemizaciji delovnih mest, strateški in kadrovski načrt morajo biti sprejeti najkasneje do 29. 11. 2003. Do sprejema novega akta o sistemizaciji velja obstoječi akt v vseh določbah, ki niso v nasprotju z zakoni in tem sklepom.

(2) Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati statut Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine in njegove dopolnitve z dne 27. 3. 2001, razen določb, ki urejajo volitve predstavnikov delavcev v strokovni svet zavoda. Te določbe se smiselno uporabljajo za prve volitve predstavnikov delavcev v strokovni svet in prenehajo veljati po končanih postopkih teh volitev.

33. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 38/99, 99/99 in 20/02).

34. člen

Direktor poskrbi za vpis tega sklepa v sodni register v skladu z veljavnimi predpisi.

35. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 635-00/2001-3
Ljubljana, dne 30. oktobra 2003.
EVA 2003-3511-0069

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

4841. Sklep o odprtju Konzulata Republike Slovenije v Tbilisiju

Na podlagi 14. člena zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 45/01) in 21. člena zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93, 7/94, 23/96, 47/97, 23/99, 119/00, 30/01 in 52/02), na predlog ministra za zunanje zadeve številka DKP-9/03-6 z dne 21. 1. 2003 je Vlada Republike Slovenije na 7. seji dne 6. 2. 2003 sprejela

SKLEP
o odprtju Konzulata Republike Slovenije v Tbilisiju

1. člen

Odpre se Konzulat Republike Slovenije v Tbilisiju, ki ga vodi častni konzul.

Konzularno območje obsega celotno ozemlje države.

Konzulat spodbuja in pomaga pri razvijanju gospodarskih, kulturnih in znanstvenih odnosov Republike Slovenije z Gruzijo.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 111-25/2003-1
Ljubljana, dne 6. februarja 2003.
EVA 2003-1811-0162

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

4842. Sklep o imenovanju častnega konzula v Tbilisiju

Na podlagi 23. in 28. člena zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 45/01) in 21. člena zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93, 7/94, 23/96, 47/97, 23/99, 119/00, 30/01 in 52/02), na predlog ministra za zunanje zadeve št. DKP-9/03-6 z dne 21. 1. 2003 je Vlada Republike Slovenije na 7. seji dne 6. 2. 2003 sprejela

SKLEP
o imenovanju častnega konzula v Tbilisiju

1. člen

Za častnega konzula Republike Slovenije v Tbilisiju se imenuje Kakhaber Kupatadze.

2. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 111-25/2003-2
Ljubljana, dne 6. februarja 2003.
EVA 2003-1811-0163

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

MINISTRSTVA

4843. Pravilnik o veterinarskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pripustne postaje, in postopku njihove registracije

Na podlagi drugega odstavka 8. člena in prvega odstavka 77. člena zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRAVILNIK
o veterinarskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pripustne postaje, in postopku njihove registracije

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina pravilnika)

(1) Ta pravilnik določa veterinarske pogoje za pripustne postaje glede plemenjakov, opreme in objektov, ureja usposabljanje imetnikov plemenjakov, postopek registracije pripustne postaje in veterinarski inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega pravilnika.

(2) Določbe tega pravilnika, razen pogojev glede živali, ne veljajo za naravni pripust, kjer se plemenjaki uporabljajo izključno v lastni reji.

2. člen
(vrste živali)

Določbe tega pravilnika se nanašajo na pripustne postaje za kopitarje, goveda, prašiče in drobnico.

3. člen
(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. plemenjak je ocenjen, odbran in priznan samec, ki izpolnjuje predpisane veterinarske pogoje glede zdravstvenega stanja in minimalne oploditvene sposobnosti v skladu s prvim odstavkom 5. člena tega pravilnika ter ni prenašalec dednih ter konstitucijskih napak;

2. plemenica je ocenjena in odbrana samica, ki izpolnjuje predpisane veterinarske pogoje glede zdravstvenega stanja iz pravilnika, ki ureja kužne bolezni živali, in ni prenašalka dednih ter konstitucijskih napak;

3. pripustna postaja je kmetijsko gospodarstvo, ki izpolnjuje pogoje iz tega pravilnika, kjer redijo plemenjake za razmnoževanje in z njimi opravljajo pripuščanje plemenic, vpisanih v registre tega in drugih kmetijskih gospodarstev;

4. imetniki plemenjakov so njihovi lastniki oziroma se ukvarjajo z njihovo oskrbo ali uporabo.

II. POGOJI

4. člen
(splošni pogoji)

Pripustna postaja mora izpolnjevati pogoje glede:
- plemenjakov;
- objektov in prostorov;
- opreme oziroma pribora;
- usposobljenosti imetnika plemenjaka.

5. člen
(plemenjaki)

(1) Plemenjaki v pripustni postaji morajo izpolnjevati oploditvene pogoje, ki jih določa pravilnik, ki ureja zdravstveno ustreznost in sistematične preiskave plemenskih živali, živalskega semena, jajčnih celic in zarodkov, ter zdravstvene pogoje, ki jih določajo pravilniki, ki urejajo rutinske diagnostične preiskave in način zdravljenja bikov, merjascev, ovnov in kozlov ter žrebcev v osemenjevalnih središčih. Za plemenske bike v naravnem pripustu pa velja tudi predpis, ki ureja ukrepe za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje infekcioznega bovinega rinotraheitisa in infekcioznega pustularnega vulvovaginitisa (IBR/IPV).

(2) Določbe prejšnjega odstavka veljajo tudi za plemenjake, ki se vključujejo v haremski pripust ali pa v naravni pripust na lastnem kmetijskem gospodarstvu.

(3) V pripustni postaji je dovoljen odvzem semena plemenjaku za osemenjevanje, če ima plemenjak visoko plemensko vrednost ali na predlog izvajalca javne službe nalog genske banke v živinoreji oziroma če to zahtevajo zdravstveni razlogi (preprečitev širjenja živalskih kužnih bolezni). Odvzem, pregled semena na njegovo oploditveno sposobnost, pripravo osemenjevalnih doz in osemenitev plemenice lahko izvaja le za to pooblaščena organizacija v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno ustreznost in sistematične preiskave plemenskih živali, živalskega semena, jajčnih celic in zarodkov.

(4) Plemenjaki, katerih seme se uporablja za osemenjevanje, se ne smejo uporabljati za naravni pripust 30 dni pred jemanjem semena. Način pridobivanja njihovega semena ureja predpis o pogojih, pod katerimi se lahko daje živalsko seme v promet.

(5) Glede na vrsto plemenjaka je treba zaradi zdravstvenih in higienskih razlogov redno pregledovati in mehansko očistiti področje dimelj in ostriči prepucionalne dlake (bik, oven in kozel).

6. člen
(objekti in prostori)

(1) Objekti pripustne postaje morajo biti zgrajeni tako, da je poskrbljeno za varnost ljudi in živali ter da je možno njihove prostore učinkovito čistiti, razkuževati in vzdrževati, da bi se izognili kontaminaciji, navzkrižni kontaminaciji in kakršnimkoli negativnim učinkom iz okolja.

(2) Prostori morajo biti zračni, primerno veliki in osvetljeni glede na posamezno vrsto živali, tla pa morajo biti iz materialov, ki ne drsijo. Glede na vrsto plemenjaka mora biti na prostoru za naravni pripust ustrezna stojnica oziroma pripustna pregrada oziroma zaščitna ograja za ljudi, izdelana tako, da ne predstavlja nevarnosti za poškodbe ljudi ali živali.

(3) V primeru pojava kužne bolezni mora biti pred vhodom na dvorišče kmetijskega gospodarstva nameščena razkuževalna preproga za ljudi in vozila.

(4) Vstop v objekte pripustne postaje je dovoljen le s privolitvijo oziroma v spremstvu imetnika plemenjaka.

(5) Objekti morajo biti oskrbovani z zadostno količino vode za napajanje, imeti morajo umivalnik s tekočo vodo ter lastno opremo za čiščenje in razkuževanje prostorov, opreme in pribora ter na vidnem mestu omarico z opremo za prvo pomoč.

(6) Če je vhlevljenih več živali, morajo biti te med seboj fizično ločene s privezi ali boksi. To je še posebno pomembno za hleve, kjer so skupaj nastanjeni plemenjaki in plemenice iste živalske vrste.

7. člen
(oprema oziroma pribor)

(1) Pripustna postaja mora imeti opremo oziroma pribor, ki omogoča, da pri naravnem pripustu ni ogrožena varnost ljudi in živali, ter je glede na vrsto živali naslednja:

a) konji:

– žrebci: pripustna pregrada za možnost umika živali, ustrezna oprema za vodenje živali, uzda (žvalo), močan oglavnik ali podoben pribor za zadrževanje,

– kobile: pribor za vezanje, zaščitno pregrinjalo za vrat (preprečitev ugriza žrebca), pri temperamentnih kobilah so obvezni tudi copati na zadnjih nogah (zaščita žrebca pred udarcem) ter povoj ali usnjen ščitnik za povijanje kobiljega repa;

b) goveda:

– plemenski biki morajo obvezno imeti nosni obroč ter ustrezno opremo za vodenje živali,

– mesto za privez oziroma pripustna stojnica;

c) prašiči:

– boks, v katerem se pripušča živali mora biti urejen tako, da imajo te možnost umika ali pa mora biti boks varovan z zaščitno ograjo.

(2) Pribor in oprema morata biti po uporabi očiščena in pred naslednjo uporabo ustrezno razkužena.

III. USPOSABLJANJE IMETNIKOV PLEMENJAKOV

8. člen
(program usposabljanja)

(1) Imetniki plemenjakov, ki želijo na kmetijskem gospodarstvu imeti pripustno postajo, se morajo udeležiti usposabljanja, ki ga organizira Nacionalni veterinarski inštitut (v nadaljnjem besedilu: NVI).

(2) Za imetnika plemenjaka, ki ima vsaj srednješolsko izobrazbo s področja veterinarstva ali živinoreje, udeležba na usposabljanju ni obvezna.

(3) Kot predavatelji na usposabljanju lahko na povabilo organizatorja sodelujejo tudi zunanji strokovnjaki s področja veterinarstva in živinoreje.

(4) Imetniki plemenjakov plačajo stroške usposabljanja za potrebno literaturo, pripomočke pri pouku splošnega in strokovnega dela usposabljanja ter stroške predavateljev.

(5) Program seminarja za posamezne vrste živali obsega:

1. splošni del (3 šolske ure):

a) splošno znanje o določeni vrsti živali:

– pasme, biološke značilnosti, rejski program;

b) osnovno znanje o spolnih in kužnih boleznih živali:

– poznavanje predpisov s področja veterinarstva in zaščite živali,

– osnovno znanje o pomenu dezinfekcije, dezinsekcije in deratizacije;

c) vodenje evidence o pripustu;

2. strokovni del (3 šolske ure):

a) anatomijo in fiziologijo spolnih organov samca in samice;

b) znamenja pojatve, njihovo odkrivanje in optimalni čas pripusta;

c) napake zaradi nestrokovnega dela pri pripustu;

d) seznanitev z ustrezno opremo in njenim vzdrževanjem.

(6) Po opravljenem usposabljanju izda NVI imetnikom plemenjakov potrdila o udeležbi. Obrazec potrdila o udeležbi je kot Priloga 1 sestavni del tega pravilnika. Obrazce potrdil založi NVI.

IV. POSTOPEK REGISTRACIJE

9. člen
(postopek)

(1) Imetnik plemenjaka, ki želi imeti pripustno postajo, vloži na območni urad Veterinarske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS) vlogo za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev iz tega pravilnika.

(2) Iz vloge mora biti razvidno:

– ime in naslov imetnika plemenjaka;

– KMG-MID kmetijskega gospodarstva;

– za katero vrsto živali želi registrirati pripustno postajo.

(3) Vlogi mora priložiti:

– skico tlorisa objektov v merilu, ki mora biti navedeno;

– fotokopijo dokazila o izobrazbi oziroma usposabljanju iz 8. člena tega pravilnika.

(4) Po ugotovitvi, da so na kmetijskem gospodarstvu izpolnjeni pogoji iz tega pravilnika, izda območni urad VURS imetniku plemenjaka odločbo, s katero ugotovi, da pripustna postaja izpolnjuje predpisane pogoje ter ji dodeli veterinarsko registrsko številko.

10. člen
(prenehanje registracije)

Registracija preneha z odločbo območnega urada VURS, izdano:

– na podlagi vloge, če imetnik pripustne postaje te ne želi več imeti;

– po uradni dolžnosti, če se ugotovi, da imetnik pripustne postaje ne izpolnjuje več predpisanih pogojev po tem pravilniku oziroma ugotovljenih nepravilnosti ne odpravi v roku, ki ga z odločbo določi uradni veterinar za inšpekcijski nadzor.

V. NADZOR

11. člen
(nadzor)

(1) V pripustni postaji uradni veterinar za inšpekcijski nadzor vsaj enkrat letno preverja:

– izpolnjevanje pogojev iz tega pravilnika;

– stanje objektov, opreme in pribora;

– zdravstveno stanje plemenjakov, za katere je pripustna postaja regitrirana;

– dokumentacijo o ugotavljanju oploditvene sposobnosti plemenjakov.

(2) Če uradni veterinar za inšpekcijski nadzor ugotovi pomanjkljivosti ali nepravilnosti, naloži odpravo pomanjkljivosti in začasno prepove pripuščanje plemenic iz tega in drugih kmetijskih gospodarstev, če je zaradi pomanjkljivosti ali nepravilnosti ogroženo zdravje oziroma varnost živali ali ljudi.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

12. člen
(prehodni rok)

Za pridobitev veterinarske registrske številke morajo obstoječe pripustne postaje uskladiti svoje delovanje z določbami tega pravilnika v roku enega leta po njegovi uveljavitvi.

13. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-587/2003
Ljubljana, dne 6. novembra 2003.
EVA 2003-2311-0265

mag. Franc But l. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

PRILOGA 1

UNIVERZA V LJUBLJANI
VETERINARSKA FAKULTETA
NACIONALNI VETERINARSKI INŠTITUT
Ljubljana, Gerbičeva 60

POTRDILO

_____
(ime in priimek ter naslov udeleženca/ke)

s katerim potrjujemo udeležbo na enodnevnem usposabljanju imetnikov plemenjakov za naravni pripust

Usposabljanje je potekalo dne: _____
(v Ljubljani, na sedežu NVI)

čas trajanja: 6 (šest) pedagoških ur

Zaporedna številka potrdila: _____

Ljubljana, dne _____ M.P. _____

OBČINE

VERŽEJ

4844. Odlok o spremembah odloka o proračunu Občine Veržej za leto 2003

Na podlagi 29. in 57. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 73/95 – odl. US, 9/96 – odl. US, 39/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00 in 51/02), 29. člena zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00 in 79/01) in 16. člena statuta Občine Veržej (Uradni list RS, št. 37/99, 65/00 in 11/01) je Občinski svet občine Veržej na seji dne 29. 10. 2003 sprejel

O D L O K
o spremembah odloka o proračunu Občine Veržej za leto 2003

1. člen

Spremeni se 2. člen odloka o proračunu Občine Veržej za leto 2003 (Uradni list RS, št. 119/02 in 45/03) tako, da se glasi:

"Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

		v tisoč tolarjih
A)	BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	
1.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	166.219
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	
70	DAVČNI PRIHODKI 73.575	
	700 Davki na dohodek in dobiček	53.181
	703 Davki na premoženje	4.569
	704 Domači davki na blago in storitve	15.825
71	NEDAVČNI PRIHODKI	19.202
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	1.835
	711 Takse in pristojbine	617
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	5.080
	714 Drugi nedavčni prihodki	11.670
72	KAPITALSKI PRIHODKI	8.160
	720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	8.160
74	TRANSFERNI PRIHODKI	65.282
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	65.282
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	166.619
40	TEKOČI ODHODKI	38.035
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	15.387
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	2.163
	402 Izdatki za blago in storitve	19.332
	403 Plačila domačih obresti	753
	409 Rezerve	400
41	TEKOČI TRANSFERI	84.922
	410 Subvencije	7.779
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	18.073
	412 Transferi neprofitnih organizacijam in ustanovam	8.143
	413 Drugi tekoči domači transferi	50.927
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	34.594
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	34.594
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	9.068
	430 Investicijski transferi	9.068
III.	PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ	–400
B)	RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	400
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	400
	750 Prejeta vračila danih posojil	400
V.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU	–

Splošni del občinskega proračuna – odhodki, sestavljen po funkcionalni klasifikaciji po področjih proračunske porabe, in posebni del, sestavljen po ekonomski klasifikaciji javnofinančnih prejemkov in izdatkov na ravni podskupin kontov, ter načrt razvojnih programov so priloga k temu odloku.

2. člen

V 7. členu se v drugem odstavku številka "500.000" nadomesti s številko "100.000".

3. člen

V 12. členu se v drugem odstavku številka "500.000" nadomesti s številko "300.000".

4. člen

V 15. členu se v drugem odstavku številka "1,000.000" nadomesti s številko "800.000"

5. člen

Te spremembe odloka začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 900-51/03
Veržej, dne 29. oktobra 2003.

Župan
Občine Veržej
Drago Legen, univ. dipl. inž. agr. l. r.

VIDEM

4845. Odlok o spremembah odloka o proračunu Občine Videm za leto 2003

Na podlagi 29. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93), določil zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 80/94, 45/97, 67/97, 56/98 in 61/99, zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01 in 30/02) in 16. člena statuta Občine Videm (Uradni list RS, št. 18/99, 117/00 in 93/02) je Občinski svet občine Videm na 8. redni seji dne 4. 11. 2003 sprejel

O D L O K
o spremembah odloka o proračunu Občine Videm za leto 2003

1. člen

Odlok o proračunu Občine Videm za leto 2003 (Uradni list RS, št. 112/02 in 54/03) se v 2. členu spremeni tako, da se glasi:

A)	BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	
Skupina/Podskupina kontov		v 000 SIT
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	638.515
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	247.281
70	DAVČNI PRIHODKI	191.037
	700 Davki na dohodek in dobiček	160.512
	703 Davki na premoženje	3.611
	704 Domači davki na blago in storitve	26.914
71	NEDAVČNI PRIHODKI	56.244
	710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	3.800
	711 Takse in pristojbine	3.503
	712 Denarne kazni	6
	713 Prihodki od prodaje blaga in storitev	13.000
	714 Drugi nedavčni prihodki	35.935
72	KAPITALSKI PRIHODKI	5.994
73	PREJETE DONACIJE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI	385.240
	740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij	385.241
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	703.515
40	TEKOČI ODHODKI	161.124
	400 Plače in drugi izdatki zaposlenim	33.878
	401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost	4.813
	402 Izdatki za blago in storitve	121.137
	403 Plačila domačih obresti	1.296
	409 Rezerve	–
41	TEKOČI TRANSFERI	219.145
	410 Subvencije	5.970
	411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom	89.730
	412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	22.583
	413 Drugi tekoči domači transferi	100.862
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	312.003
	420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev	312.003
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	11.243
	430 Investicijski transferi	11.243
I.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I.–II.)	65.000
B)	RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	
II.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	–
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	–
750	Prejeta vračila danih posojil	–
751	Prodaja kapitalskih deležev	–
III.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442)	–
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	–
	440 Dana posojila	–
	441 Povečanje kapitalskih deležev in naložb	–
IV.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	–
C)	RAČUN FINANCIRANJA	
V.	ZADOLŽEVANJE (500)	65.000
50	ZADOLŽEVANJE	65.000
	500 Domače zadolževanje	65.000
VI.	ODPLAČILA DOLGA	
55	ODPLAČILA DOLGA	–
	550 Odplačila domačega dolga	–
VII.	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	–
VIII.	NETO ZADOLŽEVANJE (VI.-VIII.-IX.)	65.000
IX.	NETO FINANCIRANJE (VI+X.)	

2. člen

Drugi odstavek 8. člena se spremeni tako, da se glasi:

Proračunska rezerva se v letu 2003 oblikuje v višini 8,945.800 SIT.

3. člen

Te spremembe odloka začnejo veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 1978-03/25
Videm, dne 4. novembra 2003.

Župan
Občine Videm
Friderik Bračič l. r.

ZREČE

4846. Odlok o spremembi odloka o proračunu Občine Zreče za leto 2003

Na podlagi 29. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 70/00, 51/02), 40. člena zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79 /99 in 110/02), 91. člena poslovnika Občinskega sveta občine Zreče (Uradni list RS, št. 39/99, 11/01 in 100/03) ter 16. člena statuta Občine Zreče (Uradni list RS, št. 28/99, 11/01, 81/02, 100/03) je Občinski svet občine Zreče na seji dne 3. 11. 2003 sprejel

O D L O K
o spremembi odloka o proračunu Občine Zreče za leto 2003

1. člen

V odloku o proračunu Občine Zreče za leto 2003 (Uradni list RS, št. 24/03) se v 2. členu prvi odstavek spremeni in glasi:

Proračun Občine Zreče za leto 2003 se določa v naslednjih zneskih:

– prihodki	825,767.275,03 SIT
– odhodki	899,017.275,03 SIT
– račun financiranja (prihodki)	88,300.000,00 SIT
– račun financiranja (odhodki)	15,050.000,00 SIT

2. člen

Ta sprememba odloka začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 405-02-09/02-2
Zreče, dne 3. novembra 2003.

Župan
Občine Zreče
Jože Košir l. r.

4847. Sklep o vzpostavitvi javnega dobra

Na podlagi 21. člena zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02) ter 16. člena statuta Občine Zreče (Uradni list RS, št. 28/99, 11/01, 81/02, 100/03) je Občinski svet občine Zreče na seji dne 3. 11. 2003 sprejel

SKLEP
o vzpostavitvi javnega dobra

1

Vzpostavi se status grajenega javnega dobra na parc. št. 381/16, travnik v izmeri 536 m^2, vpisana v zkv št. 64, parc. št. 381/10, travnik v izmeri 363 m^2, vpisana v zkv št. 64 ter na parc. št. 380/12, travnik v izmeri 71 m^2, vpisana v zkv št. 525, vse v k.o. Škalce.

2

Nepremičnine iz 1. točke tega sklepa se odpišejo od zemljiškoknjižnega vložka 64 in se prepišejo v novi vložek iste k.o., kot javno dobro.

3

Ta sklep začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 465-02-65/2003-7
Zreče, dne 3. novembra 2003.

Župan
Občine Zreče
Jože Košir l. r.

4848. Pravilnik o enkratnem denarnem prispevku za novorojence v Občini Zreče

Na podlagi 21. in 29. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94, 45/94, 57/94, 14/95, 20/95, 63/95, 9/96, 44/96, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98, 74/98, 70/00 in 51/02) in 16. člena statuta Občine Zreče (Uradni list RS, št. 28/99, 11/01, 81/02) je Občinski svet občine Zreče na seji dne 3. 11. 2003 sprejel

PRAVILNIK
o enkratnem denarnem prispevku za novorojence v Občini Zreče

1. člen

Ta pravilnik ureja dodeljevanje enkratnega denarnega prispevka za novorojence družinam z območja Občine Zreče, določa upravičence, višino enkratnega denarnega prispevka, pogoje in postopek za uveljavljanje dodelitve enkratnega denarnega prispevka za novorojence.

2. člen

Enkratni denarni prispevek za novorojenca (v nadaljevanju: prispevek) je enkratna denarna pomoč novorojencu, s katerim se družini zagotovijo dodatna denarna sredstva za pokrivanje stroškov, ki nastanejo z rojstvom otroka.

Sredstva za izplačilo prispevka se zagotovijo v proračunu Občine Zreče.

3. člen

Pravico do prispevka ima novorojenec oziroma eden od staršev pod pogojem, da sta eden od staršev in novorojenec državljana Republike Slovenije in imata stalno prebivališče v Občini Zreče.

V primeru, da starša živita ločeno, uveljavlja pravico do prispevka tisti od staršev, pri katerem novorojenec živi in ima stalno prebivališče v Občini Zreče.

4. člen

Občinska uprava, na podlagi podatkov matične službe, obvesti upravičence o njihovi pravici do prispevka po tem pravilniku.

Obvestilu je priložena vloga za izplačilo prispevka.

5. člen

Pravica do prispevka ne pripada posamezniku, ki v roku treh mesecev po rojstvu novorojenca, prijavi stalno prebivališče novorojenca v drugi občini.

Do prispevka tudi ni upravičen posameznik, ki ima stalno prebivališče v Občini Zreče in je po občinskih predpisih občine, v kateri je imel stalno prebivališče ob rojstvu novorojenca, prejel prispevek za podobne namene.

V takšnih primerih se vloga s sklepom zavrne.

6. člen

Upravičenec uveljavlja pravico do denarne pomoči z vlogo za dodelitev prispevka, ki jo pošlje po pošti ali vloži v tajništvu Občinske uprave občine Zreče.

Rok za vložitev vloge iz prvega odstavka je šest mesecev od dne otrokovega rojstva. Po preteku tega roka pravice do prispevka ni mogoče več uveljaviti, zato se vloga kot prepozna zavrže.

7. člen

Upravičenec prejme darilni ček banke, z vpisano vrednostjo ter vpisanim imenom in priimkom novorojenca ter upravičenca, na županovem slavnostnem sprejemu novorojencev.

8. člen

Višina prispevka po tem pravilniku znaša: za prvega otoka 20.000 SIT, za drugega 30.000 SIT in vsakega nadaljnjega otroka 45.000 SIT.

O spremembi višine prispevka odloča občinski svet s sklepom.

9. člen

Občinska uprava lahko na podlagi pisnega mnenja patronažne služba ali centra za socialno delo določi, da se prispevek dodeli v funkcionalni obliki, če tako zahtevajo koristi otroka.

10. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS, uporablja pa se za vse novorojence rojene od 1. 1. 2004 dalje.

Št. 152-02-01/2003-6
Zreče, dne 3. novembra 2003.

Župan
Občine Zreče
Jože Košir l. r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

4828. Zakon o prekrških zoper javni red in mir (ZJRM-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15025
4829. Zakon o bančništvu (ZBan-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15028
4830. Zakon o predhodnih sestavinah za prepovedane droge (ZPSPD-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15066
4831. Zakon o kemikalijah (ZKem-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15069
4832. Zakon o kozmetičnih proizvodih (ZKozP-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15082
4833. Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 (ZIPRS0304-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15086
4834. Zakon o policiji (ZPol-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15095
4835. Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15113
4836. Zakon o vojnih veteranih (ZVV-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15128
4837. Zakon o deviznem poslovanju (ZDP-1-UPB1) (uradno prečiščeno besedilo) 15132

VLADA

4838. Uredba o načinu in postopku varnostnega preverjanja 5142
4839. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovenski šolski muzej 5160
4840. Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine 5164
4841. Sklep o odprtju Konzulata Republike Slovenije v Tbilisiju 5169
4842. Sklep o imenovanju častnega konzula v Tbilisiju 5169

MINISTRSTVA

4843. Pravilnik o veterinarskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pripustne postaje, in postopku njihove registracije 5170

OBČINE

VERŽEJ

4844. Odlok o spremembah odloka o proračunu Občine Veržej za leto 2003 5173

VIDEM

4845. Odlok o spremembah odloka o proračunu Občine Videm za leto 2003 5173

ZREČE

4846. Odlok o spremembi odloka o proračunu Občine Zreče za leto 2003 5174
4847. Sklep o vzpostavitvi javnega dobra 5175
4848. Pravilnik o enkratnem denarnem prispevku za novorojence v Občini Zreče 5175

ISSN 1318-0576

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – Direktorica Ksenija Mihovar Globokar – Založnik Uradni list RS d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list RS d.o.o. – Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2003 je 24.000 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista RS je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 66.000 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet http://www.uradni-list.si – uredništvo e-pošta:objave@uradni-list.si – Transakcijski račun 02922-0011569767 – Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana